

Za popis prebivalstva in stanovanj so v Brežicah v torek imenovali 143 popisovalcev, od tega 61 za mesto in bližnjo okolico.

27. februarja so se v Karlovcu sestali stalni sekretariat Zleta bralstva in enotnosti in družbeno-politični delavci z zletnega območja. Zlet bo 12. in 13. junija letos v Sisku.

Plavalci in plavalke Celulozarja iz Krškega bodo v nedeljo nastopili v Kranju na odprtem zimskem plavalnem mitingu.

V soboto ob 11. uri bo prišlo na obisk v novomeško IMV 70 skandinavskih časnikarjev.

V ponedeljek se je na Trebnjem začel že drugi kuharski tečaj v letošnjem letu. Vodi ga Francka Slak iz Ljubljane. Obiskujejo ga tista dekleta in žene, ki ob prvem tečaju niso prišle na vrsto.

V torek dopoldne je v Trebnjem žirija za podelitev občinskih priznanj OF izmed 39 izbrala 10 kandidatov. Dokončno bo letošnje dobitnike priznanj določila občinska konferenca SZDL, ki se bo sestala 11. marca.

Tone Kralj: MATI, les 1957 (Foto: Viktor Skrinjar)

VOŠČILO

Samo nekaj dni še, matere, žene in dekleta, pa bo spet vaš dan. In moške bodo spet zaljubljeni fantje, fantje pa se bodo trudili biti moške. Dečki in deklice bodo prav vsi pridni otroci, marljivi učenci.

Pisarne, tovarne, domovi bodo en sam svetel praznik. Stiski rok, objemi, poljubi, voščila bodo prižgali v vaših očeh veselo lučke. Izpraznjene cvetličarne bodo začarale vaše delovne mize v pisane grede cvetic. Še teloh bo našel pot iz gozda do žuljavih kmečkih rok.

Vse, prav vse za vas žene, saj je 8. marec vaš dan. Pa čeprav je le enkrat v letu, ali pa ravno zato: čim lepši, čim srečnejši naj bo, da bo spomin nanj še dolgo pomagal nositi težo vsakdanjosti.

In zdaj še vam, vsem tistim, ki čutite, mislite, da ste prikrasane, ogoljufane, potisnjene ob stran; vsaj ta dan pogumno dvignite svojo zaveso! Morda je za njo še življenje, kdo ve! In, če se vas s šopkom ne bo nihče spomnil, kaj zato! Pomlad čaka tudi na vas s polnim naračjem iskrenega cvetja. Za vse je praznik!

Zato še enkrat: vsem ženam za 8. marec — najlepši dan!

JANJA KASTELIC

SLAVJA PIONIRJEV OB 30-LETNICI VSTAJE

10.000 pionirjev na Mali Lazni

Republiška zveza prijateljev mladine bo organizirala srečanje slovenskih pionirjev v Trnovskem gozdu — Kurirčkova pošta na Dolenjskem

Ob letošnji 30. obletnici vstaje bodo tudi naši najmlajši državljani na svoj način množično prispevali k njenemu praznovanju. Že lani decembra so v programe JPI zapisali ob pionirskem prazniku, da bodo letos podvojili svojo dejavnost prav v počastitev tega jubileja z večjimi akcijami po vsej Sloveniji (s kurirčkovo pošto ob Titovem rojstnem dnevu, z izletom slovenskih pionirjev v Trnovski gozd ter s sodelovanjem na drugem srečanju zgodovinarjev — pionirjev v Kamniku). V domačih občinah pa bodo organizirali več podobnih akcij, partizanskih pohodov in obiskali znane kraje iz NOB ter še živeče borce. Na vseh teh prireditvah bodo razen vzgojiteljev sodelovali tudi člani ZB, JLA, združenja oficirjev in podoficirjev ter druge družbene organizacije.

(Nadaljevanje na 9. strani)

Milčnika postaje milice iz Dolenjskih Toplic Anton Bertole in Jože Lukšič sta v petek zjutraj sprožila gumb velike kriminalistične akcije. V ukradenem avtomobilu, pred katerim stojita, sta se srečala z zagrebškim podzemljem... Več o tem na zadnji strani!

ŠE O MESNEM PREHRAMBENEM PODJETJU

Neresno o hudih stvareh

Na sestanku kolektiva niso govorili o najpomembnejših očitkih — samoupravljanju in klavnici

Namesto resnega pogovora o očitkih, ki so jih zadnje čase predstavniki družbeno-političnih organizacij naslovili na novomeško Mesno prehrabno podjetje, so se 1. marca na sestanku kolektiva pogovarjali o manj pomembnih zadevah, direktor Jože Zalokar pa je venomer ponavljal, da se nima pred nikomer zagovarjati; predsedniku občinskega sindikalnega sveta Adolfu Suštarju je celo kazal jezik in se sploh otročje obnašal. Ko je Suštar očital, da vodstvo ni sposobno voditi podjetja, mu je direktor zabrusil: "Jaz se ne pulim za to delovno mesto, kar pridi ti sem!"

Na najpomembnejša vprašanja — o poslovnih usmeritvah, o možnosti za gradnjo klavnice, o medsebojnih odnosih in o samodržavju direktorja — sploh niso poskušali odgovorjati. To, da je od 102 vabljenih članov kolektiva prišla na sestanko samo tretjina in da je še od teh polovica zapustila sestanke že ob polovici, kaže, da notranji odnosi v podjetju niso dobri in da so očitki upravičeni. Neverjetno je tudi, da je direktor odšel s sestanka še pred zaključkom in se ob koncu spet vrnil.

Ker je pogovor začel v slepo ulico, so predstavniki družbeno-političnih organizacij zahtevali, da mora podjetje v enem mesecu pripraviti načrte za gradnjo klavnice in povedati tudi o finančnih možnostih za to gradnjo. V istem času morajo pripraviti opis stanja samoupravljanja v

podjetju in pripraviti ustrezne ukrepe za izboljšanje.

Verjetno pa z gradnjo ne bo nič, ker je računovodkinja že na sestanku povedala, da kolektiv investicije ni zmogel, direktor Zalokar pa je neprenehoma trdil, da je gradnja klavnice strogo zaupna vojaška zadeva in da jo bo uredil on s pomočjo generalštaba.

JOŽE SPLIČAL

Komisija za družbeni nadzor!

Na predlog predsednika občinskega sindikalnega sveta v Novem mestu Adolfa Suštarja so odborniki na torkovi občinski seji soglasno sprejeli sklep, naj komisija za družbeni nadzor kar najhitreje pregleda ekonomske in samoupravne odnose v Mesnem prehrabnem podjetju. Komisija naj ugotovi trenutno stanje in vzroke za to stanje, o svojih ugotovitvah pa naj poroča že na naslednji občinski seji, ki bo konec marca. Če bo komisija ugotovila, da so očitki SDK in družbeno-političnih organizacij točni, bo treba proti vodstvu podjetja ostreje ukrepati.

Z združenimi močmi naprej

ITAS IN RUDNIK izglasovali pogodbo o medsebojnih obveznostih pri preusmeritvi RUDNIKA

26. februarja je bila v Kočevju skupna seja delavskih svetov podjetij ITAS in RUDNIK. Na njej so izglasovali pogodbo o obveznostih obeh podjetij pri preusmeritvi RUDNIKA. Pogodba bo dokončno veljavna, ko jo bo z referendumom potrdil kolektiv podjetja ITAS.

Kolektiv RUDNIKA ne bo izvedel referenduma, ker to ni potrebno. Zalog premoga je namreč le še za leto dni in v tem času se mora RUDNIK preusmeriti.

Preusmeritev RUDNIKA v sodelovanje s podjetjem ITAS bo koristna za obe podjetji. Za RUDNIK je

Zaupanje v našo banko!

V četrtek, 25. februarja, je bil 7. redni zbor Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto. Številni pooblaščenca ustanoviteljev su na zboru potrdili poslovno usmeritev banke, ki zahteva več denarja za obratna sredstva in manj za osnovne investicije. Potrdili so sklep, da mora tudi banka pomagati pri uresničevanju stabilizacijskega programa, hkrati pa so brez pripomb sprejeli lanski zaključni račun. Letos bo banka poslovala z za nekaj odstotkov manjšim dohodkom kot lani, piše v načrtu, vsi pa so se zavzeli, naj bi dajali denar le tja, kjer je potrebno in kjer so vsi zagotovili, da bo koristno porabljen. Podrobnosti o 7. zboru DBH berite na 5. strani!

preusmeritev že tako nujna ITAS pa ima edinstveno priložnost, da napravi v sodelovanju z Rudnikom v svoji proizvodnji velik skok naprej. Že sedaj izračuni kažejo, da bi v dveh ali treh letih ITAS sedanjo proizvodnjo podvojil in postal daleč največje podjetje v občini, pomembno mesto pa bi zasedel tudi med podjetji znotraj Slovenije in države.

J. PRIMC

Kočevje : Domžale 2:2

Radijski prijateljski žalovski dvoboj Kočevje — Domžale, ki je bil 26. februarja, se je končal 2:2. Na prvi in tretji deski sta remizirala para Osterman — Ivačič in Mestek — Slak. Kočevju je priboril celo točko Cimer, ki je premagal Vavpetiča, Domžalam pa Karnar, ki je nadigral Gornika.

K uspešnem poteku dvoboja so seveda največ pripomogli radioamaterji Kočevja in Domžal, ki so postredovali poteze obeh nasprotnih moštev. Zanimanje za dvoboj je bilo v Kočevju veliko, saj je bila kmečka soba hotela „Pugled“, kjer so igrali kočevski šahisti, vedno polna gledalcev.

Zdaj pa hitro krmilo v roke

S svetom posavskih občin je pokrajina dobila enoten samoupravni organ, ki bo usklajeval načrte za njen gospodarski napredek, dajal pobude za enoten nastop navzven, spodbujal poslovno sodelovanje v gospodarstvu, upravnih službah, v zdravstvu, kulturi in drugih delovnih področjih.

Za sevnisko, krško in brežiško občino naj bi to pomenilo prelomnico s preteklostjo, konec zaprtosti v občinske meje, konec razdvojenih poti in umetno ustvarjenih vzrokov za medsebojno nerazumevanje.

Tokrat je popolnoma jasno, da so narekovala enotnost skupna spoznanja in skupne potrebe. Zdaj ne bo več mogla vsaka občina stopati zase v levo ali desno, kot bi morda pokazale trenutne koristi. vezana bo na enotno pot, ki jo bo oral svet vseh treh občin, ledino zanjo pa je zbral je medobčinski svet Zveze komunistov Posavja. Občinske skupščine so že sledile njegovim zamislim za enotne razvojne načrte, podprle turistično sodelovanje in še nekatere druge akcije. Začetek torej vlna upanje.

J. TEPPEY

VREME

Do ponedeljka pričakujemo še nadalje suho in mrzlo vreme z nočnimi temperaturami okoli — 8 stopinj. Možno je občasno rahlo sneženje.

OD 1. XI. 1970 do 2. III. 1971:

2534 novih!

V ZADNJEM TEDNU naše akcije smo pridobili še 57 novih naročnikov, tako da jih je zdaj skupaj že 2534. Do konca marca traja tekmovanje pismonoš, zato še vedno pričakujemo nekaj presenečenj iz posameznih krajev. V torek opoldne je bilo stanje takole:

BREŽICE:	220
ČRNOMELJ:	122
KOČEVJE:	111
KRŠKO:	335
METLIKA:	44
NOVO MESTO:	706
RIBNICA:	43
SEVNICA:	352
TREBNJE:	173
Razne pošte:	297
Inozemci:	131

Prispevki občin za višjo odkupno ceno mleka — Ali naj manj razvite občine podpirajo razvitejše? — Naj mlekarne plačujejo iz svoje blagajne manj kot prej?

Dolenjski živinorejci niso zadovoljni z 1,20 din za liter mleka, ki ima 3,6% tolsče. S tako ceno sicer niso zadovoljni niti drugi živinorejci, a dolenjski toliko manj, kolikor na hrvaški strani republiške meje odkupujejo mleko po višji ceni. Sicer bi mleko lahko prodajali čez mejo — a kako bi potem bili preskrbljeni naši porabniki?

Kaj ukreniti, da bi vsaj za prvo silo zadovoljili živinorejce, kolektive mlekar in porabnike mleka? Ljubljanske mlekarne so sporočile — njihovo odkupno območje na Dolenjskem sega vse do republiške meje — da prodajnih cen ne morejo zvišati zaradi zamrznitve, zato tudi ne odkupnih Pomagajo pa lahko občine. Prispevajo naj nekaj donarja za zvišanje odkupne cene mleka.

Do sem je vse jasno in razumljivo. Zapletlo pa se je pri računih. Ljubljanske mlekarne so predlagale občinskim skupščinam, naj bi v februarju in mar-

cu — do predvidene odmrznitve cen — prispevale za vsak odkupljen liter mleka na njihovem območju po 20 par, one pa bi kmetom zvišale odkupno ceno mleka s 3,6% tolsče od 1,20 na 1,35 din. Pri litru bi torej zvišale za 15 par. Kdo pa bi dobil ostalih pet par?

Pozneje je mlekarne postrla svoje pogoje. Ko se je skupščina občine Brežice načelno strinjala z opisanim predlogom, so ji Ljubljanske mlekarne v začetku februarja poslale novega. Če bo občina prispevala po 20 par za liter mleka, ga bodo odkupovale po 1,30 din, torej pet par manj, kot so obljubile pred tedni. Mlekarne bi torej zadržala zase polovico prispevka.

Občinska skupščina Slovenske Konjice se je odločila drugače. Sklenila je, da bo k dosedanjemu odkupni ceni mleka prispevala po 15 par za liter, kar naj dobijo živinorejci. Zavrnila pa je predlog, da bi tudi mlekarne v Celju, ki odkupuje mle-

Se nepopolna poročila iz Brazilije zatrjujejo, da je okoli 150 ljudi izgubilo življenje, okoli 40.000 pa jih je ostalo brez strehe nad glavo v katastrofalnih poplavih, ki so prizadejale brazilski zvezni državi Rio de Janeiro in Sao Paulo. Oblasti so na ogrožena področja že poslale pomoč. Poplavljenih je nekaj tisoč kvadratnih kilometrov ozemlja. (Telefoto: UPI)

ko, prispevala po 5 par za kritje izgub pri predelavi.

Zakaj tudi v občini Brežice ne bi dobili živinorejci vseli 20 par, namenjenih za liter odkupljenega mleka? Tako bi bili računi najbolj čisti. Brez pristanke mlekarne, ki mleko odkupi, pa ne morejo. Po predpisih lahko dobi tak prispevek le mlekarne, da bi zvišala odkupno ceno. Ljubljanske mlekarne pa dokazujejo podobno kot druge, da imajo pri mlečnih izdelkih iz drugega mleka izgubo. Mleko iz oddaljenih občin pa je namenjeno predvsem za predelavo.

Kmetovalci in občani manj razvitih občin želijo odgovore še na dve vprašanji. Ali naj npr. občina Brežice pomaga Ljubljanskim mlekarinam kriti izgubo ali s prispevki za višjo odkupno ceno mleka skrbi, da živinorejca ne bo nazadovala? Ali je taka občina dolžna skrbeti, da bi bili mlečni izdelki v ljubljanskih in drugih industrijskih razvitejših občinah cenejši? Njeni občani namreč ne pojedjo toliko mlečnih izdelkov, kolikor jih mlekarne lahko naredi iz pri njih odkupljenega mleka. Stroški mlekarne pa se ne bodo zvečali, če bo s prispevki občin ali koga drugega zvišala odkupno ceno mleka. Če pa ima izgubo že pri sedanjih cenah, bi jo menda morale kriti tiste občine, v katerih prodaja mlečne izdelke.

JOŽE PETEK

...danes bomo sprejeli novi zakon o zdravstvenem zavarovanju... jutri, no — jutri bomo pa razpravljali o njegovih slabostih!

(Karikatura D. Rumenčiča v JEUZU)

tedenski zunanjepolitični pregled

Zasedanje palestinske narodne skupščine v Kairu je te dni še dodatno obrnilo pozornost svetovne javnosti na ta del sveta. Poglavitno vprašanje, ki ga poskušajo rešiti predstavniki najrazličnejših palestinskih organizacij, je vsekakor dogovor o enotnosti in načinih ter metodah delovanja proti skupnemu sovražniku. Tisto, kar najbolj ovira uspešnejše delovanje palestinskih odporniških skupin in gibanj je namreč vsekakor prav njihova ncenotnost. Predvsem si Palestinci niso enotni v oceni katera je najboljša možna pot za doseg skupnega cilja, ki bi ga bilo moč malce posplošeno označiti takole: naposled dobiti suveren prostor pod soncem in zavrniti sleheren pritisk na svojo samostojnost. V Kairu razpravljajo s tem v zvezi tudi o ustanovitvi skupne palestinske države, ki bi združila pod skupnim okriljem vse tiste, ki so sedaj brez svoje prave domovine. Toda pri tem zastopajo različna stališča. Nekateri menijo, da je to nesmisel, drugi se ogrevajo za tako rešitev. Dileme so tudi o čisto konkretnih oblikah boja proti Izraelcem in tistim, ki jim pomagajo. Samo za ilustracijo, primer: znano je, da so nekatere skupine menile, da so ugrabitve letal tujih letalskih družb eno izmed možnih dejanj in oblik boja, drugi zopet pa trdijo, da je to povsem zgrešeno. Razlik je veliko, vprašanje je, če jih bo mogoče odpraviti in naposled vskladiti stališča. Predsednik ZAR Sadat je na otvoritvi zasedanja poudaril, da Egipt in vse arabske države v načelu podpirajo in bodo podpirale prizadevanja Palestincev, toda to ni dovolj pri tako neenotnem nastopu Palestincev samih. Čisto mimogrede je moč omeniti, da lahko opazovalec zasluži v ozadju tudi prikrit interes in vpliv nekaterih tistih velesil, ki podpirajo palestinsko gibanje, pa imajo pri tem očitno tudi svoje račune — in tudi to je ena izmed mnogih ovir in oviric, ki preprečujejo zblizevanje stališč.

Mirko Tepavac je bil na obisku v Moskvi, kjer je imel izčrpane pogovore s sovjetskimi voditelji. Izmenjava mnenj je v takih primerih vselej koristna in lahko verjamemo, da je bila tudi ta: med Jugoslavijo in Sovjetsko zvezo je precej stičnih točk, vendar pa obstajajo tudi določene razlike v pogledih na nekatere mednarodne probleme. V načelu vsaj so dani pogoji za še boljše sodelovanje med obema državama, vendar je vsekakor res, da tako, torej boljše sodelovanje, ni odvisno samo od nas.

275 milijonov Indijcev se odloča na parlamentarnih volitvah za in proti reformam, ki jih je napovedala Indira Gandhi. Opozicija je združila svoje vrste z eno samo željo: vreči z oblasti simpatično indijsko državnico

— pri tem pa nimajo političnega programa, ki bi se lahko enakovredno kosal z njenim. Opazovalci skorajda ne dvomijo v izid volitev. Prepričani so, da bo Indira Gandhi zmagala in tako znova dokazala svojo premoč in — kar je še bolj pomembno — dobila kolikor toliko proste roke za izvedbo zelo ambicioznega programa družbenih in gospodarskih reform v tej drugi najštevilnejši državi sveta.

KP Italije je zahtevala naj odstopi notranji minister rimske vlade zato, ker so fašistične skupine v mestu Aquila skoraj pred nosom policistov iz samo 200 metrov oddaljene policijske postaje zažgale oblastni sedež KP. Sefa te policijske postaje so sicer odstavili, vendar italijanski komunisti menijo, da ta ukrep ni dovolj. Italijanski fašisti so v zadnjem času postali zelo aktivni in njihovo divjanje je v precejšnji meri prav posledica precej pasivnega stališča italijanskih varnostnih organov, ki se jim ne postavijo dovolj odločno v bran.

Palestinska skupščina

Iz Laosa prihajajo še naprej poročila, ki pričajo, da doživljajo saigonske invazijske sile ogorčen odpor. Kljub nenehnim okrepitvam je položaj nekaterih saigonskih enot skorajda že kritičen in to kljub močnemu angaziranju ameriškega letalstva. Prodor proti Ho Ši Minhovi poti je ustavljen in napadalci so se spremenili v branilce, ki krčevito vztrajajo na svojih obleganih položajih. Nek ameriški general je sedanje boje označil kot najhujše od začetka vietnamske vojne.

ZENEVA — Policija ZN za človekove pravice se je na zasedanju v Zenevi izjavila proti prodajanju orožja Južni Afriki. Glasovanja so se vzdržale Velika Britanija, Francija, ZDA, Avstrija, Nizozemska in Nova Zelandija.

OKINAVA — Japonski delavci, zaposleni v ameriškem oporišču Kadena na tihomorskem otoku Okinavi, so se ogorčeno spopadli z ameriški vojniki in japonskimi policisti. Delavci so protestirali proti sklepu ameriških vojaških oblasti, da bodo odpustile 3000 japonskih delavcev.

VATIKAN — Vatikanski sekretar za zunanje zadeve Casaroli je po povratku iz Moskve v Vatikan izjavil, da je imel „vsebinske in zanimive razgovore“ s predstavniki sovjetskega zunanjega ministrstva. Dejal je, da so razpravljali o miru na svetu in o položaju v Indokini.

PARIZ — Parižani so se v nedeljo poslovili od pokojnega filmskega igralca Fernandela. Stavbo, v kateri je Fernandel ležal na mrtvaškem odru, je morala stražiti policija. Fernandela so pokopali na pokopališču Hagneux.

tedenski notranjepolitični pregled - tedenski notranjepolitični pregled

V Beogradu se je pretekli torek sestalo na 16. seji predsedstva ZKJ. Razpravljali so o predlaganih ustavnih spremembah. O teh spremembah bodo razpravljale v naslednjih dneh tudi druge družbeno politične organizacije in vsi delovni ljudje v vseh republikah in pokrajinah, saj bo predlog načrta ustavnih sprememb v javni razpravi dva meseca.

Edvard Kardelj, ki je bil referent na torkovi seji predsedstva ZKJ, je ocenil predlagane ustavne spremembe kot predlog za dogovor naprednih sil naše družbe o družbeni akciji, ki ustreza sedanjemu času in kot obnovljeno osnovo za bratstvo in enotnost ter enakopravnost jugoslovanskih narodov in narodnost.

ODPRAVITI NASPROTJA MED REPUBLIKAMI IN FEDERACIJO — V svojem referatu je tovariš Kardelj med drugim poudaril, da je naša družba državna skupnost več narodov in narodnosti. Demokracije in socialističnega samoupravnega napredka ne more biti za noben narod, če vsi narodi v naši skupnosti ne bodo enako svobodni in varni. Zato tudi ustavne spremembe po svoji vsebini niso niti popravljane določenih napak — čeprav s tem ne trdimo, da jih sploh ni bilo — niti popuščanje nacionalističnim pritiskom.

Nadalje je referent govoril o potrebi družbene reforme in reforme federacije. Cilj teh reform je vključitev celotnega sistema razširjene in splošne družbene reprodukcije v samoupravni sistem na podlagi samoupravnih in ekonomskih pravic ter odgovornosti delovnega človeka v delovni organizaciji in širši družbeni skupnosti. Protislojce med samoupravljanjem in državnim centralizmom se je v praksi odražalo kot spor med republikami in federacijo. Z ustavnimi spremembami moramo to nasprotje odpraviti.

ŠKODLJIVE RAZPRAVE O JEZIKIH, HIMNAH... — Seveda pa bi se motili, če bi menili, da bomo z reformo federacije avtomatično rešili vsa nasprotja in probleme. Zagotavljanje možnosti, da bodo narodi Jugoslavije in delovni ljudje razpolagali s pomočjo, sredstvi in plodovi svojega dela, so samo prvi korak k reševanju perečih in odprtih družbenih problemov.

Po drugi strani pa enotnost naših narodov ni zgrajena samo na goli ekonomski in poli-

Ustavne spremembe

tični računici. Jugoslovanske narode povezuje dober del skupne zgodovine, občutek povezanosti, etične sorodnosti, predvsem pa skupna zavest zgrajena v revoluciji in boju za samoupravno demokratično družbo. Seveda to prav nič ne spreminja vsebine družbeno-zgodovinskega pojava, ki ga imenujemo narod.

Pri nas pa nekateri razmišljajo drugače. Dokazovali so da gre za obstoj ali formiranje nekakšnega skupnega naroda. Zato tudi živčno reagirajo na pojave, ki so povsod po svetu normalni kot izraz življenja posameznih narodov. Zato so škodljive in nepotrebne razprave o imenu jezikov, emblemih, himni in drugih podobnih vprašanjih.

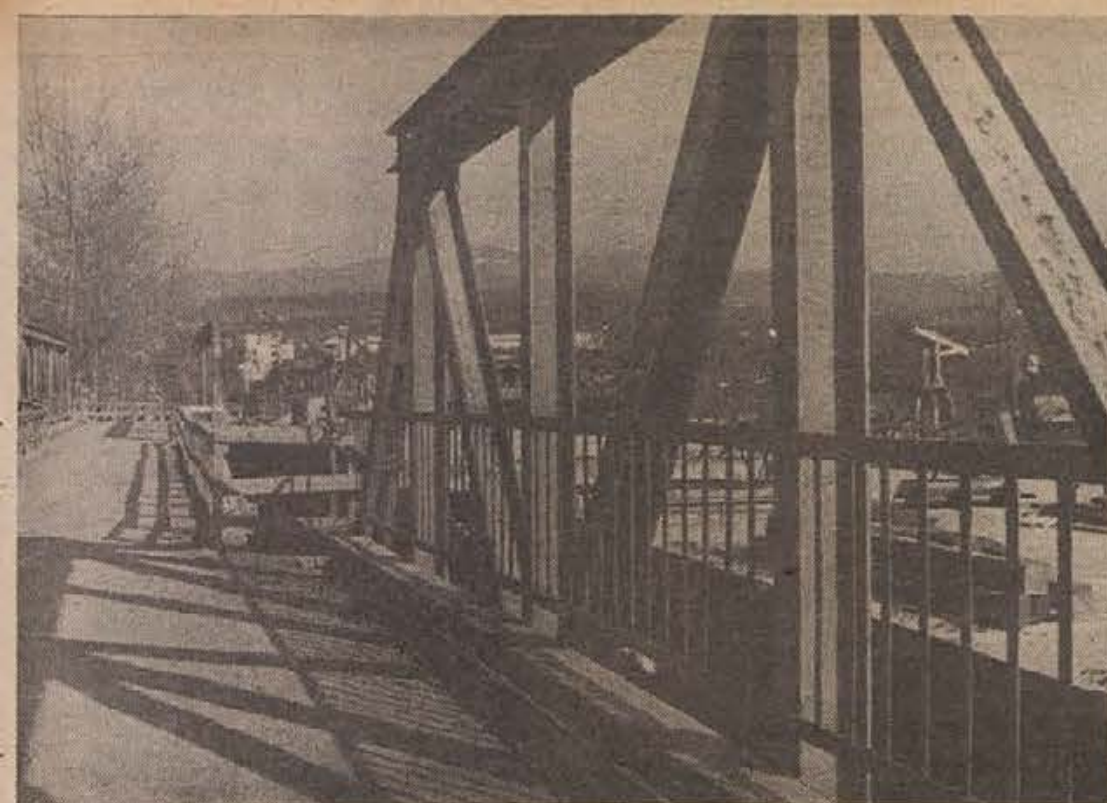
FEDERACIJA ALI KONFEDERACIJA? — Ko je tovariš Kardelj govoril o smeri razvoja naše jugoslovanske socialistične skup-

nosti, se je posebej dotaknil tudi vprašanja, ali jo sploh še lahko imenujemo federacija ali pa postaja že konfederacija. Dejal je, da se ne more umetno vključevati v nobene klasične oblike federalizma ali konfederalizma. V strukturi Socialistične federativne republike Jugoslavije se marsikaj globoko spreminja in odstopa od pravnih opredelitev klasične federacije. Toda ni nobene potrebe, da bi spreminjali ime naše skupne države, niti za prepire o tem, v kolikšni meri smo federacija v kolikšni pa konfederacija. Naša državna in samoupravna skupnost mora ustrezati potrebam in pogojem ter perspektivam socialističnega, demokratičnega in samoupravnega razvoja vsakega naroda, toda v okviru skupnih gospodarskih in političnih interesov ter potreb jugoslovanskih narodov.

O ZEMLIŠKEM MAKSIMUMU BODO ODLOČALE REPUBLIKE. — Ko je govoril o izhodiščih za razvoj ustavnega sistema je tovariš Kardelj poudaril, da je treba predvsem utrditi družbeno-ekonomski položaj delavskega razreda oziroma delovnega človeka v združenem delu in družbeni reprodukciji. Nadalje je potrebno spremeniti določene predpise državno-pravnega in gospodarskega sistema. Napraviti je potrebno nadaljne korake za združitev tako imenovanih gospodarskih in negospodarskih področij.

V obrazložitvi stališč do osebnega dela je referent med drugim poudaril, da se glede na določila o osebnem delu občani, ki se s tem ukvarjajo lahko združujejo.

NE SMEMO DOVOLITI RAZOČARANJA — V razpravo je posegel tudi predsednik ZKJ tovariš Tito. Dejal je, da podaljšanje javne razprave o ustavnih spremembah ne pomeni, da zvezni izvršni svet in drugi organi ne morejo v duhu predlaganih dopolnil začeti priprav za njihovo izvajanje.

Most dveh republik, ki ga ljubljansko podjetje GRADIS gradi v Metliki čez Kolpo, bo za 1. maj svečano odprt. Delovodja trdi, da bodo dela že prej končana. Več kot dve leti je promet čez most zaprt za vsa težja vozila in avtobuse, zato ni čudno, če se za gradnjo zanima prebivalstvo vsega Obkolpja. V turistični sezoni se bodo čez slovensko-hrvaški most že pomikale reke avtomobilov na Jadran. Onkraj mostu, na hrvaški strani, je do Karlovca tudi asfalt. (Foto: Ria Bačer)

Na desnem bregu Save pri Budiču dvigajo potopljeni splav, na katerem je stal stroj za betoniranje pilotov za novi most. Stroj so že postavili na varno in ga odpeljali v Zagreb, kjer bodo okvare popravili. Nezgoda bo nekoliko zavlekla gradnjo mostu in jo tudi podražila. Drugi stroj za vrtnje in podzemno betoniranje pilotov, ki ga vidite na nasprotni strani reke, je večji in težji (36 ton) in dela samo na kopnem, saj bi ga splav najbrž še težje obdržal na vodi. (Foto: J. Teppey)

SKLEP SEKRETARIATA KLUBA POSLANCEV:

Dolenjci vprašajo skupščino

Kako so se mogla podražiti močna krmila, če smo zamrznili cene? Resolucije o kmetijstvu so na vsej fronti pogorele — Živinoreja na psu — Obetajo se težave v preskrbi z mesom in mlekom!

Ko je kmetijska zadruga Krka iz Novega mesta na sekretariatu kluba poslancev seznanila predstavnike dolenjskih poslancev z naravnost brezupnim stanjem v živinoreji — pritrtili so ji tudi od drugod, kjer rede živino — so se na sekretariatu odločili, da bodo dolenjski poslanci postavili v republiški skupščini nekaj vprašanj.

Prav vse dražja krmila pa so bistvo naraščajoče izgube. Zahtevali bodo, naj se postavijo cene krmil in mesa v medsebojno odvisnost, naj se rešijo odkupne in prodajne cene mleka enotno za vso Slovenijo, vprašali pa bodo še, kako bo potem, ko cene ne bodo več zamrznjene, in kako to, da so vse resolucije o kmetijstvu propadle.

V taka, dokaj ostro zastavljena vprašanja jih silijo številke, s katerimi je zadruga podprla svoje poročilo o živinorejskih težavah, zaradi katerih so od lanskega polletja, ko je lepo kazalo, prišli zdaj na 1,4 milijona dinarjev izgube.

Številke so osupljive: prodajna cena za kilogram prirasta pri pisanju govedi je za 2,22 dinarjev nižja od lastne cene. Za enako merilo pri piščancih imajo 2 dinarja izgube, pri litru mleka pa je izguba 15 par. Posamezne številke sicer niso visoke, upoštevati pa je treba, da zadruga z lastno rejo in kooperacijo spita 788 ton govedi, 970 ton piščancev, 354

izdelki. Podobno kot v Novem mestu ukrepajo tudi v drugih zadrugah, ki doslej še niso opustile živinoreje.

Skratka: stanje je tako, da ne gre odlašati z reševanjem. Ko cene ne bodo več zamrznjene, lahko pričakujemo še dražja močna krmila. Ostaja pa odprto vprašanje, zakaj zdaj nihče ni kontroliral skokov cen kljub zamrznitvi. Novomeška zadruga tudi predlaga, naj bi bolj spodbujali izvoz in pravičnejše delili retencijsko kvoto, ki se zdaj deli na polovico med zadrugo in izvoznika.

J. SPLICHAL

Pomoč nemočnim kmetom

Peť dolenjskih občin bo za najbolj ogrožene kmečke zavarovance plačalo več kot 2 milijona din — Na Dolenjskem več kot 10.600 ogroženih

Za zdravstveno zavarovanje kmetov v dolenjski skupnosti je za letos predvideno 10.448.000 din, od tega za zdravljenje v bolnišnicah 7.592.000 din, za zdravljenje v ambulantah 1.700.000 din, za zdravila in injekcije pa 902.000 din. Za obvezne oblike zdravstvenega varstva kmetov bo šlo 68 odstotkov denarja.

vedno odhajajo v tovarne, za stalnim zaslužkom.

Denarni načrt, ki ga je skupščina zdravstvenega zavarovanja kmetov sprejela 25. februarja na seji v Novem mestu, predvidena 12.670.000 din dohodkov. Največ denarja se bo zbralo iz prispevkov zavarovancev s katastrskim dohodkom nad 2.000 din — kar 6.854.000 din. Pet občin pa bo za socialno ogrožene kmete prispevalo 2.036.000 din ali 15 odstotkov vsega denarja, predvidenega za letos. Na tem območju živi več kot 10.600 socialno ogroženih kmečkih zavarovancev.

Ena pomembnih ugotovitev na področju kmečkega zavarovanja je med drugim tudi ta, da se število zavarovancev na Dolenjskem zmanjšuje: pred desetimi leti jih je bilo 47.852, lani pa le še nekaj nad 28.800. Število nosilcev kmečkega zavarovanja pa se je v zadnjem desetletju zmanjšalo od 15.700 na 10.600. Takšno stanje je nedvomno posledica gospodarske nerazvitosti dolenjskega podeželja, zato ljudje še

Sejmišča

MALO ODKUPOV

V ponedeljek, 1. marca, je bil v Novem mestu večji sejem za prašiče in govejo živino, ni pa bilo veliko obiska. Kupci so lahko izbirali med 418 prašiči in 98 glavami goveje živine. Pokupili so 228 piščkov, ki so jih plačevali po 160 do 460 din, in 36 goved. Voli so šli v denar po 6,60 do 7,60 din, krave po 4,80 do 6,50 din, mlada živina po 6,50 do 7,30 din.

BREŽIŠKI SEJEM

Kar dober obisk je bil v soboto, 27. februarja, na brežiškem sejmu. Napredaj je bilo 586 prašičkov, prodanih je bilo 407. Mlajši pujski so šli v promet po 13 din kilogram, za večje pa so zahtevali do 8 dinarjev za kilogram žive teže.

Turistični barometer

Čateške Toplice so bile prve, ki so imele barski program: potem so ga ukinile, ta čas so program pripravili v motelu Jasnica in zdaj ga ponovno uvajajo v Čateških Toplicah. Če drugega ne, je to poživitev dokaj mrtve turistične sezone na Dolenjskem. Sneg je namreč tudi letos preprečil prenekatero optimistične načrte.

Dolenjska pustovanja postajajo vse bolj zanimiva tudi za Zagrebčane in Ljubljančane. V turističnih središčih vabijo k večjemu obisku tudi z nastopi pevcev, ki sodijo v v slovenski, če že ne tudi v jugoslovanski vrh. Tako sta na Otočcu peli Marjana Deržaj in Jožica Svete, v Čateških Toplicah pa je prepeval Mišo Kovač.

Pustni karnevali so bili letos dobro pripravljene. Vsekakor pa so bili rekordeži v Novem mestu, kjer je Glavni trg zavzelo kar 1.200 maskar iz osnovne šole. Snežna ploha ni mogla preprečiti veselega rajanja, organizatorji pa so bili tako navdušeni, da že zdaj napovedujejo, da bo prihodnje leto še boljše!

Kmetijski nasveti

Strune na krompirju

Dolenjska bo še naprej pomembno pridelovalno središče za krompir, posebno še, ker bodo letos na Mirni začeli graditi tovarno za predelavo krompirja. Prav za industrijsko predelavo krompirja pa je pomembno, da so krompirjevi gomolji zdravi, ker stroj za lupljenje ne more tako kot nož gospodinje izkrožiti vsakega, od žuželke ali bolezni poškodovanega mesta na njem.

Ker lahko pričakujemo, da se bo gojitev krompirja še razširila (kar pomeni, da bo ta poljščina večkrat kot zdaj rasla na istem mestu), lahko pričakujemo večji napad bolezni in škodljivcev. Eden med njimi so tako imenovane strune, ličinke hroščev poljskih pokalic, ki vrtajo v krompir luknje, tako da je neprimeren za industrijsko predelavo.

Škodljivca ni težko prepoznati. Strune so svetlo rumeni, gladki, trdi črvi, ki se posebno radi zaredijo v lažji zemlji, kjer se lotijo gomoljev in korenin. Izkušeni poljedelci vedo zanje poceni in dokaj učinkovito „zdravilo“. Okuženo njivo posejejo s kako poljščino, ki zgodaj dozori, potem pa v vročem soncu njivo preorjejo in večkrat preobrnejo. Sonce uničuje ličinke, dosti pa jih pobere tudi vrane, postovke in škorci.

Bolj zanesljivi so kemični načini uničevanja škodljivcev. Če vemo, da so se na polju razmnožile strune, semenski krompir pred saditvijo močno naprašimo z gameksanom ali kakim drugim pripravkom, narejenim na podlagi organskih klorovih spojin. V boju proti strunam pomagajo tudi gnojila. Apneni dušik, kalijevo sol ali apneni prah strune slabo prenašajo in bežijo globlje v zemljo, kjer pa niso več toliko nevarne.

Ko smo že pri strunah, še nekaj besed o vrtnem polžu. Mali vrtni polžki so marsikje postali neverjetno velika nadloga. Plovdov se lotijo tam, kjer so jih s svojimi čeljustmi narvtale strune. Torej si tudi škodljivci med seboj pomagajo. Lotiti se moramo obeh: strun z zgoraj opisanimi pripravki, polžev pa s polžopinom ali polžomorom, dobre uspehe pa dosežemo tudi z modro galico, ki je za polže hud strup.

Inž. M. L.

Vredno je zapisati...

Izredni prispevek ukinjen

Sklad za zdravstveno zavarovanje dolenjskih kmetov se je tudi lani dobro izmazal iz zagat, ki so mu grozile: medtem ko je še oktobra posloval z izgubo okoli 1 milijona din, je poslovno leto končal z malenkostnim primanjkljajem 61.000 din. Zaradi tega si ne belijo las, ker bodo ta primanjkljaj zlahka pokrili z rezervnim denarjem, izločenim iz sklada že ob sprejemu denarnega načrta za leto 1970. Tako poslovanje je bilo na seji skupščine kmečkega zavarovanja 25. februarja v Novem mestu ocenjeno za ugodno.

V zadnjih letih in tako tudi letos je zadovoljstvo ob tako ugodno izravnani bilanci zagrenil podatek o starem primanjkljaju sklada in večletnih neporavnanih obveznostih kmečkih zavarovancev. Čeprav so kmetje že več let plačevali za kritje teh primanjkljajev izredni 2-odstotni samoprisevek, je bilanca minulega leta porazila, da je starih dolgovi v skladu, še vedno za 1.568.600 din, medtem ko so zaostale obveznosti kmetov še večje in so 31. decembra presegle vsoto 2.688.500 din.

Izredni prispevek je bil uveden do leta 1973 in bi kmetje v glavnem poravnali stare dolgove do tega časa. Vsaj račun na papirju je to pokazal. Ker pa so letos v novem sistemu ob razširje-

nih pravicah zdravstvenega varstva kmetov uvedene tudi dodatne obveznosti, se je zastavilo vprašanje, ali bi kmetje vse te obremenitve zmogli. Na drugi strani so ob sprejemu novih zakonov vsevprek razglušali, da je treba nov sistem zdravstvenega zavarovanja začeti brez starih dolgovi.

Moder korak je bil ob takem stanju neizbežen: predstavniki zdravstvenega zavarovanja kmetov so sklenili s predstavniki vseh petih občinskih skupščin (črnomaljske, metliške, krške, novomeške in trebanjske) dogovor, da prevzamejo neporavnane dolgove do kmečkega dela sklada občine pod pogojem, da se ukine 2-odstotni izredni prispevek. To je skupščina zdravstvenega zavarovanja kmetov 25. februarja tudi storila. Seveda pa je treba ta njen sklep razumeti kot pogojen ukrep, ker bo obveljal le v primeru, če se bodo s takim dogovorom sprizajili tudi odborniki občinskih skupščin. Čeprav je treba to na podlagi medsebojnega družbenega dogovora nakazano rešitev v korist kmečkemu skladu razumeti kot izreden, enkratni ukrep, pa bo slej ko prej uveljavitev tega odvisna od pogodb, ki jih bodo morale podpisati občinske skupščine.

VSE POGOSTEJŠI KLICI:

Preprečiti vsako divjanje cen!

Primer, kaj je sevniškemu Jugotaninu prinesla podražitev lesa

Kot refren je na zadnjem posvetovanju gospodarstvenikov v Sevnici izzvenel poziv: Zadržati rast cen! Preveč že imamo izkušenj, kaj pomeni verižna reakcija v podražitvah, ko vsakdo svoje podražitve „utemeljuje“ z — večjimi cenami drugih.

Zakaj tak strah, si oglejmo na primer sevniškega Jugotanina, obrata, ki deluje v okviru kom-

binata „Konus“ iz Slovenskih Konjic.

Ker se je zmanjšala vrednost dinarja v primeru s tujimi valutami, so gozdna gospodarstva postavila Jugotanin pred dejstvo: plačajte več ali pa les raje izvozimo! Ta „plačajte več“ pomeni za obrat, ki si je po nekaj letih izgube komaj uskladil dohodke in izdatke, dodatnih

700.000 dinarjev. Sprva se je obrat temu upiral, toda ko je očitno kazalo, da se lahko ustavi celo proizvodnja, je na podražitev moral pristati.

Toda kako naprej? Razen lesa so se podražili tudi prevozi, grozijo pa še druge višje cene. V Jugotaninu sodijo, da se bodo tudi oni morali oprijeti te rešilne bilke. Toda kako povečati cene tanina, če je njihov kupec — usnarstvo že tako in tako zelo na slabem? Upanje imajo s predelavo izluženega lesa v furfural, vendar to letos še ne bo bistveno vplivalo na poslovni uspeh, ker se je gradnja obrata zavlekla.

Slovenija je prva sprejela republiški zakon o usmerjanju delitve. Ta zakon sam po sebi stvari še ne bo uredil, poudarjajo njegovi tvorniki. Potrebno se bo dogovarjati in uskladiti odnose med panogami in znotraj panog. Da je to zelo potrebno, dokazuje spet primer z Jugotaninom. Gozdarji so podražili les in ob tem, kot sodijo v Sevnici, pretirano povečali zaslužke. Kdo naj zdaj presodi, če so to naredili upravičeno?

V. P.

M. LEGAN

Upanje na okno v svet

V Bregani so se minuli petek srečali predstavniki občinskih skupščin iz Brežic in Samobora. Razgovor je obravnaval graditev medrepubliške ceste. Udeleženci srečanja so se nato skupaj napotili na Stojdrago, od koder naj bi stekla v naslednjih letih cesta do Čedma in Kamenc in od tam dalje do Globočic, Mrzlave vasi in Malene.

Možna je tudi povezava iz Kamenc do Pirošice in Cerkelj ob Krki. To bo najkrajša vez vasi in zaselkov pod obronki Gorjancev z občinskim središčem v Brežicah. Kraji bodo mnogo bolj dostopni, zemljišča toč okoli več vredna, ljudje pa bodo tudi laže prinesli svoje pri-

delke na trg. Cesta bo odprla možnosti za razvoj kmečkega turizma, za gradnjo počitniških hišic in izletništvo. Do pogovora med predstavniki obeh občin je prišlo na pobudo prebivalcev iz Stojdrage, Čedma in Kamenc.

DANES: DOKONČNO BESEDILO OSNUTKA USTAVNIH SPREMENB

V drugi polovici marca: začetek vsesplošne javne dvomesečne razprave o pomembnem dokumentu — Kaj pomeni 21 odstavkov k sedanji zvezni ustavi? — Josip Broz-Tito je lahko izvoljen za predsednika Socialistične federativne republike Jugoslavije

Predloženi osnutek ustavnih sprememb ima 21 amandmajev (po domače bi rekli: dostavkov, dopolnilnih predlogov, pa tudi: spremeni-valnih ali izboljševalnih predlogov, kar vse ta tujka lahko pomeni). Komisija jih je označila s številkami 20 do 40. Vedeti je namreč treba, da smo ustavi, sprejeti v letu 1963, medtem že dodali 19 amandmajev.

Prvi izmed predlaganih dostavkov, 20. amandma torej, govori o tem, da uresničujejo delovni ljudje, narodi in narodnosti svoje suverene (najvišje, vrhovne) pravice v socialističnih republikah in v socialističnih avtonomnih pokrajinah v skladu z njihovimi ustavnimi pravicami, v Socialistični federativni republiki Jugoslaviji pa takrat, ko je to v skupno korist, določeno z ustavo.

„SFRJ je zvezna država kot državna skupnost prostovoljno združenih narodov in njihovih socialističnih republik kot tudi socialističnih avtonomnih pokrajin Vojvodine in Kosova, ki sta v sestavi SR Srbije, zasnovana na oblasti in samoupravljanju delavskega razreda in vseh delovnih ljudi ter socialistična samoupravna demokratična skupnost delovnih ljudi in občanov ter enakopravnih narodov in narodnosti.“

JASNO DOLOČEN POLOŽAJ REPUBLIKE

Ta amandma pravi tudi: „Republika je država, ki je zasnovana na suverenosti narodov ter na oblasti in samoupravljanju delavskega razreda in vseh delovnih ljudi ter socialistična samoupravna delovna skupnost delovnih ljudi, občanov ter enakopravnih narodov in narodnosti.“

Zadnja dva odstavka tega amandmaja govorita o pravicah pripadnikov narodnosti v občini kot temeljni družbenopolitični skupnosti ter o samoupravnem položaju in pravicah delovnega človeka v organizacijah združenega dela.

21. amandma govori o temeljnih socialističnih samoupravnih odnosov, ki jih sestavljajo: družbenoekonomski položaj delovnega človeka, pri čemer mu skupnost jamči kot neodtujljivo pravico, da pridobiva dohodek in na podlagi svojega dela upravlja zadeve in sredstva družbene reprodukcije. Delovni človek sam odloča o dohodku, ki ga ustvarja v različnih oblikah združenega dela in združevanja sredstev.

O tem, da delavci v SFRJ svobodno združujejo svoje delo in sredstva družbene reprodukcije v delovne organizacije, govori natančneje 22. amandma.

ZAJAMČENA JE SVOBODA SAMOSTOJNEGA OSEBNEGA DELA

23. amandma ustavnih sprememb jamči svobodo samostojnega osebnega dela z delovnimi sredstvi v lastnini občana. To velja za primere, ko taka dejavnost, ki jo opravlja občan, ustreza načinu, materialni osnovi in možnostim osebnega dela. Delovni ljudje, ki izvršujejo tako dejavnost, imajo načelno enak družbeno ekonomski položaj in v temeljih enake pravice ter obveznosti kot tisti, ki delajo v družbenem področju.

O pomembnem vprašanju govori 24. amandma: skupni ekonomski interes delovnih ljudi ter narodov in narodnosti SFRJ se ustvarja na enotnem jugoslovanskem tržišču. Pogoj za to so seveda svobodno gibanje ter združevanje dela in sredstev, enotni denar, skupna politika ekonomskih stikov s tujino itd.

25. amandma govori o družbenem načrtu Jugoslavije, medtem ko določa 26. amandma pristojnosti Narodne banke Jugoslavije ter narodnih bank vseh republik in pokrajin. O tem, da določajo republike in obe avt. pokrajini sistem, vire in vrste prispevkov ter davkov, govori 27. amandma.

ZA KAJ VSE BO SKRBELA ZVEZA?

O uresničevanju skupnih koristi narodov in narodnosti, delovnih ljudi in občanov Jugoslavije govori 28. amandma, ki hkrati pojasnjuje, kdo jamči za uresničevanje teh skupnih koristi.

Medtem pa je 29. amandma posvečen vlogi zveze (federacije), ki naj bi med drugim skrbelo za zagotovitev neodvisnosti in ozemeljske celovitosti SFRJ, varovala njeno suverenost v mednarodnih odnosih, urejala temeljne družbenoekonomske in samoupravne odnose, določa temelje sistema družbenega načrtovanja in družbeni načrt Jugoslavije, urejala in organizirala JLA itd.

Da uresničuje zveza svojo politiko ter ustavne in druge pravice z delom organov federacije ter sprejema različne akte, ugotavlja 30. amandma.

Kako se lahko spreminja ustava, določa 31. amandma, medtem ko je 32. amandma namenjen vprašanju, kdaj lahko organi zveze sprejemajo sklepe in druge pravne akte samo ob poprejšnjem soglasju republik in obeh pokrajin. Dohodki zveze so carine, takse in določeni prispevki republik ter pokrajin, o čemer govori 33. amandma. Njegov sosed, 34. amandma, razpravlja o tem, da zveza brez poprejšnjega soglasja republik in pokrajin ne more sklopiti takih mednarodnih pogodb, ki bi zahtevale sprejetje novih ali spremembo že veljavnih republiških ali pokrajinskih zakonov.

PREDSEDSTVO SFRJ IN NJEGOVE NALOGE, PRAVICE TER DOLŽNOSTI

Novo ustavno telo je predsedstvo SFRJ, o čemer smo pred tedni že podrobneje poročali.

V osnutku ustavnih sprememb ga zdaj določene predstavljata 35. amandma. Predsedstvo bo zastopalo SFRJ v državi in v tujini, ustanavlja pa se na podlagi enakopravnega zastopanja republik in pokrajin zavoljo njihove neposredne udeležbe v uresničevanju z ustavo določenih pravic in dolžnosti zveze.

Predsedstvo SFRJ bo:

— predlagalo zvezni skupščini temeljne smeri politike in sprejetje zakonov in drugih splošnih aktov,

— obravnavalo pa bo tudi uresničevanje politike in zakonov zvezne skupščine. Imelo bo tudi več drugih pravic in dolžnosti, ki jih je doslej imel predsednik republike. Amandma podrobneje govori še o odnosih predsedstva do zvezne skupščine in obratno, pa tudi o postopku, če med tema telesoma ne pride do složnosti. Tu je tudi zapisano, kakšni bodo odnosi med predsedstvom SFRJ in zveznim izvršnim svetom. V predsedstvu Jugoslavije bodo: po 2 člana iz vsake republike in po eden iz avtonomnih pokrajin, ki jih na pet let volijo republiške skupščine oz. pokrajinski skupščini. Predsedstvo bo imelo predsednika in podpredsednika iz vrst svojih članov za dobo enega leta. Predsednik v imenu predsedstva predstavlja SFRJ, samo predsedstvo, sklicuje njegove seje in jih vodi.

TOVARIS TITO JE LAHKO IZVOLJEN ZA PREDSEDNIKA REPUBLIKE

Vse nas izredno zanima 36. amandma, ki poudarja: „Izhajajoč iz zgodovinske vloge Josipa Broza Tita lahko zvezna skupščina na predlog republiških in pokrajinskih skupščin izvoli tovariša Tita za predsednika republike.“

Vse radijske in televizijske postaje v državi so že v soboto zvečer sporočile ljudstvu, da je koordinacijska (usklajevalna) komisija skupne komisije za ustavna vprašanja vseh zborov zvezne skupščine objavila osnutek ustavnih sprememb. O njem je 2. marca razpravljalo predsedstvo ZKJ, danes pa se bo sešla ustavna komisija zvezne skupščine SFRJ, da bo določila dokončno besedilo tega osnutka. Sredi marca bo nato o predlaganih ustavnih spremembah govorila zvezna konferenca Socialistične zveze, nato pa bo o osnutku sprememb glasoval še zbor narodov zvezne skupščine. Ko bodo tako najvišji organi v državi pretresli ta dokument, se bo o njem razvila dvomesečna javna razprava po vsej Jugoslaviji: vse ljudstvo naj bi v njej sodelovalo in dalo svoj glas za predlagane spremembe, ki pomenijo prelomnico v razvoju jugoslovanske državitvornosti.

Ceprav gre le za osnutek ustavnih sprememb, ki lahko doživijo danes še razne spremembe, objavljamo v skrajšani obliki njegovo bistvo. S tem nadaljujemo vrsto sestavkov, s katerimi želimo v zadnjih tednih našim bralcem in naročnikom predstaviti pomen in obsežnost napovedanih ustavnih sprememb.

Predsednik republike je v tem primeru predsednik predsedstva SFRJ.

37. amandma določa, da se v zvezni izvršni svet voli enako število članov iz vsake republike in ustrezno število iz pokrajin. Zvezni izvršni svet (vlada) je odgovoren za enotno izvajanje politike in splošnih aktov zvezne skupščine. Če izvršni svet meni, da ni v stanju izpeljati zaupanih nalog, lahko postavi vprašanje zaupnice. To lahko naredi do zveznega izvršnega sveta tudi vsak izmed zborov zvezne skupščine.

Naslednji, 38. amandma, govori o načinu ustanavljanja zveznih sekretariatov.

SVOBODA NAM JE VSE!

Ceprav že dosedanja ustava zelo natanko govori o pravicah in dolžnostih slehernega državljanca Jugoslavije do obrambe domovine, je predlagani 39. amandma osnutka ustavnih sprememb še določnejši:

„Nihče nima pravice podpisati ali priznati kapitulacije ali okupacije SFRJ ali posameznega njenega dela, nihče nima pravice preprečiti državljanom SFRJ, da bijejo boj proti sovražniku. Takšna dejanja so protiustavna in kazniva po zakonu kot izdaja domovine in zločin do naroda.“ ugotavlja ta amandma, ki govori o neodvisnosti, suverenosti in ozemeljski celovitosti Jugoslavije.

Za uresničitev predlaganih ustavnih sprememb bo skupščina sprejela poseben ustavni zakon. O tem govori 40. amandma.

To je, na kratko povedano, bistvo predlaganih ustavnih sprememb. Javna razprava, ki jo bomo o tem dokumentu razvili v prihodnjih dveh mesecih, bo lahko bogata in vsestranska, hkrati pa bo tudi pomemben prispevek za uresničevanje odgovornih nalog sedanjega družbenogospodarskega položaja v državi.

Tone Kralj: ŽETEV (lesorez, 1943)

ZAUPANJE V DOMAČO BANKO

25. februarja so se na 7. rednem zboru Dolenjske banke in hranilnice zbrali pooblaščen predstavniki ustanoviteljev te banke. Ugotovili so, da banka dobro posluje in brez pripomb sprejeli zaključni račun za lanskó leto. Skupna bilančna vsota je lani dosegla 720 milijonov dinarjev, kar je v primerjavi z letom dni poprej za 23 odstotkov več. Sredstva banke za kratkoročno kreditiranje so bila za 16 odstotkov večja, investicijska sredstva pa za 38 odstotkov. Poprečna mesečna likvid-

nost v letu 1970 je bila 5,5 odstotka. Ponovno so izvolili Ivo Novšaka za direktorja Dolenjske banke in hranilnice, sprejeli predlog letošnje poslovne politike, določili splošne pogoje za najemanje kreditov pri tej banki, potrdili pravilnik o obrestnih merah in tarifu za računavanje bančnih uslug, sprejeli načrt dohodkov in izdatkov, ob koncu pa so še potrdili sklep o ustanovitvi nove bančne enote v Novem mestu.

Število varčevalcev, vse večja propaganda in usta-

navljanje novih bančnih enot na Dolenjskem kaže, da je zaupanje v Dolenjsko banko in hranilnico precejšnje in hkrati dokazuje, da je banka dobro gospodarila.

Največ pozornosti je na 7. zboru banke zbudilo poročilo direktorja, še posebej njegove misli o letošnji poslovni usmeritvi. Obveljala je ugotovitev: »Tudi z bančnim poslovanjem je treba pomagati, da bo stabilizacija kar najbolj uspela.«

Vse več varčevalcev

Že bančne reklame kažejo, da je Dolenjski banki in hranilnici veliko do zaupanja občanov. To pa je razumljivo, saj s pridobivanjem novih vlagateljev in povečanjem hranilnih vlog banka povečuje svoje možnosti za kritje potreb v gospodarstvu in negospodarstvu. Vse večje število vlagateljev in vse več denarja, ki ga občani vlagajo pri domači banki, pa kaže, da ima domača banka med prebivalci veliko zaupanja.

Ko je banka prevzela hranilne vloge od kmetijskih združenj v Mediki, Novem mestu, Trebnjem in Zuzemberku ter od Agrokombinata v Krškem, je prevzela tudi organizacijo denarnega varčevanja na teh območjih in zato organizirala 12 vplačilnih in izplačilnih mest. S tem se je število mest, ki opravljajo posle denarnega varčevanja v lanskem letu povečalo na 46 enot. Te posle opravlja namreč tudi 30 post na našem območju. Za spodbujanje k varčevanju in vlaganju prihrankov v banki je propaganda še vedno zelo pomembna. Ker so številne banke začele z lastno propagando, se je skupna propaganda pokazala kot slaba: zato so banke s takim načinom prenehale. Dolenjska banka in hranilnica Novo mesto je v lanskem letu polletju začela z lastno propagando, posluževala pa se je tiska, radia in televizije, nagradnega žrebanja za vlagatelje vezanih vlog in drugih propagandnih prijemov.

Hranilne vloge, vezane in na vpogled, ki so v začetku leta 1970 znašale pri 24.274 vlagateljih 51.914.000 dinarjev, so se povečale za 15.383.000 dinarjev in za 729 vlagateljev. Ob koncu leta so hranilne vloge do-

segle 67.297.000 din, pri Dolenjski banki in hranilnici pa so imeli zapisane 30.003 vlagatelje. Stanje hranilnih vlog se je povečalo za 29,63 odst., število vlagateljev pa za 23,72 odst.

Vloge na vpogled so se zvečale od 43.886.000 din na 56.792.000 din ali za 29,40 odst. Vezane vloge pa so se zvečale od 8.027.000 din na 10.504.000 din ali za 30,25 odstotka. Hranilna služba je po hranilnih računih opravila 36.812 vplačil in 22.393 izplačil. Poprečna vloga znaša pri DBH 2243 dinarjev.

Po pooblastilu Narodne banke Jugoslavije - centrala Ljubljana - opravlja domača banka tudi nekatere devizno-valutne posle, zlasti odkup in prodajo valut, čerkov in kreditnih pisem, vodi devizne žiro račune občanov, prevzema odkupljene devize od menjalnic in trgovin, ki prodajajo blago za devize. Na območju banke odkupuje tuja plačilna sredstva še 46 menjalnic, od katerih je banka lani prevzela 1987 obračunov. Odkup pri menjalnicah je bil lani za približno 15 odst. večji, pri banki pa skoraj za 77 odstotkov. Lani se je precej povečalo število imetnikov deviznih računov in število deviz: na deviznih računih je za 111 odstotkov več deviz, 23 odst. občanov pa je na novo odprlo devizne račune. Prav tako se naglo povečuje število žiro računov. V primerjavi z l. 1966 je bilo lani 31 odst. več lastnikov žiro računov in ti so imeli za 148 odst. večje vloge. Konec leta je bilo pri domači banki 2137 takih računov s skupnim stanjem 2.369.000 dinarjev.

Banka je lani odobrvala potrošniške kredite pretežno preko trgovskih in drugih delovnih organizacij. Vsega skupaj so odobrili za 30.793.000 din kreditov. Neposredno občanom pa je banka odobrvala kredite za turistične namene, posebne kredite v gotovini in kredite za nakup avtomobilov, ki jih ne prodaja nobena trgovska ali delovna organizacija na območju banke. Takih kreditov so dali 258, skupna vsota pa je dosegla vrednost 795.000 dinarjev.

Namesto investicij obratna sredstva

Ko so na 7. zboru Dolenjske banke in hranilnice v Novem mestu govorili o letošnji poslovni politiki, sta bila direktor banke Ivo Novšak in izvršilni odbor mnenja: »Preden sprejmemo sklep o poslovni politiki za letošnje, se moramo pogovoriti o tekočih nalogah, ki jih postavljajo stabilizacijski ukrepi po devalvaciji. Naša prva naloga je povečati proizvodnjo ob sedanjih tehnologijah oziroma čimbolj zadržati proizvodnjo na sedanjih ravni. Ob tem pa moramo poskrbeti, da bomo čimmanj zmanjšali sedanjí tempo rasti družbenega proizvoda. Druga naloga je omejiti splošno potrošnjo. Mislim, da imamo v glavnem zdravo gospodarstvo, da nimamo pomembnejših deficitnih žarišč in da nimamo zgrešenih investicijskih naložb. Priznati pa moramo, da naložbe niso popolne in da nam pomanjkanje obratnih sredstev povzroča glavobol v razvojni rasti.«

»Prišel je čas spoznanja, da je investicija v trajni vir obratnih sredstev prav tako važna, v današnjem položaju pa moramo še celo pomembnejša kot investicija v osnovna sredstva,« je dejal direktor. Potem je poudaril, da čezmerna investicijska vlaganja s samo papir-

natimi zagotovili obratnih sredstev lahko naredi, da kljub tehnološko utrjenemu položaju ne bomo pomenili ničesar brez prepotrebnih obratnih sredstev. Ne preostane drugega, kot da skušamo z lastnimi viri ublažiti našo tržno kreditno situacijo. Če bo potrebno, se bomo morali včasih odreči nekaterim lepim in koristnim načrtom, vsaj za nekaj časa.

V današnjem boju za uspeh stabilizacije bodo vsa naša prizadevanja gotovo ostala na pol poti, če ne bomo pozornosti posvetili vsem žariščem, ki predstavljajo težave. Zato se ne smemo slepiti samo z omejevanjem splošne potrošnje in z omejevanjem investicij, marveč moramo iskati tudi notranje rezerve in odstranjevati vse, kar ni potrebno in zavira hitrejši razvoj.

Tem zahtevam je odgovarjala predlagana in potem tudi sprejeta poslovna politika banke za letošnje, ki je zahtevala, da se investicijska politika giblje v mejah dejansko razpoložljivega denarja.

Menili so, da bodo morali iskati rešitve v prvi vrsti sami, ker za pokrivanje teh potreb ne morejo pričakovati kak aktivni del družbenih sredstev

republike, ki bi bil dosegljiv; zlasti se, ker poznajo potrebe še hujših in zaradi delitvenih razmerij, ki vladajo pri drugih bankah, s tem v zvezi pa stopnjujejo razlikovanje obstojnosti posameznih gospodarskih vej.

Na zboru niso prezrli, da so napovedani ostri ukrepi in da ima tudi služba družbenega knjigovodstva širša pooblastila za ukrepanje proti vsem delovnim organizacijam in bankam, ki bi hotele izigravati predpise, posebej pa še proti investiranju brez kritja. Zato bodo zahtevali boljše obdelavo investicijskih programov, ne bodo pa upoštevali tistih, ki bodo postavljeni na ne-realnih cenah. Banka bo usklajevala kredite skladno z načeli začrtane ekonomske politike.

Predlagani sklepi o poslovni politiki Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto za letošnje predstavljajo nadaljevanje začrtane poti iz lanskega leta. Zastrujejo pa finančno disciplino in v stabilizacijske odločitve vključujejo še predstavnike izvršilnega odbora banke.

Vsi sklepi, ki so jih sprejeli na 7. zboru, predstavljajo za banko dodatno delo: da bi lahko vse naloge naredili, bo morala banka skrbeti za učin-

kovitejšo notranjo organizacijo dela, za kadrovsko izpopolnjevanje, za še tesnejše medbančne odnose in odnose s komitenti ter prebivalstvom. Banka bo uporabljala sodobno bančno tehniko in skrbela za racionalno in varčno gospodarjenje.

Planirani dohodki banke so letos za tri odstotke manjši od lanskih tudi zato, ker predvideva banka znižanje plasmajev iz emisijskega denarja, upoštevajo pa tudi predvideno spremembo prvotnih pogojev kratkoročnih kreditov z zmanjšanjem obrestne mere. Izdatki bodo po teh načrtih za 7 odst. večji, dohodek pa za 24 odst. manjši od dohodka v 1970. letu. Banka računa, da bo imela blizu 35 milijonov dinarjev dohodkov in nekaj več kot 26 milijonov dinarjev izdatkov. Ustvarili naj bi 8,8 milijona dinarjev dohodka; predlagali so, naj bi se delež za delovno skupnost zvečal od dosedanjih 43 na 60 odst. Porast v absolutnih številkah ni velik, delovna skupnost banke pa bo s tem denarjem lahko pokrivala stroške organizacije, kadrovske izpopolnitve in razširitve bančne mreže, nabavo nove mehanizacije in ureditev poslovnih prostorov.

Lani spet več denarja za stanovanjsko varčevanje

Vse več občanov gradi stanovanja. Na območju Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto je ob hitrem gospodarskem razvoju posameznih občin razumljivo tudi vse večje zanimanje za stanovanjsko gradnjo. Dolenjska banka in hranilnica je zato lani sklenila z občani za njihov lastni denar 179 varčevalnih pogodb več kot predlanskim, pogodbeni znesek pa je bil za 2.607.000 dinarjev večji. To povečanje dokazuje, da se občani vse pogosteje odločajo za namensko varčevanje, to pa je razumljivo, saj na ta način dobijo posojila po ugodnih kreditnih pogojih.

Po stanju na dan 31. decembra 1970 je bilo pri banki sklenjenih z občani za njihov denar 718 varčevalnih pogodb s skupnim varčeval-

nim pogodbenim zneskom 13.327.000 dinarjev. Poprečni varčevalni znesek znaša 18.000 dinarjev, poprečna varčevalna doba je 30 mesecev.

Banka je lani odobrvala posojila za opremljanje zemljišč za gradnjo stanovanj, za gradnjo objektov otroškega varstva in šolskih objektov, za gradnjo stanovanj za trg, za nakup stanovanj od graditeljev in za gradnjo stanovanjskih hiš ter za komunalno urejanje. Banka je odobrila 19 posojil v znesku 288.000 dinarjev po sklepu izvršilnega odbora banke; ta posojila je dajala občanom, ki jih je banka že kreditirala na podlagi namenskega varčevanja za dograditev stanovanjske hiše ali pa za nakup stanovanja zaradi podražitve.

Zaključni račun 1970

Na 7. zboru Dolenjske banke in hranilnice Novo mesto so brez pripomb sprejeli sklep o delitvi dohodka po zaključnem računu za leto 1970. Od skupnih dohodkov banke v znesku 35.692.997,49 din predstavljajo po odbitku 24.262.176,78 din izdatkov doseženi dohodek 11.430.820,71 din.

Iz doseženega dohodka za redno poslovanje banke se izloči znesek v višini 43 odst. ali 4.915.252,90 din, kar predstavlja dohodek, ki ga razporeja delovna skupnost banke. Po odbitku rezervnega sklada 0,2 odst. od stanja kreditov 31. 12. 1970, v višini 66.219,40 din, se ostanek 276.342,79 din vložijo v posebni kreditni sklad za stanovanjsko in komunalno izgradnjo.

O delitvi kazenskih obresti za leto 1970: dohodek 343.135,60 din, od tega: a) del za kreditni sklad banke 342.259,65 din in b) za kreditni sklad banke za stanovanjsko in komunalno izgradnjo 875,95 din.

Zaključni račun je sestavljen na podlagi veljavnih predpisov, ki določajo, da banke posebej ugotavljajo in delijo dohodek za redno poslovanje, za poslovanje s posebnim kreditnim skladom za stanovanjsko in komunalno izgradnjo in iz kazenskih obresti. Obracun dohodka so naredili na podlagi pravilnika o obrestnih merah in tarifi za računavanje bančnih uslug, sprejetih na 6. rednem zboru banke.

c) ostanek kreditnega sklada v znesku 3.624.622,11 din se vložijo v kreditni sklad banke.

O delitvi dohodka za poslovanje s posebnim kreditnim skladom za stanovanjsko in komunalno izgradnjo za leto 1970:

1. od skupnih dohodkov

banke 693.085,93 din po odbitku zveznega prometnega davka 92.099,64 din predstavlja doseženi dohodek banke 600.986,29 din.

2. Iz doseženega dohodka se izloči znesek 43 odst. ali 258.424,10 din, kar predstavlja dohodek, ki ga razporeja delovna skupnost banke.

3. Po odbitku posebnega rezervnega sklada v višini 0,2 odst. od stanja kreditov 31. 12. 1970, v višini 66.219,40 din, se ostanek 276.342,79 din vložijo v posebni kreditni sklad za stanovanjsko in komunalno izgradnjo.

O delitvi kazenskih obresti za leto 1970: dohodek 343.135,60 din, od tega:

a) del za kreditni sklad banke 342.259,65 din in

b) za kreditni sklad banke za stanovanjsko in komunalno izgradnjo 875,95 din.

Zaključni račun je sestavljen na podlagi veljavnih predpisov, ki določajo, da banke posebej ugotavljajo in delijo dohodek za redno poslovanje, za poslovanje s posebnim kreditnim skladom za stanovanjsko in komunalno izgradnjo in iz kazenskih obresti. Obracun dohodka so naredili na podlagi pravilnika o obrestnih merah in tarifi za računavanje bančnih uslug, sprejetih na 6. rednem zboru banke.

ZAUPANJE VARČEVALCEV

leto	stanje vlog	indeks	štev. vlag.	indeks	popreč. vloga	indeks
1965	11, 104.605	100	15.033	100	739	100
1966	18, 839.598	170	16.929	113	1.113	150
1967	26, 720.289	241	19.683	131	1.361	184
1968	38, 595.835	348	22.177	148	1.740	235
1969	51, 913.744	467	24.274	161	2.139	289
1970	67, 297.035	606	30.003	200	2.243	304

DBH
NOVO MESTO

Za zdravje delavcev več denarja

Dolenjska skupnost je začela namensko zbirati denar za dograditev novomeške bolnišnice in zgraditev novih zdravstvenih domov in postaj — Ugodno je ocenjeno tudi lansko poslovanje sklada delavcev

Za zdravstveno varstvo delavcev v dolenjski skupnosti bo letos na voljo nekaj več kot 49 milijonov din ali za 21,35 odstotka več kot lani. Za bolnišnično zdravljenje je predvideno 22,7 milijona din (21 odst. več), za zdravlila 8,5 milijona din (26,6 odst. več) in za splošno ambulantno in dispanzersko zdravljenje 7,8 milijona din (19,2 odst. več). Denarne dajatve (nadomestila za osebni dohodek, prevozni stroški, pogrebne) bodo večje za nekaj manj kot 22 odstotkov.

3.490.000 din bo letos zbranih za investicije v zdravstvu: za dograditev novomeške bolnišnice in zdravstvenega doma v Novem mestu in Črnomlju z zdravstvenimi postajama v Straži in Semiču. Denar v ta namen se bo zbiral več let, saj računajo, da bodo omenjena dela veljala okoli 32 milijonov dinarjev. Program zgraditve teh objektov bo narejen do letošnjega maja. Pri tem je treba omeniti, da novomeško bolniš-

nico že dograjujejo in bodo dela končana predvidoma že letošnje jeseni.

Edo Komočar, predstavnik sindikata iz Krškega, je 23. februarja na seji skupščine zdravstvenega zavarovanja delavcev v Novem mestu, kjer so sprejeli denarni načrt sklada delavskega zavarovanja, vprašal, ali lahko računamo na investicije v zdravstvu, kljub temu da na gospodarskem in drugih področjih izvajamo

stabilizacijske ukrepe. Predsednik izvršnega odbora skupščine Jože Padovan mu je odgovoril, da odložitve investicij v zdravstvu ne bi bila umestna kljub stabilizacijskim ukrepom, saj bi s tem dovolili, da zdravstvo še bolj zaostaja. „Zavzemam se za to,“ je poudaril, „da zdravstvo tako usposobimo, da bo sposobno hitreje vrniti bolnike na delovna mesta.“

Sicer pa se denarni načrt sklada predvideva letos okoli 6,8 milijona dinarjev dohodkov, kar je za 25,44 odstotka več kot lani. Največ denarja se bo tudi letos zbralo od prispevkov iz delovnega razmerja. Vseh izdatkov je predvidenih za 63,8 milijona dinarjev oziroma jih bo za 21,4 odstotka več kot lani.

Na tej seji je skupščina sprejela tudi zaključni račun sklada za leto 1970. Sklad je imel za 53,5 milijonov din čistih dohodkov in 54,7 milijonov din izdatkov. Primanjkljaj 1,2 milijona din bo pokrit s sredstvi rezerv, ki se je nabralo za nekaj več kot 1,2 milijona din. Skupščina je ugotovila, da je bilo poslovanje dobro, s pripombo, da so se lani stroški povečali na račun cen in odnosa denarja v druge skupnosti.

IVAN ZORAN

Vsemu je kriva vojna

Janez Flajnik je 20 let nosil v pljučih drobec granate, ki je eksplodirala tik ob njem

„To se ne bi smelo nikoli več ponoviti!“ mi je rekel Janez Flajnik z Otoka pri Vinici, ko sem ga obiskala na pljučnem oddelku novomeške bolnišnice.

„Že od leta 1953 sem tu s kratkimi presledki, in nič ne kaže, da bom ozdravel. Najdlje sem tu izmed vseh. Veliko jih je medtem že pomrlo, veliko za posledicami vojne. Tudi jaz ne bi bil bolan in 100-odstotni invalid, če ne bi bilo vojne, če bi se bili ljudež znali pogovoriti tudi brez orožja!“

Janez Flajnik je zadnja leta vojne preživel v Belokranjskem odredu. 1944 je bil pri Radovici nanjen v pljuča med nemško ofenzivo, ki je trajala ves teden. Rane so se zacelile, drobec v pljučih pa je ostal, skelet in nacenjal njegovo zdravje.

„Bolelo me je, ko sem dihal, in me sililo na kašljanje.“ se spominja Flajnik. „Kašjal sem ved-

no bolj. Vedel sem, da sem bolan, a sem upal, da bom ozdravel, še posebno, ko sem po 20 letih izkašljal tisti košček železa iz pljuč. Toda bolezen je že zastarala. Posledice vojne so ostale.“

V teh dolgih letih boleznij se je Janez Flajnik že navadil na življenje v bolniški sobi.

„Razvedrilo? Da, včasih igramo karte, klepetamo ali gledamo televizijo. Ni mi huđega, vendar sem prva leta vse to laže prenašal. Sedaj mi že vse preseđa. Šest križev je že za mano in včasih se mi zdi, da ne bom dočakal prihodnje pomladi. Kadar si zaželim, mi dovolijo, da grem za nekaj časa domov na obisk, vendar me tja ne vleče več tako kot včasih, ker sem slab. Ščasoma človek za vse otopi, ostanejo le spomini. Vojne ne morem pozabiti, uničila mi je zdravje in srečo!“ ANA VITKOVIC

Zbori mladih samoupravljalcev

Črnomelj in Krško bosta sredi marca prizorišči srečanj mladih samoupravljalcev. Mladina Dolenjske in Belo krajine se bo zbrala 13. marca ob 9. uri dopoldne v Prosvetnem domu v Črnomlju. Uvodna referata bosta čemela predsednik občinske skupščine Metlika Ivan Zele in predsednik občinske konference ZMS Trebnje Lojze Rataj.

14. marca se bodo sestali v Krškem mladi samoupravljalci iz Spodnjega Posavja. Spregovorila jim bosta podpredsednik občinske skupščine Brežice Ivan Žvič in predsednik občinske konference ZMS Krško Rajko Derstvenšek.

Iz vsake občine se bo zborov udeležilo po 50 mladincev.

LETOŠNJE PRIREDITVE TURISTIČNEGA DRUŠTVA KOČEVJE

Kresovi so opozarjali pred Turki

Kurili jih bodo spet letos od Vinice preko Kočevja do Ljubljane — Razstavljalji bodo polharji, zbiralci znamk in starih novcev — Nagradni razpis vrtnarske sekcije — Spet poljšji lovi

Turistično društvo Kočevje bo praznovalo letos 20-letnico obstoja. Pred kratkim si je izdelalo načrt prireditev za proslavo tega jubileja. Prav letos pa bo tudi praznovanje 500-letnice mesta Kočevje, zato si je društvo zadalo obširnejši program dela in prireditev, kot bi si ga sicer.

Hortikulturna (vrtnarska) sekcija društva bo razpisala nagradno tekmovanje za najlepše okrašena okna in balkone s cvetlicami lončnicami in za najlepše urejene vrtove in okoličnice. V marcu bo priredila predavanje strokovnjaka, ki bo svetoval, kaj saditi, kako urediti vrtove in okrasiti okna, da uspeh ne bo izostal. Opozoril bo tudi, katera dela je treba najprej opraviti. S tem bo veliko narejenega za ureditev in okras mesta, posebno za časa proslav.

Turistično društvo bo skupno s Filatelističnim društvom, ki tudi praznuje 20-letnico obstoja, priredilo filatelistično razstavo, na kateri bodo prikazane bogate zbirke znamk vseh izdaj od začetka do danes, ki so bile v obtoku na območju Kočevske. Razstava bo tudi lep prispvek k proslavi 500-letnice mesta. Odprta bo od 18. do 26. julija.

NAJPREJ SO NADR-SALI zaradi devalvacije tisti kočevski občani, ki so se prijavili za ogled drsalne re-rije. Takoj so dobili sporo-čilo, da morajo „devalvi-rano“ razliko doplačati v di-narjih.

„NI ENAKOPRAVNO-STI!“ trdijo kočevske žene, ki jih moški niso povabili niti v odbor za proslavo 500-letnice, niti k otvoritvi prenovljene gostilne „Pod Stojno“, niti kam drugam. Je že tako, da kočevski moški opravijo najraje vse brez žensk, celo dan žena najprisrčneje praznujejo, če ni zraven nobene ženske.

Od 30. julija do 8. avgusta bo Filatelistično društvo v sodelovanju s Turističnim društvom Kočevje organiziralo s svojimi člani, ki zbirajo kovani denar, numizmatično razstavo (razstavo novcev). Razstavljeni bodo kovanci, ki so bili nekdanj ali so še v obtoku na območju Kočevske. Zbiralci starih novcev bodo lahko posegli s svojimi zbirkami še globlje v zgodovino kot zbiralci znamk, kajti denar je bil v obtoku veliko prej kot znamke. Obe razstavi bosta zelo zanimivi in študijsko urejeni.

Polharska sekcija Turističnega društva Kočevje bo po izkušnjah lanskoletne letos organizirala II. polharsko razstavo, ki bo od 24. septembra do 4. oktobra, in prireja

poljše love. Letošnja razstava bo obširnejša in bogatejša. Za sodelovanje so se že začeli prijavljati polharji iz Notranjske, Dolenjske in okolice Ljubljane.

Turistično društvo pripravlja v sodelovanju s sosednjimi turističnimi in planinskimi društvi, mladinskimi organizacijami ter drugimi prižigane kresov na vseh taborih in vrhovih, kjer so jih prižigali ob vdorih Turkov preko Kolpe. Veriga kresov se bo začela pri Vinici ob Kolpi, potekala bo preko vrhov Kočevske in Ribniške doline ter se končala pri Ljubljani. Tudi ta prireditev bo zanimiva, saj nam bo pokazala znamenja, ki so našim davnim prednikom obetala grozo, pustošenje, pa tudi smrt ali suženjstvo. Prav zaradi turškega vdora leta 1469, ko je bilo požgano, je Kočevje dve leti kasneje dobilo mestne pravice in si je zato lahko postavilo tudi obzidje za obrambo pred turškimi napadi.

A. ARKO

brežice priporoča:

običajne poslovalnico POSTREŽBA in si ogledte veliko izbiro industrijskega blaga, tekstila, lahke in težke konfekcije, stekla in porcelana, radio in TV sprejemnikov, gospodinskih potrebščin, pohištva, železnine, gradbenega materiala in ostalega blaga.

V prodajalni, ki je delno samopostrežbenega tipa, se boste prijetno počutili. Postrežba je solidna in cene so konkurenčne. V tej prodajalni lahko kupite TV sprejemnik na 24 mesečnih obrokov.

Za obisk se priporoča kolektiv KRKE!

VAŠA BANKA JE

DOLENJSKA BANKA IN HRANILNICA NOVO MESTO

s podružnico v KRŠKEM in ekspoziturami v METLIKI in TREBNJEM Z A V A S

- nudimo najugodnejšo obrestno mero na hranilne vloge in devizne račune — od 6 do 7,5 odst.
- dajemo kredite za stanovanjsko izgradnjo, pospeševanje kmetijstva, obrti in turizma na podlagi namenskega varčevanja
- vodimo žiro račune občanov
- vodimo devizne račune občanov
- opravljamo devizno-valutne posle, odkup in prodajo valut
- odobravamo kratkoročne in dolgoročne kredite
- opravljamo tudi vse druge bančne posle

Zaupajte nam svoje denarne posle! Opativimo jih hitro, natančno in zaupno pod najugodnejšimi pogoji.

Poslužite se hranilne službe, ki jo za vas opravljajo tudi vse pošte na območju banke in kmetijske organizacije: kmetijska zadruga Žuzemberk, Novo mesto, Trebnje, Metlika in Agrokombinat Krško.

DBBH NOVO MESTO

VZEMITE DANES CENEJE

NE ZAMUDITE PRILOŽNOSTI IN BREZ SKRBI V NASLEDNJO ZIMO

DOLENJSKI LIST — kdor si ga naroči zdaj: do konca marca 1971 BREZPLAČNO!

tistega
lanskega
dne

Telegram

Vrnila sem se iz sole. Na pragu me je ustavila mama in dejala:

„Iskal nas je pižmonaša s telegramom, pa ni bilo nikogar doma. Pojdi na pošto in kmalu se vrni!“

Telegram! Zaprl mi je sapo. Spomnila sem se na rumeno ovojnico z okencem, kakršno smo dobili pred dvema letoma. V njej je pisalo, da je umrl stric. Torej smrt! Toda kdo naj bi umrl? Vprašujoče sem pogledala mamo, ki se mi je zdela čudno mirna.

Med potjo se mi je zvrstila galerija oseb iz mojega življenja in z mrzlično naglico sem iskala tisto, ki naj bi umrla. Nisem ne bo zamerila, če pa je kaj strašnega, potem pa je prava.

Naenkrat sem se znašla pred okencem za telegrame. Trdno sem zgrabila tisto malo stvarco in odhitela ven s tako naglico, da so nihajna vrata kar zažvenketala od močnega sunka.

„Naj odprem? Ne, za mamo je in ona je vedno huda, če odprem pismo, ki je naslovljeno nanjo. Pa vendar, saj to ni čisto navadno pismo! Kar odprla bom. Če je kaj veselega, mi ne bo zamerila, če pa je kaj strašnega, potem pa je sploh bolje, da ji najprej povem jaz.“ sem si mislila.

Raztrgala sem ovojnico, potegnila bel listič in kot v šoli, ko dobimo ocenjene kontrolne naloge, skušala najprej razbrati vsebino. Obrnila sem ga proti soncu, ki se je zlatilo v luči zahajajočega dne, in tedaj sem zagledala eno samo besedo: Mati. Naprej nisem iskala besed, tudi lista nisem obrnila. Vedela sem vse. Umrla je ona, ki mi je nadomeščala dve babici in dva dedka: mamina krušna mati. Bila je prav zares mati vsej naši družini.

Uresničilo se je tisto, kar sem že dolgo slutila, pa vendar upala, da se ne bo prilo tako kmalu. Potem sem tekla, ljudje so se ozirali za mano, jaz pa sem se vsa zadihana zagnala v breg pred našo lužo.

V mojih očeh ni bilo solz, le v grlu me je hotelo zadušiti. Še nikoli nisem tako težko dvignila roke in pozvonila. Tudi zvoncec je zvonil drugače. Prišla je mama. Izdala sem le:

„Mati so u...“
Več nisem mogla. Mama je zajokala, jaz pa sem jo molče peljala po stopnicah v sobo. Nisem jokala, bila sem mirna, toda neizmerno žalostna.

Ati je šel naročit venec z rdečimi nageljni. Drugi dan smo odšli na našo doslej najtežjo vožnjo — na pogreb naše matere.

NEŽKA DULAR,
dijakinja gimnazije Novo mesto

Počitniško doživetje

Bilo je poletje, bile so počitnice. O, kam vse bi človek šel, če bi mogel, ali v mojem primeru, če bi smel. Kljub vsemu sem bila zelo vesela, ko sem šla na Bled — s starši seveda.

No, sem premišljevala, lep vikend v gozdičku, čudovito jezero, odlična družba, vse to je naravnost prečudovito, toda... Bom kar povedala: toda ljubi starši so mi bili takole, hm, kako bi rekla, malce v napoto. Saj veste, kako neprijetno se človek počuti — počitnice so, zabave na pretek, tebe pa mamica in očka ves čas skrbno držita „na spaglic!“

Potem se je zgodilo. Kaj neki? boste vprašali. Preprosto: zagledala sem lepak. Popolnoma me je prevzel napis DISCO KLUB. V trenutku sem se odločila, da moram za vsako ceno iti v ta klub. Gotovo mora biti prima, sem pomislila. No, pa je moja odločitev v trenutku splahnela, ko sem prebrala, da odprejo klub ob osmih zvečer, ko sem jaz ponavadi že z eno nogo v postelji. Seveda zaradi ljubih staršev, ki tako zelo čuvajo hčerke, pa čeprav ima ta že sedemnajst let.

Kako mi je uspelo opogumiti se in stopiti pred očeta, ne vem. Ponižno sem ga prosila in zatrjevala, da bi se kmalu vrnila, samo da bi si smela malo ogledati tisti disk, in da bi rada slišala kakšno v redu ploščo, sem mu še povedala, kolikor nedolžno se je pač dala. Ampak ko bi vi videli očetovo reakcijo! Jaz, smrklja, pa da bi šla med tisto pokvarjeno dolgočasno muarjijo, tiste huligane, poslušat tisto razbijanje in se zvijati!

Tako torej, pa smo tam, kjer ni muh. Dobro je, pravijo, če si ob nevliti tiho. In sem bila.

Seveda sem medtem premišljevala, kako priti v klub. Šla bom! To sem se že odločila. Šla bom, pa naj bo zlepa ali zgrda. Rešitev je bila preprosta — bom pač ušla. Da, ušla bom, čisto preprosto ušla. V pižami, jasno! Le kako naj bi se preoblekla v temi! Prav gotovo bi se v kaj zaletela, potem bi pa imela svoj disk, ja! Saj pravim, še sreča, da so bile hlače pižame bermuda, da je zgornji del krojen kot tunika in da je bilo blago lepo rožnato.

Uspelo mi je splezati skozi okno, preživeti noč v disku in se potem vrniti v posteljo. Ne sprašujte me, če me je bilo strah! Povem vam pa, da je bilo v klubu fantastično!

LENA

Kmalu bi utonila

Lani sem bila na počitnicah na morju. Nekega dne bi se kmalu utopila.

Ker je bil lep sončen dan, sva se s prijateljico Jožico dogovorili, da se bova šli kopat. Z nama je šel tudi Jožičin oče. Kopat smo se šli na neki pomol. S seboj sem vzela blazino, da bi se lahko na njej vozila. Z Jožico sva plavali stran od obale, stric Jože pa se je na pomolu sončil.

Ko sva bili z Jožico nekaj metrov od obale, je mimo naju pridrel motorni doln. Začeli sva plavati proti obali, a so naju ustavili močni valovi. Nisva mogli nikamor, ne nazaj ne naprej. Valovi so me z blazino vred začeli metati v zrak. Mislila sem, da se bo morje umirilo, pa se ni.

Nenadoma sem začutila, da se ne držim blazine. V ustih se mi je zdela, da imam polno soli. Voda me je začela dušiti, jaz pa si nisem mogla nič pomagati. Slišala sem, kako je Jožica klicala očeta, naj me reši, potem pa se ne spominjam ničesar več.

Rešili so me. Znašla sem se doma na kavču. Ko sem se zdramila, sem najprej popila kozarec vode, ker sem imela še vedno slana usta. Nisem vedela, ali sem sanjala ali je bilo res, da bi bila kmalu utonila. Še sedaj se spominjam, kako so me metali valovi sem ter tja kot lahko peresce.

Odtlej nisem več plavala z blazino daleč od obale in verjetno tudi v prihodnje ne bom.

TONČI CIMERMAN,
novinarski krožek Šentrupert

Na kmetih je še vedno običaj, da so ohceti v predpustnem času. Tudi pri Jernejevih na Vinicah pri Sodražici so imeli na predpustno soboto poroko, ko so mlajšo pri hiši, Majdo, oddali ženinu v Ribnico. Ženin in nevesta sta se odpeljala na sklenitev zakonske zvestobe v kočiji. S tem sta oživela star običaj, ko so mladi pari vozili k poroki na zapravljiveku, ne z avtom, kot se danes. Ali bosta dala s tem spodbudo tudi drugim kandidatom za zakonski jarem, da se bodo pripeljali v zakon s kočijo? (Foto: Drago Mohar)

Zračna puška ni za otroke

To nedolžno orožje skriva v sebi vrsto trestov, zato zadnja leta vse pogosteje sega po njem mladina, med njo tudi šolski otroci. Na vasi do nedavnega tega športa nisimo poznali, zdaj ga je precej.

Ni težko najti gruče otrok okrog zračne puške, ki jo bahavo nosijo na ogled malo večji dečki. Malo neprevidnosti je treba in puška se lahko sproži. Če strel prileti v glavo od blizu, je lahko tudi smrtno nevarno.

V NAJHUŠI ZIMI BREZ STREHE

„Tri leta sem že odvisna od milosti drugih ljudi, čeprav sem lastnica polovice hiše in polovice pripadajočega zemljišča v Pesjem 22, pošta Krško. Zdaj si iščem pravico do uživanja lastnega imetja na sodišču v Brežicah. Tri mesece bivam v Cerini št. 5 pri znanki, ki se me je usmili, da mi ni bilo treba prenočevati na prostem.“

Zalostno je to, da me je hčerka pogrnala iz hiše, jaz pa sem pri 63 letih morala k tujim ljudem. Hčerka me ne sprejme nazaj in ni ji mar, če sem odvisna od milosti drugih. Rada bi videla samo to, da bi uveljavila pravico do lastnega doma in da bi spet lahko živel človeku dostojno življenje. Veliko potem se že napravila in vedno zaman. Tokrat upam, da je pravica na moji strani in se mi ne bo več treba potikati kot siroti naokoli brez vsakega dinarja.“

JOŽEFA KOLMAN,
Cerina št. 5,
Brežice

Kakšne so novomeške ulice?

Omejil se bom na opis Trdinove in Kristanove ulice.

Prva je najbolj podobna svojemu prvotnemu stanju, ko še ni bila asfaltirana. Sedaj do gradbišča nove šole asfalta skoraj ni videti, ker je prekrit z blatom. Tovornjaki namreč vozijo na gradbišče material, hkrati pa nanašajo na cesto tudi blato, ki ga nihče ne odstranjuje.

Nič bolje ni na Kristanovi ulici, ki jo preuteja SGP Pionir. Zaradi večkrat prokopanega terena se cesta pogreza. 21. februarja se je pred vrstnimi hišami do 5. ure zjutraj pogreznila v globino 70 cm 15-tonska prikolica, naložena z mazutom, ki je stala na cesti. Prisrebna voznika sta jo rešila, da se ni prevrnila.

Podobno se je zgodilo že tudi drugim tovornim in osebnim avtomobilom, ki so se ustavili na tej ulici. Kljub temu da izvajalec del poznajo stanje na Kristanovi ulici, niso poskrbeli za opozorilne znake.

M. G. Novo mesto

NI NUJNO

da se uredništvo Dolenjskega lista strinja z vsemi sestavki, ki so objavljeni na tej strani. — K pri-spevkom, ki jih pošiljate za objavo v našem tedniku, priložite svoj celi naslov, sicer ne pridejo v poštev za tisk. Na posebne želje pisca lahko ostane njegovo pravo ime za javnost tajno (podpisali ga bomo s kraticami ali kako drugače), vsekakor pa je pred sodiščem za resničnost napisanega odgovoren predvsem sam.

UREDNIŠTVO DL

PRENIZKE PRIZNAVALNINE

Na občnem zboru krajevne organizacije ZZB NOV na Vinici so pred kratkim največ razpravljali o priznavalnini. Bilo je precej kritike, da so priznavalnine po 100 do 150 din prenizke, razen tega menijo, da je priznavalnin premalom. Od 363 članov borčevske organizacije dobiva priznavalnino samo 39 borcev, vsaj 25 prošelj pa bi morali še čimprej rešiti. Sklep zbor je bil, da bodo borci še naprej sodelovali na vseh proslavah, do letošnjega dneva borca pa bodo uredili okoliš spomenika padlih. Spomenik bodo tudi preplekskali in postavili novo ograjo. Razen tega bi radi do krajevnega praznika odprli muzejsko zbirko dokumentov in fotografij iz časa NOB.

ANTON SUKLJE,
Bušinja vas 13,
Suhor

F. P.

Zamešani kanali

Slab televizijski sprejem

Danes ni več le zaradi zabave, ampak že zaradi potrebe televizor skoraj v vsaki hiši. Kupiš in namestiš ga šo kar gladko. Ko pa loviš sprejem slike in tona po raznih „kanalih“, se zatakne. Vsaj tako je na podeželju, posebno v naši dolini, kjer smo vključeni med hribe.

Ze precej sprejemnikov je v naši ortneški okolici, a malo zadovoljnih naročnikov. Posebno negotujejo dolinci, ki težko ujamejo „valove“ kakršnihkoli kanalov. Zato bi bil za naše kraje, kakor tudi za Ribniško in Sodraško dolino potreben dober pretvornik. Najprimernejši kraj zanj bi bil pri starem ortneškem gradu. Od tam bi obvladali vse tri doline. Ljubljanska televizija bi morala skrbeti tudi za nas na podeželju in nam pomagati pri gradnji pretvornikov. Vendar ne samo z nasveti, temveč tudi pri pokrivanju stroškov za gradnjo. Tudi na manj razvite in na kraje „bogu za hrbtom“ je treba misliti. Tudi mi smo potrebni razvedrila in zabave.

Naročnina je precejšnja, elektrika je draga in lastna gradnja pretvornika bi bila le prehuda obremenitev za potrošnike na deželi, kjer so majhni dohodki.

Prepričan sem, da bi si se marsi kdo kupil televizor, a se boji slabega sprejema, popravi la, nakupovanj raznih anten, prestavljanja anten in drugih neprijetnosti. Zato raje čaka boljše čase, ko ne bo treba več anten, kot jih danes ne potrebujemo več za radio.

V. P. ORTNEK

NEKOČ IN DANES

Tudi mi živimo v Sloveniji, vendar daleč od železnice in avtomobilskih cest. Kolpska dolina je znana po svojih lepota. K nam vedno bolj zahajajo turisti in tuji ter domači ribiči.

V vsej dolini Kolpe je nekoč vladalo veselje, radost in pesem. V vseh je bilo življenje bolj trdo kot danes, je bilo več veselja in zabave. In kako je danes?

V vseh so ostali samo stari ljudje, ki na svojih domačijah čakajo smrti. Večina mladih je odšla po svetu za boljšim in lepšim življenjem. Kmalu bodo tu stale le še zapuščene domačije. Vasi se praznjijo, hiše zapirajo, stari umirajo, mladina pa odhaja v svet. Kdo bo obdeloval zemljo in skrbel za sadovnjake? Skromen pridelek na zemlji, ki jo še zmorejo obdelovati prebivalci, uničuje divjad, ki gospodari na poljih.

Poleti še nekačo gre, pravijo prebivalci, ko pa zapade sneg, smo od vseh pozabljeni in odrezani od sveta. Ceste so neprehodne po več dni, včasih celo po več tednov, kot na primer letos, ko je bila cesta Dolnice—Brod—Kuzelj—Oslinica zaprta kar dva tedna.

Ze dolgo nam veliko obljubljajo, narejena pa je zelo malo in čez nekaj let sploh ne bo treba več ničesar urejati, ker bo dolina Kolpe izumrla. Ostali bosta le Kolpa in divjad.

JOŽE KRIZ,
Kuzelj

Pomagajmo Jelki!

LEPI ZBIRKI V ŠENTJERNEJSKI ISKRI IN V IMV

Vrnimo Jelki zdravje in zaupanje!

Toplo človekoljubje naših kmečkih ljudi, gospodinj, šolarjev in tovarniških delavcev — Jelka ima zdaj na hranilni knjižici že 68.460,28 dinarjev

Izmed mnogih pisem, ki so v zadnjih tednih prišla na naš naslov, objavljamo danes pozdrave, ki jih je Jelka Lavrič poslal kolektiv Modnih oblačil — obrat Krka, ki piše med drugim: „Širok je krog sodelavcev v akciji za nesrečno Jelko. Tudi mi smo zbrali med sabo 554 dinarjev. Prispevek res ni velik, mogoče pa bo vendarle kje manjkal. Zavedamo se, kaj je zdravje in kako srečen je tisti, kdor ga ima. Skoraj si pa ne moremo zamisliti, da je bolezen ugrabila Jelki kar celih 17 let... Zato z veseljem in skupnim sodelovanjem radi pomagamo, da bi omogočili Jelki zdravljenje in ji vrnilo zaupanje. Lahko si mislimo, kako srečna in presrečna bi bila, ko bi tudi ona lahko hodila po naših lepih poljih, videla vzhajajoče sonce ter vsaj enkrat okusila delček našega srečnega življenja. Upamo, da bo tudi naša Jelka spoznala, da ni pozabljena. Spoznala pa naj bi tudi, kako človekoljubni smo Slovenci in da zvesto stojimo ob strani nesrečnim in pomoči potrebnim. — Vsem sodelavcem v akciji in vsem bralcem Dolenjskega lista lep pozdrav! — Lojze Zupančič, za Modna oblačila, obrat Krka.“

Z denarnimi nakaznicami so v zadnjem tednu poslali za Jelko: družina Luzar s Trške gore 1, Krško, 50 din; kolektiv osnovne šole iz Dragatuša 150 din in

Ivanka Novak iz Celja 50 din.

Na Jelkino hranilno knjižico pri Dolenjski banki in hranilnici so poslali neposredno: neimenovana iz Novega mesta 50 din in IMV Novo mesto 1090 din.

Pri blagajni Dolenjskega lista pa so v zadnjem tednu za Jelko prispevali: Matija Južnič iz Irče vasi 100 din, Fani Selan iz Novega mesta 20 din, Albina Kirar iz Stave vasi pri Skočjanu 20 din, Milka Ogulin iz Mirne peči 50 din, Vincenc Ostrožič z Vinice pri Črnomlju 20 din, Marjanca in Milenca Staniša iz Zaloga — iz hranilnika 50 din, Milena Cibej iz Podturna 20 din, Karel Kolar iz Nemčije, 40,55 din (10 DM) in družina Cvitkovič iz Svice 67,90 din (20 švic. frankov).

Na žiro račun Dolenjskega lista so poslali za Jelko: Anica Kodrič iz Ljubljane 11 din, delavci I. faze Iskra v Šentjerneju 150 din, obrat IV tovarne Beti v Dobovi 50 din in kolektiv Iskre — obrat Upori v Sentjernej: 2150 din.

Do ponedeljka, 1. marca dopoldne, je bilo zbrano in oddano na hranilno knjižico Jelke Lavrič pri DBH 68.460,28 din. Vsem: prisrečna hvala!

DOLENJSKI LIST

Pozabljeni glasbenik

Slavko Strajnar, skladatelj in glasbeni pedagog, ki je za življenja vložil toliko truda v razvoj glasbenega življenja v Novem mestu, je nekaj let po smrti malone docela in neupravičeno pozabljen. Spominjajo se ga le še njegovi sodelavci in pevci, in še to ne preveč pogosto. Ali pa je tako prav, ali ni to dokaz, kako malo spoštovanja izkazujejo na Dolenjskem prav tistim nesebičnim kulturnim ustvarjalcem, ki so svoje življenjske moči porabili za delo? Slavko Strajnar svojih skladb bržkone ni pisal za rokopiisni oddelki Študijske knjižnice Mirana Jarca, pa je vendarle res, da ve zanj in ga zna ceniti le še ta kulturna ustanova, ki hrani več kot 50 njegovih rokopiisnih skladb, kar pa gotovo ni vse. Ali na Dolenjskem ni pogumnega zborovodje, ki bi si „upal“ v spored uvrstiti tudi kakšno Strajnarjevo?

Kje bodo prvi?

Na Dolenjskem, v Beli krajini in Spodnjem Posavju teko zadnje priprave na ustanovitev kulturnih skupnosti. Inicijativni odbori, ki že nekaj časa delujejo v večini občin na našem območju, so že dali v javno razpravo osnutke statutom za kulturne skupnosti in predvideli sestavo skupščin. Vsi zapovrstjo se na ustanovne skupščine pripravljajo s svinčnikom v roki, ker jih bolj kot kaj drugega zanima, koliko več denarja bo letos za kulturo. Prve skupnosti na našem območju naj bi predvidoma dobili že sredi tega meseca: v Novem mestu, Krškem, Brežicah, Trebnjem, Črnomlju in drugje. S pripravami na ustanovitev kulturnih skupnosti so, kot je znano, manj pohiteli v Sevnici, Metliki in Ribnici.

V torek zvečer, 2. marca, so v prostorih Galerije 22 v Ljubljani odprli prvo samostojno retrospektivno razstavo kiparja-samorastnika Rudija Stoparja, tehnika iz Sevnice. Razstavo mu je pripravilo uredništvo Antene. Mladega in sposobnega ustvarjalca, ki dela predvsem v varjenem železu, smo spoznali lani na taboru slovenskih samorastnikov v Trebnjem, predtem pa že večkrat na raznih občasnih razstavah v Spodnjem Posavju. — Na sliki: Rudi Stopar-Tavs (varjeno železo, 1969, vis. 35 cm, darilo avtorja Gorjupovi galeriji v Kostanjevici. Detajl).

KAJ PRINAŠA ZAKON O KULTURNIH SKUPNOSTIH?

Skoraj trikrat večja pomoč kulturi

O ustanavljanju kulturne skupnosti v Sevnici govori Mišo Keršič

Kulturna dejavnost ne more živeti samo od besed ali moralnih priznanj, potrebna ji je večja materialna družbena pomoč. V Sevnici zato prav nič ne tajijo, da jim je med novostmi, ki jih prinaša s seboj ustanovitev temeljne izobraževalne skupnosti, všeč zlasti tista, ki pravi, da bo 0,5 odst. republiškega prometnega davka namenjeno potrebam kulture v občini.

Zakaj je tako, nam je več pojasnil Mišo Keršič, načelnik oddelka za družbeno pomoč.

„Občini smo že doslej velikokrat opozarjali na večje potrebe kulture. Vendar denarja ni bilo, ker so bile drugod potrebe še večje in porabniki še bolj glasni. Zamislite si, kaj se da narediti s 100.000 ali 120.000 dinarji, če vemo, koliko stane eno samo gostovanje profesionalne gledališke skupine.“

Zdaj bo precej drugače, „je nadaljeval tov. Keršič. „0,5 odst. prometnega davka bo prispevalo kulturi 170.000 dinarjev, in če temu prilejemo še 130.000 din, kolikor bo namenila kulturi občinska skupščina, dobimo skoraj trikrat toliko denarne pomoči, kot jo je lani dobila vsa kulturna dejavnost v občini.“

„Kaj pa pomen samoupravne ureditve, ki jo prinaša zakon o kulturnih skupnosti?“

„Pripomogla bo do večje samostojnosti in vsestranske odgovornosti. Ker to zakon dovoljuje, bo v Sevnici administrativne pose opravljala temeljna izobraževalna skupnost, s čimer želimo, kolikor je mogoče, zmanjšati režijske stroške. Če bi imela temeljna kulturna skupnost

prejšnjo ceno — to bo os, okoli katere se bo vrtila bržkone vsa razprava na tem občnem zboru.“

JUTRI PREMIERA — Amatersko gledališče v Novem mestu bo uprizorilo jutri zvečer Goldonijev komedijo „Kerčmarica Mirandolina“. Predstava bo kot običajno ob 19.30 v Domu kulture. To bo druga krstna uprizoritev na novomeškem odru v sezoni 1970/71.

INICIATIVNI ODBOR ŽE DELA — O ustanovitvi iniciativnega odbora za sevnisko kulturno skupnost (predsednik tega odbora je Jože Bogovič) smo že poročali. Trenutno pripravljajo osnutke samoupravnih listin za kulturno skupnost in gradivo za ustanovno skupščino. Tudi v Sevnici pričakujejo ustanovitev kulturne skupnosti v upanju, da bo posled kulturna dejavnost drugače vrednotena, bolj cenjena in bolj podpirana. Izračuni že kažejo tako.

V ČRNOMLJU ZAGOTOVO MARCA — Predsednik iniciativnega odbora za ustanovitev črnomljske kulturne skupnosti Janez Dragoš je pred kratkim sporočil, da bodo tudi v Črnomlju ustanovili kulturno skupnost gotovo že ta mesec. Kaže, da je odpadla možnost, da bi imeli Belokranjsko skupno kulturno skupnost — tako vsaj na začetku.

Kakšno (sodobno) šolo hočemo?

Ali smo na pragu znanstveno tehnološke revolucije še lahko zadovoljni s šolo, ki učencem vbiha najrazličnejše podatke o preteklosti, sodobnim aktualnim dogajanjem pa kaže hrbet? — Kako naprej?

Znanje, šola, vzgoja in idejnost pouka so med seboj tako tesno povezani, da jih ne moremo obravnavati ločeno. Tega spoznanja se se bolj zavemo pri iskanju poti za sodobno šolo, ali bolj učeno povedano, za šolo, ki nastopa kot proizvodni dejavnik. S teh izhodišč gredo tudi priprave na sejo CK ZKS, ki bo razpravljala o nekaterih idejno-političnih vprašanjih vzgoje in izobraževanja na Slovenskem.

VAS-FARA: TEŽAVE ŠOLNIKOV

Vodstvo osnovne šole Vas-Fara v kočevski občini in zaposleni prosvetni delavci zelo skrbijo, da bi učenci dosegli čim boljše učne in ostale uspehe. Hkrati pa ugotavljajo, da se srečujejo z vrsto težav, kot je nadaljnje strokovno usposabljanje, reševanje stanovanjskih vprašanj in drugo. Še večje težave pričakujejo čez dve leti, ko se bo začel uresničevati predpis, da mora imeti vsak učitelj na predmetni stopnji pedagoško akademijo. Tega ne morejo doseči tako hitro z izrednim študijem, saj so z delom zelo obremenjeni, njihov kraj je zelo oddaljen od Ljubljane, pa tudi prometne zveze so slabe. Zato so sklenili, da bodo s svojimi težavami in problemi seznanili občinski sindikalni svet Kočevje, občinsko skupščino in ostale dejavnike.

V njihovem imenu in zanje se v teh razpravah potegujemo za sodobno in življenju ter socialistični vzgoji še bolj približano šolo. Na sliki: učenci osnovne šole na Radovici med poukom. (Foto: Ria Bacer)

To misel je v pogovoru s časnikarji 22. februarja nakazal tudi Stane Kranjc, predsednik komisije centralnega komiteja za družbeno politična in idejna vprašanja znanosti in prosvete ter idejno-politično usposabljanje komunistov. Med drugim je dejal, da so idejno-politična vprašanja dandanes križišče gibanj na vzgojno-izobraževalnem področju, in poudaril, da so pred vstopom v obdobje znanstveno tehnološke revolucije naloge gospodarstva, šole, političnih in drugih dejavnikov tudi te, da združijo prizadevanja za napredek.

Komisija je v začetku februarja v „Komunistu“ objavila teze o idejno-političnih vprašanjih vzgoje in izobraževanja kot gradivo za javno razpravo pred sejo CK, kjer bo govor o teh vprašanjih. Teze pogumno odpirajo vprašanja v zvezi z družbeno-ekonomskimi odnosi na vzgojno-izobraževalnem področju, vsebinska vprašanja (socialistične) vzgoje v šolah in ne nazadnje vprašanja kadrov. S tem pa nocoje biti recept za razreševanje, ampak nakazujejo le smer za razmišljanje in naj bodo le kažipot za nove spodbude v javni razpravi.

Član republiškega izvršnega sveta dr. Vladimir Bračič je v pogovoru s časnikarji opozoril na nekatera vprašanja, mimo katerih v javni razpravi ne bi smeli, kot so: zaostajanje v kadrovske sestavi šol, osip učencev, neredno izobraževanje ob delu (strokovno izpopolnjevanje), razvoj strokovnega šolstva, idejna in vzgojna usmerjenost šol, trajanje osnovnošolskega pouka (predlog za podaljšanje osnovne šole na devet let), odnosi med šolo in cerkvijo, razvoj delavskih univerz, izobraževanje v delovnih organizacijah itd. Vsa ta vprašanja namreč tvorijo celotnost idejno-vzgojno-izobraževalne problematike, ki ji namerava CK ZKS nameniti res vso pozornost.

Ne gre torej samo za to, kakšen nazor naj ima ta ali ona izobraževalna ustanova (šola). Dejstvo je, da je vzgojno-izobraževalna dejavnost na osnovni stopnji precej odmaknjena od našega časa in malone od vsega, kar mora zanimati vse ljudi. Teze pa so zelo dober kažipot za razmišljanje o tem, kako bi naposled prišli do take vzgojno-izobraževalne dejavnosti, ki bo bolj odzivna na razmere, vprašanja, dogodke danes in — tu.

IVAN ZORAN

TEZE POGUMNO O RAZVOJU IZOBRAŽEVANJA

Kažipot za sodobno šolo

Milan Kučan, član sekretariata CK ZKS, prvi govornik na novomeški razpravi o tem vprašanju

„Znanje je usodno povezano s splošnim družbenim napredkom, tega pa se moramo na pragu znanstveno tehnološke revolucije še zlasti zavediti. To spoznanje narekuje novo vrednotenje vzgoje in izobraževanja, komunisti pa morajo biti prvi, ki se bodo za to zavzemali. Teze omogočajo celoten pristop k razreševanju vzgojno-izobraževalne problematike.“

Tako je Milan Kučan, član sekretariata CK ZKS, na kratko označil

izhodišča za v Komunistu objavljene teze o idejno-političnih vprašanjih vzgoje in izobraževanja na razpravi, ki jo je 25. februarja medobčinski svet ZK za Dolenjsko sklical v Novem mestu.

Ivan Zela iz Metlike je dejal, da so teze izlepe prepozno, saj je veliko tega, kar nakazujejo in odpirajo, že ugotovljeno. Ugotovil je tudi, da ne obravnavajo učnega kadra, kar je njihova pomanjkljivost. Jože Škulca iz Novega mesta je razpravjal o tistem delu tez, kjer je možno razbrati, da je v prosvetnem poklicu ostal le slabši del kadrov. Po njegovem je taka formulacija žalitev za prosvetne delavce, ki so kljub temu še ostali v svojem poklicu. Roman Ogrin iz Trebnjega pa je ugotovil, da vprašanje vzgoje in izobraževanja ni samo stvar šole, ampak širše skupnosti.

O težah je razpravljalo še več drugih udeležencev. Povedali so vse tisto, kar jih teži, in izrazili prepričanje, da bodo sklepi plenarne seje CK ZKS, ki bo razpravljala, močna opora za sodobno vrednotenje vzgoje in izobraževanja in dober kažipot za nadaljnji razvoj na tem področju.

I. Z.

Študije o Kostanjevici

Prof. Jože Mlinarič se je javnosti že nekajkrat predstavil kot izbrusen in tenkočuten prevajalec starih tekstov (npr. prevodi Valvasorja, iz starogrške književnosti) in pisec študij. Kot arhivar Dolenjskega muzeja je opravil številne raziskave s področja gospodarske zgodovine na ozemlju ob spodnjem toku Krke za čas od 13. do 18. stoletja. Plod teh raziskav so študije, ki jih je že objavil ali pa so pripravljene za tatis. Dolenjski kulturni festival v Kostanjevici mu je lani založil in izdal študijo „Kostanjeviško gospodarstvo po urbarju iz leta 1625“. Približno 80 strani obsejajoča knjizica je izšla v nakladi 800 izvodov. Žal je imelo to delo do zdaj v javnosti manjši odziv, kot ga je zaslužilo, recenzije, ki bi spregovorile o pomenu in namenu takšne študije, pa so bile zelo redke.

19.248 OBISKOVALCEV

Oddelke Dolenjskega muzeja v Novem mestu je obiskalo lani (prešteti) 19.248 ljudi. Umetniške razstave v Dolenjski galeriji si je ogledalo 9754 obiskovalcev (razstavo del Maksima Gasparja 3720), muzejske zbirke v Novem mestu 7554, oddelke v Dolenjskih Toplicah 1240 in krajno muzejsko zbirko v Letorjah 700 ljudi. V primerjavi z letom 1969 pomeni to napredek, čeprav še vedno drži, da se na otvornih slikarskih in drugih razstav zbere še vse premalo ljudi.

PREŠERNOVA
DRUŽBA

Redna letna knjižna zbirka 1971

V letu 1971 bo izdala Prešernova družba za svoje člane naslednje knjige:

1. PREŠERNOV KOLEDAR za leto 1972. Pester odraz dogajanja doma in po svetu ter poln vsakovrstnih uporabnih nasvetov.
2. Danč Debič: TOKOVI ŽIVLJENJA. Roman mladega, že znanega pisatelja, ki prikazuje ponesrečen zakon mladih zakončev.
3. Nada Kraigher: MAJA. Roman o mladem dekletu in sodobni mladini, svetu polnem spodrsiljav.
4. Anton Askerc: BALADE IN ROMANCE. Najboljše pesmi slovenskega pesnika. Knjiga bo hkrati prila prav učencem osemletk ter dijakom gimnazij.
5. Anders Bodelsen: MISLI NA NEKO ŠTEVILO. Detektivska povest, ki jo na Danskem štejejo med najboljša Bodelsenova dela.
6. Ivan Spolar: PRAKTIČNI NASVETI. Knjigo bomo lahko vsak dan jemali v roke, saj nam bo pomagala v sleherni zadregi.
7. France Demšar: SPOLNO VPRAŠANJE. Knjiga govori o spolni vzgoji na zdrav in zares vzgojen način.

Vseh sedem brošuranih knjig bodo prejeli člani Prešernove družbe za 40 din v platno vezane (koledar bo broširan), tiskane na brezlesnem papirju pa bodo veljale 65 din.

VSI ČLANI BODO UDELEŽENI PRI NAGRADNEM ZREBANJU!

Člane vpisujejo zaupniki Prešernove družbe, knjigarne in Uprava Prešernove družbe 61000 Ljubljana, p. p. 41

Tone Kralj: PTIČJE GNEZDO — les, 1966. Z umetnikove lanske letošnje retrospektivne razstave v Lamutovem likovnem salonu v Kostanjevici

Mali kulturni barometer

LIKOVNI SVET OTROK — Razstavo s tem naslovom so odprli pred kratkim v osnovni šoli v Šostanju, ko so obudili spomin na pesnika Kajuh. Prikazali so likovna dela učencev osemindvajsetih slovenskih šol, od tega tudi dela učencev dveh šol z Dolenjskega: iz Novega mesta in Kostanjevice. Pokrovitelji zanimive ureditve je bil Pionirski list.

UTESNJNI MUZEJ — Pomanjkanje prostorov ali neprimerni prostori so huda in na Dolenjskem značilna ovira za hitrejši razvoj kulturnih ustanov. Dolenjski muzej je zaradi tega še posebej prizadet, njegovi oddelki pa so hudo utesnjeni. Tako hrani muzej več kot 500 etnografskih predmetov, ki pa so po sili razmer javnosti nedostopni. Če bi ne bilo tako, bi muzej iz tega gradiva lahko ustvaril stalno ali posebno etnografsko razstavo.

OBČNI ZBOR BO MARCA — Upravni odbor DPD Dušan Jerab je na seji minuli četrtek sklenil izvesti občni zbor 16. marca. Dogovorili so se, da na tem zboru ne bodo razpravljali o obstoju društva, ker to ne bi vodilo nikamor. Temeljito pa se bodo pomenili o delovnem načrtu v naslednjem obdobju, zlasti se o pripevku, ki ga društvo lahko da Novemu mestu. Kako povrniti društvu

SKRIVNOST, KI NI SKRIVNOST

Otrokova dušna so spremenljiva kot aprilsko vreme: veselje in žalost, smeh in solze si sledijo v hitrem zaporedju. Vse to se dogaja bolj na površini srca kot v njegovi globini, vse to doživljanje se tudi zrcali na otrokovem obrazu.

V mladosti postajajo čustva močnejša: žalost in radost lahko segata prav v globine srca. Njuni odtenki so dedaljo bolj pestri, saj imata tako žalost kot radost toliko različnih obrazov. V mladosti privrejo na dan tudi nova čustva, ki jih razodemo komaj svojemu dnevniku ali najboljšemu prijatelju, včasih pa jih zaklepamo v svojo notranjost s sedmimi ključi.

Pravimo, da je mladost čas prebujanja čustev, čas, ko srce poleti, da je mladost „tisto življenje, ki prepeva s škripanjem in soncem visoko pod nebom in se ne dotika še tal“ (I. Cankar).

Čas prebujanja čustev... Samo pomisli, kako ti je pri srcu, kadar doživis kak neuspeh, kadar ti starši kaj očitajo ali te soholci žalijo. Dekleta izbruhejo v pritajeno iljenje, se zaprejo v sobo in debele solze drsi po licih. Tudi fantje ne doživljajo drugače, čeprav premagajo svoje solze, ker hočejo biti bolj „trdni in možati“.

Čas, ko srce poleti... Količkati poletis na krilih mladostne domišljije iz „puste vsakdanjosti“ v sanjski svet priljubljene povesti, med obdruževane junake, med osvajalce vesolja ali pa med filmske zvezde in zvezdnice. To so leta, ko mladi „odkrijejo“ pesmi, v katerih ritmu in melodiji najdejo odmev tega, kar se je porodilo v njihovem srcu.

Prej ali slej bodo v tebi privrela na dan še nova, nepoznana čustva. Prebudila se bodo ob nekem, ki se bo približal tvojemu srcu in ti postal drag. Že misel nanj ali nanjo bo vznemirljiva in osrečujoča.

Tedaj bodo v tebi privrela na dan nova ljubezenska čustva, ki bodo spočetka le rahlo razgibala tvojo notranjost. To bodo čustva simpatije, ki bodo lahko hkrati namenjena več osebam: tistim, ki jih srečuješ vsak dan, pa tudi takim, ki jih vidiš le na filmskem platnu ali slišiš njihov glas na ploščah.

Tem simpatijam, tej rahli in ne globoki zaljubljenosti bo pozneje sledila prva ljubezen. To bo prva zaljubljenost, to bo globoko doživeto nagnjenje do enega samega, do ene same. Med toliko poznanimi bo srce izbralo nekoga, ki bo v tvojih očeh zasenčil vse druge.

Tedaj ti bo dano doživeti in razumeti, kar je napisal pesnik v takih trenutkih:

„Tiho, brez besed hodim s svojo srečo med ljudmi; in nikdo ne ve, odkod, in nikdo ne ve, zakaj sije moji duši maj...“ (O. Župančič)

Tedaj se ti bo v vsej svoji razsežnosti odprl svet ljubezni, ki je bil doslej odmaknjen, zunaj tvojega doživlja. Tvoje srce bo prodrl v skrivnost čustev, ki so navdahnila umetnike, da so ustvarili v besedi, glasbi, v barvah, marmorju in bronu dela, ki bodo živele večno.

Leta, ko bo taka ljubezen vzklija v tebi, niso več tako daleč. Ko bo prišla ljubezen, ti bo razkrila najgloblja človeška čustva in ti razodela, kaj se pravi - imeti rad.

IMETI RAD

„Ljubezen je sroča, ki jo daje drug drugemu.“ (G. Sand)

So se kdaj že ustavilo tvoje misli ob tem, kaj pravzaprav je človek in kaj je tisto, kar ga loči od drugih živih bitij na zemlji? Nekaj posebnega in velikega je človek, če izmeriš njegovo razvojno pot na tem planetu, če precepiš njegovo stvaritve, prednost njegove misli in globine njegovih čustev.

Človek je edino bitje, ki misli, dela in ustvarja.

Človek je tudi edino bitje, ki ljubi.

8

Z mislijo in delom je človek ustvaril najbolj zapletena čuda znanosti in tehnike: velikanske stroje, ki opravljajo delo stotine človeških rok, elektronske naprave, ki nadomeščajo na stotine strokovnjakov, vesoljske ladje, sestavljene iz sto tisoč delov, ki letijo milijone kilometrov daleč v vesolje.

Resnična veličina človeka pa ni le v njegovem ustvarjalnem razumu, ampak tudi v njegovi edinstveni sposobnosti, da ima sočloveka rad, da z ljubeznijo osrečuje njega in sebe!

Kaj pomeni imeti rad?

Če se vrneš s spominom v svojo preteklost, se ti bodo v vsem tvojem otroštvu razkrile nevidne vezi ljubezni, ki so te povezovala z najbližnjimi. Ljubezen se je prebudila v tebi že v prvem detinstvu kot odsev ljubezni matere, očeta in vseh, ki so se sklanjali nad teboj in skrbeli zate.

Pozneje je ta ljubezen zajela prijatelje in prijateljice, pa seveda tudi tvojo priljubljeno punčko ali medvedka, še pozneje tudi rože, nekatere živali in sto drugih stvari, ki so te obkrožale...

Rad imeti pa v tvojih letih pomeni že mnogo več. Zdjah lahko že v sebi razlikuješ, da te posebna čustva vežejo s starši, drugače pa čutiš do brata ali sestre, spet drugače je tvoja naklonjenost do najboljšega prijatelja ali prijateljice.

Ljubezen ima tisoč obrazov. Morda je najvišja ljubezen med starši in otroki: tisto toplo čustvo, ki odseva v očetovih in materinih očeh in se kaže v njuni nesebični skrbi za svojega otroka.

Najbolj prirsčna je gotovo ljubezen, s katero otrok obdaja svojo mater, očeta, vse, ki jih ima rad.

Najlepša pa je verjetno tista resnična in globoka ljubezen, ki nastane med fantom in dekletom, da ju osrečuje in poveže v trdno zakonsko skupnost - v moža in ženo.

Tudi ti si sad take ljubezni dveh, ki sta se nekoč na svoji življenjski poti srečala in se vzljubila ter dala življenje novemu bitju!

Prav tako ljubezen bo nekoč vzklija tudi v tebi! Pred to zrelo ljubeznijo pa te čaka doba pričakovanja in iskanja prave, resnične ljubezni.

Kaj je resnična ljubezen? Resnična ljubezen med fantom in dekletom je po eni strani podobna pravemu, resničnemu prijateljstvu, kakršno srečujemo v mladosti. To niso več tista prijateljstva iz otroštva, ki nastanejo ob skupni igri, na skupni poti v šolo med mnogimi vrstniki. Mladostna prijateljstva so globlja in trajnejša. Prijatelj ali prijateljica povezuje to, da čutita in mislita v mnogočem enako, da sta si po značaju in zanimanju sorodna, da se res razumeta, si zaupata in se lahko zaneseta drug na drugega. Drug za drugega sta pripravljena marsikaj storiti, vse dobro bi si najraje delila. Kadar je komu od njiju težko, potroži prijatelju, ki ga razume in z njim sočustvuje - in življenje je spet lepo.

Mlada prijateljca sta težko drug brez drugega. Če sta dalj časa narazen, si pišeta dolga, zaupna pisma. Ko se spet srečata, si imata toliko povedati!

Podobno je tudi pri pravi ljubezni. Mnoga mladostna prijateljstva ostanejo živa vse življenje. Tudi prava, resnična ljubezen traja ponavadi vse življenje.

Marsikatera prijateljstva v tvojih letih pa ne trajajo dolgo. Lahko je bila medsebojna skladnost le začasna, morda samo navidezna. Zato se je prijateljstvo razdrlo.

Tudi marsikatero mladostno ljubezen doleti ista usoda. Vseč sta si, privlačil ju lepa zunanost, pa se zaljubita drug v drugega. Vendar v tej njuni ljubezni manjka globlje razumevanje in medsebojno ujanje. Ljubezen je zagorela in kmalu - dogorela. Kadar spoznamo, da je bila idealnost drugega samo videz, da smo se pri njem zmotili, tudi čustva hitro zamrejo.

10.000 pionirjev na Mali Lazni

Republiška zveza prijateljev mladine bo organizirala srečanje slovenskih pionirjev v Trnovskem gozdu - Kurirčkova pošta na Dolenjskem

(Nadaljevanje s 1. strani)

Republiška zveza prijateljev mladine bo v vseh večjih središčih Slovenije organizirala posvete, na katerih se bodo pogovorili o anotnem programu praznovanja. Tak posvet je bil te dni v Novem mestu. Udeležili so se ga zastopniki OZDPM in občinskih združenj ZB Novo mesto, Trebnje, Sevnica, Krško, Brežice, Kočevje, Ribnica, Crnomelj in Metlika. Na posvetu so se pogovorili o pomembnejših akcijah slovenskih pionirjev: o proučevanju krajevne zgodine NOB pod naslovom „Ljudska vstaja v mojem kraju“; o tem bodo pisali pionirji (ob pomoči ZB in vzgojiteljev) v šolah in bodo ustanovili zgodovinske krožke pri pionirskih organizacijah, ki bodo naloge s tega področja študijsko obdelali in nato sodelovali na drugem srečanju pionirjev zgodovinarjev 25. in 26. junija v Kamniku. Ti krožki bodo stalna oblika proučevanja vsega gradiva o NOB, njihovo delo na šolah pa bodo usmerjala tudi občinska združenja ZB po svojih komisijah ter KOZB, ki bo mentor krožkov v odredih.

Na zletu pionirjev v Trnovskem gozdu, ki bo 19. junija v kraju Mala

Lazna blizu Lokey, pričakujejo okrog 10.000 slovenskih pionirjev skupaj z borci in komandanti IX. korpusa, ki bo pokrovitelj tega srečanja. Prireditelji bodo vsem udeležencem poslali posebne knjižice o bojih Primorske v NOB.

Kurirčkova pošta, ki bo letos že desetič zaporedoma, bo od 5. aprila do 20. maja prekrizirala vso Slovenijo. Na Stajerskem bodo kurirčkovo pošto začeli z oznako Š v Mariboru, na Gorenjskem z oznako G v Dražgošah, na Primorskem z oznako P v Cerkljem, na Koroškem pa v Štanjaju. Dolenjski pionirji jo bodo poslali s Frate z oznako F.

Na posvetovanju so se dogovorili, da bodo v tej pionirski akciji sodelovali tudi vse družbeno-politične organizacije iz vseh devetih občin.

Kurirčkova pošta na našem območju bo šla s Frate, kjer bo večje slavje, nato pa skozi Žuzemberk do Dobrave, kjer bo 6. aprila predaja torbe in čestitke za maršala, trebanjski pionirji pa jo bodo nato predali dalje mirniskim, ki jo bodo ponesli do Mokronoga, Trebelnega in Smarjete. Tam jo bodo novomeški pionirji predali pionirjem iz krške občine. Kurirčkova pošta bo potovala tudi skozi brežiško, črno-

maljsko, metliško, kočevsko in ribniško občino.

Organizatorji pričakujejo, da bodo v vseh akcijah še posebno pa v kurirčkovi pošti pomagali pionirjem tudi borci, saj bodo akcije vsebovale tudi naloge iz streljanja in prve pomoči. Kazen tega bodo s svojim pripovedovanjem oživili dogodke iz NOB, kar bo pionirjem prav gotovo v pomoč pri razumevanju zgodovine NOB v šoli.

MARJAN TRATAR-UČO

TELOVADNICA VEDNO ZASEDNA

Največji prostor na Vinici je telovadnica v šoli, kjer imajo otroci telovadbo, razen tega so tam razne proslave, prireditve in sestanki. V letošnji zimski sezoni je bilo v tem prostoru rekordno število obiskovalcev. Vse od srede decembra dalje je bila dvorana vsako nedeljo zasedena in običajno nabita do zadnjega kotička. Po krajevni konferenci SZDL so bila štiri nedelje zaporedoma dopoldne in popoldne predavanja iz obrambne vojske civilnega prebivalstva, nato je bil roditeljski sestanek, sledili pa so redni letni občni zbori borcev, prosvetnega društva, Rdečega križa itd.

F. P.

KOČEVJE: POŽIVITI STRELSKO DEJAVNOST

Pred dnevi je bil občni zbor občinske strelske zveze Kočevje. Iz občinskega poročila o delu strelcev v občini je bilo razvidno, da ni tako živahne dejavnosti v strelskih društvih, kot je bila včasih. Zveza je sicer priredila nekaj tekmovanj z značno puško, usposobila pa je tudi strelšče. Delegati so se v glavnem strinjali, da so delno tudi sami krivi za trivilje, ker so popustili z delom, čeprav so za strelstvo v Kočevju dobri pogoji. Končno so ugotovili, da se da z dobro voljo marsikaj narediti. Začeli bodo znova in k delu pritegnili zlasti mladino. A. ARKO

Uspešen začetek leta

Razgibano delo brežiške mladine v februarju

Franci Kene, predsednik občinske konference ZMS v Brežicah pravi: „Začeti je treba takoj! Kdor odlaš, je vedno prepozen. Do pomladi moramo opraviti še kopico nalog.“

Občinsko mladinsko vodstvo je v februarju organiziralo dve pomembnejši akciji, ki sta med mladimi imeli velik odmev. To sta bili: seminar za vodstva aktivov in ustanovitev dveh novih mladinskih aktivov, s čimer so v mladinsko organizacijo pritegnili več kot 200 mladih.

Dvodnevni seminarja za vodstva aktivov, ki je bil pred kratkim v Smarjškem Toplicah, se je udeležilo 46 mladincev. Predavala sta predsednik republiške konference ZMS Živko Pregl in direktor Zavoda za šolstvo - enota Novo mesto, Miroslav Vute. Mladi so po končanem seminarju povedali, da so bili s predavanji zelo zadovoljni in da jim bo znanje, ki so si ga tu pridobili, v veliko pomoč pri delu v aktivih.

Na pobudo občinske konference ZMS so v februarju ustanovili dva nova mladinska aktiva: aktiv na srednji trgovski šoli, ki šteje okrog 160 mladih, in aktiv v podjetju Agraria, v katerega je vključil okrog 60 mladincev.

Trenutno se brežiško mladinsko vodstvo ukvarja z dvema nalogama. Pripravljajo se na regionalni zbor mladih samoupravljavcev, ki bo 14. marca v Krškem za občine Brežice, Krško in Sevnica, razen tega pa pripravljajo tudi problemsko konferenco o položaju vajencev, ki jih je v občini okrog 400.

Spet so zmagali Slaki

1. »Visoko nad oblaki, Slaki - 36 glasov
2. »Obriši suze, draga, B. Stefanovič - 35 glasov
3. »Više nečeš biti mojak, K. Slabinac - 14 glasov
4. »San Bernardino, Christie - 13 glasov

Prijubljene slovenski ansambel je zmagal tokrat sicer samo z enim glasom pred prav tako priljubljenim Bobo Stefanovičem, vendar zmagaja je njegova. Ko smo ugotavljali, ka-

teri ansambel je bil v naši lestvici največkrat med prvimi, se je pokazalo, da so bili to prav Slaki. Tudi po vaših pisnih sodeč, v katerih nam sporočate, da najraje poslušate ta ansambel in jim pošiljate pozdrave, lahko trdimo, da večina naših bralcev daje prednost domači narodni glasbi pred zabavno.

Morda še ne veste, da je nekako pred mesecem dni izšla tudi prva plošča „Fantov z vseh vetrov“ z naslovom „Na Otočcu“, ki jo že prodajajo v naših trgovinah. Na plošči tega vokalno instrumentalnega ansambla so štiri skladbe.

- Tokrat so bili izžrebani:
1. Zlatka Oberstar, Koprivnik 36, 61333 Koprivnik pri Kočevju,
 2. Ivanka Leščanec, Božakovo 23, 68330 Metlika,
 3. Drago Janc, Gorenje Vrhoplje, 68310 Sentjernej.

Plošče so darilo Mladinske knjige iz Novega mesta.

SENOVO

Mladinski aktiv v obratu tovarne Lisca šteje čez 80 članic, izmed katerih jih veliko še ni starih 17 let. Najbolj se udeležujejo v športu, veliko pa jih sodeluje tudi v dramski sekciji. Kljub temu bi mladince lahko pokazale veliko večje uspehe. Delna krivda za nedelavnost pa ni samo v oddaljenosti do doma, ampak tudi v neizkušnem oziroma premalo sposobnem vodstvu aktiva.

»Vemo, kaj hočemo, toda...«

Zakaj mladi odhajajo iz Ribnice? - Kdo ostaja doma? - Kakšno naj bo mladinsko vodstvo?

Franc Ponikvar je član predsedstva ribniške mladine in predsednik mladinskega aktiva v tovarni Inles, ki je vključen tudi v „Akcijo 75“.

Kako poteka „Akcija 75“ v vašem kolektiv in koliko je že narejenega?

„Imeli smo že več predavanj, med drugim o razvojnem načrtu podjetja, za kar je bilo med mladinci izredno zanimanje, sedaj pa pripravljamo še razgovor o stanovanjski problematiki mladih v podjetju, kar je tudi eno izmed najbolj perečih vprašanj naših mladincev. Prihajajo namreč iz šol ali od vojakov, se zaposlijo, stanovanja pa ne morejo

dobiti. Veliko jih zaradi tega odhaja drugam, pretežno solana mladina, v Ribnici pa ostaja kmečka mladina z velikokrat niti nedokončano osnovno šolo - nekvalificirana delovna sila. O tem se bomo morali pogovoriti z vodstvom podjetja in drugimi odgovornimi v občini.

Trudimo se, da bi tudi naš aktiv dosegel v „Akciji 75“ čim boljše uspehe, vendar imamo težave, ker ne najdemo skupnega prostega časa. Delamo v izmenah, zato nam ostaja prosta le sobota, takrat pa ima veliko mladincev tudi delo doma, saj je pri nas zaposlene veliko kmečke mladine iz okolice, ki se po končanem delu vozi domov. Razen tega tudi nimamo svoje sobe in je tu že vprašanje prostora.“

Ali je stanovanjsko vprašanje edino, kar sili mlade, da odhajajo drugam?

„Doma ostaja največ kmečka mladina. Potrebovali bi šolo, ki bi mlade zadrževala doma in jim omogočila potrebno izobrazbo ter pozneje tudi zaposlitev. Potrebno bi bilo večje izobraževanje mladih v različnih večernih šolah, kot je to v drugih mestih, razen tega pa tudi močnejše mladinsko občinsko vodstvo. Če hočemo, da bo mladina naredila nekaj tudi tu v Ribnici, bi mladinska občinska konferenca najno potrebovala stalno zaposlene sposobnega mladega človeka, ki bi znal mlade zainteresirati za različne oblike dejavnosti in tudi usklajevati delo v aktivih ter se truditi, da bi k temu pritegnili večino mladih. V vseh je namreč še veliko mladine, ki pa ni organizirana, pa bi bila pripravljena delati, če bi jo znali pritegniti.“

NOVO MESTO

Glasbena sekcija Kluba mladih je organizirala v soboto, 27. februarja, mladinski ples v Domu JLA. Igral je znani ansambel Faraoni iz Izole. V nedeljo ob 18. uri pa so v prostorih kluba organizirali glasbeni večer. Mladi so ob komentiranju Draga Vovka poslušali najnovejšo ploščo in plesali. Glasbena sekcija po podobne večere na željo organizirala tudi v bodoče. K poslušanju vabi tudi mladino iz drugih krajev.

Zadnje leto je na novomeški gimnaziji zelo veliko zanimanje za Plazniško društvo. V zadnjem času se je število članov povečalo kar za 60. Februarja so organizirali dva smučarska izleta na Kravce, 6. marca pa nameravajo organizirati izlet na Peco. Vodstvu društva pri organizaciji izletov zelo pomaga avtobusno podjetje Gorjanci ki tudi avtobusne vožnje po zelo ugodni ceni.

STRAŽA

Med mladinci v tovarni Novoles, ki tudi sodeluje v „Akciji 75“ je veliko zanimanje za možnosti izobraževanja na delovnem mestu. Mladi, ki so prišli iz šol, bi si radi pridobili višjo kvalifikacijo, ker menijo, da bi moralo njihovo znanje na delovnem mestu rasti, saj so od tega odvisni tudi osebni dohodki. Po končani akciji nameravajo izdelati načrt izobraževanja, hkrati pa poiskati možnosti za večkratne kolektivne zabave. Ker delajo v izmenah in v med seboj oddaljenih posameznih obratih, zelo redko najdejo čas za skupne sestanke ali družabne prireditve. Zato bi radi čimprej dobili svojo sobo ali klubsko prostore, v katerih bi se v prostem času sestajali.

SEVNICA

Med sevnško mladino je zadnje čase občutno poraslo zanimanje za dejavnosti ljudske tehnike in drugih mladinskih organizacij. Ker ima vsaka izmed organizacij svoje težave, posebno zaradi pomanjkanja sposobnega vodstva, se bo občinsko mladinsko vodstvo zavzelo za bolj organizirano delo. S tem, upajo, bodo zaživele tudi nekatere druge organizacije, ki so zadnja leta popolnoma zamrle.

BREŽICE

V „Akciji 75“ je vključen tudi aktiv Tovarne pohištva, vendar se doslej ne more pohvaliti z večjimi uspehi. Po mnenju občinskega mladinskega vodstva so mladinci zelo neresni in kažejo za delo zelo malo zanimanja. Več kot polovica zaposlenih mladincev ima le nedokončano osnovno šolo, razen tega pa tudi premalo mladinske zavesti.

V brežiški občini je 12 vaških aktivov, izmed katerih pa se ni eden ni prijavil za sodelovanje v republiškem tekmovanju za najboljši vaški mladinski aktiv. Vaška mladina je pretežno zaposlena in se sestaja le ob sobotah, razen tega je največ zanimanja za zabavno-kulturno dejavnost in za šport.

DOLENJSKE TOPLICE

Pred kratkim je bil v Dolenjskih Toplicah dvodnevni seminar za mlade komuniste iz občin Metlika, Crnomelj in Novo mesto. Udeležilo se ga je 25 mladih komunistov, ki so poslušali predavanje o spremembah v našem družbeno-političnem in ekonomskem sistemu, o religiji ter o metodah političnega dela. Čeprav je bil seminar dobro pripravljen, pa mladi niso bili zadovoljni, ker je bil program prenatrpan s predavanji, ostalo pa je premalo časa za razgovore. Bili so mnenja, da so take oblike seminarjev potrebne, vendar bi morali uvodoma udeležence seznaniti z določeni stališči in vsebino predavanj.

NAJPOPLOT

Ta teden sem najraje poslušal(a) melodijo:

Ime in priimek

Ulica

Kraj

Rok: 8. marca 71

Kupon št. 8

Voznik renaulta R10 Šuštar obsojen

Novomeško okrožno sodišče na kraju nesreče zaslišalo priče in prometnega izvedenca — Obtoženemu ključavničarju iz Hrastnika krivda dokazana — Sodba: leto in šest mesecev strogega zopora — Redek primer

24. februarja je ponovno sedel na zatožno klop 31-letni Franc Šuštar, ključavničar iz hrastniške steklarne, obtožen hudega ogrožanja javnega prometa. Ko je 3. septembra lani proti večeru peljal funkcionarje hrastniškega rokometnega kluba s tekme v Brežicah, je na avtomobilski cesti pri Mrtvicah z renaultom R-10 zavil na levo in treščil v morris zagrebške registracije. Trčenje je bilo katastrofalno: vozili sta zgoreli, pet oseb pa je zaradi tega umrlo.

Na prvi obravnavi pred novomeškim okrožnim sodiščem 11. februarja je Šuštar trdil ga je tragičnega dne zadel morris zagrebške registracije, ki naj bi se bil pripeljal iz iste smeri kot renault. Zasižani priči sta izpovedali vsaka svojo verzijo, zato sodišču ni preostalo drugega,

kot da razpravo preloži in zasliši nove priče deloma kar na kraju dogodka.

Pred pričetkom nadaljevanja razprave 24. februarja se je to tudi zgodilo. Odpeljali so se v Mrtvice, kjer so dogodek ponovno rekonstruirali in tam zaslišali dve priči nesreče.

Svoje mnenje je dal na kraju dogodka tudi izvedenec za take primere dr. inž. Milan Muršič iz Ljubljane. Razlogi za to, zakaj se je zgodila nesreča, so bili na dani, hkrati pa ovržena inacija, naj bi bil morris pripeljal za renaultom. Obramba obtoženca je s tem izgubila močan argument v zagovoru. V razpravni dvorani se je zatem nadaljevala razprava po običajnem postopku. Sodišče je naposled Šuštarju odmerilo kazen: leto dni in šest mesecev strogega zopora.

Z razpravo na novomeškem okrožnem sodišču in odmero kazni je dobil tragični dogodek iz Mrtvic svoj epilogo. Vse je izginilo in razčiščno, pravici je zadoščeno. Kljub temu pa ta primer še dolgo ne bo šel v pozabo: v analih sodišča bo ostal kot eden redkih primerov, ko je moral sodišče zaslišati priče na kraju dogodka, ljudje pa bodo govorili, da je bila to katastrofa leta, če ne desetletja.

PREGLASEN V GOSTILNI — Miličniki iz Dolenjskih Toplic so 23. februarja zvečer pridržali do iztrezitve Martina Sekula z Uršnih sol, ker je v domači gostilni razgrajal.

KOMAJ SO JO REŠILI — 27. februarja zjutraj je začela v Dragi pri Sentrupertu gorati hiša Jožefa Dolenskega. Ogenj se je razširil iz dimnika, kjer se je vnel tram. Požar je hišo uničil, z njo pa tudi osebne stvari lastnice. Škoda je za več kot 15.000 din, hiša pa je bila zavarovana za 10.000 din. Dolenska je že več mesecev ležala bolna na postelji. Požrtvovalni sosede so jo iz gorečih hiše rešili in jo odpeljali v novomeško bolnišnico.

POTA IN STRAŽNIPOTA

ZRTVE POLEDICE — Štiri prometne nesreče so se pripetile 23. februarja zaradi hude poledice, ki je bila ta dan na vseh cestah na območju novomeške UJV. Hujša nesreča je bila na avtomobilski cesti pri Jezeru, kjer je ljubljancan Ivan Kranjc s tovornjakom zadel tovornjak Alojza Draba iz okolice Stične.

ZALITA POLNOLETNOST — Metliki miličniki so 26. februarja pridržali do iztrezitve komaj 18-letnega Jožeta Režka z Radovice. Svojo polnoletnost je „dokazoval“ v točilnici samopostrežne trgovine Mercator, izzival na pretep in razbijal kozarke.

TEPEZ „PRI MARIČKI“ — V gostilni „Pri Marički“ v Bučni vasi sta se 28. februarja stopla Jože Ljubič iz Zdinje vasi in Jože Hrovat iz Novega mesta. Ljubič mu poskodbne na glavi, prvo pomoč pa so mu dali v novomeški bolnišnici. Pretepača se bosta zagovarjala pred sodnikom za prekrške.

NI SE ZNAL OBVLADATI — 27. februarja zvečer so novomeški miličniki pridržali do iztrezitve Vlada Manojloviča iz Novega mesta, ker se je v Domu JLA nedostojno vedel, izzival na pretep in med tepežem poškodoval nekega občana. Prijavili ga bodo sodniku za prekrške, kjer bo moral za to dejanje odgovarjati.

POŽAR V ZIDANICI — 26. februarja popoldne je izbruhnil požar v zidnici Janeza Švajgerja iz Črnomlja. Pri zidnici, ki stoji v Rodinah, je Švajger požgal suho travo. Ogenj se je razširil na kup suvih smrekovih odpadkov, od tam pa preskočil na zidnico. Slamnata streha je popolnoma zgorela, da je škoda za okoli 9.000 din.

NI VERJEL V POŠTENJE — V pretekli štvetiki Dolenjskega lista smo poročali, da imajo na postaji milice v Kočevju žensko uro, ki je bila najdena pri NAMI. Lastnica je prišla takoj, ko je prebrala objavo, ponjo. Povedala je, da izgube ni prišla prijaviti na postajo milice zato, ker so jo znanci pregovorili, naj s prijavo ne izgublja časa, ker ni več takih poštenih ljudi, da bi najdeno uro vrnil. Ker ni verjela v poštenje, bi ostala kmalu brez ure. Poštna najditeljica ure pa je bila Kristina Terkovnik iz Zeljn 18.

RAZBIJAL JE — 27. januarja po 20. uri je v gostilni „Rog“ v Kočevju pijan razbil in se nedostojno vedel Vlado Zurga iz Kočevja, Ljubljanska cesta 6. Miličniki so ga priveli na postajo milice in ga kasneje izpustili. Zagovarjal se bo pred sodnikom za prekrške.

NI PRIJAVIL NESREČE — 28. februarja ob 10. uri je bila postaja milice Kočevje obveščena, da je ob Ljubljanski cesti skrit karamboliran avto NM 111-60. Avtomobil je precej poškodovan, saj se na križišču Ljubljanske in Kolodvorske ceste prevrnil na streho.

Zakaj ste šli na milico?

Kaj je resnica o prometni nesreči v Gotni vasi? Pismo Tatjane Vidovič in odgovor UJV

11. februarja smo v Kroniki nesreč poročali tudi o prometni nesreči, ki se je zgodila 7. februarja v Gotni vasi. Tatjana Vidovič iz Črnomlja, udeleženka v tej prometni nesreči, nam je poslala pismo, v katerem me drugim vpravi:

„Ni mi znano, kdo daje podatke za omenjeno rubriko, želim pa o tem dogodku povedati resnico. Ni res, da me je hotel Stanko Goršin, ki je trčil v mojo Skodo, tedaj prehitel. Prehitel me je bil zvečer pri prizganih lučeh na vozilih prav dobro opaziti. Tudi ni res, da bi tedaj prihajalo nasproti drugo vozilo. Če bi držalo, da bi Goršin res zavril in se umaknil na desno, bi bila razbita leva stran avtomobila. To pa ni res, ker je moje vozilo poškodovano zaradi na sredini. Torej je več kot očitno, da je mogel Goršin voziti le za menoj, ne da bi me prehitel.“

Lastnik vozila, ki ga je vozil Goršin, Alojz Staniša je predlagal poravnano brez milice in ni bil navdušen za to, ker sem poklicala prometne

organe. Dejal je: „Kaj ste šli na milico, zdaj bo pa fant ob 20 do 30 jurjev! Ali pa se je voznik zavedal, kaj bi se zgodilo, če bi bil pred njim namesto mojega vozila pešec?“

Pismo Tatjane Vidovič so prebrali na novomeški UJV in povedali tole: „Objavljeno je bilo le, da se je nesreča zgodila. Miličniki, ki sta jo obravnavala, sta našla že spreminjeno stanje: avtomobila sta stala na dvorišču Drenikove gostilne v Gotni vasi. Zapisnik sta naredila po pripovedovanju obeh prizadetih strank. Na podlagi tega je novomeška postaja milice predlagala sodniku za prekrške uvedbo upravnozakaznega postopka, v katerem bo Vidovičeva sodelovala kot priča in bo tudi tam lahko povedala vse, kar navaja v pismu.“

Mladostni spodrsaljaji

Peterica fantov brez zaposlitve je trikrat vlomila v Dolenjino skladišče zaradi hrane — Zbrano mesto so imeli v čolnarni na Loki

D. G. in D. S. iz Novega mesta, J. F. iz Straže, S. F. iz Malega Lipja in A. D. iz Brezja pri Trebelnem so se 12. februarja na novomeškem okrožnem sodišču zagovarjali, ker so lanskega septembra dvakrat uspešno in enkrat neuspešno vlomili v Bršlino v skladišče trgovskega podjetja Dolenjka.

Prvič so odnesli za 290 din najrazličnejših jedil, drugič pa za 810 din, obakrat skozi streho. Ko so prišli še tretjič, jih je prepodil nočni čuvaj.

Obtoženi so bili takrat stari 18 do 22 let, nihče ni imel zaposlitve, zbirali pa so se v čolnarni ob Krki v Novem mestu, kamor so prinašali tudi plen. Čolnarna jim je bila zavežišče, saj so v njej tudi prespali.

Sodišče jih je obsodilo na zaporne kazni od 2 do 14 mesecev zopora. Štirim obdolžencem je sodišče pri odmeri kazni upoštevalo okoli-

ščine, v katerih so zašli na stranpota, pri J. F. pa poleg tega tudi dejstvo, da tretjič ni hotel na vlomilski pohod, ker se je malo predtem zaposlil, zato jim je kazni pogojno odložilo za čas od enega do štirih let. Nepogojno kazni je dobil S. F., ki je sodeloval le pri nedokončanem dejanju. S. F. edini med obtoženimi ni pokazal trohice iskrenosti, ni priznal dejanja v celoti in je valil krivdo na druge; poleg tega je bil štiri dni pred zadnjim vlomom v skladišče „Dolenjke“ na občinskem sodišču obsojen na tri mesece zopora zaradi prejšnjih podobnih dejanj.

sano v drugem hotelu. Tako je prišel na vrsto tudi hotel Galaxy. Marty je sedel za točilno mizo, počasi pil in čakal, da bo ura devet. Za točilno mizo ni bilo nikogar več, razen krasne plavalke, take vrste, ki so mu bile nenavadno všeč. Na srečo je delal, pri delu pa ga ženske niso zanimale.

Točno ob devetih je stopil k vratarju in ga prosil, če pogleda, ali je gospodična Eva Delamain v sobi 303. Seveda je ni poznal. Prebral je njeno ime v knjigi gostov pred dvema dnevoma.

Zal mi je. Ne oglasi se, — se je ljubezljivo priklonil vratar. Marty se je zahvalil — od vrata. In stopil pred dvigalo.

V sobi 303 je prišel brez posebnih težav. Hodnik je bil prazen. Našel je bogato opremljen apartma — kopalnico, salon, spalnico. Na mizi — velik šopek rdečih nageljnov ter steklenica viskija.

Začel je preiskovati spalnico. Tam je našel nezaklenjeno škatlo, polno nakita — zapestni, palčnice, salon, spalnico. Na mizi — velik šopek rdečih nageljnov ter steklenica viskija.

Pride v hotel okoli devetih zvečer, obločen v večerno obleko, in pravi vratarju, da išče tega in tega, iz te in te sobe. Vrtar telefonira v sobo, in če gosta ni tam, gre Marty na delo. Sicer pa se dela, kot da bo šel gor do gosta, toda že v prvem nadstropju spremeni smer.

Naslednji večer — isti trik,

Stranskega izhoda nikjer. Moral se je skriti za zavesci pri oknu v spalnici. Ni bil grobian. Raje bi se izmazal brez hrupa. Zato se je odločil, da počaka.

Vstopila je oseba, ki je sploh ni pričakoval. Dekle je sleglo plašč, pogledalo v kopalnico in vključilo gramofon. Soba se je napolnila s tiho, opojno glasbo, kot v vzhodnih pravljicah.

Marty se ni videl bolj ljubkega bitja. Že se je kesal, da si je prav njo izbral za žrtev. Toda kaj hočete, takšno je delo. Upal je, da bo kmalu legla in zaspala. Tedaj

zavese, za katero je stal naš fant. — Prej ko slej le mora spat — se je tolažil Marty.

Dekle je izvelko iz nedrj zlato veržico z ogromnim rdečim kamnom na koncu. Obručala ga je v roki in njegov bleščeci sijaj je omamljal njegove oči.

Dekle, ki se ziblje, piton okoli njenih ramen in ta kamen... Marty je čutil, kako se njegovo telo rahlo giblje po taktu glasbe. Nenadoma — klik! Iгла je zdrsnila s plošče. Dekle je nehala plesati in rekla: — Ven!

Marty je ubogal. Obstal je pred njo. — Veste, kdo sem? — ga je vprašala. — Eva Delamain — je odgovoril kot robot.

Eva Delamain, hipnotizer in iluzionist. Hipnotizirala sem vas in niti premakniti se ne morete od tod. Marty je skušal hoditi — zaman.

Sedaj ste v moji oblasti — se je nasmejala. Videla sem vas v baru. Ko ste odšli, mi je vratar rekel, da me nekdo išče. Opisal vas je. Zato sem šla gor, da vidim, kaj hoče neznanec od mene. Vi pa niste samo neznanec, vi ste tudi lopov. Lopovi pa morajo biti kaznovani, kajne?

HUMORESKA

Obljuba

Fido Ogrizek je bil po dolgem času spet ves iz sebe. Prebral je namreč najnovejši članek o tem, da je treba premagati težave, v katerih se je znašlo gospodarstvo. Sklenil je, da se tudi sam utrdi in poboljša. Potrudil se bo posnemati prizadevna podjetja in zagotovo bo uspel.

„Ga boš kozarček?“ „Ne pijem več, niti kaplje!“ „Beži, beži, čemal! Si se pobabil, revče?“ „Sam se tako odločil...“ „Norec. Le čemu? Stopi in pij!“ Beseda je dala besedo in Fido se je res znašel v gostilni. Najprej kozarček, nato drugi in tretji, pa je začel kar samo teči. Noč se je umaknila zori, ko jo je Fido primahal do domačih vrat. Spalnice... in potem hud maček.

„Kje si, sveta obljuba, kje lepša pot?“ se je spraševal in vnošič, se trdneje sklenil, da bo odšel hoje.

„Huš, huš, mrz pa tak! Greš na požirek?“

JAKA PRAVIČNIK

„Ne, res ne...“ „Ne bodi reva. Te spet baba pesti!“

„O, to pa ne.“ je odločno zanikal in stopil.

Vesela družba je bila tam. Modrovali so o vseh mogočih rečeh, in spet je bilo jutro, ko je našel toplo posteljo. Spet spalec in spet maček, to pot še hujši. Uvidel je, da je slabši, in prelistal je jutranjik, da bi našel kaj spodbudnega. Končno mu je pogled obvisel na debelem naslovu: Kljub vsemu rekorden razkorak med uvozom in izvozom... Obraz se mu je razlezel in globoko si je oddahnil. Prebral je drugič, petič — vedno isto. In obišle so ga nove moči. Saj sploh ni skrenil s poti! Saj vendar posnema — kot je svečano obljubil — prizadevna podjetja in — ne drži obljube.

Tako ugotovitev je spodobno proslavil, slavlje pa je končal v mestnih zaporih, kjer so ga zaradi razgrajanja in pretepa pridržali do strestnitve.

JAKA PRAVIČNIK

Sentjanža vozil tovornjak od Mokronoga proti Trzinu. Pri Bruni vasi je mopedist Jože Umek iz Zgornjih Mladetičev nasproti pripeljal sopotnika Franca Berka. Mopedista je med srečanjem zaneslo v zadnje tovornjakovo kolo, nakar sta s sopotnikom obležala v jarku: Umek z ranami na glavi in zlomljeno ključnico, Berk pa z zlomljeno nogo, odpeljali so ju v bolnišnico.

PODTURN: AVTOBUS Z DE LAVCI V HISO — Na poldnevni cesti v Podturnu je 27. februarja zaneslo delavski avtobus, ki ga je od Dolenjskih Toplic proti Soteski vozil Drago Irt iz Straže. Na križišču je avtobus zadel hišo. Škoda so ocenili na 3.000 din.

DOLE: NE BI SMEL ZAVIRATI — Stane Grabek iz Ljubljane je 27. februarja, ko je potoval proti Metliki, nad Dolami pri srečanju z nekim vozilom zavrl svoj avtomobil. Na zasneženi cesti pa ga je zaneslo, zadel je skalo in se prevrnil spet na cesto.

DOLENJSKE TOPLICE: „TESNO“ SREČANJE — Na nepreglednem ovinku zasnežene ceste sta se 27. februarja med srečanjem opazila avtomobila, ki sta ju vozila Avgust Stravs iz Podturna in Ivan Turk iz Dolenjskih Toplic. Škoda so ocenili na 10.000 din.

BUČNA VAS: TRČENJE MED SREČANJEM — 28. februarja zvečer je na ovinku v Bučni vasi zaneslo avtomobil, ki ga je vozil Milan Sinkovec iz Novega mesta. Zadel je avtomobil, ki ga je naproti vozil Anton Kumelj in Male Bučne vasi. Škoda so ocenili na 4.500 din.

NOVO MESTO: PRI SAMSKEM DOMU V OGRAJO — 28. februarja se je Alojz Sinkovec iz Cegelnice peljal po Ljubljanski cesti iz Novega mesta in pri samskem domu SGP Pionir treščil v ograjo. Odneslo ga je na avtobusno postajališče. Škoda so ocenili na 4.000 din.

BRUNA VAS: MOPEDIŠT IN SOPOTNIK POLOMLJENA — 27. februarja zvečer je Vinko Peiko iz

Karteljevo: TOVORNJAK ZRINIL GRKA S CESTE — Grk Christos Petroy je 26. februarja na karteljevskem klancu med vožnjo proti Ljubljani prehitel tovornjak. Tedaj pa je začel tovornjak prehitovati vozilo pred seboj in odrinil Grka s ceste. Petroy je zapeljal po nasipu in obstal v gozdu. Škoda so ocenili na 5.000 din.

BIČ: KOMBI NA NJIVO — Zvonko Domačičević je vozil 24. februarja kombi proti Ljubljani. Po neuspešnem prehitovanju pri Biču ga je zaneslo sem ter tja, zapeljal je s ceste na njivo in se prevrnil. Škoda je za 2.000 din.

POJASNILO — UJV Novo mesto daje naknadne podatke k prometni nesreči Antona Redka in Jožeta Vidmarja, ki je bila objavljena 25. februarja v Dolenjskem listu. Redek se je tedaj pripeljal po priključku avtomobilske ceste in zavil na levo na prednostno cesto, koder se je pripeljal Vidmar. Prejšnji teden je bila nesreča opisana tako, kakor bi se bil Vidmar pripeljal na prednostno cesto.

HUDICEVA NOGA
A. C. Doyle

BAR

Gateške Toplice

Od 1. marca 1971 spet odprt. Mednarodni artistski program in striptiz. Odprto od 22. do 4. ure. Obiščite ga!

Temeljna izobraževalna skupnost Sevnica

razpisuje

JAVNO LICITACIJO za prodajo

avtobus TAM — A 3000/S

leto izdelave 1964, v voznom stanju

Licitacija bo v sredo, 10. marca 1971, ob 8. uri pri garažah TIS Sevnica. Oglede in vse informacije dobite v pisarni Temeljne izobraževalne skupnosti.

Komisija za medsebojna delovna razmerja pri Kmetijski zadrugi Bizeljsko

razpisuje prosto delovno mesto

vodje komerciale

Pogoji: Visoka ali višja strokovna izobrazba ekonomske, agronomske ali trgovske stroke in najmanj 2 leti delovne prakse v tej stroki, ali srednja izobrazba s 5 leti oziroma nižja z 10 leti prakse iste stroke.

Nastop službe je mogoč takoj ali po dogovoru.

Pismene ponudbe z dokazili o izpolnjevanju gornjih pogojev naj pošljejo kandidati komisiji za medsebojna delovna razmerja zadruge v 8 dneh po objavi.

Kovinsko podjetje »UNITAS«, Ljubljana Celovška cesta 224

razglašuje naslednja prosta delovna mesta:

1. čistilec odlitkov v livarni
2. livar v kokili v livarni
3. livar predkokil v livarni
4. brusar v galvanizaciji

Pogoji: starost najmanj 18 let. Možnost priučevanja.

Ce se želite zaposliti, se prijavite v krajevni uradu vase krajevne skupnosti, in sicer: Zagradec, Žužemberk, Dobrič, Velika Loka in Veliki Gaber, Mokronog ali direktno podjetju »UNITAS«, Ljubljana, Celovška cesta 224.

V primeru, da bo prijav dovolj, bomo organizirali prevoz za prihod na delo.

Glede ostalih pogojev se lahko vsak dan zglasite v kadrovski službi podjetja, kjer boste dobili vse informacije.

Kmetijsko in trgovsko podjetje AGRARIA Brežice razpisuje

JAVNO LICITACIJO

za prodajo naslednjih osnovnih sredstev:

- 4 traktorji Ferguson 35
- 1 traktor Ferguson 35 v kompletu z nakladalcom »Peschia«
- 1 goseničar fiat 55
- 1 goseničar TG 50 — Kruševac
- 1 kombajn »Zmaj«
- 1 mlatilnica »Zmaj«
- 1 traktorski plug, dvobrazdni
- 1 elektromotor AEG 16 KM
- 1 osebni avto »Volga« v voznom stanju

Licitacija bo na dvorišču podjetja, Brežice, Šentlontart 72 (pri žel. postaji) v petek, 12. marca 1971, in sicer od 8. do 9. ure za družbeni sektor in od 9. ure dalje za zasebnike.

Interesenti iz družbenega sektorja morajo pred začetkom licitacije predložiti pooblastilo svoje delovne organizacije, zasebniki pa položiti varščino 10 % vrednosti izključne cene v gotovini.

Vse informacije o prodaji osnovnih sredstev posreduje komercialni oddelek podjetja, telefon 72-036.

Ekipe ribniških rokometsev po uspešnem nastopu v Ljubljani. (Foto: S. D.)

IZREDEN USPEH ROKOMETSEV IZ RIBNICE

Ribničani stali na tretji stopnički

Ribniški rokometišči so na zimskem republiškem rokometnem prvenstvu osvojili odlično tretje mesto — Za uspeh je zaslužna vsa ekipa — Po prikazani igri lahko sodimo, da bodo letos Ribničani izredno nevarni

V nedeljo je bilo v Ljubljani finalno tekmovalje v okviru zimskega rokometnega prvenstva v Sloveniji. V dvorani Tivoli so moške ekipe tekmovali za uvrstitev od 1. do 12. mesta. Od dolenjskih ekip so nastopili rokometišči Ribnice in Brežic.

Brežiški rokometišči, ki so v glavnem nastopali s pomlajeno ekipo, niso dosegli vidnejšega uspeha, saj enajsto mesto ni pravo merilo za to sicer odlično ekipo. Trener Darko Šetinc je pripeljal v Ljubljano v glavnem mladince, ki so si v težkih srečanjih nabirali izkušnje. Starejši, prekaljeni rokometišči, kot so Rovnan, Bosina, Pavlič, Antolovič, Iskra in drugi, so ostali doma.

Povsem v drugi luči pa so se tokrat pokazali Ribničani, ki so se uvrstili med štiri najboljše slovenske ekipe. Zato so prišli na nedeljski turnir, ko so morali odločiti, kdo bo letošnji zimski rokometni prvak s polno ekipo. V prvem srečanju z zveznim ligašem Celjani so borbeni Ribničani slabo začeli. Nato pa so ob pomoči svojih zvestih navijačev, ki so prekricali vse ostale, Celjanom vsilili svoj način igranja. Res, da so slabša ekipa kot izkušeni Celjani,

vendar so s svojo borbenostjo in domiselnostjo navdušili sicer maloštevilne gledalce v dvorani. Imeli smo občutek, da se Ribničani niso ustrašili favoriziranih Štajercev in so jim vračali milo za drago. Srečanje so, razumljivo, izgubili, vendar so pokazali igro, ki je obetala, da bodo lahko celo osvojili tretje mesto. V odločilnem srečanju za tretje mesto z odlično ekipo Umaga so Ribničani izkoristili svoj polet in jo premagali z dvema goloma razlike. S tem so dosegli svoj največji uspeh, ki ga tudi sami verjetno niso pričakovali. Številni ribniški navijači so jih za izreden uspeh sprosti nagradili. Vsa njihova lepa poteza so nagradili z burnim navijanjem, ki mu je potem pritegnilo še ostalo občinstvo.

Na tribuni smo srečali tudi znane dolenjske rokometsev Stanko Molanovo iz Brežic, Jožeta Silca iz Sevnice in Nikolo Radiča, kapetana Ribnice. Radič je bil pred tekmo izredno razpoložen. Napovedal je presenečenje, povedati pa ni hotel, na kaj misli. Vendar, če je Nikola predvideval, da bodo premagali Umag, je bila njegova prognoza pravilna. Jože Šilc je ob tej priložnosti

povedal, da se bo njegov klub zelo dobro uvrstil, čeprav sam ne igra. Na tem turnirju sta nastopala namreč tudi dva prejšnja Šilčeva kluba, ljubljanski Slovan in Ribnica. Torej je Jože imel prav, zasedel je drugo in tretje mesto, čeprav sam niti njegov sedajni klub Sevnica nista nastopila. SLAVKO DOKL

SNEG JE, SNEGA NI...

Bogata zimsko nedelja za Dolenjce

Mladi dolenjski smučarji so se dobro postavili na množičnih tekmovanjih na Veliki Planini in v Kranjski gori — Največji uspeh je požel Novomeščan Aleš Wachter, ki je bil prvi v mednarodni konkurenci

Na Dolenjskem imamo snežno sušo, na Gorenjskem in na Štajerskem pa je v višjih predelih snega dovolj. Zato so to nedeljo mladi dolenjski smučarji odšli v Kranjsko goro in na Veliko Planino, kjer so se udeležili večjih smučarskih tekmovanj cicibanov in pionirjev. V Kranjski gori se je tekmovalja v veleslalomu za kategorizacijo udeležilo 300 cicibanov, cicibank, mlajših

LESKOVEC — V prijateljski rokometni tekmi so Leskovečani premagali ekipo Laboda iz Novega mesta. Ekipi sta se menjavali v vodstvu, vendar so domačini na koncu zasluženo zmagali. Leskovec: Plut, Skrabar, Hrušvar, N. Mlakar 5, Kováč 5, Znidaršič 1, Vakselj, M. Mlakar 6, L. Šribar, Arh, E. Šribar, Janč. Labod: Marn, Gantar 7, Šetina 1, Pungercič 1, Zupančič 4, Kaplan 3, Seničar 2, Ilc, Pekes in Stupar. (A. L.)

Prvak za letos Osterman

Drugi Cimer (Kočevje), tretji Praznik (Stična), najboljši Novomeščan pa je bil Škerlj, ki je zasedel 4. mesto

V nedeljo, 28. februarja, je bilo v Kočevju hitropotezno šahovsko prvenstvo Dolenjske posameznikov za leto. Udeležili so se ga skoraj vsi najboljše šahisti Dolenjske. Med 23 udeleženci so bili najštevilneje zastopani Kočevjarji in Novomeščani, sodelovali pa so še šahisti Metlika, Mokronoga in Stične.

Dolenjski prvak za letošnje Osterman (Koč.), ki je zbral 19,5 točke. Naslednja najboljša mesta so zasedli 2. Cimer (Koč.) 19. točk., 3. Praznik (Stična) 16,5, 4. Škerlj (N.m.) 16, 5. Penko (N.m.) 15,5, 6. Ivič (Koč.) 14,5, 7. Gornik (Koč.) 14, 8. Avsec (Metlika) 13,5, 9. Picek (N.m.) 13, 10. do 12. mesto pa so si delili

pionirjev in pionirk. Na tekmovanju je sodelovalo tudi pionirsko zastopstvo iz sosednje avstrijske Koroške. V izredno zahtevni in močni konkurenci se je odlično uvrstil Novomeščan Aleš Wachter, ki je zasedel prvo mesto. V isti kategoriji so še trije mladi Novomeščani zasedli naslednja mesta: 12. M. Serini, 30. R. Peric in 50. M. Turk. Med ciciban-kami je bila Tatjana Šebenikova dvaindvajseta. V kategoriji mlajših pionirjev se je Viki Turk dobro odrezal, zasedel je 16. mesto, prvi trije pa so bili Avstrijci.

Na Veliki Planini je v kategoriji starejših pionirjev nastopilo 205 tekmovalcev (148 fantov in 57 deklet). Novomeško zastopstvo so sestavljali Doris Adamčič, Marjan Šonc in Tonček Zupanc. Ker se je tekmovalje precej zavleklo, ni bilo moč dobiti rezultatov, znano je le, da se je Marjan Šonc uvrstil nekje okoli 20. mesta. Za ostala dva tekmovalca tudi približna uvrstitev ni znana.

Ščap, Sporar (oba N.m.) in Podkornitnik (Koč.). Mojsirski kandidati se niso dali presenetiti in so v strnjeni skupini zasedli prvih sedem mest. Presenečenje turnirja je bil tretjekategornik Avsec (Metlika), ki se je uvrstil takoj za mojsirskimi kandidati in je pustil za seboj vse prvo, drugo in tretjekategornike. Najboljši trije so prejeli diplome. Čeprav so šahisti skromni ljudje, blagajne šahovskih klubov pa so običajno prazne, bi bilo le lepo, če bi organizator prvenstva, to je šahovski klub Kočevje, prisrkel za nekaj boljše šahiste vsaj skromne nagrade. J. P.

Danes in jutri pa bo v Kranjski gori republiško prvenstvo šol I. stopnje, na katerem bo nastopilo trinajst novomeških smučarjev. To so: Wachter, Serini, Peric, Zupanc, Pucelj, Saje, A. Peric, Marolt, Šonc, Serinjeva in Adamčičeva, Zupančičeva in Tovškova. Po tem tekmovanju pa se bo celotno zastopstvo udeležilo še smučarskega tekmovanja za »Bibičev memorial«, ki ga prireja smučarsko društvo Novinar na Veliki Planini. M. H.

Srečanje v Brežicah

V soboto, 6. marca, bo v brežiškem prosvetnem domu športno-zabavna prireditev, ki sta jo pripravila športno uredništvo Dolenjskega lista in Radio Brežice. Na tej prireditvi, ki se bo začela ob 18. uri, bomo poleg šestih najboljših športnikov Dolenjske v letu 1970 videli tudi nastop mladih brežiških telovadcev in telovadk iz Novega mesta. Zabavni program bo pripravil ansambel Henčka Burkata.

Športniki Franc Čargo, Ivan Molan, Marjan Špihar, Nevenka Jenkole, Tatjana Gazvoda in Anita Gajič bodo na tej prireditvi prejeli praktična darila, ki so jih podarila podjetja: NOVO-TEKS, GG Novo mesto, LABOD in KRKA.

Za obiskovalce so prireditelji pripravili zabavni kviz, darila pa so ravno tako pripravila dolenjska podjetja.

KOČEVJE — Nedavni šahovski dvoboj med učenci osmih razredov kočevske osemletke in gojenci Doma Dušana Remiha se je končal z rezultatom 6:4 za učence. Za šolarje so zmagali Mohar, Vizjak, Bokan, Orel, Levstek in Štincec, za gojence pa Zorko, Hudolinik, Koritnik in Janež. (J. P.)

NOVO MESTO — Prejeli smo dokončne uradne rezultate letošnjega republiškega atletskega prvenstva Slovenije v dvoranah, ki je bilo 20. in 21. februarja v Celju. Med mladinci je v daljini osvojil tretje mesto Milan Šimunčič (6,29), 11. je bil Vojko Dragaš (5,80), med člani je v isti disciplini zasedel 9. mesto Marjan Somrak (6,30). Na 60 m ovire je med mladinci Vojko Dragaš bil četrti s časom 10,5. Na kratki progi 60 m so Novomeščani dosegli naslednje rezultate: Dragaš 7,3, Somrak 7,5 in Retelj 7,6. Gazvodova je pretekla progo 60 m v času 8,0, v finalu pa se je poskovala. (S. L.)

CRNOMELJ — V prijateljskem košarskem srečanju so košarkarji Partizana Crnomelj premagali oslajeno ekipo BETI z rezultatom 83:36. Najboljši na igrišču je bil Tomaž Kavčič, ki je dosegel 26 zadelov, pri gostih pa Vergot, ki je zadel 12 košev. Partizan Crnomelj: T. Svetič 8, Zupanc 16, Weiss 6, D. Svetič 4, Fortun 12, Tkalcič 9, Kavčič 26, Glaser 2 in Črnčič. BETI: Predovič 5, Vergot 12, Mišek 8, Hlečić 7, Orlič in Vidic 4. (L. A.)

NOVO MESTO — Med perspektivne mlade odbojkarice sta uvrščeni tudi dve Novomeščanki: Marjeta Pučko in Zdenka Rajer. (M. Z.)

TREBNJE — V nadaljevanju dolenjske kegljaške lige sta se srečali ekipi novomeškega Železničarja in Iskre. Srečanje se je končalo z zmago Železničarja 4.555:4.358. Najboljša sta bila Bratož (789) in Badovinac (798 podrtih kegljev). (I. M.)

VAVTA VAS — Na vavtoški osnovni šoli je v tekmovalju v znanju tekmovalo kar 121 učencev od 3. do 8. razreda. Šola si je tako pridobila pravico do znaka »Tisoč radosti«. Rezultati so bili dobri. Zmagovalci pa so bili Boštjan Princ, Jure Zalokar, Lučka Berdavs, Milan Hrovat, Bernarda Zemljič, Fanika Kulovec, Marjanca Počrvina, Jurk Kren, Milan Mede, Jožica Turk, Martin Kren, Irena Pečjak, Branc Kren. (N. N.)

LJUBLJANA — Nedeljskega predglednega tekmovanja mladih slovenskih telovadk sta se udeležili tudi Novomeščanki Anita Gajič in Maja Dokl. Ni nam razumljivo, zakaj so prireditelji pozabili povabiti Lili Plantanovo. (C. R.)

KOČEVJE — Na pionirskem šahovskem hitropoteznem turnirju za februar je bil najboljši Mohar, ki je dosegel 11 točk. Sledijo: Malnar 10, Jambrovič 8, Štincec 7, Čuk 6, Zagar 5,5 itd. Tekmovalja se je udeležilo 30 pionirjev — šahistov. (J. P.)

VAVTA VAS — Dolžni smo objaviti še rezultate občinskega prvenstva v orientacijskem teku, ki je bil prve dni februarja v Košenicah pri Vavti vasi. Zmagala je druga ekipa SSD Vavta vas (Glavan, Mikolič, Šauer), pri pionirskih pa tretja ekipa istega društva, ki so jo sestavljale Zupančičeva, Piškurjeva in Zelnikarjeva. (J. S.)

CRNOMELJ — Gimnazijke in gimnazijci iz Crnomlja so odigrali dve prijateljski srečanja v odbojki z vrstniki iz Novega mesta. Obe srečanja so gostje odločili v svojo korist 3:0, pri dekletih brez težav, pri fantih pa je bil boj precej izenačen. (A. L.)

VAVTA VAS — V organizaciji SSD »Jožica Venturini« je bilo izvedeno razredno prvenstvo v košarki. Nastopilo je 12 ekip pionirjev in pionirk. Pokazalo se je, da je košarka med učenci zelo priljubljena. Prvo mesto v obeh kategorijah je osvojil 8. b razred. Najboljše igralke so bile: Franko, Bučar, Čimeša, Marjerjeva, Kogojeva, Medetova in Rakošetova. (J. S.)

CRNOMELJ — V telovadnici osnovne šole v Luki pri Crnomlju je bil turnir v košarki za pionirje in pionirke. V obeh konkurencah so nastopale ekipe iz Metlike, Semliča in Crnomlja. Mladi so pokazali lepo košarko. Pri fantih so Crnomeljčani zmagali brez težav, medtem ko so pri pionirkah Metličanke po hudem boju s Semičem osvojile prvo mesto. Rezultati: (pionirji) — Semič: Metlika 36:32, Crnomelj: Metlika 38:12, Crnomelj: Semič 34:19, Vrtni red: 1. Crnomelj, 2. Semič, 3. Metlika. Najboljši strelci: Brus, Kamnikar (Crnomelj), Vergot (Metlika) in Picelj (Semič). Pionirke — Metlika: Crnomelj 13:11, Semič: Crnomelj 19:5, Metlika: Semič 18:16. Vrtni red: 1. Metlika, 2. Semič, 3. Crnomelj. Najboljše strelke: Popovič (Metlika), Potočnik (Semič) in Geltar (Crnomelj). (A. L.)

ATENTAT NA HITLERJA

8 Naslednja prilika se je ponudila Stauffenbergu so 14. julija ukazali, da mora spet poročati fuchrerju, kaj se z nado mestili - potrebovali so siloheno enoto, ki bi bila nared za boj, ker je armadna skupina Center v Rusiji izgubila, ki bila nemodvajset divizij in dejansko sploh ni bila več nikakršna bojna sila. Tistega dne, štirinajstega, je Hitler spet preselil glavni stan v Wolfshchanze pri Rastenburgu, da bi osebno vodil obnovo centralne fronte, kjer so bile enote Rdeče armade le še šestdeset milj od vzhodne Prusije.

15. julija zjutraj je polkovnik Stauffenberg vnovič sedel v letalo in se z njim napotil proti fuchrerjevemu glavnemu stanu. S seboj je nosil v aktovski pekiški stroj. Zarotniki so bili točkar tako prepričani, da se bo atentat posrečil, da so sklenili naslednje. Prvo znamenje za operacijo Valkire, ob katerem bi čete morale zakorakati na berlinski ulice, tanki iz kole za številne oklepnih enot v Kramptnu pa bi se morali zavoliti proti glavnemu mestu, naj bi dali še dve uri pred časom, ko naj bi se po napovedi začel Hitlerjev vojaški pot - to se pravi ob enajstih dopoldne. Potem se ni bil smel več muditi.

V soboto, 15. julija, ob enajstih dopoldne je general Olbricht razposlal signal Valkire I za Berlin. Že pred polnočvom so čete korakale proti središču mesta. Ukazano jim je bilo zasedi Wilhelmstrasse in okolico. Ob enih popoldne, natančno ob napovedanem času, je Stauffenberg z aktivno v roku prikorakal v fuchrerjevo konferenčno sobo, poročal o nadomestnih enotah in se nato za kratek čas odstranil. Zunaj je telefoniral v Berlin Olbrichtu in mu z naprej dogovorjenim gestom sporočil, da je Hitler in da se zdaj namerava vrniti v sobo ter sproži mehanizem pekniškega stroja. Olbricht mu je povedal, da v Berlinu že korakajo čete. Po dolgem, dolgem času se je vendarle zadelo, da se uspeh ne more več izmuzniti iz rok. Toda ko se je Stauffenberg vrnil v konferenčni prostor, je bil fuchrer že odšel. Vrnil se ni. Stauffenberg je ves napet ponovno telefoniral Olbrichtu in mu povedal, kaj se je zgodilo. General je lastno preklicano znamenje za operacijo Valkire. Čete so se vrnile v vojašnice naglo in precej neopazno.

Novica, da je atentat še enkrat spodletel, je hudo zadelo zarotnike, ki so se v Berlinu ob Stauffenbergovi vrnitvi zbrali in jeli razglabljati. Naj zdej, Goerdeler se je zavzemal za tako imenovano „zahodno rešitev“. Becku je predlagal, naj bi šla oba v Pariz k feldmaršalu von Klugeju in se njim dogovorila, da bi Kluge sklical pri zahodnih zaveznikih izposlovati premirje, ob katerem bi vzhodni oklepnici, da ne bodo pristikali čez francosko-nemško mejo. Nemške armade na zahodu bi lahko potone odstopale na vzhodno fronto ter reševale rajh pred Rusi in njihovim boljševoizvom. Beck je bil treznjši. Vedel je, da je misel, po kateri bi zdaj sklepali separatno miri z zahodom, samo še sen. Navzite temu bi bilo treba za spherino čeno ubiti Hitlerja in strmoglaviti nacizem. To je treba storiti, je dokazoval Beck, že zavoljo časti Nemčije, če zaradi drugega ne. Stauffenberg mu je pritril. Prisel je, da se mu v prihodnje ne bo več izjalovilo. General Olbricht, ki ga je bil Keitel krepko ozmerjal, je preimalk svoje čete po Berlinu, je dejal, da tega ne more več tvegati, ker bi razkili vso zaroto. Rekel je, da se je pred Keitlom in Frommkom komaj izmrazil, češ da je šlo le za vajo. Ta strah pred premiki čet, dokler se ni znano, ali je Hitler mrtev ali ne, je naslednji četrtek povzročil katastrofalne posledice.

V nedeljo zvečer, 16. julija, je Stauffenberg povabil k sebi na dom v Wannseeju nekaj dobrih prijateljev in sorodnikov: brata Bertholda, mirnega, vase zaprtega in v znanost zavzorevanca mladeniča, ki je bil svetovalec za mednarodno pravo pri glavnem poveljstvu mornarice; podpolkovnika Caesaria von Hofackera, bratrance Stauffenbergovih in zvezo s generalom v zahodni Evropi; grofa Franza von der Schulenburga, nekdanjega nacisti, ki je bil še vedno berlinski policijski podpredsednik; in Trotta zur Solza, Hofacker se je bil pravkar vrnil z zahoda, kjer se je bil posvetoval z generalom Falkenhausom, Stauffenbergom, Speidлом, Rommlom in Klugejem. Poročal je, da se bo nemška fronta na zahodu vskaj hip strla, še važnije pa je bilo to, da bo Rommel podprl zaroto ne oziraje se na to, kaj bo ukrenil Kluge, a da še vedno nasprotuje atentatu na Hitlerja. Navzite temu so mladi zarotniki po dolgi razpravi prišli do sklepa, da zdaj ni več drugega izhoda in je Hitlerja treba spraviti s sveta. Zdej si niso več delali utvar, da bi njihovo obupno dejanje Nemčijo rešilo pred brezpropojno vdajo. Sklenili so, da se bo treba vdati kole Rusiji in zahodnim demokratim inkrat. Dejali so, da je za Nemce - in za tje zmagovalce - najvažnejše to, da se znebijo Hitlerjevega trinošča.

Bilo je silno pozno. Nacistični despotizem je trajal še enajst let, k dejanjem jih je poglala gotovost, da bo prišlo do popolnega poraza v vojni, ki jo je sprožila sama Nemčija, oni pa se ji skoraj niso postavljali po robu ali pa se marsikaj sploh niso. Toda bolje pozno kot nikoli. Preostalo jim je le še malo časa. Generali s front so jim sporočili, da bo prišlo tako na vzhodu kakor na zahodu najbrž že v nekaj tednih do zloma.

Zarotnikom se je zdelo, da imajo pred seboj samo še nekaj dni, ko bodo lahko ukrepali. Predzgodnji izhod čet na berlinske ulice 15. marca je vzbudil sum pri OKW. Tega dne je prišla tudi vest, da so generala von Falkenhausna, voljaškega, v Wannsee. Spetoma se je v Franciji ter enega voditeljev zarote na zahodu, nemadoma odstavili. Bala so se, da jih nekdo izdaja. 17. julija so zvedeli, da je Rommel ranjen tako hudo, da nanj sploh ne bodo mogli oprati svojih načrtov. Goerdelerju so prijatelji iz policijskega poveljstva naslednjega dne priklenili, da je bil Himmler že ukazal, naj ga zapro. Stauffenberg je zahteval, naj se krije. Goerdeler se je upiral, a je ulegel. Se isti dan je Stauffenbergu kapitan fregate Alfred Kranzfelder, njegov osebni prijatelj in eden redkih mornariških častnikov v zaroti, povedal, kako se po Berlinu šušlja, da bodo v prihodnjih nekaj dneh pognali v zrak fuchrerjev glavni stan. Spet je bilo videti, da je nekdo iz zarotniških krogov preveč govnil. Vse je kazalo, da se Gestapo bliža središču zarote.

19. julija so Stauffenberga spet klicali v Rastenburg poročati, kako je kaj z novimi divizijami Volksgrenadier, ki jih je domača vojska hitlastno urila za razpadajočo vzhodno fronto. Poročal naj bi o tem na prvem dnevnem posvetu naslednjega dne, 20. julija ob enih popoldne. Feldmaršal von Wittleben in general Hoepner, ki sta žvela zunaj Berlinu, sta prejela Stauffenbergov poziv, naj prideita takoj v mesto. General Beck je usmerjal še zadnje priprave za to, da bo lahko vodil udar, dokler se Stauffenberg ne vrne s smrtinosnega poslanstva. Glavni častniki posadek v Berlinu in okolici so zvedeli, da bo Der Tag drajseti julij.

Stauffenberg je do mraka sedel za svojo pisalno mizo na Bendlerstrasse in dokončaval poročilo za Hitlerja. Iz pisarne je odšel malo po osmi uri zvečer in se odpravil domov v Wannsee. Spetoma se je v Dablemu ustavil in šel molit v katoliško cerkev. Večer je prečel mirno skupaj z bratom Bertholdom. Spat je šel zgodaj. Vsi, ki so ga videli tisto popoldne in zvečer, so trdili, da je bil prijeten in miren, kakor da se ne pripravlja nič nenavadnega.

20. JULIJ 1944

V topleni, sončnem jutru 20. julija 1944 je polkovnik Stauffenberg skupaj s svojim pribočnikom, poročnikom Wernerjem von Haefstromom malo po šest uri vozil med zbornaridranimi berlinskimi poslopji proti letališču Rangsdorf. V njegovi nabiti aktovski so bili spravjeni dokumenti o novih volksgrenadier divizijah, o katerih naj bi ob enih popoldne v „Voičem brigadi“ pri Rastenburgu v vzhodni Prusiji poročali Hitlerju. Med papirji pa je zavilva v srcajo tčiala bomba.

Pekniški stroj je bil prav takšen kot tisti, ki sta ga bila pred letom dni podtaknala v fuchrerjevo letalo Tresckow in Schlabrendorff, pa ni eksplozivna.

Velika skušnjava

Prad nekaj dnevi so me ustavljale žene iz vsch far od Ribnice do Kočevja. Že od daleč sem videl, da jim nekaj ni prav. Bile so hude kot nekaj cesarica na Dunaju, ko me je ostela zavoljo posekane lipe nad kamnitno mizo. „Kaj boste povedale?“ jih vprašam. „Krpnan, pomagaj nam vendar! Le ti nis lahko rešit...“ so vpile. „I, kaj pa je? Si ne znate same pomagati, ka-li?“ „Kaj do? Z nami? Ostale bomo brez zaroda. Otroci so nam odšli prot Dunaju in se dalj, sedaj smo pa se ob zakonske moze. Odkar hodijo gdekar dekline, nas se ne pogledajo več, kot bi bile garjave. Prav gotovo jim je zdavalala di pa zmetala pamet tista nepravdavska coprnica.“ „Pa bi jim stopile na prste...“ jih tolažim. „Kaj hočemo?! Burkel nimamo več, odkar smo v naših hišah podri crne kuhinje. Tudi valjari ne pomagajo malo in dosti ne. Može so se čisto poneamili. Pogledaj revo, še za čevlje ji ne da novece. Tam jih pa ni škoda. Pol leta bi bila obuta za tisto, kot zapravnj in v enem večeru. Sram ga bodi!“ „Kje pa je ta reč, da vas rešim?“ jim dalje pravim. „Ne boš zgrešil. Le ona krčma je sredi gozda in s ceste se vidi.“

164 ljudi je zgorelo, ker je v napeljavi manjkala aluminijasta cev, je ugotovila preiskava, ki so jo izvedli, da bi ugotovili, kdo je kriv za strahoten požar v plesni dvorani v francoskem mestecu Saint Laurent d'au Pont pri Grenobleh. Vodilna cev za centralno kurjavo je bila namreč lesena in to je povzročilo požar. Tri osebe bodo postavili pred sodisce.

164 ljudi je zgorelo, ker je v napeljavi manjkala aluminijasta cev, je ugotovila preiskava, ki so jo izvedli, da bi ugotovili, kdo je kriv za strahoten požar v plesni dvorani v francoskem mestecu Saint Laurent d'au Pont pri Grenobleh. Vodilna cev za centralno kurjavo je bila namreč lesena in to je povzročilo požar. Tri osebe bodo postavili pred sodisce.

164 ljudi je zgorelo, ker je v napeljavi manjkala aluminijasta cev, je ugotovila preiskava, ki so jo izvedli, da bi ugotovili, kdo je kriv za strahoten požar v plesni dvorani v francoskem mestecu Saint Laurent d'au Pont pri Grenobleh. Vodilna cev za centralno kurjavo je bila namreč lesena in to je povzročilo požar. Tri osebe bodo postavili pred sodisce.

164 ljudi je zgorelo, ker je v napeljavi manjkala aluminijasta cev, je ugotovila preiskava, ki so jo izvedli, da bi ugotovili, kdo je kriv za strahoten požar v plesni dvorani v francoskem mestecu Saint Laurent d'au Pont pri Grenobleh. Vodilna cev za centralno kurjavo je bila namreč lesena in to je povzročilo požar. Tri osebe bodo postavili pred sodisce.

164 ljudi je zgorelo, ker je v napeljavi manjkala aluminijasta cev, je ugotovila preiskava, ki so jo izvedli, da bi ugotovili, kdo je kriv za strahoten požar v plesni dvorani v francoskem mestecu Saint Laurent d'au Pont pri Grenobleh. Vodilna cev za centralno kurjavo je bila namreč lesena in to je povzročilo požar. Tri osebe bodo postavili pred sodisce.

164 ljudi je zgorelo, ker je v napeljavi manjkala aluminijasta cev, je ugotovila preiskava, ki so jo izvedli, da bi ugotovili, kdo je kriv za strahoten požar v plesni dvorani v francoskem mestecu Saint Laurent d'au Pont pri Grenobleh. Vodilna cev za centralno kurjavo je bila namreč lesena in to je povzročilo požar. Tri osebe bodo postavili pred sodisce.

164 ljudi je zgorelo, ker je v napeljavi manjkala aluminijasta cev, je ugotovila preiskava, ki so jo izvedli, da bi ugotovili, kdo je kriv za strahoten požar v plesni dvorani v francoskem mestecu Saint Laurent d'au Pont pri Grenobleh. Vodilna cev za centralno kurjavo je bila namreč lesena in to je povzročilo požar. Tri osebe bodo postavili pred sodisce.

164 ljudi je zgorelo, ker je v napeljavi manjkala aluminijasta cev, je ugotovila preiskava, ki so jo izvedli, da bi ugotovili, kdo je kriv za strahoten požar v plesni dvorani v francoskem mestecu Saint Laurent d'au Pont pri Grenobleh. Vodilna cev za centralno kurjavo je bila namreč lesena in to je povzročilo požar. Tri osebe bodo postavili pred sodisce.

Na sedmem rednem zboru Dolenjske banke in hranilnice so vsi glasovali za poslovno politiko - manj investicij, več obratnih sredstev. Bojim se, da bo želja po investicijah kljub temu velika!

Mnogi se čudijo, ker novinar Ivan Zoran ureja v Dolenjskem listu kulturo in sodno kroniko. Ne vem, zakaj, ko pa sta si obe temi marsikaj čisto blizu.

Kapetan novomeških kosarskih veteranov Slavko Medle se pritožuje, da so nekateri njegovi igralci na zimskem prvenstvu Dolenjske pustovali, toda doma. Prva ekipa Novega mesta pa kar med tekminami!

Ljudje vedo, kaj delajo: na zboru Dolenjske banke in hranilnice so v delovno predsedstvo izvolili inž. Slavka Nenačiča, direktorja trebanjske zagrade. Sumim, da zato, da ne bi razpravljali!

Gamljiva je naša skrb do Ciganov, ko občan meni, da je občinstvo ravnanje v Novem mestu genocid. Cigani pa pravijo, da bi morali otroci hoditi v šolo, oni pa v službo: torej hočejo „genocid“!

S predsednikom črnaške občinske skupščine inž. Martinom Janžekovičem sva se pred mesecem zmenila za pogovor o belokranjskem turizmu, pa nikakor ne moreva priti skupaj. Če bo sodelovanje v turizmu tako kot v kulturni skupnosti, se tudi za Belokranjsko turistično zvezo ne muči prehudo...

Brežiški rokometaši nisojfe vsch reklam Cateških Toplice: na zimskem prvenstvu Slovenije so imeli mrtvo sezono - tako kot zdravilišče...

VODORAVNO: 1. gličivna bolezen, 7. polkrožno okence npr. nad srednje vrtenja, 9. pravoslavni duhovnik, 10. vrsta embalaže, 12. južnoameriška država, 13. raztelesalec, 16. časovna enota, 17. Sombor, 18. Kolinska tovarna hranil, 19. otroško vozilo, 21. molitvenik, 22. oblepak, 23. največja žival, 24. Adams John, 25. spih, 28. bivši svetovni šahovski prvak, 30. naša roka, 31. Cezarjev prijatelj, 33. držaj, 34. simbol za barji, 35. fant s čudežno svetilko, 37. morskina ožina v Grčiji.

NAVPIČNO: 1. raven prostor, oder, 2. prazen strok, 3. glavni števnik, 4. zbor sedmih pevcev, 5. celjska tovarna kemijske stroka, 6. straha nad oprtim ognjčičem, 11. prelaz na Velebitu, 14. vrsta ribe, 15. moško ime, 18. novozelandski noj, 19. naša republika, 20. prvotni prebivalci na našem ozemlju, 21. volta mca, 25. ostivce, 26. anget, 27. oseba, na katero je izdana menica, 29. zimski športnik, 31. lovski pes, 32. rolete, 36. znana znamenja olja za sončenje;

Sigrid Muenster je z 9-mesečnim Ralfom ostala sama na svetu. Njen zaročenec (desno) se je ustrelil, ker težko pričakovanega dovoljenja za poroko ni in ni bilo...

IZ STRAHU PRED ZLOBNIMI JEZIKI SOSEDOV Po smrti je prišlo poročno dovoljenje

Mladi avtomobilski mehanik se je ustrelil, ker ni kazalo, da bi se smel poročiti s svojo zaročenko

Nemški časopisi poročajo o žalostnem dogodku, ki je hkrati presretna podoba sodobne pisarniške birokracije in zastarelih pomislekov. Avtomobilski mehanik Karel Schmidt (19) in njegova 20-letna zaročenka Sigrid Muenster sta sanjala o veliki sreči in skorajšnji poroki. Toda šele ko je bil na poti otrok, so bili njeni starši za poroko. Po nemških predpisih je Karel takoj zaprosil pri uradu za mladolletne, da mu da dovoljenje (spregled let). Ko se jima je rodil fantek, sta se Karel in Sigrid vselila v dvosobno stanovanje, zaman pa sta čakala na poročno dovoljenje. Iz strahu in strahu pred sosedi sta jim zamolčala, da še nista poročena.

Vedno znova je mladi par spraveval v uradu za mladolletne, če je pridilo oz. dovoljenje napisano. Prvi mu pa sta dobila enak odgovor: „Videti moramo skrbno proučiti!“ Karel je medtem obupal. Določil je že dan poroke, ko pa je vse kazalo, da je vendarle še ne bo, so mu popustili živci. Segel je po malokranjski puški in se ustrelil v glavo. Sigrid ga je našla mrtvega v stanovanju.

Istega dne jima je sporočil urad za mladolletne: „Vajino prošnjo smo ugodno rešili...“ Prepozno. Sigrid, ki je ostala sama na svetu z 8-mesečnim sinčkom Ralfom, pravi: „Zdej nimva življenje tudi za naju nobenega smisla več...“

Vsi v mestu so hoteli psička! Za »Colliax« bi šli meščani skoraj na barikade!

Mali oglašje v lokalnem listu je spravil prebivalce predmestja Sludlinge pri Stockholmu na noge. Razkaraeni in razjarjeni so brali: „Majhnega, grdega pasjega mešanca podarimo komurkoli.“ Telefonska številka 88 30 57, ki jo je v oglasu navedel lastnik psa, se dva dni ni ohladila! Prijatelji zivali so se pritoževali čez „brezskrbnost“ lastnika psa, vsi pa so tudi hoteli malega „Colliaxa“, ki je bilo psičku ime.

Dobil ga je 13-letni Lars Boelchin. Prejšnji lastnik kožeta pa je pojasnjeval sodcom: „Bil je nesporazum! Paica je povrgla 8 mladčkov, in nisimo ga mogli obdržati, res ne! Z „obupnim“ oglasom smo iskali za psičk samo dobrega novega gospodarja.“

Načrtovalci novega uničevalnega orožja računajo še z drugim prihrankom: odpadki bi stroški za šolanje letalskih posadek takih bombnikov, gradnja letal pa ne bi bila odvisna od dragocennih surovin.

18. Nosorog! Zverina je zaropala mimo avta in mimo žirafe. Žirafa se je prestrašila in izpustila Klaro, da je zivska zadržala nosoroga... V tem hipu se je Klara spet zadobila svoj glas. Na pomaganje je zatulila tako krepko, da se je sam nosorog ustrašil. Spustil se je v dir in - naš kabriolet za njim! Kdo ve, v cigavo korist bi se tekma končala, če se ne bi na nosorogovi poti pojavilo jezerce in je moral robavs nenadoma z vso silo zavreti. Klara, nepraviljena in netrenirana za tovrstni šport, je ob tem napravila pet kozolcev čez nosorogov nos.

Mik Kraševčev jelenček, je kar pohlevna živalca, vendar tudi včasih pokaže, da mu ni ljudje niso ravno pri srcu. Pri Kraševčevih mu ni hudo, saj mu nudijo varno zavetje in prijetno ugodje. (Foto: S. Dokl)

JELENEČEK JE NAŠEL ZAVETJE PRI LJUDEH Kraševčev Mik je velik sladokusec

Marija Kraševc iz Komarne vasi skrbi za jelenčka, ki sliši na ime Mik - Udomačeni jelen je sladokusec, najbolj mu tekne tobak

Komarno vas nad Črmošnjicami v Kočevskem Rogu je druga svetovna vojna zbrisala z geografske karte. Ostala je samo ena hiša, ti nosi št. 1. V njej stanuje lovski čuvaj Adolf Kraševc z ženo Marijo. Čeprav so na samem, se tu kaj radi ustavljajo gozdni delavci in ljubitelji lova, saj je streljal proč že kar lepo lovišče, kjer se zadržuje divjad.

Pri Kraševčevih pa imajo večših kalčno posabnost. Gospodinja Marija je dobrega srca, zato je že večkrat sprejela v toplot zavetje divjad, ki je osirotela. Imela je že več zapuščenih srnc, prašičev in drugo divjad. Tudi zdaj ni brez varovanca. Pri Kraševčevih je lep mladi jelen, ki je star približno devet mesecev. Čeprav je jelenček pravzaprav še dojenček, je že zelo velik, kot kakšen teletček. Postal je ljubljenec Kraševčevih in ga za noben denar ne bi dali od hiše.

Kako je prišel k hiši, smo zvedeli iz pripovedovanja gospodnje Marije. Pred kakšnimi devetimi meseci so gozdni delavci v Jelenovem žlebu našli jelenčka. Košuta je poginila, pa je jelenček bil zaspisan gotovi smrti. Delavci so ga vzele in odnesli Jožetu Spenharju na Lovski vrh, od tam pa je že po nekaj dnevih prišel v oskrbo dobre Marije, ki ga je hranila kot dojenčka. Varovance se je hitro opogel in kmalu pokazal tudi nekatero svoje navade. Mik, tako je namerč jelenčka ime, ne mara otrok, sploh ne spouste ljudje, že ve zakaj. Kadar se razjezi, dvigne prednje noge in kar krepko udari. Mik je velik sladokusec in najbolj ljubi tobak. Če mu obiskovalec ne prinese cigarete, kar hitro da vedeti, da sta opravila. Človek dobi občutek, da zna jelenček celo prositi. Več hrane mu ni treba, ker ga Kraševci dobro hranijo, če pa že prosti priboljški, mu pa tega res ne moremo zameriti.

potrebno elektrono za daljinsko usmerjanje in z vsemi mehanizmi za spuščanje bomb itd. Tak bombnik bi lahko tudi udar letel in nosil s seboj več tovara.

Načrtovalci novega uničevalnega orožja računajo še z drugim prihrankom: odpadki bi stroški za šolanje letalskih posadek takih bombnikov, gradnja letal pa ne bi bila odvisna od dragocennih surovin.

na črnem kontinentu

Ogenj posledica razprtij

Knjige za nove naročnike

Z naših vrstov

ZENSKNE NE DAJO MIRU...

„Kaj naj odgovorim ženskam, ki mi ne dajo miru in hočejo vedeti, kaj bodo dobile, ker so jih nedavno tega popisali kot starejše in onemogle?“ je na zadnjem zasedanju občinske skupščine v Metliki vprašal odbornik Kozjan. „Kar potolaži se,“ mu je odvrnil predsednik Ivan Zele. „Mene je ena dobro uro zjutraj pred blokom čakala, kdaj bom šel v službo.“ Konec koncev se je izkazalo, da so ponekod popis ostarelih napak razumeli. Ljudje mislijo, da kogar so zapisali, lahko pričakuje najmanj velik paket.

OKROGLE O PARTIZANIH

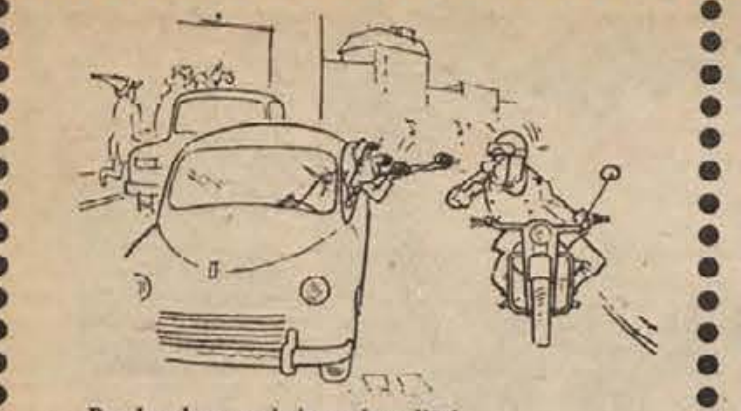
ORIENTACIJA Med NOB so pri Vrhovnem štabu ustanovili ofcirsko šolo. Pouk je bil teoretičen in praktičen. V juniju 1942 so gojenci imeli pri Donjem Lapcu praktični pouk iz topografije. Predavatelj je spraveval gradivo, ki so ga bili že predelali: kako se s pomočjo različnih predmetov lahko orientiramo na neznanem terenu. Vprašal je tudi slušatelj Begiča: „No, Begič, povej nam, kako se boš najlažje orientiral v neznanii vasi.“ Begič je zakasjal, si pogladil dolge mustače in razložil: „Najprej bi se spoznal s kakim vaščanom, nato bi se povabil k njemu na kozarček in migogrede bi ga vprašal, kje pravzaprav sem.“

ODLIČNA PROPAGANDA Med peto ofenzivo je II. liska brigada bila v akcijah blizu Krinca. Nekega dne je priletelo sovražno letalo in zmetalo cel kup letakov na partizanske položaje. Borec Proko Počuča je v pogovoru rekel tovarišem: „Fantje, tale sovražna propaganda je res odlična!“ To Prokovo izjavo so borci kajpak neugodno ocenili. Sklican je bil aktiviš Skoja in na njem so po ostrih kritikih vprašali Proka: „Tovaris Proko, povej odkrito, zakaj misliš, da je sovražnikova propaganda odlična?“ „I, zakaj?“ se je začudil Proko. „Odličen papir za zvijanje cigaret.“

Kaj so pred 80 leti pisale

Dolenjske novice.

Umrl je godec (Iz Idrije). - Na večer prve postne nedelje letošnjega leta je umrl tukaj Anton Ribič v 77. letu svojega življenja. Znan je bil prejšnja leta široko po Dolenjskem kakor zenitvanski godec; s svojimi nedolžnimi burkami je znal razveseljati vsako družbo. Akoravno je bilo 30 let v Novem mestu in njegovi okolici preživel, vendar ni nikdar pozabil svojega rojstnega kraja: Rake. Bil je vrl domoljub. Raškega vina in sadja, raške cerkve, orgelj in zvonov, prelepe lege farne vase ni zamogel nikoli dovolj prehvaliti; vselej je bil razveseljen, ko je slišal kaj raskega. Zato mu je pa tudi veliki raški zvon zapel žalostno pesem k poslednjemu počitku. Rajni je bil usmiljenega srca, zato pa je našel usmiljenje. (Društvo novomeška godba) razposlal je svoja nova pravila in imenik. Pravila dopadejo nam povsem, posebno ker ustrezajo vsestransko in je razpor med gardo popolnoma poravnana ker ima ta vedno vse predpavice za gode; srednja pot, najboljša pot. Vsted pomote izostali so tu navedeni podporniki iz imenika gg: Anton Kušan, Janez Kušan, Franc Perko, Adolf Gustin, pošarna bramba v Novem mestu, Anton Medved star, in Viktor Durini, kar naj se blagovoli na znanje vzeti. - Ne moremo drugde, kakor da to društvo vsestranski podpori priporočamo. (Slovenske predstave) bodo v tujaknjih čitalnici v nedeljo dne 8. marca, predstavljalo se bodo „Šolski nadzornik“ in „Eno

Buc-buc-buc, moja je pa daaaaajša!

BREZ BESED

„Kaj naj to pomeni, da ne delam? Stojim na javcenu in mu pripovedujem, kako naj zapre ventil!“

Umrl je godec (Iz Idrije). - Na večer prve postne nedelje letošnjega leta je umrl tukaj Anton Ribič v 77. letu svojega življenja. Znan je bil prejšnja leta široko po Dolenjskem kakor zenitvanski godec; s svojimi nedolžnimi burkami je znal razveseljati vsako družbo. Akoravno je bilo 30 let v Novem mestu in njegovi okolici preživel, vendar ni nikdar pozabil svojega rojstnega kraja: Rake. Bil je vrl domoljub. Raškega vina in sadja, raške cerkve, orgelj in zvonov, prelepe lege farne vase ni zamogel nikoli dovolj prehvaliti; vselej je bil razveseljen, ko je slišal kaj raskega. Zato mu je pa tudi veliki raški zvon zapel žalostno pesem k poslednjemu počitku. Rajni je bil usmiljenega srca, zato pa je našel usmiljenje. (Društvo novomeška godba) razposlal je svoja nova pravila in imenik. Pravila dopadejo nam povsem, posebno ker ustrezajo vsestransko in je razpor med gardo popolnoma poravnana ker ima ta vedno vse predpavice za gode; srednja pot, najboljša pot. Vsted pomote izostali so tu navedeni podporniki iz imenika gg: Anton Kušan, Janez Kušan, Franc Perko, Adolf Gustin, pošarna bramba v Novem mestu, Anton Medved star, in Viktor Durini, kar naj se blagovoli na znanje vzeti. - Ne moremo drugde, kakor da to društvo vsestranski podpori priporočamo. (Slovenske predstave) bodo v tujaknjih čitalnici v nedeljo dne 8. marca, predstavljalo se bodo „Šolski nadzornik“ in „Eno

(Iz Dolenjskih Novic, 1. marca 1951)

Izliv materinega odprtega srca

Marija Petrov, mati petih otrok: »Ker se vsi pehajo za denarjem, ni več nekdanjega tovaršstva in razumevanja med ljudmi...«

stilu zaradi otrok. In ko zdaj pripoveduje o svojih petih, od katerih sta dva pri kruhu, ena pa korak pred njim, ji iz oči sije skrb zanje, pa hkrati hvaležnost: »Dobro se razumemo, radi se imamo, pomagamo si... Kaj naj bi si mati še želela?

— In vzgoja? Družine s petimi otroki bi danes lahko iskali skoraj z lučjo pri belem dnevu?

»Težko je vzgajati. Imam pa zadoščanje, ker me ubogajo, ker se pridno učijo, ker so taki, kakršne sem želela imeti...«

— Ko ste bili aktivistka, ste govorili o bodočnosti. Kakšna je zdaj ta bodočnost, dobrh 25 let po osvoboditvi?

»Pogrešam tistega pristnega tovaršstva in razumevanja. Ne vem povedati, a čutim, da je bilo nekoč drugače. Nekako zaprli smo se vase. Bržčas zaradi tega, ker se vsak peha za denarjem. Napredek je očiten, ampak moti me, da so socialne razlike prevelike. In zaradi vsega tega, bi rekla, ne bomo nikoli več prišli na tisto stopnjo tovaršstva, kakršnega smo imeli pred 25 oziroma 30 leti. To je škoda, to me boli!«

— Ko vam takole teden dni naprej čestitam za vaš praznik: ali ga sploh boste praznovali?

»O, bom: tovarna pripravi vsako leto, na terenu SZDL tudi. In prijateljice, med katerimi nas je nekaj skupaj delalo med vojno, bomo šle v naravo.

Z enim strelom podrl medveda

27. februarja je lovec Franjo Kerner, član LD Novo mesto, proti večeru na mrhovišču na Brezovi rebri z enim strelom podrl okoli 130 kg težkega medveda. Srečnega lovca je spremljal Novomeščan Franjo Vehar. Lovci trdijo, da je kosmatinec prihajal na mrhovišče iz zimskega brloga, saj je imel obdrgnjeno dlako.

VEDNO VEČJE ZAHTEVE PO KOMUNALNI UREDITVI

Kdo naj nam preskrbi načrte?

Tako se sprašujejo odborniki, na katere pritiskajo občani z zahtevami, kadar na občini kaj predlagajo, pa jih odpravijo z obljubami, ki največkrat niso uresničene

Občinska konferenca SZDL je 17. februarja sklicala posvet odbornikov skupščine in predsednikov organizacij SZDL z območja KS Novo mesto, na posvetu pa so sodelovali tudi predstavniki KS Novo mesto in Centra za socialno delo.

Na posvetu so se najprej pogovorili o pomoči starejšim občanom. Ugotovili so, da živi na območju KS 87 starejših ljudi, ki so potrebni pomoči, ker so sami in onemogli. Za takšno pomoč so že do zdaj deloma skrbeli organizacija RK, osnovna šola in Center za socialno delo, medtem ko Zdravstveni dom nima organizirane patronažne službe za po-

moč starejšim. Krajevna skupnost bo namestila patronažno delavko, ki bo te ljudi obiskovala, v naseljih, kjer živijo, pa bi jim okoliški prebivalci in zlasti mladina morali nuditi več solidarnostne pomoči.

Omenili so tudi naloge SZDL pri evidentiranju, nato pa precej časa razpravljali o komunalnih delih na območju KS. Predstavniki KS so prisotne seznanili s tem, kaj je KS opravila lani, in z načrti za leto 1971. Posebej so na posvetu poudarili, da je mesto brez otroških igrišč.

Sorazmerno velike zahteve po komunalnih delih v mestu bo težko uresničiti zaradi stabilizacijskih ukrepov in zato, ker je denar, ki se zbira s prispevkom od uporabe mestnega zemljišča, že porabljen z doslej najetimi posojili. Letos bodo prišli v poštev pri komunalnem urejanju mesta samo bančni krediti.

Da bi komunalno urejanje in razna dela, ki jih predlagajo občani, potekala bolj organizirano in da bi KS Novo mesto lažje ustvarila boljše stike s prebivalci, so predlagali, naj bi v mestu ustanovili v okviru SZDL organ, ki bi povezoval delo organizacij SZDL na območju KS, v mestnih naseljih pa ustanovili oddelke organizacij SZDL, ker so sedanje organizacije prevelike. Odborniki so na posvetu poudarili, da bi se morale upravne službe na Obs bolj zavzeti za izdelavo programov, ki so potrebni ob posameznih pred-

A. V.

MENIŠKA VAS: KONJ SKOČIL PRED AVTOBUS — To se je zgodilo 23. februarja v Meniški vasi, ko je Franc Slatnar iz Loke pri Trzinu vozil avtobus od Dolenjskih Toplic proti Ljubljani. Škoda na avtobusu so ocenili na 500 din, konj, last Franca Goršeta, pa ima odrgnjeno kožo.

Ne pri litru, ob knjigi!

Nedeljsko popoldne: polno miru in počitka po žuljavem tednu. Zakurjena peč, liter vina in topla klobasa, to pomaga premakniti kmetu težak dan v še težjega.

On pa je sedel za mizo ob knjigi, zatopljen v napisano življenje, napisan svet.

Veliko, močno posestvo je bilo dedičina in bo neokrmjeno ostalo, zapuščina Blažiča iz Zihovega Sela ob Krki.

Lepo je gospodariti na ravnih poljih in v polnih gozdovih, ampak treba je delati, garati. Saj delajo vsi: on, mati in petero nedorastih otrok. Toda otroci hodijo v šolo, tako večkrat ostane na dva para zanesljivih rok, ki morajo postoriti vse.

Šlo bi, no, saj gre, toda šlo bi boljše, če bi prišla kakšna plača k hiši. Pa bo treba še čakati, da eden od petih doraste. Seje potem bo tudi pri njih zaropotala kosilnica in konje bo zamenjal traktor.

Za zdaj pa je res težko. Preveč je ust in premalo rok. Pa zboliti

nikar! Stirinajst dni bolnice, ko mu je hloď predl drobovje, je požrlo več kot polovico denarja za davke.

Kdo bo prevzel, ko bodo ata izpregli? Za to pa res ni skrbi, saj trinajstletni Joško že zdaj modruje, kaj vse bo treba preurediti in kako. No, pa to je še daleč.

Se nekaj je, po čemer bi ločila Blažiča od nekaterih kmetov; tarnanje mu je tuje. Še za lani ne toži, ko mu je toča do tal zbila skoraj vse pridelke. »Bo pa letos boljše!« To je vodilo njegovc dobrodušne, malce lenive narave. Tudi nad pretežkim delom ne trati besed.

Le branja bi rad več; takega branja, ki bi znalo odpreti trdo zapahnjene duri, za katerimi se skriva melika narava kmečkih ljudi. To pogreša!

Čas teče. Nedelja prehiti nedeljo. Očetje se starajo, sinovi doraščajo, v njih pa že zdaj zori bogata misel za lepše, boljše življenje. Prav je tako!

JANJA KASTELIC

NOVO V ORGANIZACIJI ZVEZE KOMUNISTOV

Mestni sekretariat v Novem mestu

Sekretarji organizacij ZK v Novem mestu predlagajo, naj ostanejo organizacije takšne, kot so, poseben usklajevalni organ pa naj bi povezoval njihovo delo

Prejšnji teden je komisija za organizacijo in razvoj pri občinski konferenci ZK sklicala sestanek s sekretarji krajevnih organizacij ZK v Novem mestu. Sestanek je bil sklican, da bi se v zvezi s sklepom zadnje seje komiteja, ki je ugotovil, da je potrebno organizacije v mestu reorganizirati, pogovorili o tem.

Za je bila udeležba na sestanku zelo slaba. Vabilu so se odzvali samo sekretarji organizacij ZK v Šmihelu, na II. in III. terenu, v Kandiji in v Ragoški, drugih pa ni bilo.

Prisotni so ugotovili, da vzroke za precejšnje mrtvilo v delu organizacij ZK v Novem mestu, v katerih je skoncentrirana večina komunistov v občini, ni iskati toliko v sedanji razporeditvi in velikosti organizacij, pač pa bolj v pomanjkanju volje do dela. Menili so, da s tem, ko bi ustvarili več manjših organizacij, ne bi veliko pridobili, ker so bili takšni poskusi opravljeni že pred leti, pa niso dali zaželenega rezultata.

Ponovno so poudarili, da je največ krivde za slabo udeležbo na sestankih in za to, da organizacij ZK v mestu ni čutili tako, kot bi jih bilo treba, v neadekvatnosti tistih članov, ki so po reorganizaciji 1967. leta prišli v terenske organizacije iz nekdanjih organizacij ZK v podjetjih. Večina aktivov v delovnih organizacijah ne dela, samo na plačevanje članarine v podjetju pa dejavnosti komunistov in njegove pripadnosti Zvezi komunistov ne moremo omejevati. Menili so, da morajo organizacije ZK v mestu dokončno razči-

stiti z udeležbo na sestankih in s plačevanjem članarine ter uresničevati sprejete akcijske programe.

Ker deluje v Novem mestu ena sama krajevna skupnost in ker akcijski programi vsebujejo precej komunalnih nalog, pa tudi zato, da bi bilo nastopanje ZK v mestu bolj poenoteno, so predlagali, naj bi ustanovili v Novem mestu usklajevalni organ, ki bi povezoval delo organizacij ZK v mestu. V tem organu naj bi bili sekretarji vseh organizacij, v njem pa bi se dogovarjali o skupnih akcijah in sproti izmenjavali izkušnje.

Hvala za vašo kri, ki rešuje življenja!

Pretekli teden so darovali kri na novomeški transfuzijski postaji: Janez Ambrožič, upokojenec iz Gabrja; Fani Gazvoda, članica Laboda, Novo mesto; Jože Rajk, Leopold Rajk, Stanko Simc, Jože Brulc, Janez Može, Anton Sašek, Albin Grčar, Albin Luzar, Franc Lobe, Marija Brulc, Avgust Pavlič, Franc Zupančič, Franc Brulc, Martin Šafer, Franc Rajk, Miha Konda, Ivan Luzar, Alojz Vrtačič, Jože Božič, Anton Miklavčič, Milan Jenič, Alojz Drab, Marjan Cvetko, Miha Kovačič, Jože Luzar, Anica Šafer, Franc Rukše, Franc Klemenčič, Marjan Konda, Jože Boltez, Slavko Nagelj, Anton Jordan, Alojz Starc, Anton Jordan, Miha Gregorčič, člani IMV Novo mesto; Avgust Bobič in Jože Pakar, člana Krke, tovarne zdravil, Novo mesto; Pepca Jerman, gospodinja iz Ločne; Martin Medle, kmet iz Jugorja; Angel Blatnik, član Splošne bolnice Novo mesto; Ana Cesar, Marija Zarabec, Anton Cesar, Alojz Tramte, Anton Janc, Miha Božič, Majda Arko, Sonja Kokalj, Ivan Barbo, Bruno Koprivnik, Peter Kumer, Alojz Hrastar, Jovo Grubiša in Rihard Resnik, člani Novoteksa, Novo mesto; Ivan Vidic, član Pionirja, Novo mesto; Martin Luzar, delavec z Jugorja; Jozefa Vovko, gospodinja iz Brezja; Martin Saje, delavec iz Gabrja; Jože Gorjanc, kmet iz Gornjega Suhadola; Alojz Jaklič, član KZ Krka, Novo mesto; Darinka Čeboklin, članica Mercatorja, Novo mesto; Stanko Tramte, član PTT Novo mesto; Anton Škedelj, kmet iz Gabrja.

NOVO MESTO V PODOBI

Novomeška bolnišnica bo do konca leta v novem prizidku kirurgije (na sliki desno), ki sodi v drugo fazo izgradnje bolnišnice, dobila nove prostore za okulistični, patološki, nevropsihiatrični in dermatovenerološki oddelek ter transfuzijsko postajo. V novi stavbi bodo tudi prostori za ambulante otroškega oddelka in za ambulante novo organiziranih oddelkov. Na sliki — nov prizidek. (Foto: S. Dokl)

SUHOKRAJINSKI DROBIŽ

NABIRALNA AKCIJA za nabavo gasilne brizgalne za območje Ajdovca dobro teče. Do sedaj je največji prispevek dal BOGDAN ZUPANČIČ iz Dolnjeje Ajdovca, ki je logar pri gozdni upravi Straža. Računajo, da bodo brizgalno dobili že za letošnji 1. maj. Matično gasilsko društvo Dvor, ki bo tudi prispevalo denar za brizgalno, jih bo oskrbelo še s priključki za brizgalno in za najnujnejšo opremo. Poleg podružnične društva v Ajdovcu bodo dvorski gasilci ustanovili gasilsko trojko na Laščah in jo opremili.

PIONIRSKA RADIOAMATERSKA SEKCIJA, ki je ustanovljena pri društvu Ljudske tehnike Žužemberk, se je pred dnevi sestala in podrobneje razpravljala o svojem delovnem programu. Zanimanje pionirjev za delo v sekciji je izredno, zato je uspeh dela te sekcije obetajoč.

PIONIRSKO MASKARADO so organizirali v Žužemberku. Sprevod s harmonikašem je krenil skozi trg, nato pa v dvorano TVD Partizan, kjer je žirija nagradila najboljše maske.

POVPRAŠEVANJE ZA DELAVCE iz Suhe krajine je dokajšnje. Do sedaj so jih iskala podjetja NOVOLES iz Straže, IMV iz Novega mesta in LITOSTROJ Ljubljana, sedaj pa jih išče tudi podjetje UNITAS iz Ljubljane. Težavo za zaposlitev predstavljajo slaba pota iz odročnih vasi.

MEHANIČNA DELAVNICA AMD NOVO MESTO v domu LT Žužemberk je od 1. marca zopet odprta. Delavnica je bila nekaj mesecev zaradi mrtve sezone zaprta. Vozniki motornih vozil so komaj čakali, kdaj bo spet odprta.

ZUŽEMBERSKA KRAJEVNA SKUPNOST je pred dnevi dobila nov kamion prekučnik TAM 6500 in bo odšle lažje vzdrževala krajevna pota. Kamion bo služil tudi za prevoze peska strankam.

M. S.

Kultura in zahteve mladih

Novomeška mladina o kulturnih skupnostih

O ustanavljanju kulturnih skupnosti so zadnje čase razpravljali tudi novomeški mladinci. Svoja mnenja so oblikovali v naslednje sklepe, ki jih bodo posredovali iniciativnemu odboru ZKPO.

Mladi se zavzemajo za ustanavljanje kulturnih skupnosti, ki naj zagotovijo skladnejši razvoj kulture v občini. Potrebno je večje povezovanje amaterskih in poklicnih kulturnih delavcev, delovnih organizacij, družbeno-političnih organizacij in društev ter družbeno-političnih in samoupravnih skupnosti. Potrebno je usklajeno usmerjanje kulturne dejavnosti v občini na vseh področjih. To naj bo tudi izhodišče ob ustanavljanju kulturnih skupnosti, ki bodo morale biti tudi pobudnik dolgoročnega načrtovanja kulturnega razvoja.

Kulturna politika ne sme nastajati

v ozkih krogih, ampak morajo biti pri tem udeleženi vsi zainteresirani v občini. Kulturne skupnosti morajo nuditi ljudem možnost za kritično presojanje in opredeljevanje do kulturnih stvaritev.

Amaterske dejavnosti morajo dobiti enakopravno mesto z ostalimi vrstami. Občinska ZKPO mora v kulturni skupnosti imeti načrt razvoja, ki mora tudi mlade spodbujati k sprejemanju kulturnih stvaritev. Mladi zahtevajo tudi načrt vzdrževanja, obnove in preurejanja kulturnih domov v manjših krajih.

NOVOMEŠKA TRIBUNA

ČETRTKOV INTERVJU

Trikrat več vode bo

Direktor Vodovoda Miloš Matko: »Če sem optimist, pričakujem vodo iz novega — 1972. leta«

Direktor Dominvesta Miha Hrovatič je prejšnji četrtek vprašal direktorja Vodovoda, kako je z gradnjo novega vodovoda in kako z bodočim napajanjem. Zakaj se je torej podjetje odločilo za gradnjo:

„Zmogljivosti tega vodovoda so premajhne. V koncih so njegove zmogljivosti do konca izkoriščene, sicer pa med 90 in 95 odstotki.

Zaradi tega ni mogoče pričakovati, da bi ta vodovod dal vodo tudi okolici mesta. Ko smo se odločili za nov vodovod, smo imeli v mislih tudi preskrbo Mirne peči, Straže in Dolenjskih Toplic. Zdajšnje zmogljivosti so 78 litrov vode na sekundo, novi vodovod v Družinski vasi pa bo imel 250 litrov vode na sekundo, torej trikrat toliko.

— To so načrti, kdaj pa bo pritekla voda iz novega vodovoda?

„Če smem biti optimist — 1972. leta, ob koncu. Tehničnih zadržkov ne bo, tako kaže projekt. Bodo pa verjetno finančne težave. Po sedanjih cenah bo veljala gradnja 8 milijonov, če upoštevamo podražitev, brez katerih v gradbeništvu ne gre več, bomo ceno zaokrožili

na 10 milijonov. Čez to vso to pa menda ne bo šlo... Za ta denar bo napeljan vodovod do Novega mesta, urejeno pa bo vse potrebno za položitev cevi proti Mirni peči in Dolenjskim Toplicam.

— Miho Hrovatič je zanimala preskrba v višjih legah.

„Nasploh je na Dolenjskem zaradi oblikovitosti težko napeljavati vodovod. Novo mesto bo zaradi tega razdeljeno na dve coni. Iz tehničnih in tudi finančnih razlogov Novo mesto ne bo imelo drugačne preskrbe kot doslej. Izjema so Mestne njive, kjer bo voda pritekla do 220 metrov nad morjem, sicer pa bo omejeno tako kot doslej — na okrog 210 metrov. Lahko bi sicer šli više, toda potem bi morali polagati dvojne cevodovode. V nižinah bi namreč bil tako hud pritisk, da tega pipe v stanovanjih ne bi zdržale...“

— Za vodovod bo potrebno okrog 10 milijonov. Kako je z denarjem?

„Pri Dolenjski banki in hranilnici v Novem mestu oročamo denar. Skupaj z bančnim denarjem bomo nabrali 7,5 milijona dinarjev — toda šele takrat, ko naj bi vodovod že imeli. Računamo na premostitveni kredit in pomoč komunalnega sklada novomeške občinske kaspšine in banke. Za razliko pa pričakujemo razumevanje občine in gospodarstva.“

— Kaj boste vprašali za naprej?

„Želim odgovor direktorja Dolenjske banke in hranilnice Iva Novšaka na vprašanje, kdaj bo več denarja za bančna posojila pri urejanju komunalnih težav Novega mesta in občine, še posebej za gradnjo vodovodov.“

J. SPLICHAL

Izvoz je zdaj pametna naložba!

V januarju letos: proizvodnja manjša kot lanskega januarja, prodaja in izvoz pa večja — V industriji občine zaposlenih 8552 delavcev

V industriji novomeške občine je bilo januarja zaposlenih 8552 ljudi, kar je za 8 odstotkov več od lanskega poprečja. V novomeški občini ima IMV 2177 delavcev, Krka 1419, Novoles 1414 in Novoteks 1117.

V letošnjem januarju je bila proizvodnja manjša kot lani januarja: letos je bila vredna v industriji novomeške občine 61.309.000 dinarjev, lani v enakem mesecu pa 74.377.000. Glavna vzroka za manjšo proiz-

vodnjo: v industriji motornih vozil so zaradi znanih vzrokov naredili znatno manj avtomobilov — minijev, maxijev in 1300, v Krki pa manj oksitetra-ciklinov in klorotetra-ciklinov. Vrednost proizvodnje v IMV je bila dobrih 18 milijonov, v Krki pa nekaj več kot 17 milijonov dinarjev. Novoteks je naredil za 9,6 milijona, Novoles za 8,1 in Labod za 4,4 milijone dinarjev izdelkov. Zanimivo pa je, da so razen v dveh največjih podjetjih industrije novomeške občine skoraj povsod drugod naredili več kot v lanskem januarju.

Prodaja na domačem trgu je bila letos vredna 55.411.000 dinarjev, lani pa v januarju 32.017.000 dinarjev. Na domačem trgu največ prodaja Krka, potem IMV, Novoteks, Labod in Novoles.

Takoj po devalvaciji dinarja so vsi napovedovali: izvoz po-

staja zanimiv, kdor bo več izvažal, bo na boljšem. Tega rekla so se v industriji novomeške občine držali, saj se je letos izvoz v primerjavi z lanskim januarjem povečal za okrog 250.000 dolarjev. Skupna vrednost izvoza je bila 1.409.422 dolarjev. Industrija motornih vozil je izvozila za 993.172 dolarjev izdelkov, Novoles za 174.553 in Krka za 162.020 dolarjev.

In upanja po prvem mesecu? Ko se bo avtomobilski trg umiril, ko bo Krka z večjo zmogljivostjo začela delati tetra-cikline, lahko pričakujemo naglo povečanje proizvodnje. Ker so že v prvem mesecu druga podjetja pokazala svoje načrte, upravičeno pričakujemo letos še večjo proizvodnjo. To, da si vsi prizadevajo za čim večji izvoz, pa menda sploh ni treba posebej poudarjati.

Gospodinjiski pripomočki

Veliko izbiri praktičnih gospodinjstvenih strojkov in pripomočkov imajo v prodajalni ELEKTROTEHNA v Novem mestu. Posebno zanimivi in praktični so izdelki znane nemške tovarne BAUKNECHT. Na zalogi imajo kombiniran strojček, ki služi kot mikser ali mesoreznilca, lahko pa z njim nabrusite kuhinjske nože. Praktični so tudi pražilci kruha, avtomatski ražnji, v katerih lahko hrati spečete tudi dva piščanca, ekspresni kuhalnik jajc in drugi izdelki tovarne Bauknecht.

V Elektrotehni imajo tudi hladilnike Bauknecht, hladilnike-zmrzovalnike, pomivalne stroje in kuhinjske nape. — (PO—E)

Pretekli teden so v novomeški porodnišnici rodile: Ivanka Mueller iz Črnomlja — Roberta, Martina Jakš iz Gornjega Gradišča — Romana, Silva Pirkovič iz Gornjega Vrhopolja — Ireno, Olga Turk iz Viscja — Jožeta, Milena Brajdič iz Šmihela — Stojana, Dragica Šuštarč iz Drage — Suzano, Vida Blatnik iz Dobindola — Matija, Fanika Cerovina iz Ljubljane — Aleksandro, Marija Pirc iz Srednjega Pijavškega — Jožeta, Sava Vrlinič iz Adlešičev — Gordano, Milka Hajko iz Metlike — Roberta, Ivanka Zaman z Vrtače — Dušana, Marija Bajuk iz Rakovice — Roberta, Dragica Bagari s Senovega — Nevenko, Anica Kuralč iz Zabje vasi — Antona, Hedvika Malgaj iz Brestanice — Matejo, Tončka Kuralč iz Dolnje Prekope — Mojce, Ana Avsec iz Oskoršnice — Jožico, Julijana Hrvat iz Srednje vasi — Vero, Milena Hostnik iz Krškega — deklčo, Anica Kastelic iz Gornjega Polja — dečka, Slavka Poyhe z Blata — dečka, Marija Jurčič iz Velikega Cerovca — deklčo, Antonija Majerle iz Jelševnika — dečka, Marija Štamfelj iz Potovrha — deklčo, Nada Kobe iz Kotov — deklčo, Mihaela Marn iz Cerkelj ob Krki — dečka, Marija Režen iz Gradišča — deklčo in Karolina Banič iz Zabjeka — Antona. — Cestitamo!

J. SPLICHAL

Krožki res delajo?

V 8. številki Dolenjskega lista smo 25. februarja na 15. strani objavili odgovor sveta osnovne šole Žužemberk, učiteljskega zbora in ravnatelja na članek „Kdo bo potegnil krajši konec“. Danes odgovarja pisec članka Slavko Dokl:

S pismeno izjavo sveta osnovne šole Žužemberk, učiteljskega zbora in ravnatelja se ne strinjam. Očitajo popačenost, površnost in neresničnost dejstev v mojem članku, ne morem pa tudi prevzeti očitka, da sem nasledel štirim „upornim“ mentorjem.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

Ob tej priložnosti moram opozoriti na nekatere „malenkosti“, ki kažejo na določena nasprotja v pismu, ki ga zgoraj objavljamo, in mečejo medlo luč na izjavo.

Na začetku pojasnila piše, da VSI krožki in druge dejavnosti niso prenehale delati. V nadaljevanju trdi odgovor, da so na sejah razpravljali o dejavnostih, ki so jih OMENJENI MENTORJI RAZPUSTILI, ter da prevzeti mentorstvo med šolskim letom ni lahka naloga.

Opozorim naj še na njihovo trditve, da se po tem, ko se ni ničesar javil za vodenje razpuščenih dejavnosti, ne more sklepati, da člani učiteljskega zbora niso pripravljivi prevzeti delo. S takšno izjavo me ni ničesar prepračilo, da vsi krožki delajo. Zato je moja pripomba v članku, da zdaj ne bo več take dejavnosti, verjetno utemeljena. Kot družbenopolitični delavec imam pravico opozoriti na spor, ki je bil in je še.

Mentorji so trdili, da je ravnatelj predlagal, naj gre nagrada v sklad skupne porabe za osebne dohodke, v pismu pa beremo, da to ni res. Ali je bila torej izjava mentorjev zvitja iz trte? Na dani je, da nekdo prikriva resnico. Komu je takšna taktika v prid, bo verjetno javnost najlaže sama presodila.

SLAVKO DOKL

MINI ANKETA:

Kratek stik

Winston Churchill je nekoč dejal: „Kadar odgovode vse pridobitve znanosti, se moramo vrniti k materi naravi.“ Komu izmed nas se podobno že ni zgodilo, ko je nenadoma ostal v temi in je med tem, ko je stikal za svečo, zadel ob stole in mize, pri tem pa potihem ali na glas prekinalj elektriko? Eden izmed ukrepov ZIS, ki naj bi pripomogel k izboljšanju stanja v našem elektro gospodarstvu je tudi sklep o podražitvi elektrike. Na kakšen odmev je ta ukrep nadel med našimi občani?

Zavrteli smo pet telefonskih številk in dobili pet odgovorov naših sosesčanov iz različnih poklicev.

Milan Bratož — 21727: „Javno mnenje o podražitvi elektrike poznamo. Seveda smo vsi dolžni vlagati v izboljšanje energetike, vendar bi bil potreben družbeni dogovor, ki bo res zagotavljal zboljšanje stanja. Menim, da je elektrogospodarstvo izgubilo zaupanje ljudi, ker so se doslej zbrana sredstva izgubljala in neracionalno trošila. Marsikoga bo podražitev zelo prizadela, posebno tiste gospodarske organizacije, ki trošijo veliko elektrike.“

Nada Gostič — 21469: „Kot potrošnik vsekakor ne morem biti zadovoljna. Šoli se bo podražitev prav gotovo močno poznala, saj je potrošnja elektrike velika in nujna. Denar za to bomo morali prihraniti kje drugje. Vsekakor bo manj denarja ostalo za učila in modernizacijo pouka, kar gotovo ni razveseljivo.“

Marjan Hrastar — 21209: „Zaradi podražitve bomo morali še bolj paziti na dinar. Pravzaprav to ni nič novega, cene se kar naprej vsajajo. Tisti, ki veliko delajo z električnimi aparati, bodo podražitev zelo občutili, prav tako pa tudi gospodinjstva. Pri nas smo prav zaradi tega kupili štedilnik na plin.“

Vida Kulovec — 21095: „Podražitev bo občutil vsak družinski proračun. Ze sedaj je kuhanje na plinskem štedilniku veliko cenejše kot na električnem, kaj šele po podražitvi. Podražitev je nujna, toda tudi poraba elektrike je nujna. V gospodinjstvu je lahko zmanjšamo, v bolnici na primer pa ne, pa naj cene še tako poskočijo.“

Polde Cigler — 21240: „Sem proti podražitvi. Ze sedaj je elektrika predraga. Brez nje zvečda ne moremo, vendar se sprašujem, kako bomo upokojenci zmogli vse te podražitve, ki prihajajo dan za dnem, naši mesečni dohodki pa ostajajo skoraj nespremenjeni. Mislim, da bomo upokojenci s tem najbolj prizadeti.“

A. V.

ČRMOŠNICE: FIČKO DVAKRAT NA STREHI — Gabrijel Popović iz Škemljeva se je 23. februarja peljal z zastavo 750 profi Novemu mestu. Pri Črmošnjicah ga je zaneslo s poledenele ceste in se je dvakrat prevrnil. Skode je za 4.500 din.

TEMA TEDNA • TEMA TEDNA • TEMA TEDNA • TEMA

Novo mesto visoko nad oblaki

Cene med najvišjimi, osebni dohodki pa cen ne dohajajo! Zato je upravljena ugotovitev: življenje v Novem mestu je med najdražjimi

Cene in osebni dohodki so si v novomeški občini očitno hudo navzkriž. Medtem ko statistika ugotavlja, da so bili lanski poprečni osebni dohodki v občini 1304 dinarje, ugotavlja republiški zavod za statistiko, da so cene januarja v Novem mestu najbolj poskočile.

PLAČNIKI PA TAKI

Okoli 90.000 din so še dolžni prebivalci Zabje vasi za komunalna dela, opravljena lani v tem kraju (kanalizacija in drugo). Izterjavo samoprispevka je prevzela krajevna skupnost. Po posebnem sklepu občinskega komunalnega sklada bo ta denar ostal krajevni skupnosti, porabljen pa bo za nadaljnji razvoj Zabje vasi. Izterjevalec krajevnih skupnosti ima precejšen uspeh, saj je v nekaj tednih zbral že okoli 10.000 din samoprispevka, na katerega so ljudje, kot kaže, že pozabili.

ZAVRNJENA POTRDIŠTEV

Upravni odbor sklada za kulturo na seji 24. februarja v Novem mestu ni hotel potrditi zaključnega računa sklada za leto 1970, ker ni našel možnosti za kritje nekaterih neplačanih računov. Ta primanjkljaj bi lahko odpravili le, če bi lahko uporabili denar 3-odstotne rezerve, ki jo je moral sklad lani izločiti iz svojih sredstev. Sklenili so, da bodo s takim stanjem seznanili pristojne oddelke občinske kaspšine, nato pa o zaključnem računu ponovno sklepali.

Osebni dohodki namreč v Novem mestu niso tako visoki kot v Ljubljani, Kopru ali Mariboru, v januarju pa so cene v Novem mestu v primerjavi z lanskim poprečjem za 6,7 odstotka višje, v Mariboru za 6,2, v Ljubljani za 5,1 in v Kopru za 4,4.

Prav gotovo statistični pregled ne kaže števil, ki bi šle v prid prizadevanjem za stabilizacijo: med 45 različnimi artikli namreč samo dva kaže, da sta cenejša od lani — vse drugo je dražje. Najbolj se je podražila kurjava — za 37 odstotkov, jajca pa so za 19 odstotkov dražja. Približno tako se je podražilo tudi sadje. Cel kup stvari je dražjih za desetino.

Vse to pa seveda dokazuje, da cene, čeprav so zamrznjene, niso ustajene. Še v posebno hudi obliki se je to pokazalo ob močnih krmiilih. Zaradi teh je nastal krik in vik v živinoreji in zadrage nikakor ne morejo iz težav.

Tako se stara povest ponavlja: dogovorov se zelo neradi držimo, izjave o tem, da mora biti človek na prvem mestu, se na papirju lepo preberejo, v resnici pa ni vedno tako.

Novo mesto, o tem ni nobenega dvoma več, postaja med najdražjimi v Sloveniji in Jugoslaviji. To zgovorno izpričujejo tudi statistične številke in vsakomesečni pregledi nekaterih osnovnih živil. Zal pa ni mogoče ugotoviti, da je Novo mesto tudi po osebnih dohodkih v slovenskem ali jugoslovanskem vrhu. Zaradi tega nesorazmerja pa je očitno življenje v dolenjski metropoli med najdražjimi.

J. SPLICHAL

Več kot 1200 maskiranih otrok, ki so šli v sprejedu skozi mesto na pustni torek popoldne, priča, da Novomeščani zmoremo množičnost in kvaliteto. Množica gledalcev pa je bila dokaz, da ljudje pogrešajo domačega pusta. Kot organizator karnevala se je letos osnovna šola Katje Rupena zares izkazala! (Foto: Ria Bačar)

Novomeška kronika

HORTIKULTURNO DRUŠTVO prireja v petek, 5. marca, ob 17. uri v dvorani Sindikalnega doma zanimivo in poučno predavanje z naslovom „Gore in cvetje na mojih poteh.“ Gost iz Kranja Ivan Tušek bo ob 200 lepih diapozitivih prikazal najlepše predele Avstrije, Švice in naše domovine ter posebej govoril o vrtnicah. Hortikulturno društvo vabi na predavanje vse svoje člane in ljubitelje naravnih lepot.

V SOBOTO dopoldne je bilo na novomeških ulicah slišati harmoniko in petje fantov, ki odhajajo k vojakom. Z rdečimi nageljni v gumbih in vriskajoč na okrašenih vozovih so se nekateri fantje poslovili od svojega kraja za leto ali leto in pol.

DEJAVNOST v Klubu mladih postaja zadnje čase taka, kot si jo je ob ustanovitvi zamišljalo občinsko mladinsko vodstvo. Mladinci so se organizirali v različne sekcije, ki že pridno delajo. Posebno je treba pohvaliti glasbeno sekcijo, ki vsak teden pripravi kaj novega. Zadala si je tudi nalogo, da bo v mestu organizirala mladinske plesne, ki jih doslej ni bilo. Zadnji dve soboti so organizirali ples za vso mladino v Domu JLA. Igral je ansambel Faraoni iz Izole. Obisk je bil izredno velik, kar pa tudi ni čudno, saj doslej mladina v mestu ni imela priložnosti za ples.

BLIZA SE dan žena in v cvetličarni so poskrbeli, da jim cvetja ne bo zmanjkalo. Razen domačih lončnic bodo imeli veliko izbiro rezanega cvetja: nageljnove, vrtnice in spomladanskega cvetja.

OSREDNJA PROSLAVA v počastitev dneva žena bo v soboto, 6. marca, ob 19. uri v Domu kulture.

Program bodo pripravili učenci osnovne šole Katje Rupena. Programski svet za pripravo proslav pri občinski konferenci SZDL priporoča vsem krajevnim organizacijam, šolam in krajevnim organizacijam SZDL, naj pripravijo proslave za praznik žena.

CENE NA TRGU: cvetača 3,50 din, čebula 2 din, česen 8 din, fižol 6 din, krompir 1 din, koleraba 3 din, korenje 6 din, motovlec 6—8 din, ohrovt 4 din, brstični ohrovt 6 din, pesa 3,50 din, por 3,60 din, peteršilj 8 din, kislta repa 4 din, radič 12 din, kislto zelje 3,50 din, zelena 6 din, suhe fige 7 din, orehi 8 din, pomaranče 4,50 din, jujca 0,70 — 0,80 din, smetana 16 din, sirček 6 din.

RODILA JE Marija Zagar, Adamičeva 30 — Janeza.

UMRLA JE Albina Urbančič, Smeška 5 — 68 let.

Ena gospa je pohvalila izredno pester program obnih novomeških kinematografov: zadnja dva tujna so kar nepretrgoma vrteli kavbojke.

Pri nas ženske ne vemo za praznik

Kadar pri hiši zmanjka denarja, odberem jabolka, jajca in še kaj ter vse skupaj odnesem v meso na trg — Starejša sem, težja je pot

S praznima košarama v rokah je stopala v hrib, utrujena od dolge poti. Prispela je komaj do Velike Doline in do doma v Lazah je imela še pol ure hoda.

„Do poldneva bom doma,“ je dejala ženica in obstala za kratek čas. Marija Vogrinova se je vračala iz Samobora, vso pot peš. Ob pol šestih zjutraj je šla od doma in v Bregani se zadnji hip ujela avtobus do Samobora.

„Kaj ste nesli naprodaj tako daleč?“
„Jajca in jabolka. Jajca sem prodala po 50 par, jabolka (kosmače) po dva dinarja in pol kilogram. V Samoboru je veliko tega na trgu in pridelnikov ni lahko prodati.“

„Pogosto hodite na trg?“
„Kadar se kaj nabere. Ko bomo začeli delati, ne bomo

ogli več kaj prida prodati. Takrat vse sproti porabimo doma. Lansko jesen smo imeli malo sadja: obrodila je ena sama jablana, ker je prejšnjo zimo sneg polomil skoraj vse drevje v sadovnjaku.“

„Koga imate se doma?“
„Moža, ki gre že v 75. leto, in mlada dva. Midva skrbiva

J. T.

zase, snaha in pastorek pa zase in za vnučka. Denarja ni pri hiši. Vse, kar imamo, smo si prislužili z rokami. V letih sem, pa še vedno poprimem za delo, ne gre drugače. Dokler bom lahko, bo šlo, saj sem vajena trdega življenja. Takale pot me seveda zdelo, noge bolijo.“

„Koliko časa pa že pešate s trga?“

„Ob tri četrt na devet sem odšla iz Samobora, takoj ko sem prodala, kar sem prinesla s seboj. Malo čez poldne bom doma, če ne bom vmes počivala. Daleč je, zato ne grem vsak teden od hiše, čeravno bi nam za sproti prišel prav kak dinar. Kot vidite, moramo biti skromni, zdaj, na stara leta, še bolj kot včasih, ko smo bili še pri moči.“

Razglasitev športnika Dolenjske

V soboto, 6. marca, bo v Prosvetnem domu v Brežicah ob 18. uri ŠPORTNO-ZABAVNA PRIREDITEV, na kateri bodo razglasili športnike Dolenjske za leto 1970.

Nastopali bodo: zabavni ansambel Henčka Burkata s pevci, telovadci brežiške gimnazije in mladinke TVD Partizan — Novo mesto.

Na prireditvi bo tudi zabavni kviz za gledalce, nagrade pa so prispevala dolenjska podjetja.

Cena vstopnicam: 1, 2 in 3 din. Dobite jih v predprodaji v Prosvetnem domu.

Na sliki: ansambel Henčka Burkata, ki bo zabaval Brežičane.

Vabita športno uredništvo Dolenjskega lista in radio Brežice!

Cene v Brežicah in Krškem

Preteklo soboto so veljale v trgovini s sadjem in zelenjavo v Brežicah in Krškem naslednje maloprodajne cene:

	Brežice (cena v din za kg)	Krško
cvetača	5,00	5,00
čebula	3,00	2,50
česen	10,00	10,00
fižol	5,00	5,00
	in 6,50	in 6,50
krompir	1,00	0,80
korenje	3,00	3,00
	in 6,00	7,00
kumare	12,00	—
ohrovt	—	3,60
pesa	—	2,50
por	3,60	3,60
peteršilj	8,00	7,50
paradižnik	14,00	—
repa — kisl	4,00	—
solata — endivija	5,00	4,50
zeli	1,00	2,80
zeli — kisto	3,50	3,80
zelen	5,00	—
fige — suhe	6,80	—
hruške	6,00	4,00
jabolka	2,80	3,50
	do 4,20	do 4,00
limone	5,20	5,80
	in 6,40	—
orehi	6,80	—
orehi — jedra	32,00	26,40
pomaranče	5,20	5,50
slive — suhe	5,00	5,00
banane	6,40	—
jajca	0,55	0,60

BREŽIŠKA KRONIKA NESREČ

Pretekla dva tedna so se ponestrili in iskali pomoči v brežiški bolnišnici: Marija Jekoš, gospodinja iz Okliča, se je poparila z vodo po desni roki; Vilim Mustać, kmet iz Rakovca, je padel v stanovanju in si poškodoval desni kolik; Jožica Petelin, učenka iz Kalc-Naklega, se je poparila z vročo vodo po obeh nogah; Anton Skoberne, zavirač iz Brestanice, si je pri premikanju vagonov poškodoval levo nogo; Nežo Ban, gospodinja iz Oključke gore, je nekdo pretepel in ji poškodoval glavo; Zdenko Šotarič, gospodinja iz Senkovec, je nekdo pretepel in ji poškodoval levo roko; Maks Radej, kmet iz Kladija, si je pri padcu v hlevu poškodoval rebra; Marija Cizelj, gospodinja, z Malega vrha, si je pri padcu na poti zlomila levo nogo; Rudi Smodič, učenec iz Brestanice, si je pri padcu poškodoval obe roki.

RADIO BREŽICE

ČETREK, 4. MARCA: 16.00 do 16.10 Napoved programa in poročila. 16.10 do 16.30 — Nove plošče RTB. 16.30 do 16.40 — Aktualnost tedna. 16.40 do 16.50 — NAJ POP LOT — najraje poslušane melodije. — 16.50 do 17.00 — Obvestila in reklame. 17.00 do 18.00 — Glasbena oddaja: Izbrali ste sami.

SOBOTA, 5. MARCA: 16.00 do 16.30 — Pol ure za pop glasbo. 16.30 do 16.40 — Turistično predavanje: Anton Krušnik — Še o lepšem okolju našega stanovanja. 16.40 do 16.50 — Med zabavnimi zvoki nekaj obvestil in reklam. 16.50 do 17.15 — Ansambel MEMORIA v našem studiu — 17.15 do 17.30 — Za naše najmlajše — Martin Krpan — zaključek. 17.30 do 18.00 Narodnozabavne na valu 192 m.

NEDELJA, 7. MARCA: 10.30 Domače zanimivosti — Pred dnevom žena — Za naše kmetovalce: inž. Konrad Kozole — Vpliv rezi na vzgojo, rast in rodnost vinske trte — Pojeta Rezika Koritnik in Sonja Hočvar — Poročilo s seje občinske skupščine Brežice — Obvestila, reklame in spored kinematografov. 12.30 do 15.00 Občani čestitajo in pozdravljajo.

TOREK, 9. MARCA: 16.00 do 16.15 — Napoved programa in srečanje z ansambelom Valterja Skoka. 16.15 do 17.15 — Poročila — Jugotoni vam predstavlja — Novo v knjižnici — Iz naše glasbene šole — Kaj prinaša nova številka Dolenjskega lista — Obvestila, reklame in pregled filmov. 17.15 do 18.00 — Iz slovenske glasbene zakladnice.

UMRLI SO

Pretekla dva tedna so v brežiški bolnišnici umrli: Karel Strel, upokojenec z Vel. Kamna, star 61 let; Alojz Mihelič, upokojenec iz Dečnih sel, star 60 let; Josip Nemčič, kmet iz Vučičevega, star 65 let; Marija Fakin, upokojenka iz Loga, stara 76 let; Alojz Toporišč, upokojenec iz Vel. Obreža, star 58 let.

NOVO V BREŽICAH

MENTORJI MLADINSKIH AKTIVOV v osnovnih šolah se bodo v soboto srečali v Brežicah. Poslušali bodo informacijo o zaposlovanju v občini in odhajanju mladih v tujino. Na dnevnem redu je tudi razprava o delu mladinskih klubov OZN in pomenu preučevanja mednarodnih dogajanj za mlade ljudi. Udeležence bodo na seminarju seznanili s pomočjo, ki so potrebni za ustanavljanje klubov OZN. Mentorji se bodo v soboto srečali s člani predsedstva občinske konference ZMS, ki so prav tako kot oni vabljani na predavanje in razgovore.

SKLAD ZA NEGOSPODARSKO INVESTICIJE je na petkovi seji pretresel vloge krajevnih skupnosti za pomoč pri gradnji vodovoda. Razpravljal je še o naročilu študije v glavnega načrta za kanalizacijo v občini.

ŠTIPENDIRANJE, NAGRAJEVANJE, ZAPOSLOVANJE V TUJINI ter pregled strokovne zadnje delovnih mest bodo na dnevnem redu občinske konference Zveze komunistov, ki bo sklicana 15. marca. Gradivo za to sejo zbirajo komisije. Za podatke so zaprosile 67 delovnih organizacij, vendar jih je le tri četrtine odgovorilo na anketo.

KOMISIJA ZA REKREACIJO IN ŠPORT pri občinskem sindikalnem svetu v Brežicah bo ta teden razpisala nove delavske športne igre. Za letos bodo vključili v program nekaj novih veščin. Podrobneje bo o tem odločila komisija na seji v teh dneh.

SPREMEMBE GOSPODARSKEGA SISTEMA IN NACRT STABILIZACIJE bo 10. marca tomlač komunistom iz brežiške občine član CK ZKS Ivan Lapajne.

V ČATEŠKIH TOPLICAH bo tovarna otroške konfekcije Jutrnjka iz Sevnice jutri popoldne priredila tradicionalno modno revijo pod naslovom „Jesen in zima 1971“. Na ogled vabi podjetje poslovne sodelavce iz vse države. Vse večje odjemalce otroških oblačil bo na reviji seznanilo z novostmi otroške mode, s katerimi bo podjetje prijetno presenetilo trgovce in starše.

VARSTVO SOLARJEV PRIHODNI TEDEN. S ponedeljkom uvaja osnovna šola bratov Ribarjev v Brežicah popoldansko varstvo otrok. Odprla bo osem varstvenih oddelkov. Toliko je do sedaj prejela prijavo, vendar je pričakovati še spremembe. Učenci bodo v varstvu najdlje do petih popoldne.

Agronom pod stekleno streho. Inž. Horžen, pomočnik upravnika vrtnarskega obrata Agrarie na Čatežu, se posveča vzgoji cvetja. Zastekljeni vrtovi se širijo in to mladob pod pokritih 32 kvadratnih metrov površine. V rastlinjakih si podajata roko samo mlad in poletje, saj topli vrelci poskrbijo, da nagejnomo zima ne pride do živca. (Foto: J. Teppey)

IZ BREŽIŠKE PORODNIŠNICE

Pretekla dva tedna so v brežiški porodnišnici rodile: Jelka Juratovec iz Čateža — Renato; Dragica Rogovč iz Nedelj. brega — Marijo; Terezija Dvornik iz Rigonc — Marjanico; Ljudmila Pirc iz Kaplje vasi — Janja; Nada Jarkovič iz Skopje — Nadijo; Barica Žitkovič iz Samobora — Kristino; Štefica Orjaž iz Lipnice — Josipa; Marija Avšič s Čateža — Boštjana; Marija Haramina iz Trstenega — dečka; Ivanka Lekše iz Senca — Janeza; Marija Sotler iz Dobove — deklico; Štefica Komočar iz Zejnega — Suzano; Alojzija Levak iz Podgorja — dečka; Anđelka Jankov iz Brežic — dečka; Slavica Zupančič iz Krškega — Vladislavo; Franciška Žibert iz Loč — Jožefo; Jožefa Horv iz Ledine — Metko; Zdravka Odrat iz Gabrovce — Maria; Ana Molan iz Globokega — deklico; Metka Vimpolšek iz Šentlarija — Janeza; Anica Peles iz Slapnice — Djurdjico; Terezija Zgalin iz Pišec — Ivana; Alojzija Kožuh iz Ledine — Matijo; Zofija Antalovič iz Mihalovec — Sandija; Ljudmila Podgoršek iz Brezja — Zdravka; Angela Novak iz Veternika — Ivana.

KONEC TEČAJEV

Na Bizeljskem je obiskovalo tečaje civilne zaščite 700 ljudi. Nedavno tega so se končali v Stari vasi, na Bizeljskem in v Orežju. Obisk je bil presenetljivo dober, zadovoljni so bili prireditelji in tudi poslušalci. Za izobraževanje so ujeli ravno pravi čas, ko se še ni pričelo delo v vino-gradih.

Zvesta bralka za 25-letnico

Med dolgoletnimi bralci smo si izbrali Marijo Senica, ki ji pomeni knjiga najljubše razvedrilo

„Ne morem si predstavljati, kako bi prebila prosti čas brez dobre knjige. Dvajset let je, odkar sem v Brežicah. Redno zahajam v knjižnico in pripricana sem, da je v njej le malo leposlovnih del, ki jih nisem prebrala. Pri izbiri knjig mi je sprva pomagala knjižničarka Savica Zorko. Njej se imam zahvaliti, da me je vpeljala v svet knjižnega bogastva in mi dala osnovo za vrednotenje pisateljev ter njihovih del.“

Berem predvsem leposlovna dela. Čas mi je skopo odmerjen in vedno mi ga primanjkuje za tovrstno razvedrilo. Ob knjigi pa spoznavam življenje v vsaj njegovi pestrosti. Knjige me zblížujejo s preteklostjo, mi od-

krivajo sedanost z vsemi dobrimi in slabimi stranmi.

Najljubši pisatelji so mi Cankar, Tavčar, Jurčič, Kranjec, Miheličeva in Svetina. Od tujih avtorjev pa najbolj cenim Cronina, Zolaja, Tolstoja, Galsworthyja, Dostojevskega in druge. Vrsto del sem prebrala po dvakrat ali celo večkrat. S knjigo je že tako — bolj ko spoznavam in se poglabljam vanjo, bolj ti je všeč. Skoda, da si naša knjižnica ne more kupovati več prevodov iz svetovne književnosti. Pripricana sem, da so še viri za nakup dobrih knjig in da bi tudi družbeno politične organizacije lahko odstopile nekaj denarja za povečanje bogastva v knjižnici. Za jubilejno obletnico bi bilo to lepo darilo.“

DOBER ZGLED SOSESKE IN ORGANIZACIJE RK

Nova streha - darilo za dan žena

V Kraški vasi so vaščani iz Stankovega, Globočic, iz Vira, Kamenc, Kraške vasi in Čedma na novo prekrili streho ostarelima ženicama

še vaščani iz Kraške vasi. Podrli so staro ostreže, tesarji pa so ga zvezali in pokrili z opeko. Ženici ne moreta verjeti, da jima poslej ne bo več tekla deževnica v sobo na posteljo. Posebno sta hvaležni za pomoč vsem dobrim ljudem, ki so jima darovali les in pomagali s prostovoljnimi delom pri prekrivanju hiše. Zahvalujeta se tudi občinski skupščini, občinskemu odboru RK in krajevni organizaciji RK za denarno pomoč. Z dobljenimi prispevki pa seveda nista mogli poravnati vseh stroškov. Dolgujeta še okrog 1.800,00 din. Krajevna or-

ganizacija SZDL Mrzlava vas-Velike Malence je poslala prošnjo skupščini občine Brežice za dovoljenje priporočanja prostovoljnih denarnih prispevkov. Z zbranim denarjem bi poravnali preostali dolg, radi pa bi tudi zgradili dimnik in položili lesen pod v sobi.

IDA SMERDEL

»Dolenjski list« v vsako družino

Slovo od Justine Kraljeve

Tinke ni več. Omagala je v hudi boleznini ne bo več držala korak z nami na planinskih pohodih. Nič kolikorkrat smo se z njo vzpenjali na vrhove naših gora. Če je bila pot še tako naporna, smo jo z lahkoto premagovali, kadar nam je Tinka z vedro besedo, šalami in zvonom smehom krajšala čas. Vedno dobre volje, takšna je bila naša tovarišica s pianin in takšno bomo ohranili v spominu.

spominu, ko bomo spet obiskovali planine.

Justina Kraljeva se je rodila 1920. leta v Kordunu. Nekaj let pred drugo svetovno vojno jo je pot zanesla v Slovenijo, najprej na Jesenice na Gorjskem in nato v Brežice. Bila je ena prvih članic brežiškega Planinskega društva in je dolgo delala v upravnem odboru.

Zdaj naša Tinka mirno počiva na pokopališču v Brežicah — ob reki Savi, ki ji bo prinašala požirave z gorskih vrhov, od Triglava na Gorjskem do Lisce v Posavju. Pogrešali jo bomo na naših izletih v planinski svet.

PLANINCI IZ BREŽIC

Cvetje jih druž Posavje in Zagreb si že podajata roke

Hortikulturno društvo iz Brežic je februarja priredilo drugo srečanje teh društev iz Posavja. Zbrali so se na Čatežu in prišli so še predstavniki Društva prijateljev cvetja in zelenja iz Zagreba. Sklenili so sodelovati tudi vnaprej in se dogovorili, da bo prihodnje leto srečanje v Zagrebu. Lani so ga priredili v Krškem.

Na Čatežu so predstavniki štirih društev zastopali 1.300 članov. Sklenili so, da bodo navezali stike z organizacijami in občinskimi skupščinami povsod v Posavju, saj je od tega odvisno, kolikšno podporo bodo uživali. Ni vedno denar vse, včasih je dovolj razumevanje in priznanje, to pa spodbuja tiste, ki imajo denar, da odrinejo manjšo ali večjo vsoto za te namene.

Predstavniki štirih društev so sklenili širiti ljubezen do cvetja in urejanja okolja s sestavki v časnikih, v radiu in v svojih glasilih. Prirejali bodo izlete po domovini in čez mejo in skušali prenesti dobre zgled iz lepo urejenih krajev v svoje občine. Na Čatežu so se dogovorili za sodelovanje na razstavah cvetja. V Zagrebu bo taka razstava 15. in 16. maja, v Brežicah pa 24. in 26. septembra.

ANTON KRUŠNIK

V Brežicah za 8. marec

Dan žena bodo praznovali po vsej občini, ponekod že v soboto, na podeželju pa v nedeljo. V Brežicah bo proslava 6. marca ob 18. uri zvečer v domu JLA. Kulturni program pripravljajo učenci osnovne šole bratov Ribarjev. Lokalna radijska postaja bo posvetila dnevu žena velik del nedeljskega programa.

Kdaj spet avtobus v Dobovo

Prijatelji mladine iz Kapel se pritožujejo

Starši otrok, ki se vozijo v šolo v Dobovo iz Vrhov, Slogonskega, Jerslavca, Kapel in Podvinj, se že dolgo vprašujejo, kako je s šolskim avtobusom, zjutraj in opoldne. Sedaj se morajo otroci voziti z avtobusom redne proge Kumrovec-Ljubljana. Kolikor jih ne pobere ta avtobus, pa z avtobusom Bizeljsko-Dobova. Če je prvi avtobus prepoln. V snegu in dežju čakajo na cesti, če pa (posebno pozimi) cesta ni splužena, avtobusa ni in vse čakanje je zaman: ali domov ali v Dobovo peš!

Nujno je, da se ponovno uvede avtobus zjutraj iz Zupeleca do Dobove samo za solarje, prav tako pa tudi iz Dobove do Zupeleca ob 12.30 po koncu pouka, ne pa, da je ta avtobus sedaj redna proga iz Brežic do Bizeljskega in se otroci posebej ob uradnih dnevih vozijo kot sardine med ostalimi potniki. Društvo prijateljev mladine Kapel pričakuje, da bodo pristojni vsaj za prihodnjo zimo uredili tudi to perečo vprašanje solarjev vozačev.

DAMJAN VAHEN

Križ čez našo elektrarno, kje pa?

Tudi po ukinitvi rudnika Senovo in po izgradnji jedrske električne centrale v Krškem brestaniška termoelektrarna ne bo zapisana koncu

Obstoj brestaniške termoelektrarne, sedaj obrata Elektro-gospodarstva Maribor, so v minulih letih tesno povezovali z usodo rudnika na Senovem. Ta oskrbuje elektrarno s premogom. Približno 60 tisoč ton ga prodajo v Brestanico, manjše količine pa mora elektrarna že zdaj naročati v Kanizarici in Laškem. Rudnik bo postopoma zmanjševal odkop premoga in nič se ne ve, kako bo po letu 1975. Tedaj napovedujejo ukinitve rudnika in tudi elektrarne so prerokovali iztek življenjske dobe.

V Stari vasi pri Krškem bo takrat že skoraj dograjena nova jedrska centrala. Termoelektrarno v Brestanici se obeta kljub vsemu daljši življenjski in njeno vlogo zdaj temeljito proučujejo. To je elektrarna za kritje toka v dnevnih konicah, ko je poraba največja. Na voljo daje dodatno

energijo. V sedanjih energetskih razmerah računajo na 15-odstotno toplotno rezervo (obratovanje z najmanjšo zmogljivostjo) in 5-odstotno hladno rezervo (naprave stojijo in jih lahko vsak čas poženejo).

V Brestanici upajo na rekonstrukcijo. V tem primeru bodo zgradili plinski agregat z močjo 30-35 megavattov (MW). Zanj bi lahko uporabljali tekoče gorivo. Sestavni del plinske turbine bo tudi posebne vrste parni kotel, v katerem bo najprej izgoroval plin iz plinske turbine s precejšnjo kurilno vrednostjo. V tem kotlu naj bi se ustvarjala para za pogon obstoječih dveh agregatov.

Kombiniran tehnološki proces novih in obstoječih naprav bi zmanjšal proizvodne stroške. Poraba toplotne energije za kilovatno uro bi bila majhna in to bi tok pocenilo. Prednost te dopolnitve v brestaniški elektrarni je, da bi naprave lahko hitreje spravili v pogon in jih zopet ustavili. Sedaj to ni mogoče. Elektrarna dela vso noč, čeprav od desetih zvečer do šestih zjutraj ni potreb po energiji.

Gradnja jedrske centrale ob Savi torej ne pomeni, da brestaniški obrat ni več potreben. Prav zaradi

tega snujejo načrte za njegovo razširitev in obnovo, cilj vseh teh prizadevanj pa je cenejša električna energija tudi v dnevnih konicah, ko poraba najbolj naraste.

JOŽICA TEPPEY

Jutri v Krškem

V petek, 5. marca, bo ob 10.30 v sejni sobi Obs Krško razgovor širšega političnega aktiva o vlogi in nalogah sindikatov v času ekonomskih sprememb. Razgovor bo vodil popredsednik RSZS Slovenije Ivo Tavčar; udeležili se ga bodo javni in drugi delavci občine Krško, predvsem pa vsi predsedniki sindikalnih podružnic in drugi sindikalni odborniki, kakor tudi slušatelji 2. oddelka politične šole v Krškem.

Tov. Ivo Tavčar se bo istega dne popoldne udeležil tudi občnega zbora sindikata v tovarni celuloze in papirja na Vidmu.

Vabljeni!

POJASNILO

Na pojasnilo, ki sta ga objavila uredništvo in uprava Dolenjskega lista na 19. strani št 8 (1091) Dolenjskega lista z dne 25. 2. 1971 zaradi nobjube spodrajaja, ki je nastal v letošnjih Pustnih novicah, sporočamo, da smo pod reklamo karikaturo zdravnik, ki predpisuje pacientu enkrat tedensko Dolenjski list, pomotoma natisnili tekst, ki nima prav nobene zveze z naročilom reklame za Dolenjski list. Predsednik Obs Krško ter sekretarja občinskega komiteja ZKS in občinske konference SZDL ne smatrajo, da je priobčen tekst z Obs Krško žaljiv, ker je bil pač tiskan v naših Pustnih novicah. Zaradi tega se tudi do sedanjih dobri odnosi med Dolenjskim listom in delavci uprave občinske skupščine Krško ne bodo prav nič pokvarili. Smatrajo tudi, da se taki in celo večji spodrajaji pripetijo tudi večjim časopisom, katere urejajo sami profesionalni novinarji.

Bralce Dolenjskega lista in Pustnih novic prosimo, da sprejmejo naše obvestilo z razumevanjem na znanje.

Za PUSTNE NOVICE odgovorni urednik: Janez Breskvar, l. r.

NA OBISKU V OTROŠKEM VRTCU NA SENOVEM

Samo ena želja – nič več

Prve varovance pripeljejo matere že ob petih zjutraj — Plačilo za varstvo je odvisno od dohodkov v družini — Kmalu nov otroški vrtec

Na Senovem so zakoličili gradbišče za novo varstveno ustanovo. Velika želja zaposlenih mater se bo do jeseni uresničila, otroke čaka že prihodnjo zimo več udobja v prijaznejših prostorih.

Otroški vrtec gostuje zdaj v gasilskem domu in v šoli. V kakšnih razmerah dela, bo najbolj pojasnila vzgojiteljica Marija Učakarjeva, ki dela v vrtcu že osem let.

Malčki imajo prostor v gasilskem domu, sredinčki v šoli, kjer pa je zelo hladno in sonce nikoli ne po-sije vanj. Otroci tam se mi kar smilijo. Tudi mala šola ima prostora v šolski zgradbi. V gasilskem domu je naša soba vlažna. Nimamo umivalnice, naša stranišča pa uporabljajo tudi gasilci, kadar se sestajajo tukaj. Sredinčki prav tako nimajo vode in ne umivalnice. Na srečo smo vsaj vrtec hani opremili in dobili preproge za tla, da ni tako mrzlo.

V varstvu je okoli 60 otrok. Dostaj jih še nismo odklanjali. V sili sprejemamo v vrtcu malčke, ko dopolnijo dve leti in pol. Vrata našega

vrtca se odpro ob petih zjutraj. Nekaj otrok pripeljejo zaposlene matere že ob tej uri. Njihovi varovanci se za kako urico ali več zaspajo, nato dobijo zajtrk. Drugim otrokom, ki pridejo ob sedmih, dajemo samo malico. S kosilom jim ne moremo postreči, ker nimamo kje kuhati. Malico jim pripravijo v šoli. Otroci so tukaj do dveh popoldne.

Prispevek staršev za varstvo je zelo različen, od 18 do 180 din na mesec, odvisno od dohodkov v družini. S tem smo omogočili varstvo vsem otrokom. Največja želja nas vzgojiteljice in staršev je, da bi se kmalu zares lahko preselili v nove prostore. Vzgojiteljice v vrtcu kar ne moremo verjeti, da bo to že jeseni.

Zapisała J. TEPPEY

Varovanci otroškega vrtca na Senovem pri malici. (Foto: J. Teppey)

V politični šoli v Krškem se na pobudo komiteja občinske konference ZK izobražuje že druga skupina mladih delavcev. Na sliki: kramljanje med odmorom. (Foto: Jožica Teppey)

KOSTANJEVIŠKI GASILCI SE PRIDNO USPOSABLJAJO

Rdeči petelin - še vedno nevaren

Že letos gasilski stolp — Lani so vključili v svoje vrste 66 članov

Gasilsko društvo v Kostanjevici že vrsto let uspešno deluje. Vsa-ko leto si nakupi nove tehnične pripomočke in zdaj je že precej sodobno opremljeno. Še vedno mu manjka denarja za avtomobilsko cisterno, ki bi jo moral imeti vsak gasilski center v občini, zlasti še sedaj, ko so društva vključena tudi v civilno zaščito.

Na nedavnem občnem zboru so gasilci ocenili nemajhno delo prejšnjega leta. Društvo je izurilo pionirsko četo za občinsko tekmovanje in ta je kljub močni konkurenci dosegla odlično tretje mesto. Člani so večkrat uprizarjali privlačne vaje v raznih krajih in pokazali občanom, kaj zmorejo. Med največje uspehe društva štejejo, da so si lani pridobili

Janez Rošker — novi direktor »Djura Salaj«

Minulo soboto so imeli v tovarni celuloze in papirja »Djura Salaj« pomembno sejo delavskega sveta. Po obravnavi in potrditvi zaključnega računa za 1970. leto so člani delavskega sveta potrdili tudi vse ukrepe, ki so jih za uresničenje letošnjega proizvodnega in finančnega načrta predložile tovarniške strokovne službe. Na seji je delavski svet s tajnim glasovanjem enoglasno izvolil za novega direktorja tovarne štiriin-tridesetletnega diplomirane pravnika JANEŽA ROŠKARJA. Novi direktor se je zaposlil v krški tovarni 1964. leta kot pravni referent, lani pa so ga izvolili za vršilca dolžnosti direktorja. Zaupano mu funkcijo je uspešno izvrševal in so zato njegovo kandidacijo za direktorja tovarne podprli vsi zaposleni, kakor tudi občinska skupščina in družbeno-politične organizacije.

kar 66 novih članov, med njimi precej žensk. Ko je v decembru občinska gasilska zveza organizirala strokovno usposabljanje aktivnih članov, so se tudi gasilci iz Kostanjevice pridno udeleževali predavanj.

Letos namerava društvo zgraditi gasilski stolp. Zanj še nimajo dovolj denarja, a si ga bodo morali priskrbeti. Kupili bodo tudi praznične uniforme. Po vaseh nameravajo organizirati gasilske enote, ki bodo sposobne pomagati v raznih nesterčah.

Društvo predseduje Stanko Jordan. Na občnem zboru se je zahvalil za razumevanje in pomoč Splošnemu mizarstvu in Kleparskemu podjetju iz Kostanjevice. Ti dve delovni organizaciji sta dali zgled drugim organizacijam, od katerih prav tako pričakujejo vsestransko podporo društvu. Letos se bodo kostanjeviški

gasilci udeležili številnih tekmovanj. Napovedujejo tudi več javnih nastopov in prikazov svoje pripravljenosti za pomoč pri požarih in drugih nesterčah.

A. BURJA

Ognjeni krst

Dva dni pred novim letom so si gasilci iz Podbočja pripeljali nov gasilski avtomobil iz tovarne IMV v Novem mestu. Avto bodo registrirali spomladi, ko bodo slavili 70-letnico obstoja društva.

Ko je 11. februarja v Starem gradu gorela zidnica, so se gasilci z novim avtomobilom odpravili gasit požar. Vse ostreže je bilo že v ognju, gasilcem pa se je vendarle posrečilo preprečiti, da se ni vžgal leseni strop nad kletjo. V kleti so bili sodi, polni vina. Lastniku Jožetu Vintarju so v treh urah rešili premoženje, vredno 25 tisoč dinarjev. Neregistrirani avto je torej doživel ognjeni krst. Gasilci zaslužijo pohvalo, saj so bili na cilju (3 km daleč) prej kot v dvajsetih minutah.

J. Š.

Je bil ogenj podtaknjen?

V Kolanovičih pri Kostanjevici je 14. februarja ob 11. uri zvečer nenadoma začela goreti zidnica. Domnevajo, da je bil ogenj podtaknjen. Takoj po obvestilu o požaru sta gasilca Drago in Stanko Jordan odšla na kraj nesreče in se spustila v boj z ognjem. Z golimi rokami sta kopala zemljo in gasila, da je ostala zaloga vina nepoškodovana. Na kraj nesreče so pozneje prispeli še drugi gasilci iz Kostanjevice.

Nekaj dni pred tem je skoraj ob istem času gorelo na Starem gradu pri Podbočju. Tudi za ta požar domnevajo, da je bil podtaknjen.

A. B.

STO MASK V KRMELJU

Društvo prijateljev mladine iz Krmelja je na pustni torek priredilo dobro uspelo pustno maškarako. V sprevidu, ki je šel skozi kraj, je bilo nad sto mask, v Domu Svobode pa je sledilo rajanje in izbor najboljših mask. Petero izmed njih je bilo nagrajenih.

MANJ V KMETIJSKEM SKLADU

Sevniški občinski kmetijski sklad bo imel letos 145.000 dinarjev dohodkov, kar je nekaj manj kot v lanskem letu. To za kmetijstvo ni najbolj razveseljiva novica, saj vemo, kolikšne so potrebe in kako nujno je v večji meri pomagati kmetijstvu. Upravni odbor sklada se je sestel 23. februarja in sprejel finančni načrt za letoš. Iz dohodkov občinskega sklada bodo plačali licenciranje plemenjakov, molžno kontrolo, kmetijska predavanja, živinorejsko razstavo ter še nekatere druge posege v kmetijstvo, 60.000 dinarjev pa bodo oročili pri celjski banki, da bodo kasneje lahko dobili posojila.

PREDAVANJE ZA LJUBITELJE CVETJA

V torek, 9. marca, bo ob 18. uri v domu Svobode na Vidmu predaval direktor Arboretuma v Volčjem potoku inž. Miha Ogorc o urejanju vrtov pred hišami. Prikazal bo barvne dispozitive o lepo urejenih cvetličnih nasadih v okolici hiš. Pridite!

DOBRO OBISKANA PREDAVANJA

Te dni so se v Krmelju, Sentjanžu in Tržišču končala predavanja, ki štejejo v obvezno strokovno obrambno vzgojo prebivalstva. Obisk je bil zelo dober, k čemur so pripomogli izvrstni predavatelji in zanimivost snovi. Značilno je, da so se žene v še večjem številu udeleževale predavanj kot moški.

B. D.

Sekretar republiške konference SZDL Vlado Beznik je 12. marca obiskal Krško. Služateljem politične šole in predstavnikom družbeno-političnega življenja je predaval o nalogah Socialistične zveze pri spremembah družbeno-političnega sistema.

CEPLJENJE PSOV

Pred dnevi je bilo v Kostanjevici obvezno zaščitno cepljenje psov. Zal, ljudje ne pripeljejo vseh na cepljenje, razen tega pa je veliko psov neprijavljanih. Za take prekrške bi bil potreben strožji ukrep.

A. B.

KMALU ZASUTI JARKI

Lepo vreme je omogočilo Kostanjevičanom nadaljevanje dela pri vodovodu. Urejanje dela pri kanalizaciji, potem pa se nadejajo, da bodo razrvane in skoraj neprovozne ceste skozi mesto spet urejene. Ko bo v Kostanjevici vodovod dokončan, ga bodo začeli kopati v smeri proti Prekopi.

Zakaj ni kino sporeda?

V vašem listu je bila 18. februarja med novicami iz Krškega zabeležena vest, da v Krškem ni več objavljen spored kinematografa. Zaradi pravilnega in objektivnega obveščanja smatramo, da bi se moral vaš dopisnik poprej pozanimati za vzrok, zakaj ni več objavljen na desnem bregu.

Reklamna omarica na tem mestu je bila nenehno predmet za izživljanje neodgovornih razbrzdancov. Na steklu so bili sledovi blata in pljunkov, v zadnjem času pa so šipe zaporedoma pobijali. Mimoidočji so se o tem lahko sami prepričali. Ker se je to ponavljalo, smo opustili obveščanje o sporedu kino predstavljanja, kajti slike iz filmskih prizorov so nam prav tako uničili in morali smo jih drago plačevati. Kljub temu bomo iskali novo možnost, da bi na desnem bregu našli primeren prostor za objavo sporeda. Upamo, da nam bo to uspelo. Kino Svoboda, Krško

KRŠKE NOVICE

PRETEKLI PONEDELJEK je začel z delom in ga v tem tednu tudi že zaključil drugi oddelek politične šole. Tudi tokrat ga je v sodelovanju z Delavsko univerzo organiziral Komite občinske konference Zveze komunistov. Oddelek je obiskovalo 32 slušateljev, ki so poslušali predavanja domačih družbeno-političnih delavcev in gospodarskih strokovnjakov ter nekaterih gostov, med katerimi sta bila tudi glavni urednik časopisa »Delo« Mitja Gorjup in Tone Kropušek, predsednik republiškega sindikalnega sveta.

V PEIEK sta predsedstvo občinskega sindikalnega sveta in komite občinske konference Zveze komunistov razpravljala o aktualnih vprašanjih in posledicah, ki jih je prinesel v delovne organizacije zakon o začasnih zamrznitvi osebnih dohodkov. Prisotni so izrazili bojazan, da bodo s tem ukrepom začasno najbolj prizadeti zaposleni, katerih dohodki ne dosegajo niti 800 novih dinarjev, torej tistega minimuma, za katerega se krški občinski sindikalni svet bori že dobro leto dni.

V ČETRIEK se je v Krškem konstituiralo novoizvoljeno predsedstvo občinske konference Zveze mladine Slovenije. Na seji je predsedstvo sprejelo delovni program za marec in april. V tem času bo vsakakor najpomembnejša akcija organizacija »Zbora mladih proizvajalcev«, ki se ga bodo udeležili delegati iz mest-

nih, vaških, tovarniških in šolskih mladinskih aktivov iz vseh treh posavskih občin. Glavna tema zbora bo razprava o srednjeročnem razvojnem načrtu posavske regije in razprava o predvidenih spremembah v našem družbeno-političnem sistemu.

PREBIVALCI VELIKEGA MRAŠEVEGA se že dve leti hudujejo nad novomeškim Cestnim podjetjem, ki jim noče postaviti table z napisom njihovega kraja. Veliko Mraševca je ena izmed največjih vasi v krški občini in leži ob nekdanji glavni cesti, ki povzeca Novo mesto s Kostanjevico in Brezicami. Rex je, da lahko varščani najdejo svoje naselje tudi brez table ob cesti, drugače pa je s potniki, ki jim ta del krške občine ni znan.

TRGOVINSKA INSPEKCIJA zaenkrat še ni ugotovila v krški občini protipravne zviševanja maloprodajnih cen. Vse nove cene so nastale po krivdi proizvajalcev izdelkov in njihovih grosistov, pri katerih krški trgovci kupujejo prodajno blago.

KLJUB UPRAVICENI KRITIKI krški kino »Svobode« na desnem savskem bregu še ni popravil omarice, v kateri obveščajo o sporedu kinematografa na levem rečnem bregu. Opozorilo v zadnji številki našega tednika je vplivalo le na to, da so odstranili polomljeno omarico.

KRŠKI TEDNIK

Prevelik korak nazaj

Komisija za družbeno aktivnost žensk o varstvu otrok in o udeležbi žena v javnem življenju

24. februarja se je v Sevnici sestel sekretariat komisije za družbeno aktivnost žensk. Na seji so obravnavali mnoge neurejene zadeve, ki so onemogočale večjo aktivnost, sprejeli pa so tudi delovni načrt za leto.

V minulem letu so posvetili precej več pozornosti ostarelim ljudem, varstvu šolskih in predšolskih ljudi ter manj nadarjenim in duševno prizadetim otrokom. Menili so, da bi bila ukinitve tako imenovanega B programa velik korak nazaj. Vzgojitelji so v negotovosti, kako bo z nadaljnjim razvojem otroškega varstva.

Na seji so ugotovljali, da se solsko varstvo v večjih krajih zadovoljivo razvija, mnogo slabše pa je na podeželju. To ima vrsto nezaželenih posledic, predvsem pa slabo vpliva na učni uspeh.

V sevniški osnovni šoli je tudi pet oddelkov za manj razvite in duševno prizadete otroke. V tej šoli primanjkuje prostora. Škoda, da so se nedavno tega porušile zamisli o ustanovitvi popolne osemletke za duševno prizadete otroke, ki naj bi bila v Krškem. Vendar se tudi v Sevnici obetajo nove možnosti. Stavbo, v kateri je zdaj zdravstveni dom, bi lahko preuredili za potrebe šolstva, so ugotovljali na sestanku.

Kljub temu da žene v sevniški občini sestavljajo polovico vseh zaposlenih, so v javnem življenju in organih samoupravljanja premalo zastopane. Potrebno si bo prizadevati, da se bodo razmere v prihodnje, kolikor je mogoče, izboljšale.

P. PERC

VABLJENI, MUČENIKI!

Sevniški mošje se borijo za enakopravnost in so si v ta namen omislili tudi svoj praznik. Tega slavijo dva dneva za ženami - 40 mučenikov dan. Tudi letos bodo v gostišču Vrtovec pripravili salamarsko tekmovanje in ceremonije, ki so povezane z njim. Začetek bo ob 17. uri (10. marca). Mučenice imajo vstop le ob visoki vstopnini.

NAŠI KOLEKTIVI PO 24. JANUARJU

Kako devalvaciji »obrusiti zobe«

Kaj prinaša delno razvrednotenje denarja sevniški tovarni »Lisca«

Delno razvrednotenje dinarja je, kot temu pravimo, »pokazalo svoje zobe«. Prizadelo bo tista podjetja, ki uporabljajo veliko reprodukcijskega materiala. Med njimi je sevniška konfekcija »Lisca«, največja specializirana tovarna ženskega perila v Jugoslaviji. Kaj devalvacija pomeni za to podjetje in kako nameravajo »obrusiti ostrino zob«, smo se pogovarjali s Francem Ogorevcem, direktorjem finančno-knjigovodskega sektorja.

»Lisca« ima v svojih izdelkih, ki jih je že približno sto, nad polovico uvoženega materiala. Za žensko perilo je potrebno posebno kvaliteto blaga, ki ga pri nas ni mogoče dobiti v tolikšnem izboru, kot ga imajo v svetu. Zlasti veliku uvozi tovarna tako imenovane lycra tkanine, na uvoznem spisku pa so še nekateri drugi materiali, ki jih potrebujejo pri delu.

Izračunali so, da bo treba za uvoz odšteti kakih 7 milijonov novih dinarjev več, kot je bilo predvideno v prvotnem gospodarskem načrtu, ki ga je osrednji delavski svet sprejel ob koncu decembra. »Lisca« sicer tudi izvažajo, vendar izvoz tega povečanega stroška ne bo nadomestil, zato je tovarna prisiljena delno spremeniti svoje načrte in se prilagoditi.

Ker se cene »Liscinih« izdelkov že dve leti niso spremenile, narasli pa so proizvodni stroški, je že letos prvotni načrt predvideval le 8,3 milijona dinarjev skupnih skladov, kar je dobrih 5 milijonov dinarjev manj, kot jih je bilo v letu 1970. Kar petina vseh izdelkov ne daje posebnega zasluga, vendar jih tovarna vseeno izdeluje, da lahko kupcu ponudi večji izbor.

Franc Ogorevc sodi, da bo zaradi zmanjšane donosnosti poslovanja drugi materiali, ki jih potrebujejo pri delu. Izračunali so, da bo treba za uvoz odšteti kakih 7 milijonov novih dinarjev več, kot je bilo predvideno v prvotnem gospodarskem načrtu, ki ga je osrednji delavski svet sprejel ob koncu decembra. »Lisca« sicer tudi izvažajo, vendar izvoz tega povečanega stroška ne bo nadomestil, zato je tovarna prisiljena delno spremeniti svoje načrte in se prilagoditi.

Ker se cene »Liscinih« izdelkov že dve leti niso spremenile, narasli pa so proizvodni stroški, je že letos prvotni načrt predvideval le 8,3 milijona dinarjev skupnih skladov, kar je dobrih 5 milijonov dinarjev manj, kot jih je bilo v letu 1970. Kar petina vseh izdelkov ne daje posebnega zasluga, vendar jih tovarna vseeno izdeluje, da lahko kupcu ponudi večji izbor.

Franc Ogorevc sodi, da bo zaradi zmanjšane donosnosti poslovanja

IZKORISTILI PRIMEREN ČAS. Topli februar brez snega je bil kot nalašč za graditelje vodovoda. Skopali so več kilometrov jarkov, pri tem jim je pomagala vprega s plugom, manjkalo pa ni niti otrok, ki so prijeli za lopate, brž ko so prišli iz šole. Pri Štritu (na sliki), kjer svoj čas niti sanjali niso o tekoči vodi v domovih, je za delo prišla tako rekoč vsa vas. (Foto: Legan)

BUČKA IN NJENE DOLGOLETNE TEŽAVE Z VODO

Te tekme ni v športnem koledarju

Sprožila jo je odločitev štirih vasi, ki so začele graditi svoj vodovod — še bo potrebno sporazumevanje in dogovarjanje — Ploden februar

V začetku je bila beseda, ki ni in ni hotela »meso« postati. Nič kolikokrat so se ljudje z Bučke in iz sosednih vasi posvetovali, kako bi prišli do tekoče vode v domovih, toda dela niso mogli začeti. Zapletlo se je zaradi zajetja, grozili so že drugi nesporazumi, vse dokler ni udarilo kot strela z jasnega: Raduljani so začeli na svojo pest, gradili bodo svoj vodovod in zajeli svoj izvir.

Na Bučki ne pomnijo, da bi bil kak zbor občanov tako obiskan, kot je bil 31. januarja letos. Na njem so sprejeli dokončno odločitev: vsačani Gor. in Dol. Radulj, Dul in Štrita bodo gradili svoj vodovod, prebivalci Bučke in še nekaterih vasi pa svojega.

Zdaj je minilo mesec dni in pri obeh vodovodih je opravljeno že toliko dela, da tega ni nihče pričakoval. Graditev se je sprevrgla v zdravo tekmovalstvo, kdo bo naredil več in komu bo prej pritekla tekoča voda v dom.

Raduljani so očitno na boljšem. Voda jim bo tekla po prostem padu, vendar je treba za vodovod izkopati nič manj kot 10,5 km jarkov. Njive in travniki so že prepreženi s sveže prekopenimi »trakovi«, posamezne hiše imajo že po 170 ali še več ur prostovoljnega dela. 58 domačij bo dobivalo vodo iz tega vodovoda, vsaka hiša bo po pogodbi prispevala 2000 dinarjev, približno toliko pa še v obliki dela. Do konca marca bo vodovod dograjen, potem bo treba dokončno narediti le še priključke do posameznih hiš.

Odbornik Franc Ilaš, ki vodi gradbeni odbor, je prepričan, da je gradnja dveh vodovodov v bistvu dobra rešitev, posebno še, ker spodbuja graditelje, da

pohitijo z delom. Meni tudi, da je potrebno pomagati pri obeh vodovodih in da bo občina tako tudi naredila.

Tudi po 170 in več ur prostovoljnega dela so doslej prispevale posamezne kmetije. Franc Ilaš, predsednik gradbenega odbora, kaže zvezek, v katerem je zapisano, kaj je doslej dala kaka hiša iz Gor. ali Dol. Radulj, Dul in Štrita.

Graditev vodovoda na Bučki vodi Alojz Sutar. Tudi pri tem vodovodu so ljudje izredno pridno prišli za delo. Do prejšnjega tedna so opravili že nad 2000 ur del. Če kdo ne gre delat, mora v zameno plačati po 8 dinarjev za eno delovno uro. V denarju bo moralo gospodarinstvo prispevati po 1700 dinarjev, vendar je to začasna vsota, ker stroški še niso dokončno znani. Spomladni bodo opravili dela tako imenovane prve faze, v jeseni pa bodo delo nadaljevali.

Za gradnjo vodovoda je doslej zbranih 14.000 dinarjev. Ti denarji so bili zbrani še takrat, ko so načrtovali, da bodo za vse vasi gradili en sam vodovod. Stvari so se zdaj spremenile. Pričakujemo, da se graditelji obeh vodovodov zaradi tega ne bodo gledali postrani ali celo sprli. Spori ne bi nikomur koristili, potrebno se bo uvesti in v okviru krajevne skupnosti poiskati smotrno rešitev. Poti nazaj ni več.

M. LEGAN

LETOŠNJA PUSTNA SEVNICA. (Foto: Legan)

»V trafikah ga ni!«

Zadnje tedne se vedno znova dogaja, da časopisa v trafikah zmanjka. To je dober znak, saj kaže, da se ljudje za list zanimajo. Če bi ga naročil vsak na svoj domači naslov, bi ga v četrtletju tudi zanesljivo dobil. Pri vsakem, v trafikah prodanem izvodu, pa dobimo za izvod Dolenjskega lista samo 0,80 din, medtem ko dobi proizvajalec 0,20 din. Kakšen izreden »zaslužek« je to, si pač lahko predstavljate, če veste, da nas stane zdaj izvod domačega lista 1,80 din!

RADIO SEVNICA

NEDELJA, 7. MARCA: 10.30 — Občinske novice in lokalna poročila — Reklame in oglasi — Zgodilo se je v preteklosti — »Po domače« (glasbena oddaja) — Jugotonin včeraj — danes — jutri — Kmetijski nasveti — Človek in delo — Solanje v JLA — Zabavna glasba z uganko — Ob mednarodnem prazniku dneva žena — Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo — Zaključek oddaje.

SREDA, 9. MARCA: 16.00 — Reklame in oglasi — Zgodilo se je v preteklosti — NAJPOPLLOT — TOP-POPS 12 (glasbena lestvica) — Mi mladi — kakšni smo, kaj želimo in hočemo, kaj moremo in kaj moramo (MLADINSKA ODDAJA) — Predstavljamo vam najnovejšo ploščo ansambla Creedense — Clearwater Revival — Iz sveta živalstva — 20 minut s pevci narodnozabavnih melodij — Oddaja za najmlajše — Zaključek oddaje.

PUSTNI PABERKI

Ker je bila minuli teden vsa Sevnica pustna, naj bodo še paberki pustni.

KOMANDA PUSTNEGA KRALJESTVA — Brez dobre volje komande ni učinkovite oblasti, si je mislil pustni parlament in javno razglasil osem členov, po katerih so se Sevnščani ravnali na pustni tork popoldne. Zlasti so ubogali tisti člen, ki pravi, da je po 12. uri treba prenehati delati. Naše posvetne oblasti bi se lahko od tega primera veliko naučile, saj je bila učinkovitost dosežena brez konferenc, simpozijev in družbenih dogovorov.

KONČNO REŠEN PROBLEM — Iz sevnškega Komunalnega stanovskega podjetja ne bo več vzdihov: kuge, lakote in smrti reši nas, o... Sevnica je dobila krematorij in je po tem pred Ljubljano, prosimo vas! Tako se urejajo družbeni problemi, pa ne tisto: samoprispevki, sredstva, seje, seje, finančni načrti pa spet seje, seje.

DVIGANJE DINARJA — Sploh ne bi bilo zgrešeno, če bi šli tiskarji in kovači iz topčičerske kovnice za vajence v Sevnico. Tam bi vsaj videli, kako se lahko dvigne dinar. Tudi članom vlade ne bi bil odveč pouk v sevnškem tolskem centru, kot bi lahko bolj sodobno rekli sevnškim mojstrom.

IN VENDAR TUDI SAMOPRISPEVEK — Samoprispevek je rešilna bilka za vse tiste probleme, ki jih oblast sicer ni sposobna sama urediti. Sevnica se glede tega odeva v nesporno slavo: s samoprispevkom

Eden gradi, drugi podira

Ena od pripomb ob težah CK ZKS: odločno pre-
več mlačen odnos do plaže, ki kvira mladino

Centralni komite Zveze komunistov Slovenije bo ob koncu tega meseca razpravljala o težah o idejno-političnih vprašanjih vzgoje in izobraževanja ter določil nekatere smernice. V ta namen so priredili več javnih razprav, med katere šteje tudi zbor prosvetnih delavcev trebanjske občine, ki je bil prejšnjega sobota.

Po uvodni besedi Milana Kučana, člana sekretariata CK ZKS, je bila zanimiva razprava, iz katere povzemo nekatere najvažnejše misli. Sodeloval je tudi Ludvik Zajc, predsednik IO RIS.

Prosvetni delavci ugotavljajo, da so teze v glavnem dobra osnova, zlasti tiste, ker upoštevajo pripombe ljudi, ki praktično delajo pri vzgoji in izobraževanju. Tako pozdravljajo stališče tez, da je treba že v osnovni šoli bolj poskrbeti za usmeritev v posamezne poklice, da je temu treba prilagoditi pouk in da je potrebno v vzgoji in izobraževanju doseči večjo aktivnost učencev in učiteljev. Do-

dajali pa so, da teze premalo poudarjajo, kako zelo je vzgoja odvisna od okolja, v katerem mladi ljudje živijo. Ostro so grajali preveč mlačen odnos do raznovrstne plaže, ki podira, kar poskušajo v mladih ljudeh v šolah s trudom zgraditi.

Na zboru so opozorili, da se obeta veliko pomanjkanje prosvetnih delavcev, ker so bila učiteljska prehitro ukinjena in ker visoke šole in akademije ne dajejo dovolj učnih moči. Kritizirali so premalo prilagojene programe na teh šolah. Govorili so tudi o materialnih težavah šolstva, pri čemer je zlasti očitno, da bo morala naša družba dati šolstvu večji delež narodnega dohodka, sicer ne bo moglo v korak s potrebami. Razen tega je nujno potrebno tesneje sodelovati z gospodarstvom, da bi bilo mogoče najti boljše, za širšo družbo bolj sprejemljive rešitve.

VELIKA LOKA IGRA TUDI LETOS

Kulturno-prosvetno društvo „Ivan Cankar“ tudi letošnje zimo ne bo brez nove igre. Pod vodstvom Ludvika Bizjaka pripravljajo uprizoritev „Glavnega dobitka“.

NE SAMO STROJI, TUDI ZNANJE... V občini se je zadnje čase zelo povečalo število kmetijskih strojev v zasebni lasti. Zdad niso več redke kmetije, ki premorejo tudi traktorje, takih je po oceni že blizu sto. Da bi nadoknadili zamudo in kmetovalce poučili, kako se ravna s stroji, so prejšnji teden organizirali v Trebnjem in v Mokronogu dva seminarja, na katerih so sodelovali tudi predstavniki podjetja Agrotehnika iz Ljubljane in Kmetijskega izobraževalnega centra z Grna. Seminarjev se je udeležilo skupno kakih 80 ljudi. Na sliki: praktični pouk v Mokronogu. (Foto: Legan)

OB NEDAVNIH OBČNIH ZBORIH SINDIKALNIH ORGANIZACIJ

Letos odpraviti zasluzke do 800 din

Takšno stališče zastopa predsedstvo občinskega sindikalnega sveta —
Stabilizacijski ukrepi ne smejo zadeti že tako prizadetih ljudi

Odpraviti majhne zasluzke s plačnih listov, ta klic nikakor ne sme izzveneti kot aktivistična fraza. Občinsko sindikalno vodstvo vztraja, da morajo v podjetjih delo organizirati tako, da bodo čimprej odpravljene osebni prejemki, ki so manjši od 800 din na mesec. To stališče zadene predvsem obrat Iskre in Čevljarsko podjetje v Mokronogu ter obrat Modnih oblačil v Trebnjem, kjer pa so se zadnje mesece poprečni osebni dohodki že opazno izboljšali.

O teh stvareh so spregovorili tudi na občnih zborih 29 sindikalnih organizacij, ki so se končali te dni. Za začetek naj najprej povemo, da so bili povetno dobro pripravljene in vsebinsko bogati. Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta je vnaprej pripravilo teze, tako da je bil dveletni obračun tudi z njegove strani dobro pripravljen.

Veliko pozornosti so posvetili kadrovskim pripravam. Ze doslej se je izkazalo, da sindikalne organizacije v podjetjih dobro delujejo le tedaj, če imajo sposobne voditelje. V času uredničenja stabilizacijskih ukrepov čaka sindikat izredno zahtevna naloga.

Na občnih zborih so poudarjali, da ima sindikat posebno vlogo in da mora samostojno nastopati ob odločitvah samoupravnih organov in vodstev podjetij. Da bodo osnovne organizacije sindikata lažje delovale, potrebujejo tudi svoje programe.

Predsedstvo občinskega sindikalnega sveta in sindikalne organizacije v podjetjih so raz-

udarjali, da se z ukrepi strinjajo, vendar jih ne smemo uredničevati na račun osebnega standarda delavcev, zlasti ne tistih, ki so že doslej težko živeli.

Občinsko sindikalno vodstvo se je sklenilo odločno zavzemati tudi za druge sindikalne pravice. Tako je bilo sklenjeno, da morajo delovne organizacije dati vsakemu zaposlenemu naj-

DVELETNI OBRAČUN STRELCEV Čimprej do strelišča

Z občnega zbora strelske družine »Franc Kreščoban«: delovni načrt je bil uresničen

Delovni načrt za minulo dveletno obdobje je bil v celoti uresničen. Strelska družina »Franc Kreščoban« v Trebnjem je dosegla več vidnih uspehov na tekmovanjih, napredovala pa je tudi v organizacijskem pogledu, za kar ima posebne zasluge prizadevni Jernej Pavlin.

Tako so ocenili na nedavnem občnem zboru družine, ko so razpravljali tudi o delu v prihodnosti. Sklenili so, da je potrebno tudi v letošnjem letu prirediti vsa tekmovanja, ki so predvidena po strelskem koledarju, da je treba pridobiti več novih članov, pritegniti k sodelova-

nju še druge organizacije in društva, redno vaditi, se udeleževati tekmovanj in sodelovati pri gradnji strelišča v Prapročah. Na občnem zboru so izvolili 11-članski odbor, nadzorni odbor in disciplinski sodišče ter delegate za občinsko strelsko konferenco.

Ena najvažnejših nalog novega vodstva bo dograditev strelišča. Pokrito strelišče, na katerem bi lahko streljali v vsakem vremenu z malokalibrsko in vojaško puško, je že stara želja trebanjskih strelcev. Predračun stroškov kaže, da delo nikakor ne bo lahko, saj je treba zbrati precej milijonov starih dinarjev. Strelci pričakujejo, da jim bodo pomagali in da bo strelišče nared že letos. Strelišče bo imejo pomen ne samo za strelsko družino, temveč tudi za druge organizacije: Zvezo rezervnih vojaških starešin, Zvezo borcev in za priprave na vseljudsko obrambo nasploh.

Odgovornost pred volivci

Lanskih 11 zasedanj občinske skupščine se je udeleževalo poprečno 76,3 odst. odbornikov, kar je slabše kot leto dni prej, ko je na sejah sedelo poprečno 80 izvoljenih predstavnikov volivcev. Kljub poslabšanju pa so bile vse seje sklepne. Devet odbornikov je manjkalo trikrat, 9 odbornikov štirikrat, 6 petkrat, 2 sedemkrat in eden celo desetkrat. Preostalih 31 odbornikov je bolj redno hodilo na seje, deset izmed njih je bilo navzočih celo na vseh. Tiste, ki so največkrat manjkali, bi morali poklicati na odgovor.

Ženam v čast

V vseh večjih krajih trebanjske občine bodo letos priredili proslave dneva žena, krajevne organizacije SZDL pa ponekod razen tega pripravljajo še druge oblike počastitve tega praznika. Letos bo proslava tudi v Trebnjem, pripravljajo pa jih celo v manjših krajih, kot sta na primer Velika Loka in Knežja vas.

manj 300 dinarjev za letni dopust. Zaenkrat kaže, da bodo lahko uresničile ta predlog, ki bo pripomogel, da bodo zaposleni lahko letne dopuste namenili oddihu. M. L.

VEČJI ZASLUŽEK VLEČE

Večje število delavcev, ki se zdaj vozijo na delo v Industrijo motornih vozil v Novo mesto, je zaradi slabih zasluzkov (precej zasluzkov je tam še pod 700 din) takoj pripravljeno menjati delovna mesta. Kovinarji se zanimajo za zaposlitev v trebanjski Kemopremi, ki ima občutno večje potrošne prejemke, kot so v novomeškem podjetju. Pravijo, da bi zaposlitev takoj menjalo kakih 40 ljudi.

Trebnje: jutri občni zbor RK

Jutri, 5. marca, bo ob 18. uri v sejni dvorani občinske skupščine občni zbor krajevne organizacije Rdečega križa. Zboru bo sledilo zdravstveno predavanje, na katerem bo dr. Jože Možgan govoril o ženskih boleznih in o prvi pomoči ponesrečenecem.

TREBANJSKE IVERI

LETOS KOPALIŠČE. Ena najvažnejših nalog letošnjega načrta dela krajevne skupnosti Trebnje bo dokončno urediti kopališče na Tementici. Na račun te nedokončane gradnje je bilo v kraju izrečenih že veliko pikrih pripomb, ki pa same po sebi seveda ničesar ne rešujejo. Krajevna skupnost namerava skleniti z delovnimi organizacijami dogovore, po katerih bodo le-te pomagale v obliki prispevkov in storitev, razen tega pa namerava krajevna skupnost zaposliti tudi za posojilo. Kopališče je treba dokončati, saj je tako, kot je, neuporabno in bi bilo plačilo vseh dosedanjih del proč vržen denar.

KDAJ ASFALTNO IGRISČE? Dolenjsko košarkarsko prvenstvo v Trebnjem, katerega se je udeležilo nič manj kot 160 ljubiteljev te igre iz vseh večjih krajev širše Dolenjske, je ponovno potrdilo, kolikšno zanimanje vlada med mladino za to športno panogo. Košarke pa ni brez asfaltne igralnice, zato bi bilo tudi po tej plati treba poskrbeti, da bi Trebnje v bližnji prihodnosti dobilo športno igralnico, na katerem bi lahko igrali vse igre z žogo. Tako igralnice bi nujno potrebovala osnovna šola, na voljo pa bi bilo tudi za izvenšolsko športno udeleževanje.

NIC VEČ NAKAZNE STAVBE. Starega gospodarskega poslopja, Pečnjicevega hleva nasproti stare osnovne šole, ki hudo kazi podoba kraja, kmalu ne bo več. Stavbo bodo podirli, na tistem mestu pa začasno zasadili zelenice, dokler ne

Kakšna je resnica o TŠS?

Kdaj bo novomeška tovarna IMV začela uredničevati načrte o povečanju Tovarne šivalnih strojev na Mirni? To se sprašujejo zaposleni v tej tovarni, ki so na nedavnem občnem zboru osnovne sindikalne organizacije med drugim zahtevali več samoupravnih pravic za svoj obrat, to bi rada vedela tudi širša javnost, ki ji ni vseeno, kakšna bo usoda za Mirno in občino zelo pomembne delovne organizacije. Ze pred skoraj dvema letoma smo poročali o načrtih, zato bi bilo prav, da bi občanom povedali, kaj je z njimi in kakšna je resnica. Vodstvo novomeške tovarne, kamor spada mirniski obrat, je to dolžno narediti.

VEČJE STIPENDIJE IZ SKLADA

Sklad Jožeta Slaka-Silva, ki daje stipendije v obliki posojil nadarjenim ali socialno šibkim dijakom in študentom, bo imel letos na voljo 39.670 dinarjev. Večja pomoč občinskega proračuna bo omogočila, da se bo povečala poprečna stipendija, tako kot je predvideno z družinim dogovorom, ki so ga z odobravitvijo sprejeli tudi v trebanjski občini. Iz sklada prejema zdaj posojila 12 dijakov in študentov, najvišje posojilo znaša 500 dinarjev, najnižje pa 130 dinarjev. Poprečno posojilo je 293 dinarjev, to pa je malo v primeru s stroški življenja v mestu.

Cene v Sevnici in Trebnjem

Pretekli teden so veljale v trgovskem podjetju v Sevnici in Mercatorjevi trgovini v Trebnjem naslednje maloprodajne cene:

	Sevnica (cena v din za kg)	Trebnje (cena v din za kg)
cvetača	4,50	4,75
čebula	2,80	3,10
česen	9,00	8,40
fižol	5,00	8,40
krompir	1,10	0,75
korenje	2,50	6,00
		(uvoz)
motovilc	8,00	8,80
ohrovt	2,80	—
peša	2,50	2,75
petušilj	6,00	6,20
repa	—	3,40
repa — kisl	2,40	—
radič	9,00	11,40
solata — mehka	4,00	—
solata — endivija	—	5,00
špinaca	—	6,00
zelje	2,50	2,75
zelje — kisl	3,00	3,20
fige — suhe	7,20	—
grozdje	6,00	—
hruške	4,20	5,50
jabolka	3,50	4,00
limone	5,00	5,40
orehi — jedra	30,00	35,60
pomaranče	5,00	5,20
slive — sveže	—	5,20
slive — suhe	5,30	—
banane	6,00	6,30
jajca	0,65	0,80
smetana	13,00	12,40
sirček	6,25	8,80

MATIJA BREZOVAR

23. februarja so se v Sentrupertu poslovili od Matije Brezovarja, moža, ki je desetletja vzgajal in učil mlade rodove.

Rodil se je 1883. leta v Labinu v Istri kot rudarski sin. Po šolanju v Ljubljani je pred 67 leti prišel v Sentrupert in nič manj kot pol stoletja poučeval na tamkajšnji osnovni šoli, po upokojitvi pa še osem let predano pomagal pri šolskem delu. „Srečni smo lahko vsi tisti, ki smo imeli priložnost delati s teboj,“ mu je v poslovilnem nagovoru dejal njegov stanovski tovariš Vladimir Berce z Mirne. Matija je bil pravi ljudski učitelj: ni delal samo v šoli, pomagal je pri vseh prizadevanjih tudi zunaj nje, delal je z ljudmi in za ljudi. Sodeloval je v stanovskih organizacijah, v nekdanji kmetijski družbi in kmetijski posojilnici, bil starešina Sokolov, med zadnjo vojno je sodeloval v Osvobodilni fronti. Cetrprav je bil že pri 70 letih, je po vojni opravljal vrsto družbenih funkcij — pri Rdečem križu je delal takorekoč do konca svojega življenja.

Matijo Brezovarja je odlikovala odlična življenjska usmeritev, trdna volja, kremenit značaj, vztrajnost, doslednost, uvidenost. S svojim delom si je ustvaril med ljudmi velik ugled. Generacije učencev, ki jim je bistril glave, so ponosne, da jih je učil Matija Brezovar.

M. L.

IZ NAŠIH KRAJEVNIH SKUPNOSTI

Še naprej s tako vnemo

Tudi krajevna skupnost Sentrupert že ima 5-letni program — Novi predsednik je Peter Zgonc

Odslej bo opravljal posle predsednika krajevne skupnosti Sentrupert Peter Zgonc, to je na nedavni seji sklenil svet KS in se ob tem zahvalil dosedanjemu predsedniku Alojzu Jarcu, ki je šest let vodil krajevno skupnost. Zahvalil se mu je zlasti zato, ker je bilo minulo obdobje zelo plodno in ker so bila mnoga prizadevanja ljudi kronana z uspehom.

Seveda je še vrsta načrtov ostala nedokončana. Petletni program, ki ga je sprejel svet krajevne skupnosti, vsebuje veliko zelo zahtevnih nalog. Naj omenimo samo asfaltiranje ceste Slovenska vas — Sentrupert, za kar so lansko jesen s tolikšnim uspehom izvedli celo referendum o samopriskvku. Prav to glasovanje je najbolj

zgovorno pokazalo, koliko je ljudem do napredka lastnega kraja in širšega območja.

V petletnem programu pa so še druge zamisli. — Svet krajevne skupnosti želi čimprej urediti potok Bistrico, ki poplavlja, razširiti vodovod Sentrupert — Kamnje — Vrh, zgraditi cesto Globoko—Roženberk, izboljšati električno napeljavo v Sentrupertu, Rakovniku, Slovenski vasi in Homu, vzpostaviti telefonsko zvezo med večjimi vasi, obnoviti javno razsvetljavo, zgraditi vodovod za Gor. in Dol. Jesenice, poskrbeti za razvoj turistične postojanke na Veseli gori in še nekatere druge stvari. Pričakuje, da bodo ljudje tako kot doslej načrte podpirali in pomagali po svojih močeh.

TREBANJSKE NOVICE

26. februarja je bila v Kočevju seja občinske konference SZDL, na kateri so razpravljali o spremembah družbeno-političnega in gospodarskega sistema, sprejeli nova pravila občinske konference in sklep o določitvi meril za izvolitev stalnih članov občinske konference SZDL za naslednja štiri leta.

**ZA VIKENDE
ALI PROTI NJIM**

Prebivalci Fare, Pirč, Kuželja, Slavskega laza, Vasi in ostalih okoliških krajev ob Kolpi v kočevski občini ugotavljajo, da želi vedno več zasebnikov v teh krajih graditi počitniške hišice. Vsa dosedanja prizadevanja, da bi določili posamezna območja za tako pozidavo, so bila brez uspeha, ker imajo graditelji različne želje in možnosti. Prebivalci teh krajev menijo, da bi morali pristojni organi občinske skupščine čimprej določiti območja, kjer bi bilo možno graditi počitniške hišice. Tako bi omogočili vsaj delno priseljevanje v te kraje, ki jih sicer zapušča vedno več prebivalcev.

**USPEŠNE
KRAJEVNE SKUPNOSTI**

Krajevne skupnosti v kočevski občini so bile vedno najbolj dejavne pri reševanju komunalnih zadev naselij. Krajevne skupnosti prejemajo za svoje delo premalo denarja, vendar ga zelo preudarno trošijo. S prispevki prebivalcev občinsko dotacijo običajno podvojijo. Se vedno pa imajo krajevne skupnosti težave pri opravljanju tehničnih del, ker nimajo na voljo strokovnjakov. Zato bi jim morali v prihodnje nuditi več strokovne in tehnične pomoči. V zadnjem času pa se krajevne skupnosti prizadevajo tudi za reševanje ostalih vprašanj na svojem območju.

**KOČEVJE:
POMOČ BORCEM**

Upravni odbor sklada za borce NOV pri občinski skupščini Kočevje je v sodelovanju z vodstvom krajevnih organizacij in občinskim odborom ZZB NOV lani izdelal popis vseh uživalcev priznavalnin v občini. Na podlagi sprejetega odloka o družbeni pomoči borcem so povečali dosedanje zneske te pomoči in na novo dodelili pomoč posameznim proslencem. Iz proračuna je bilo za te namene izplačanih 308.000 din. Lani je kočevska občina prejela iz republiškega proračuna 182.000 din za te namene. Za letošnje pričakujejo, da bodo prejeli iz republiškega proračuna vsaj toliko denarja, kot so ga lani prejeli iz občinskega proračuna.

**MOZELJ:
GASILSKI OBRAČUN**

Na nedavnem občnem zboru so člani gasilskega društva Mozelj v kočevski občini kritično ocenili svoje dosedanje delo in sprejeli delovni program za letošnje leto. Splošna ocena je bila, da so gasilci v sodelovanju z ostalimi občani dosegli pri svojem delu lepe uspehe. Sklenili so, da bodo skušali v okviru razpoložljivega denarja nabavljati nujno potrebno gasilsko opremo. V svoje vrste nameravajo vključiti čimveč mladine.

DROBNE IZ KOČEVJA

LOKALNI AVTOBUS - AVTO Kočevje je od 20. februarja dalje uvedlo za potnikov redne lokalne avtobusne proge na območju Kočevja in okolice. Odprtih je šest prog. Zanje so uvedli mesečne vozovnice s 15 odstotki popusta, za otroke do 10 let pa velja celo 50-odstotni popust. Izšel je tudi vozni red, ki je sestavljen tako, da je prilagojen delavcem in šolarjem. Izhodna in povratna točka je kočevska avtobusna postaja. Čpamo, da se bodo občani navadili na te prevoze in da bo to ostala redna oblika mestnega prometa občanov.

BREZ ELEKTRIKE - Tudi Kočevje ni izjema. V četrtek, 25. februarja, smo bili kar dvakrat brez električnega toka. Prvič dopoldne, kar je prizadelo razen industrije tudi obrtnike in gospodinj, drugič pa zvečer nekaj po 19. uri.

HOČEMO RIBE - Veliko prodajalnih trgovskih podjetij z mesom in mesnimi izdelki imamo v Kočevju, vendar niti ena ni urejena tako, da bi imela pogoje za prodajo svežih morskih in sladkovodnih rib. Prodaja svežih rib bi izdatno posredno pri sedanjih visokih cenah mesa. Nujno je torej treba urediti prodajo svežih rib, saj sodijo le-te k sodobni prehrani.

MALE MAŠKARE - Otroci, oblečeni v maškare, so letošnji pustni torek izkoristili za prosiženje po hišah. Kar kljuje so si podajali. Vsi

Kulturniki, športniki in obletnica

Oboji so izdelali predlog svojih prireditev za 500-letnico mesta — Zdaj bodo morali za svoje načrte pridobiti še izvajalce prireditev

V zvezi s proslavo 500-letnice mesta Kočevje je že več organizacij izdelalo predlog za prireditve. Vendar so vse to, kar pišemo v tem sestavku, le predlogi, ki pa bodo seveda vsaj delno uresničeni.

Kulturne prireditve se bodo izvršile v glavnem do občinskega praznika. Do takrat bo več likovnih tizslav, prav za občinski praznik 3. oktobra pa bo v Likovnem salonu samostojno razstavljal domači akademski kipar Stane Jarm. Kulturniki bodo skušali letos za-

gotovati v Kočevju že nastop akademske folklorne skupine „France Marolt“ iz Ljubljane, nastop celjskega gledališča in koncert Slovenskega okteta. Športniki imajo letos v počastitev praznika v načrtu organizacijo dolenskega prvenstva v košarki in sin-

dikalnega prvenstva Dolenske v odbojki. Vprašanje pa je, če jim bo uspelo dobiti obe ti prireditvi. Razen tega imajo v načrtu še pionirske igre Kočevske in Gorskoga kotarja, tek Kočevskega zbora po ulicah Kočevja, turnir v malem nogometu, prikaz juda in dviganja uteži ter več kegljaških, šahovskih, strelskih in drugih prireditev. Planinci so nekatere prireditve v zvezi z 20-letnico svojega društva že izvedli, maja pa bodo organizirali pri svoji koči za Mestnim vrhom nad Kočevjem še zbor planincev, na katerega bodo povabili tudi občane. Takrat bodo v naravi organizirali razna zahvalna, športna in druga tekmovanja.

Zaradi nepravilne prometne signalizacije v mestu Kočevju sodnik za prečiške ustavlja stopke zoper nekatere kršilce prometnih predpisov. Koliko časa bo to še trajalo? — Dokler Komunalna ne bo postavila prometnih znakov, ki jih ima že precej dolgo v skladišču.

**Dala je
13-krat kri**

Franciska Vodičar je družinska upokojenka, stanuje v Koblarjih pri Kočevju, stara pa je 62 let.

„Danes sem kar zadovoljna z otroki, sovaščani, skratka z vsem. Pred vojno je bila kila sladkorja 15 din, mož pa je ves dan delal za 20 din. Otepali smo krompir, žgance in močnik, ki je bil včasih „kranjski steber“. Jaz ga imam še danes rada.

Med vojno je mož umrl v internaciji in sin je prišel zaradi mine ob nogo.

Zdaj pozimi delam polhovke (kape iz poljših kož), poleti pa bomo vsi vaščani kopali za vodovod. Za dan žena bomo žene tudi zapele na proslavi. Že vadimo.

V odboru Rdečega križa delam že 22 let in kri sem dala 13-krat. Danes se dogaja veliko nesreč, zato je potrebno veliko krvi. Tudi na krvodajalskih proslavah ženske zapojemo.“

J. PRIMC

Kako pomagati Ciganom?

Po zadnjih podatkih živi na območju kočevske občine 192 Ciganov v 36 družinah. V bivališčih, ki so v neposredni bližini mesta in večjih okoliških krajih, je precej revščine in bede. Vsa dosedanja prizadevanja, da bi tudi te občane vključili v normalno življenje, so bila brez-uspešna.

Ne glede na težave, ki se pojavljajo pri reševanju ciganskega vprašanja v občini, pa so razprave v okviru svetov krajevnih skupnosti, na območju katerih živijo Cigani, pokazale, da

bi morali v prihodnje vsi pristojni organi s skupnimi napori točno določiti lokacije za bivališča tistim Ciganom, ki nimajo stalnih bivališč. Nadalje bi jim morali nuditi pomoč pri ureditvi bivališč, pošiljanju otrok v šolo in drugod.

Če ne bodo v prihodnje storjeni ustrezni ukrepi, se položaj ne bo izboljšal. Ciganskim družinam namreč še vedno prija preprost in nekulturn način življenja, kot ga živijo sedaj.

Letos nov barvni prospekt

Posebna komisija še zbira barvne posnetke zanimivosti

Nov barvni turistični prospekt bo dobila kočevska občina še letos. Tako so sklenili na sestanku predstavnikov delovnih organizacij, ki delajo na področju turizma, gostinstva in trgovine, sklicalo pa ga je Turistično društvo Kočevje 24. februarja v motelu na Jasnici.

Na sestanku so se v načelu dogovorili, da bo novi prospekt 4 ali

6-delni, da bi izšel v nakladi okoli 50.000 izvodov, da bo obsegal le območje občine Kočevje ter da bodo prospektu priložili slikovni in tekstovni skupni vložek podjetij ZKGP, AVTO, HOTEL PUGLED, NAMA in MERCATOR. Imenovali so tudi ožjo komisijo, ki bo pripravila osnutek novega prospekta. V načelu so se dogovorili, naj bi bile v prospektu barvne fotografije mesta Kočevje (panorama, središče mesta z NAMO in hotelom), motel Jasnica, lovska motiva (medved, jelen), Kostel (razvalina gradu, cerkva, turistična koča), Kolpa z mlinom in ribičem, Loška stena s cerkvico v Ribjeku, športni motiv, planinska koča, Fridrihtajni, polharški in gobarski motiv ter kočevski grb in pečatnik mesta.

Ugotovili so, da je nekaj primerljivih motivov že posnetih, nekaj pa jih bo še treba. Seveda so se tudi strinjali, da morda ne bodo prišli vsi našteti motivi v prospekt, morda pa bo kasneje izbran še kakšen nov.

Po dosedanjih izračunih naj bi prospekt veljal okoli 70 do 80.000 din. Turistično društvo je v ta namen privarčevalo 10.000 din, prav toliko pa je že prispevalo podjetje HOTEL PUGLED. Na sestanku je bilo poudarjeno, da bodo za prospekt pridelani predvidoma večje zneske tudi AVTO, Združeno KGP, NAMA in MERCATOR.

J. P.

**KOČEVJE: STANOVANJA
IN NAGRAJEVANJE**

Na nedavnem občnem zboru sindikalno podružnice delavske univerze „Jože Šeško“ v Kočevju so ugotovili, da bodo morali v tesnem sodelovanju z nekaterimi dejavniki v občini čimprej rešiti stanovanjska vprašanja zaposlenih. Mnoga neresena stanovanjska vprašanja jim povzročajo težave pri uresničevanju programa dela. Zaradi tega ima zavod znatno večje izdatke, kot bi jih imel, če bi imeli ta vprašanja rešena. Ugotovili so tudi, da se v delavnicah posameznih oddelkov učijo precejšnje število učencev, ki opravljajo proizvodna dela. Zanje bi morali izdelati pravilnik o nagrajevanju, ki bi upošteval tudi prizadevanost, proizvodni uspeh in kakovost izdelkov.

»Radi bi boljše, a ne slabše«

J. Primc je bil verjetno zelo slabo seznanjen s Krkovskim ovnom, zato jaz kot Krkovec odgovarjam na neresnične podatke v članku „Raje imajo slabše kot boljše“, objavljenem v Dolenskem listu.

Navedena pripodoba o Korlu na sodišču, ko je hotel pisar iz usmiljenja do Korla pri štetju udarcev opehariti sodnika, je dokaj primerna za tovariša Krevsa, ko je ta vaščanom dobesedno vzel vodo, jo napeljal v svoje ogrinjeno in s psom zadržano dvorišče (prav poleg Krevsovega grobišča). To je napravil s svojim zetim profesorjem, imenovanim v članku „neki sorodnik“, in sicer na skrivaj, brez predhodnega dogovora z vaščani.

V članku se zdi, kot da smo Krkovci „Butaleci“, ki zamenjujemo slabo za dobro. Vsi smo za napredek ter boljše in lažje življenje. Zato smo že pred leti kopali jarke za vodovod in rezervoar pri Oskrdih, kjer sem nekaj dni kopal tudi jaz. Tudi z vrtnimi veselicami smo zbirali denar za vodovod, vendar so se ta sredstva porabila za vodovod na Vrhu, mi pa smo bili ogoljufani. Zato nismo pustili, da bi nas ogoljufal še tovariš Krevs.

Razen tega naj pripomnim tudi to, da iz Krevsovega rezervoarja vode nismo mogli uporabljati. V rezervoarju se je nabirala umazanija in vodni črvi. Krkovci pa uporabljamo studenec le kot pitno vodo in za pranje perila, sicer pa imajo vse hiše svoje vodnjake. Dvomim tudi, da se je kdorkoli od Krkovcev spotaknil oziroma odkrival in razbijal Krevsovega ovna. To so bržkone naredili otroci, grede v šolo ali domov.

Res je, da so tak vodnjak, kot ga imamo Krkovci, „pogruntali“ pred 1000 leti, vendar Krkovci in občinska komisija menimo, da je še vedno

bolj čist in zdrav kot Krevsov ovn. Pisec naj se v bodoče prepriča in pogovori z vso vasjo ter naj nima za pametnega samo enega vaščana, vse druge pa za neumne. Bolje bi bilo, da bi napisal članek, kdaj bo Krkovo dobilo vodovod, za katerega smo vsi pripravljene prispevati.

MIRKO JURKOVIC,
Postojnska 7, Izola

DOSTAVEK PISCA: Odgovor Mirku Jurkoviču iz Izole na članek „Raje imajo slabše kot boljše“ je zadevo z „ovnom“ osvetlil še z druge strani, za kar sem mu zelo hvaležen. Prav od te, druge strani sem zamenjal skušal dobiti izjavo o ovnu in vodovodu, čeprav sem si prizadeval. Vaščani so me namreč napotili k svojememu vaščanu, kateremu najbolj zaupajo ali pa je imel glavno besedo pri tej zadevi z „ovnom“. Zal mi ni hotel dati izjave. Tudi odvetnik, ki so mu občani zaupali sporno zadevo, mi zaradi poslovne tajnosti ni povedal ničesar.

Gradivo za sestavek sem pa kljub temu preveril, in sicer razen pri Krevsu še pri nekaterih drugih uglednih prebivalcih vasi Fare in pri občinskih uslužbencih, ki so bili v komisiji zaradi tega „vodovoda“.

Kdo je razbijal „ovna“ in lomil vrata z vodnega zbiralnika ter kako je prišla v vodo umazanija in črvi, še vedno ni pojasnjeno. Prav gotovo pa tega ni delal Krevs.

Skoraj vsi neprizadeti v tej zadevi, s katerimi sem se pogovarjal, so podarjali, „da je bil Krevsov vodovod kljub vsemu za vas napredek“ (take vodovode z „ovnom“ imajo namreč tudi po drugih krajih) in da bi vaščani Krkovega lahko imeli že pravi vodovod, če bi bili složnejši.

J. PRIMC

Pater Šobar 500 let mesta Kočevje

Kaj pravijo listine?

Kakšen je grb Kočevja? Več kraljev in cesarjev obnovilo Kočevju privilegije

(Nadaljevanje iz prejšnje številke)

Mi smo dali k temu tudi milost istim našim meščanom tamkaj v Kočevju, da morejo odsej za vse večne čase postavljati in izvoliti sodnika in svet iz svojih vrst in oseb, ki so zato sposobne. Mi dajemo in dovoljujemo njim in njihovim naslednikom nadalje letno štiri letne sejme v istem našem mestu Kočevju: enega v postu na kvartno nedeljo, drugega na dan sv. Filipa in Jakoba, tretjega na dan sv. Jerneja na Starcem tgu pri sari in četrtega na dan sv. Andreja s knezjo oprostitvijo, ki velja 14 dni pred omenjenimi dnevi in 14 dni po njih, z vsemi častmi, pravicami in svoboščinami, kupovanjem in prodajanjem in na vse druge načine in v obliki kot pri drugih naših mestih in trgih tankaj na Kranjskem.

Mi smo tudi dali iz posebne milosti poleg tega istemu našemu mestu Kočevje dovoljenje prirediti dve cerkveni prošenji, od katerih bo prvo v nedeljo po sv. Rešnjem Telesu in drugo v nedeljo po sv. Marjeti pri cerkvi sv. Rešnjega Telesa prav tam v Kočevju, ki bodo odsej naprej iste dni v istem našem mestu, ter smo jih tudi zavezali tako, da so pri cerkvi sv. Rešnjega Telesa.

Mi smo tudi podelili in dali

istim našim meščanom prav tam v Kočevju z rimsko cesarsko močjo in kot deželni knez in istemu našemu mestu Kočevju grb in okrasje, namreč modri ščit, na katerem je ograja v svoji barvi in v njem utriena hiša, pred katero stoji sv. Jernej, ki ima v eni roki knjigo in v drugi roki nož v beli barvi, tako kot je v njem narisano. Isto okrasje in grb, tak kot je v njem narisano, morajo uporabljati in izvajati oni in njihovi nasledniki za iste naše mestne potrebe, pečate velike in male in za vse njihove pismene izdelke, tudi za nečastne in resne in vse druge stvari in dejanja, neovirano od vsakogar, tako kot to delajo druga naša mesta prav tam na Kranjskem.

O tem zapovedujemo plemenitim našim ljudem, zvestim vsem našim glavarjem, grofom, svobodnim, gospodom, vitezom in služabnikom, upraviteljem, vicedomom, odvetnikom, oskrbnikom, graščakom, glasnikom, svobodnikom, deželskim sodnikom, županom, sodnikom, svetnikom, meščanom, srednjim in vsem drugim našim vplatom, podložnikom in zvestim, sedanjim in bodočim, resno in hočemo, da oni omenjeni naši meščani prav tam v Kočevju in vsi njihovi nasledniki povsem ostanejo pri zgoraj navedenih naših milostih, povzdighih, svo-

boščinah, letnih sejmih, preložitvah cerkvenih prošenj in zgoraj navedenem okrasju in grbu in se jih pusti mirno uživati in uporabljati, tako pri njihovem blagu in trgovini, trgovanju in kupnji in jih v tem ne sme motiti niti se pritoževati, niti dovoliti nikomur drugemu to napraviti, na noben način, če jim je ljubo vsem in vsakomur izogniti se naši teži nemilosti in globi 10 mark lotovega zlata, katerega so dolžni plačati polovico nam in našim dedičem v knezjo komoro, polovico pa istim v Kočevju, in to tolikokrat, kolikokrat bodo proti postopali.

Z listino tega pisma, pečatnega z vseh strani pečatom našega cesarskega veličanstva, izdano v Gradu v petek po sveti veliki noči po Kristusovem rojstvu 1471., našega cesarstva v 20., naše rimske države v 32. in Ogrske v 13. letu.“

To listino cesarja Friderika, ki smo jo citirali po privilegijski knjigi mesta Kočevja, je ponovno potrdil in obnovil, kakor dalje piše v sami privilegijski knjigi, še kralj Maksimilijan leta 1493 na Dunaju ter kralj Ferdinand 5. marca 1528 na Dunaju, nato spet kralj Ferdinand 5. aprila 1567 v Ljubljani in 1597 še nadvojvoda Karel, ki je določil z mejo tudi mestno pomirje. Vse te listine je ponovno obnovil in potrdil cesar Ferdinand III. leta 1642 s svojo privilegijsko knjigo za mesto Kočevje.

S samostojno listino je cesar Jožef I. obnovil in potrdil mestne privilegije mesta Kočevje 21. septembra 1707 na Dunaju. To listino hrani v originalu muzej v Kočevju.

Privilegijska knjiga je najstarejši ohranjeni dokument o podelitvi mestnih pravic Kočevju. Hranijo jo v kočevskem muzeju. (Foto: Jože Primc)

Zamosteški gasilci imajo v svojih vrstah tudi pionirje in ženske

Člani prostovoljnega gasilskega društva Zamostec pri Sodražici so pred nekaj leti zgradili s prostovoljnimi delom gasilski dom. Letos bodo dogradili še stolp in uredili fasado. Razen drugih prostorov je v domu tudi dvorana, ki jo uporabljajo za vse potrebe prebivalcev tega kraja, tudi za družabno življenje. Med ljudmi je veliko zanimanja za gasilsko organizacijo. Občnega zbora gasilskega društva so se udeležile razen gasilcev tudi žene gasilke in večje število pionirjev. Pohvalno je, da mladino vzgajajo tako, da vzbujajo

gasilstvo. Pionirji so z zanimanjem poslušali razpravo gasilcev o dosežanjem delu in načrtih društva. Zamosteški gasilci nameravajo tudi v bodoče posvetiti posebno pozornost strokovnemu izpopolnjevanju, v načrtih pa imajo nakup nove motorne brizgalne. Pohvaliti moramo marljivost tega gasilskega društva, ki brez dvoma sodi med dobra društva. Tako jih je ocenil poveljnik občinske gasilske zveze Tone Šobar, ki je sodeloval v nedeljo, 21. februarja, na njihovem občnem zboru.

Hočejo k Dolenji vasi

Občani Blat menijo, da imajo več skupnega z Dolenjo vasjo kot Rakitnico

Občani vasi Blate pri Dolenji vasi že nekaj let razmišljajo, da bi se odcepili od krajevne skupnosti Rakitnica in se priključili krajevni skupnosti Dolenja vas. Menijo namreč, da so njihove življenjske težave bližje težavam vaščanov Dolenje vasi. V Dolenjo vas hodijo rakiški učenci v podružnično osnovno šolo, pa tudi cesta Blate-Dolenja vas je bolj vzdrževana kot ona proti Rakitnici. Pričakujejo

tudi, da bi zaradi vsega tega v krajevni skupnosti Dolenja vas našli večje vsestransko razumevanje in pomoč za uresničitev svojih želja. Vaščanom Blat te želje ne kaže zameriti. Tako odločitev je njihova samoupravna pravica, za katero pričakujejo, da bodo našli razumevanja tako v Rakitnici kot Dolenji vasi.

Nova »Naša vez«

Konec februarja je izšla prva letošnja številka »Naše vezi«, glasila podjetja INLES Ribnica. Večji del časopisa je posvečen dogajanjem v podjetju (delu samoupravnih organov, nagrajevanju, delu organizacij znotraj podjetja) in vplivu nove gospodarske reforme ter devalvacije na poslovanje podjetja INLES. S prvo letošnjo številko »Naša vez« je prevzel urejanje tega glasila Franc Grivec, sekretar občinske konference SZDL Ribnica.

Kmalu Sitoplet

Poročali smo že, da je občinska skupščina Ribnica na zadnji seji ustanovila novo podjetje SITOPLET. Urejanje prostorov in montaža strojev za to podjetje, ki bo na Mlaki pri Opekarni, bo kmalu končano. Računajo, da bo novo podjetje začelo z delom še v marcu.

Spet novo zanimanje za Ribnico

V zadnjem obdobju se vedno več tujih podjetij zanima za sodelovanje z ribniškimi podjetji ali za odpiranje obratov v tej občini

Pri trgovskem podjetju JELKA v Ribnici že dolgo iščejo partnerja, ki bi jim pomagal pri preureditvi »Restavracije« in prenočišč. Po sedanjih računih bi za ta dela potrebovali okoli 2,4 milijona din.

Predvidena preureditev »Restavracije« bi obsegala: prezidavo in razširitev restavracijskega dela, dograditev novih prenočišč in izboljšanje opreme v sedanjih prenočiščih, preureditev kuhinje in pomožnih prostorov ter ureditev centralne kurjave.

23. februarja so obiskali predstavniki JELKE in občinske skupščine znano podjetje ISTRINA VINO na Reki, ki se zanima za razširitev svojega vpliva na Notranjsko in zahodno Dolenjsko (območje bivšega okraja Kočevje). Če bodo pri ISTRINA VINU ugotovili, da jim to območje zagotavlja večji promet, so pripravljene sodelovati pri nekaterih investicijah ribniškega trgovskega podjetja, kot so: ureditev »Restavracije«, gradnja novega trgovskega središča in gradnja skladišč.

Predstavniki JELKE se že dolgo dogovarjajo z različnimi sorodnimi podjetji o tesnejšem sodelovanju. Ta

POHVALA ZA UČENJE

Univerza iz Missisipija, kjer se izobražuje inž. Marjan Hočevar iz INLES Ribnica, je obvestila podjetje, da inž. Hočevar dobro premaže snov. Ker so se bali, da mu bo delala težave angleščina, so mu nameravali dati za študij le polovičen program. Vendar se je izkazalo, da je kos rednemu študiju. Od septembra je opravil že 6 izpitov, od tega 3 z odličnim uspehom.

Februarja letos je bil na Ugarju pri Ribnici tečaj za lovske čuvaje, ki so se ga udeležili tečajniki iz različnih krajev Slovenije. Obsegal je teoretični in praktični pouk. Na fotografiji so udeleženci lovskega tečaja. (Foto: Drago Mohar)

OBRAČUN KONFERENC IN ZBOROV VOLIVCEV

Nova vodstva čaka odgovorno delo

Udeležba na konferencah SZDL in zborih volivcev v ribniški občini zelo dobra — Občinski proračun na rešet — KOMUNALA, financiranje krajevnih skupnosti, asfaltiranje cest in kanalizacija

S konferenco krajevne organizacije SZDL v Loškem potoku 21. februarja se je zaključil prvi del razgibane politične dejavnosti v ribniški občini. V dobrem tednu dni so se zvrstile v dvajsetih krajih konference in zbori volivcev; slednje je tokrat sklicala Socialistična zveza, na njih pa so občani razpravljali predvsem o letošnjem občinskem proračunu, vlogi krajevnih skupnosti in načrtih le-teh.

Poudariti velja, da je bila udeležba skupnosti uspešno delujoje, kjer pa vse delo sloni le na redkih posameznikih, dejavnost ni razvita. Drugo je samostojnost in iznajdljivost vodstev KS, organizacij SZDL in odbornikov občinske skupščine. Zal so bili še marsikje občinski odborniki le občani na zboru volivcev, nepristranski opazovalci. »Ljudje z občine« pa pojasnjevalci, voditelji zborov in tudi celo »zaslišanci«. Čeprav pomeni letošnji zbori volivcev krepak korak naprej, bo treba v prihodnje storiti še enega; odborniki naj povsem samostojno vodijo zbor, tolmачijo občanom proračun in podobno.

V razpravah so prevladovala vprašanja s področja komunalne dejavnosti, financiranja krajevnih skupnosti, predvsem asfaltiranja cest in urejanja kanalizacije. Ceste 4. reda so ena najbolj pogostih tem razprav v skupščini in med občani. Občina namenja v primerjavi s proračunom (dobrih pet milijonov din letos bo v občinski blagajni brez TIS) dokaj nje denarje za občinske ceste, vendar je to še premalo. Ljudje se vedno bolj zavzemajo za postopno asfaltiranje glavnih občinskih cest in poti skozi naselja. Izračuni so že pripravljene številke visoke, zaskrbljujoče. V Gorici vasi potrebujejo za asfaltiranje kakih 500 metrov ceste skozi vas nad 220.000 din, v Otavicih za 300 metrov nad 90.000 din, v Dolenjih Lazih za 1400 metrov ceste nad 420.000 din itd. Izdatki za kanalizacijo v nekaterih krajih (Nemska vas, Gorica vas, Loški potok itd.) so še večji. Občina takih izdatkov ne zmora, zato bodo morale resno poprijeti krajevne skupnosti in vsi občani z različnimi oblikami samopriskpeva.

Naj iz razprav občanov izluščimo še eno posebnost. Pri obravnavi občinskega proračuna so se marsikje (Gorča vas, Vinice itd.) ustavljali ob proračunski postavki za socialno skrbstvo. Poudarjali so, da je občina v tem preveč širokogrudna (770.000 din!), da razmetava denar. Predvsem opozarjajo na tiste podpirance, ki

imajo posestva, otroci staršev ne vzdržujejo, po njihovi smrti pa se javljajo kot dediči. To se jim zdi krivično in je stvar treba urediti drugače. F. G.

ČREPINJE IZ LONČARIJE

MALA ŠOLA — Prejšnji teden se je v Dolenji vasi pričela mala šola. V prve osnovnošolske učenosti se bo uvajalo okrog trideset malčkov, ki bodo septembra zares oprtali šolske torbe in se dokončno poslovili od brezskrbne mladosti. Dosedanje izkušnje povedo, da so male šole izredno koristna stvar, denar za njihovo organizacijo pa se bogato obrestuje.

PUST PUST — Letošnji pust je bil res bolj skromen, pust. V Lončarji sicer nikdar ni bilo posebnih privedev. Redke maškare so se sprechajale po vaseh, največ otroci, nekaj jih je bilo na zabavah v gostilnah. Posledica izumrlega karnevala v Ribnici? No, otroci so se izdatno poveselili te dni, tudi zaradi lepega vremena. Nekdo iz Dolenje vasi pa je poskrbel za dodatno veselje otrok — maškar: po vasi jih je naložil vrhan kombi, jih prepeljal naokrog, tudi v Rakitnico, kjer so se naplesali, navrskali naveselili za vse dni do naslednjega pusta.

NACIONALIZACIJA — Na zboru volivcev v Rakitnici je več občanov načelo vprašanje povojne nacionalizacije zemlje, češ da je bilo pri tem več nejasnosti. Pravzaprav jih zanima, kako je z denacionalizacijo vsaj nekaterih zemljišč, ker menijo, da so bili nekateri preveč oškodovani. Občinska skupščina bo zbrala vse potrebne podatke o nacionalizaci-

Pri občinski skupščini Ribnica smo dobili zagotovilo, da bo novi most v Lipovščici zgrajen do 1. julija letos. Sedanji most na cesti Vinica-Lipovščica je slab in znaša njegova nosilnost le tona tovora. Novi most bo železobetonski. Ogrodje zanj je že prispelo.

V ribniški občini bi bilo nujno potrebno obnoviti še most na cesti v Ortneku, ki se je lani podri, in proput pri Jurjevici.

Cene v Kočevju in Ribnici

V ponedeljek so veljale v trgovinah s sadjem in zelenjavo v Kočevju in Ribnici naslednje maloprodajne cene:

	Kočevje (cena v din za kg)	Ribnica (cena v din za kg)
cvetača	5,20	5,90
čebula	3,60	3,65
česen	8,40	8,70
fižol	5,70	
	do 7,80	7,60
krompir	1,15	1,35
koleraba	2,00	1,90
korenje	4,30	
	in 6,20	6,90
kumare	14,00	
motovilec	9,40	
ohrovit	2,90	
pesa	2,80	2,80
por	3,90	4,20
petersilj	6,50	6,80
paradižnik	14,00	
repa - kisa	2,30	2,60
radič	8,40	
solata - endivija	4,40	4,15
špinača	6,30	6,50
zelje	2,70	2,40
zelje - kisto	3,20	3,40
zelenca	4,00	
fige - suhe		6,70
hruške	6,00	5,90
jabolka	2,40	
	do 4,20	4,80
limone	5,00	6,10
orehi	6,85	
orehi - jedra	31,50	36,90
pomaranče	4,75	
	do 5,60	5,20
slive - suhe	4,50	5,40
bananš	6,30	5,85
jajca	0,64	0,65

ZAKAJ TAKO?

Vsak bi gradil po svoje

So Ribničanje in Sodražani drago plačali urbanistični načrta zato, da ga ne bodo upoštevali?

V ribniški občini je vse manj zanimanja za gradnjo stanovanjskih hiš znotraj ožjega gradbenega okoliša. Za ožji gradbeni okoliš je izdelan in sprejet urbanistični načrt, zemljišče je v glavnem komunalno opremljeno, na razpisane licitacije pa je le malo ali celo nič prijav.

Nekateri menijo, da je vzrok za tako stanje predvsem v tem, da je zemlja predraga. Kvadratni meter komunalno opremljene zemlje — vendar brez kanalizacije — velja namreč 26 din. Ljudje pa nimajo denarja, da bi kupovali zemljo znotraj ožjih gradbenih okolišev v Ribnici in Sodražici. Vsak bi rad zgradil ceneje, na svoji zemlji ali zemlji sorodnikov.

Vendar se mnogi s takimi mnenji ne strinjajo. Trdijo celo, da je zemlja za zidavo hiš približno enako draga znotraj ožjega gradbenega okoliša kot po vaseh,

kjer bi lahko dovoljevali gradnjo le kmotom, se pravi za potrebe kmetijstva. Tako govorijo, da posamezniki kupujejo po vaseh zemljo, na kateri bi gradili, po 20, 25 in celo 30 din kvadratni meter. To je zelo drago, ker ta zemlja ni komunalno opremljena (vodovod, elektrika, cesta do zemljišča itd.). Trdijo celo, da si vsak želi hišo vsaj nekoliko izven naselja zato, ker ni rad v strnjem naselju, »kjer lahko vsak vsakemu v lonč gleda«. Zelo verjetno je precej resnice tudi na tej trditvi.

Vendar je dejstvo, da potem ribniška občina ne potrebuje urbanističnega načrta, za katerega je odštela 300.000 din. To je za majhno občino zelo velika vsota. Razen tega je gradnja na območju izven ožjega gradbenega okoliša prav gotovo občutno dražja.

Kurirji ali ilegalci?

Prebivalci s Kurirske poti v Ribnici se pritožujejo. Vzrokov je več, upravičeni. Naša pot, pravijo, je podobna strugi. Nihče ne skrbi zanjo. Po njej teče gnójnica. Iz novih hiš se nanjo zlivajo odtoki. Nihče nam ne pluzi. Sami kidamo sneg, če hočemo pozimi ven z avtomobil ali peš. Pri tem smo menda edini v Ribnici, ki kljub komunalnemu prispevku pri gradnji in prispevku za mestno zemljišče ničesar ne dobimo, celo vodovod smo si sami napeljali. Če bi bila med vojno taka ulica, bi se kurirji, po katerih se imenuje, na njej kaj hitro pobili.

In rešitev? Če drugače ne gre, preimenuvati ulico v — Ulico ilegalcev!

ORTNEŠKI POROČEVALEC

VOLKOVI IN MEDVEDI — Čeprav so bili to zimo napovedani obiski volkov, jih le ni bilo v ribniški dolini. Ze vedo, zakaj. Medvedi, ki spijo v naših hostah, pa se že prebujajo. Oni v Sobi se je skobacal iz brloga in se sprehodil po bližnji okolici. Sonec ga je zvalilo na sveto. Vendar se je kmalu vrnil spat. V lepa, zgodnja sončna jutra se že oglašajo prvi ptičji pevci, ki se bodo čez 14 dni že ženili.

HALO, SV. GREGOR! — 21. februarja je prvi stekel glas po žici iz Gregorije. To je velik dogodek za ta kraj. Zdjaj imajo dva telefona: v trgovini in gostilni. Prepričani smo, da bo še več naročnikov. Slemenec čestitamo ob novi pridobitvi.

POŽAR OB PROGI — V ponedeljek, 22. februarja, je letos prvi zagorelo ob prog. Iskra iz hlajona je zažgala suho travo ob prog. Požar bo zopet stalni strah naših gozdarjev.

ZAKASNELO NEDELJSKO »DELO« — Ze občinja enodnevna zamuda nedeljskega »Dela« je zdaj

povečana še za en dan. In še nagradna križanka je v njem! Ugotovite krivca!

NOVE AVTOBUSNE VOZNE — Iz krajev ob avtobusni progji od Velikih Lašč do Ribnice je sedaj že veliko delavcev zaposlenih v Ribnici in Kočevju. Zanje bi bilo treba uvesti avtobus, ki bi odhajal iz Velikih Lašč ob 5. uri. Vozil bi lahko le do Ribnice, kjer bodo laiki delavci za Kočevje prestopili na avtobus iz Sodražice. Prosimo podjetje SAP, da bi delavcem ugodilo. Na zborih volivcev so tudi predlagali, naj bi v večernih urah peljal zadnji avtobus iz Kočevja ob 21.15, in ne že ob 20.15.

NOČNI OBISKI — Še neznani ljubitelji tuje lastnine so izkoristili premalo skrbno zavarovanost ortneškega doma in brez večjih težav vstopili, se sprehodili po notranjih prostorih, naredili malo škode in potem zopet odšli. Take sprehode so si dovolili že drugi.

V. P.

Ženam za 8. marec

V Črnomaljski občini bodo v vseh večjih krajih krajevne organizacije SZDL skupno s šolami priredile proslave s krajsim kulturnim programom, zatem pa bo tovariško srečanje žena. V glavnem bodo prireditve v čast 8. marca v soboto in nedeljo, 6. in 7. marca. Tudi letos bodo predstavniki SZDL in ZZB NOV obiskali matere in vdove padlih borcev na domu, otroci pa bodo šli čestitat starejšim in bolehnim tovaršicam. V delovnih kolektivih pripravljajo posebne proslave in zabavna srečanja.

POPISOVALCI SO IMENOVANI

Na zasedanju občinske skupščine konec februarja so v Črnomlju imenovali 11 inštruktorjev za popis prebivalstva in 77 popisovalcev, med katerimi jih je nekaj predvidenih za rezervno. Na območju Adlešič bo popis opravilo 7 ljudi, v Dragatušu 10, v Semiču 18, na Vinici 13, v Črnomlju 28 in v Starem trgu 3. V kratkem se bodo popisovalci sešli na seminarju, kjer bodo dobili vsa navodila.

KURJAVA JE OPEŠALA

V dijaškem domu Črnomelj imajo centralno kurjavo že 17 let, toda v vsem času je ni nihče obnavljal ali popravil. Ker so zdaj na to napravo priključili še ogrevanje posebne šole, obstaja bojazen, da bo tepega dne povsod mrz. Peči pri centralni so opešale in so nujno potrebne popravil. Če se zgodi, da kurjava odpove, bo treba zapreti dijaški dom, gimnazijo in posebno šolo.

Cene v Metliki in Črnomlju

V trgovini „Mercator“ v Metliki in v trgovini s sadjem in zelenjavo v Črnomlju so veljale pretekli teden naslednje maloprodajne cene:

	Metlika (cena v din za kg)	Črnomelj (cena v din za kg)
cvetača	—	4,50
krompir	0,75	—
korenje	4,35	4,20
ohrovt	—	2,90
poteršilj	—	4,30
radic	—	13,60
solata - endivija	4,45	4,00
zelje	2,85	2,70
zelje - kisl	3,35	—
fige - suhe	6,80	—
bruške	6,10	5,50
jabolka	4,15	3,90
limone	5,60	—
pomaranče	5,10	5,05
jajca	0,60	—
grape fruit	—	4,50
ananas	8,30	8,20

VODSTVO POMLAJENO

V nedeljo, 28. februarja, je bil v Črnomlju občan zbor Avto-moto društva. Začel se je s polurno zamudo ob navzočnosti 58 članov. O dosedanjem delu odbora ni bilo kritike, pač pa so imeli več pripomb glede ugodnosti, ki jih imajo člani po statutu, a jih ne morejo uveljaviti. Izvoljen je bil nov 11-članski upravni odbor, v katerem je polovica novih članov.

Moške obleke solidnih krojev iz najkvalitetnejšega domačega in uvoženega stodoletnega kamgarna po 496 din vam nudi, doktor traja zaloga.

„Veletekstil“ ČRNOMELJ

ČRNOMALJSKI DROBIR

10 NOVIH ULIC V LOKI - Občinska skupščina je v novem naselju Loka, ki je bilo priključeno mestu, na predlog javne tribune občanov poimenovala 10 ulic. Loka z blizu 100 hišami bo imela Loško cesto, Batorajsko cesto, Majer, Pri mostu, Grajsko cesto, Ob stadionu, Kidričevo ulico, Viniško cesto, Na bregu in Lovsko pot.

PRVA IMENOVANJA - V temeljno kulturno skupnost občine Črnomelj, ki bo imela 27 članov in ki je tik pred prvim sklicem, je občinska skupščina že imenovala svoje 3 člane.

NI SAMO ZA ŽENSKÉ - V počastitev 8. marca bo v ponedeljek zvečer v črnomaljskem Prosvetnem domu svečana proslava, na kateri bo poleg ženskega povesnega zbora sodelovalo še več drugih domačih kulturnih skupin. Na prireditvi so resda vabljene predvsem tovaršice, dvorana pa je dovolj velika tudi za moške poslušalce.

PRED PROSVETNIM DOMOM so prejšnji teden posekali veliko vrbo, ki je dajala avtomobilom na parkirnem prostoru lepo senco. To je bilo potrebno, ker so močne ko-

NAMESTO PUHLIC O ENAKOPRAVNOSTI

Mama je ena sama...

Lepe besede za 8. marec zvenejo hitreje kot šopek rož — Tokrat bo mo ženo in mater predstavili tako, kot jo vidijo oči šolarjev iz Adlešič

MARJAN ADLEŠIČ, učenec 8. razreda: „Moja mama je dobra. Brez nje si ne morem zamisljati življenja. Naša mama dela ves dan. Otroke ima zelo rada. Pomagam ji, kolikor le morem. Če imam v šoli uspeh, je vsa srečna. Vedno poudarja, da ji s sestro napraviva največ veselja, če se dobro učiva.“

BRANKO VESELIČ, učenec 5. razreda: „Mama lepo skrbi zame in za oba brata. Vse opere, skuha, pospravi in dela po njih. Lepo je zvečer, ko je delo končano in še z nami pošali. Kadar se našmeje, se zdi, kot bi posijalo sonce. Če je huda, ji ne zamerim. Navad-

no sem res kriv. Ko sem bral knjige o mačehah, me je kar streslo od strahu, da se moji mami ne bi kaj naredilo.“

HELENA RAZTRESEN, učenka 7. razreda: „Pri nas smo štirje otroci. Ata je invalid; s postelje se ne premakne že več let. Naša mama ima veliko dela. Večstih jo razjezimo, a se nevihta knalu razkadi. Lani je bila v bolnišnici operirana. Doma je bilo vse narobe. Zelo sem se bala zanj. Če bi umrla, bi morala jaz skrbeti za očeta. Mami najbolj ustrezem, če po hiši pospravim. Kadar ima čas, piše pesmi. Ponosna sem nanjo in boljše mame si ne zelim.“

MARIJA POŽEK, učenka 8. razreda: „Mamo imam najraje. Zakaj? Skrbi za pet otrok, čeprav sta dva že poročena. Najbolj žalostna je, če dobim slabo oceno. Razjezi se večkrat, a ne zamerim. Ko bom sama imela otroke, jih bom vzgajala tako, kot nas je učila mama. Za 8. marec ji bova z bratom kot navadno nabrala šopek rož. Vem, da bo imela solzne oči.“

Je za mater še kakšna večja vrednota od toplih otroških besed? Je kje še večje bogastvo od zdravih in pridnih otrok? Je še kaj bolj ganljivega od šopka travniških rož, poklonjenih iz srca? **RIA BAČER**

ČRNOMALJSKI ODBORNIKI SO REKLI:

Lepo, toda za kmeta še mnogo premalo

Vrsta novih davčnih olajšav pomeni za kmete razbremenitev, vendar napredka kljub temu ne bo, dokler carina in tržišče ne bosta urejena

Na petkovem zasedanju občinske skupščine Črnomelj je bilo v razpravi 8 odlokov, sprejeli so petletni program izgradnje osnovnega šolstva in otroškega varstva, hkrati pa so dobili odborniki prve podatke o letošnjem občinskem proračunu.

V dokaj obširni razpravi, ki jo je sprožil odlok o prispevkih in davkih občanov, bi človek pričakoval malo več zadovoljstva ob dejstvu, da se kmetijstvo vsaj pri davčni politiki razbremenjuje, toda več je bilo kritike.

„Samo v mlajih davčnih olajšavah ne vidimo možnosti za napredek kmetijstva.“ so dejali v razpravi. Ali pa: „Dokler ne bo imel kmet možnosti za nabavo mehanizacije pod ugodnejšimi carinskimi pogoji in dokler razmere na trgu s kmetijskimi pridelki ne bodo urejene, bistvenega premika na kmetih ne bo. Kaj pomaga 70-letnemu možaku priznati nekaj davčnih olajšav, če je sin s kmetijstva pobegnil, ker ni mogel kupiti kosilnice!“

Vsekakor imajo take in podobne izjave, ki smo jih slišali na seji, osnovno, očitno pa je tudi bilo, da odborniki premalo poznajo smisel odloka. V isti sapi, ko so se zavzemali za čim večjo podporo kmetu, je padel celo predlog, da bi znižali eno od olajšav, predvideno v osnutku občinskega odloka. Ker je odlok o prispevkih in davkih zelo važna stvar tako za zaposlene, kot za kmete in obrtnike, je res škoda, da o njem niso prej razpravljali na terenu.

Medtem ko prispevna stopnja iz osebnega dohodka zaposlenih ostaja 4,63 odst., se pravi na lanski ravni, gre za večje spremembe pri obdavčevanju kmetov. Razen olajšav za borce, ki so jih imeli že doslej, bodo po novem deležni davčnih popustov kmetje zaradi investicijskega vlaganja ali šolanja otrok na kmetijskih šolah.

renino drevja razmajale ploščad, razen tega se je vrba tako razrasla, da je zakrivala pogled na zgodovinsko stavbo, kjer je bilo februarja 1944 zasedanje SNOŠ. Rečeno je, da bodo na tem prostoru zasadili primernejše drevje, vsekakor pa prostor ne bo ostal brez zelenja.

V TRGOVINI VELETEKSTIL so imeli precej prometa z letnim blagom za ženske obleke, ki so ga prodajali v ostankih na kilogram. Med kosi blaga je bilo precej uvoženega iz Madžarske, cena pa je bila zares ugodna. Ob današnji splošni druginji vsaj nekaj cenenejša!

ČRNOMELJ IMA PREČEJ razvito telefonsko mrežo naročnikov, kakih 200 števil pa bo letos na novo vpeljanih. Ob tem pa v mestu ni niti ene javne telefonske govornice. Resda se stranke poslužujejo telefona v Gradu ali v hotelu, vendar javne govornice najbrž ne bi bila odveč.

TRJE SO UMRLI - Pretekli teden so na črnomaljskem matičnem uradu zabeležili tri smrti: umrl so: Franc Špehar iz Desina 6, star 67 let, Franc Zunič iz Pavičič, star 49 let, in Jože Staniša iz Rodin, star 74 let.

Sodeč po informaciji, ki so jo odborniki dobili o predvidenem letošnjem občinskem proračunu, se obeta splošno zategovanje pasu. V občini računajo zbrati s sredstvi za TIS in republiško dotacijo 8.593.540 din, toda za potrebe šol-

stva bo treba odšteti 160.000 din več kot lani, za knjižico zavzoavnje pa 270.000 din. To so stroški, ki jih lani ni bilo. Jasno je, da ne bo mogoče upoštevati zahtev tistih uporabnikov, ki so letos prosili kar za 300 odst. več, kot so dobili lani. Stabilizacijski ukrepi segajo v sleherno občino, in če smo se odločili za omejitve potrošnje, bo treba to upoštevati.

Vinica: kar je rečeno, je storjeno

Krajevna skupnost ima za letos obširne načrte — Dolgoletnega predsednika Mika Maliča je zamenjal Florijan Jaketič iz Vinice

Načrt za delo v letu 1971 je gotov. Krajevna skupnost je lanski plan v celoti izpolnila, izjema je le obnova električnega voda na Vinici, česar pa ni bilo mogoče narediti zaradi prehude obremenjenosti obrata Elektro v Črnomlju.

Razumljivo, da so ureditev javne razsvetljave letos postavili na prvo mesto. Predvideno pa je, da bi cestne svetilke namestili vse do posameznih ocepov v sosednje vasi. Veliko zavzetost kaže krajevna skupnost z zunanjo ureditvijo kraja. Nasade rož in cvetja bodo še razširili, obenem pa postavili nekaj klopi, ki bodo v polnem času prišle prav tudi izletnikom. Ker promet v kraju narašča, za varnost pa ni dobro poskrbljeno, bodo namestili 6 prometnih znakov v središču kraja. Seveda bo krajevna skupnost tudi letos skrbel za popravilo vaških poti do bližnjih naselij, odep cestne proto Preloki pa bi radi asfaltirali vsaj do ovinka pri sejmšču, kjer bo zgrajena betonska nakladalna postaja za živino. Kot „nujna“ smatrajo še do-

datna popravila pokopališča. Zid je v dolžini 80 metrov slab, in če ne bo obnovljen, bo še bolj razpadel. Z naštetimi deli bo precej stroškov, razen tega pa bodo finančno podprli še razna krajevna društva. Koliko denarja bo na razpolago, še ni znano, ker še ni bil sprejet občinski proračun, iz katerega dobivajo skromno dotacijo vse krajevne skupnosti.

Vse od ustanovitve krajevne skupnosti dalje je bil predsednik MIKO Malič, ki ima precej zaslug za uspešno delo. Ker mu je potekel mandat, so se Vinčani prizadevali predsedniku lepo zahvaliti, na njegovo mesto pa izvolili Florijana Jaketiča, ki prav tako kaže veliko zanimanja za čim hitrejši razvoj kraja.

FRANČ PAVLAKOVIČ

»Dolenjski list« v vsako družino

KONCERT IZ LJUBLJANE

V petek, 19. februarja, je osnovna skupnost Glasbene mladine Bele krajine organizirala koncert pihalnega orkestra srednje glasbene šole iz Ljubljane. Gostoval je v Črnomlju in v Metliki. V Črnomlju so hkrati počastili obletnico zasedanja SNOŠ, koncert pa je bil zelo dobro obiskan. Udeležili so se ga predvsem učenci osnovne šole in dijaki gimnazije. Kljub večkratni trditvi nekaterih kulturnih delavcev in odgovornih družbeno-političnih ljudi, da za zahtevnejše koncerte ni pravega zanimanja, je ta prireditve dokazala nasprotno. Mlade poslušalce je zlasti presenetila kvalitetna raven mladih glasbenikov. Program je bil sestavljen tako, da je bilo za vsakega nekaj. Med drugim smo slišali ubrano barvitost baročne glasbe, idilično domačnost v Vaški suiti, Kolo iz Gotovčeve opere Ero z onega sveta ter A. Hačaturjana Ples s sabljami. **FRANCE ZUPANČIČ**

V Gribljah imajo pred zadržno stavbo vsako drugo sredo odkup. Nazadnje, 24. februarja, zares ni bilo nobene gneče. (Foto: Ria Bačer)

Načrt ne bo le kos papirja

15 milijonov dinarjev bi potrebovali letos za investicije v šolstvu — Predvsem naj bi dogradili stavbo posebne šole v Črnomlju

Petletni program razvoja šolske mreže v črnomaljski občini je bil pred več kot letom dni gotov. V okviru tega načrta je bila lani zgrajena posebna šola (I. del), čimprej pa bi se morali lotiti naslednjih del:

— nadaljevati gradnjo posebne šole;

— nadaljevati gradnjo osnovne šole v Loki, kjer bi morali zgraditi 6 učilnic, telovadnico ter sodobno kuhinjo z jedilnico;

— posodobiti učilnice v Semiču in napeljati centralno kurjavo;

— preurediti 4 učilnice na Vinici in dograditi 4 nove šolske prostore;

— v Dragatušu, Starem trgu in Adlešičih zgraditi telovadnice.

Za vsa naštetja dela bi potrebovali po sedanjih gradbenih cenah 15 milijonov dinarjev. Poleg tega predstavljajo učiteljska stanovanja poseben problem, ki je najbolj pereč v Dragatušu, v Semiču in Črnomlju. Za prvo silo bi potrebovali vsaj 15 stanovanj za prosvetne delavce. Medtem ko so načrti za gradnjo manjšega stanovanjskega bloka v Dragatušu že naročeni, pa za Semič in Črnomelj še niso predvidene rešitve.

Kakor je zatrdil Jože Strmec, referent za šolstvo pri občinski skupščini, si zelo prizadevajo zbrati potrebna sredstva, da bi načrte lahko izpeljali. Trenutno so prizadevanja usmerjena zlasti

v pridobivanje sredstev za gradnjo posebne šole. Za dograditev 6 učilnic, ki bi lahko sprejele še 60 otrok v eni izmeni, je po predračunu potrebnih okoli 1.200.000 din. Nekaj lastne udeležbe bi lahko zagotovili, vendar je gradnja odvisna od posojila, ki ga bodo prosili pri republiških skladih.

PO TREH MESECIH DRUGI

Leta 1968 je bil opravljen popis za stanovanjska posojila borcev v občini Črnomelj. Po več sto prjavljenih takrat se je naknadno priglasilo še več kot 100 interesentov. Do zdaj je 836 borcev dobilo odobrena stanovanjska posojila za skupno 8.160.000 dinarjev, toda od teh jih 228 ni sklenilo pogodbe z banko. Bojijo se, da vračila ne bi zmogli, tako je 1.700.000 din trenutno dolocenih zanje, a denar stoji. Tri mesece morajo lastnike odobrenih posojil čakati, da sklenejo pogodbo, če ne, lahko posojilo dodelijo drugemu.

V Lokve bo prišlo kakih 20.000 ljudi

Odbor za organizacijo osrednje slovenske proslave ob 30-letnici vstaje, ki bo 22. julija v Lokvah, pripravila v vsej Beli krajini pred srečanjem in po njem niz kulturnih prireditev, več razstav partizanske knjige in muzeja NOB. Osrednja prireditve, ki jo bo obiskalo kakih 20.000 ljudi iz vse Slovenije, bo v vrtači pri spomeniku Stanetu Rozmanu v Lokvah. Prostor bodo primerno uredili. Odbor bo poskrbel za izdajo brošure s prikazom NOB v Beli krajini in njenega povojnega razvoja, udeležencem proslave pa bo na voljo novi turistični vodnik. Predvideno je, da bodo po slavnostnem programu v vseh večjih krajih zabavne prireditve z nastopom folklorne, v zabavnem delu na prireditvenem protoru pa bo brzkone sodelovala karavana jugoslovanskih pevcev zabavne glasbe.

Ura počitka je že razkošje

Delavnik Nemaničeve Marije se začne v temi in traja do trde noči — »Moj dopust je njiva, zabava pa, kadar je zbrana družina«

Ce ji ne bi lasje ob temenu spreminjali barve, bi človek dejal: mlajša ženska, polna vedrine in brez skrbi. Toda drugi jaz 37-letne Marije Nemančeve je en sam brezkončen delavnik, v katerem leta bežijo.

V Novotoku je poznajo kot dobro delavko, ki je že 11 let v podjetju, na Božakovem, kjer je doma, je kmetica kot vse vaščanke. Opisala mi je svoj delovni dan in prav nič posebnega se ji ni zdelo, kar je povedala:

„Ko mine četrta ura zjutraj, sem na nogah. Pomolzem, pri-

pravi zajtrk za šestčlansko družino, potem se mi že mudi v službo. Pozimi imam peš dobro uro hitre hoje, poleti se vozim s ponijem. Delam v smelalni koloni. Ves čas sem na nogah in vseh 8 ur se moram kaj hitro obračati pri strojih. Na poti domov že mislim, kakšno delo me čaka. Pri pospravljanju mi že pomagajo otroci, jaz moram na njivo, v vinograd ali k živini. Zvečer štavam ali likam in malemu pomagam pri učenju.“

— Kaj se res ne zavedate, da je vaše življenje eno samo garanje? Se vam na zdravju nič ne pozna?

„Čutim, da zadnje čase pesam. Včasih mi ni bilo nič dva dni po nočnem „šitu“ zdržati brez spanca, zdaj tega ne zmorem več. Srce mi nagaja in hitro se razburim. Pravijo, da je to bolezen današnjega časa.“

Prav zasmejala se je, ko sem jo vprašala, kako preživi dopust.

„Moj dopust je na njivi! Navadno v tem času se temeljito počistim po hiši. Se nikdar nisem bila z družino na dopustu. Pet nas je in moj zaslužek je edini stalni vir dohodkov. Iz kmetije ne ostane nič za prodajo, morda vsaki dve leti kak telček.“

— Vsa človek ima v sebi skrito nagnjenje, bodisi do knjig, petja ali glábe. Kaj vas razvedri?

„Tekvizije nimamo. Ce imam kdaj minuto časa, pogledam časopis. Zadnje čase si privoščim unco počitka ob nedeljah popoldne. Zdi se mi nepopisen užitek in pravo razkošje. Vesela sem, kadar se za god zbere vsa družina ali če gremo kdaj na veselico. Več si niti ne želim. Biti srečen zame ne pomeni brezdelja, temveč zadovoljstvo po opravljenem delu.“

R. B.

Z dograditvijo novega sejmišča izven mestnega središča v Metliki begradovci nadaljujejo. Teren je že utrjen, postavljenec so stajali na ograji. Kaž, da bo do preselitve sejmarjev kmalu prišlo. (Foto: RIA Bačer)

Novi val vinogradniške obnove

Buldožerji nadaljujejo jeseni začeto rigolanje vinogradov na metliškem območju — V petih letih ne bo več vinograda po starem sistemu!

V združnih vinogradih so se spomladanska dela že pred tedni začela, prav tako zasebniki hitijo v lepem vremenu opraviti obrezovanje trt in prvo okopavanje. Zadruga je že obrezala selekcionirani material za cepljenje trsnih sadik, po katerih je izredno povpraševanje. Prodali so že 70.000 sadik, interesentov pa je še veliko več.

Vse to sodi v novi val vinogradniške obnove, s katero so že minulo jesen obnovili okoli 30 hektarov zasebnih vinogradov, spomladi pa bo

opravljeno rigolanje še na 15 do 20 hektarjih vinogradniških površin. Lastniki večjih obnovitvenih parcel (nad 40 arov) dobijo za obnovo po-

sojilo pri občinskem skladu za pospeševanje kmetijstva. Lahko nabavijo cepilneke, opravijo rigolanje, dobili bodo še žico in drug material, potreben za ureditev sodobnih nasadov.

Tako široke obnove zadnja leta ni bilo, začetek nove vinogradniške poti pa je bil pred leti, ko je zadruga na svojih površinah na Vinomeru in v Vidoščih na novo uredila trtje po sistemu, ki omogoča strojno obdelavo. Čeprav gre v tak nasad manj trt, zraste več in z manjšimi stroški kot v gosto zasejanih vinogradih. Kmetje so se o tem prepričali na lastne oči, zato je za obnovo tudi vedno več zanimanja. Če bo rigolanje napredovalo tako kot zdaj, potem v petih letih na metliškem območju ne bo več vinograda po starem sistemu.

Vinogradniki so tudi spoznali, da obdelovanje sodobno urejenega trtja pomeni proizvodnjo, kajti žive delovne sile manjka, razen tega je zelo draga. Prav tako vse manj vinogradnikov dvomi o koristnosti novega Zakona o zaščiti vin, ki so ga sprva slabo razumeli. Po vsem tem kaže, da bo načrtna usmeritev metliškega kmetijstva v vinogradništvo uspešna. Sveda ne čez noč.

Z OBČINSKE SEJE V METLIKI

Kolikor je možno, so kmete razbremenili

Kratko pa jedrnato so razpravljali v četrtek, 25. februarja, saj je bila seja občinske skupščine v dobrih dveh urah končana — V novem odloku o prispevkih in davkih je vrsta olajšav za kmete

Prebivalstvo je z osnutkom novega odluka o prispevkih in davkih že dokaj dobro seznanjeno, saj je bil v obravnavi na celotnem območju občine. Tako je besedilo z vsemi pripombami prišlo pred odbornike in posebne razprave ni bilo. Izglasovali so le nekaj drobnih popravkov, katere sta predlagala v zadnjem hipu svet za kmetijstvo in svet za gospodarstvo. Pri dodatnih spremembah gre v glavnem za olajšavo, ki je bodo deležni lastniki več vinogradniških parcel, če skupno obnovijo kom-

pleks najmanj 30 arov vinograda po sodobnem sistemu.

Značilnost novega odluka je, da so prispevne stopnje tako od osebnega dohodka zaposlenih kot za kmete in obrtnike med najnižjimi v Sloveniji. Kmete so razbremenili, kolikor je bilo mogoče. Celotno davčnih olajšav so dobili tisti kmetje, ki razvijajo dejavnost in se lotevajo sodobnega kmetijstva in vinogradništva. Prav tako politika vlada pri obdavčevanju obrti. Tu so z minimalnimi prispevnimi stopnjami podprli manjkajoče ali umirajoče obrti, kot so čevljarstvo, kolarstvo, sodarstvo itd., ter s 50 odst. odpisi lončarje, sedlarje, tapetnike, šivilje itd.

Na občini so izračunali, da bi z

malo večjimi davki ne mogli rešiti perečega stanja v občinskem proračunu, pač pa bi s tem predvsem kmetom močno poslabšali položaj. Že tako bodo letos bolj obremenjeni s povečanim prispevkom za zdravstveno zavarovanje.

Drugi odlok, ki so ga na seji izglasovali, določa tehnične normative za vzdrževanje stanovanjskih hiš, stanovanj in poslovnih prostorov v družbeni lasti. Stari odlok iz leta 1965 je bil povsem zastarel. Do zdaj je vsaka občina po svojih merilih določala, kaj spada pod investicijsko in kaj pod redno vzdrževanje hiš, po novem odloku pa so te stvari enotno urejene za vsa republika.

Odborniki so dobili še informa-

cije o veliki mednarodni turistični priložnosti, ki se Metliki obeta 28. maja s Kmečko ohočto. Imenovali so osrednji prireditveni odbor, ki ga vodi podpredsednik inž. Ivan Kostelec, ter še 7 pododborov.

Tokrat je precej časa ostalo za točko „Razno“, kar je bilo odbornikom zelo povšeči. Navadno zaradi obširnega dnevnega reda ne morejo načeti stvari, ki jih predlagajo njihovi volilci, tokrat pa so si s socialnimi problemi in težavami krajevnih skupnosti doobra olajšali dušo.

Dve zadevi hkrati zorita

Na Grabrovcu se potegujejo za gradnjo gasilskega doma in za boljšo elektriko — Vaščani pripravljeni veliko sami dati

Grabrovčani so se naveličali sestajanja v stari in vlažni zidnici, kjer je posebno pozimi sila neprijetno. Gasilci imajo težave še s shranjevanjem orožja, zato v vasi že več let zori želja po gradnji gasilskega doma. Na Grabrovcu se je zdaj premaknilo. Odločili so se še v letu 1971 začeti gradnjo in ukvarjali se že z lokacijo ter načrti. Večino del so pripravili ljudje opraviti sami. Ker bo dvorana gasilskega doma na voljo tudi drugim vaškim organizacijam, bo pri gradnji sodelovala vsa vas. Sklenili so, da bodo temelji za novo stavbo še letos gotovi, ostala dela pa nameravajo opraviti postopoma.

Razen tega je v vasi še velik problem oskrba z električnim tokom. Zdaj imajo vod napeljan s hrvaškega omrežja, je pa dotrajan in nihče ne skrbi, da bi ga obnovili. Prav zato Grabrovčani predlagajo priključitev k domačim proizvajalcem toka in prosijo, da bi jih obiskala komisija ter se prepričala o njihovih trditvah, poiskala pa naj bi tudi ustrezno rešitev. Zdaj je električni tok tako slab, da se zvečer pri luči še brati ne da, kaj šele, da bi lahko taka elektrika poganjala stroje.

Vas je lotila dveh velikih akcij, ki bodo zahtevale veliko organizacijskih naporov in fizičnega dela. Pripravljenost za sodelovanje na vasi je

izredna, da pa znajo izpeljati zahtevne naloge, so dokazali že pred leti, ko so na enak način gradili most. Vaščani Grabrovca so poslali svojo delegacijo na občino, kjer so razložili svoje načrte, obenem pa so prosili vsaj za skromno materialno podporo, kajti za material bodo morali odšteti denar.

SPREHOD PO METLIKI

METLIŠKI MINI GADJE IN BEEOUŠKE so na pustni terek le prilezli iz lukenj. Več kot 150 pisano oblečenih otrok — nekatere maske so bile prav posrečene — je s petimi godci na čelu ta dan oživilo metliške ulice in trge. — Baje so pri Bartusu vse popoldne in še pozno v noč zasedali člani glavnega gadje gnezda. Kaj so sklenili, nismo izvedeli. Da le niso samo v vinu utapljali spominov na lepše stare čase.

STIRI MONTAŽNE AVTOBUSNE ČAKALNICE — na Suhorju, pod suhorsko žago (to je na odcepu ceste v Bušinj vas oziroma na Radovico), na Lokvici in v Podzemlju — so pretekli teden postavili delavci metliškega komunalnega podjetja. Čakalnice sicer še niso dokončane, strehe pa le varujejo potnike pred padavinami.

METLIŠKI GASILCI POTREBUJEJO poleg drsalnega prta še kombi za prevoz prenosne motorke Rosenbauer in motiva. Res imajo gasilci nov avto z motoriko in 2400-litrsko cisterno, vendar se vanj lahko s soferjem vred stlači le sedem ljudi.

PRIPRAVLJENIH BO TISOČ NAGELJNOV

V Mercatorjevi samopostrežbi bodo tudi letos pred 8. marcem nabavili dovolj cvetja za obdaritev žena. Na voljo bo kakih 1000 nageljnov, veliko lončnic in spominkov, primernih za darila.

DOBRAVICE: ELEKTRIKA IN VODOVOD

Želja prebivalstva, da bi vaški izvir porabili za vodovod in da bi vas dobila trofazni električni tok, je ponovno prišla do izraza na nedavni krajevni konferenci SZDL. Medtem ko za gradnjo vodovoda ni takojšnjih možnosti, pa se vsem Krivoglavice, Dobravice in Gerčiči več obeta glede elektrifikacije. Če bodo vaške organizacije složno nastopile, najbrž pri tem ne bo večjih težav.

POLEG KVALITETE POTRDILO

V register vinogradov, ki ga vodijo na občinski skupščini v Metliki, je doslej vpisanih samo 20 odst. vinogradnikov, drugi s tem odlašajo. Kmet, ki je nezaupljiv že po naravi, se boji, da je pri tem v ozadju nadzor davkarje, in verjetno bo še nekaj časa trajalo, preden se bodo bolj množično odločali za vpis. Vedeti pa morajo, da kmetijska zadruga odkupuje samo vino, katerega lastnik se razen s kvaliteto izkaže še s potrdilom o vpisu v register.

V DRUGEM POLLETJU BO BOLJŠE

Na osrednji osnovni šoli v Metliki in njenih podružnicah je bil ob polletju dosežen približno enak učni uspeh kot lani. Brez slabe ocene je izdelalo 73 odst. otrok. Slabši učni uspeh so imeli učenci od 5. razreda dalje, medtem ko je v prvih štirih razredih uspeh nad 85 odst. Do konca šolskega leta računajo na povsem drugačno sliko, ker so organizirali obsežen dodatni pouk.

ČRNINA V NOVI OBLEKI

Konec aprila bo v prodaji metliška črnina z novo etiketo in lepšo steklenico. Metliška vina klet hoče s tem bolj poudariti kvaliteto. Obenem bo uveden zaščitni znak poslovnega združenja STYRIE iz Maribora, ki je edini v Sloveniji pristojen za zaščito vin.

Prekupčevanje s piščanci

Ugotavljajo, da v predelih ob Kolpi nekateri podjetneži prodajajo enodnevne piščance kot prvovrstne, v resnici pa kupci dobijo petelinčke, ki ne dosežejo več kot poldrugi kilogram teže. Zaenkrat ni mogoče narediti drugega kot priporočati kmetom, naj piščance nabavljajo pri zadruhi, kjer je kvaliteta zagotovljena, tržna in veterinarska inspekcija pa bosta prekupčevalcem stopili na prste.

METLIKA: NA KRIZIŠČU V KOLESARJA — Janez Rozman iz Purge je 23. februarja v Metliki s fičkom zbil Antona Planinca, ki se je pečjal s kolesom. Nesreča se je zgodila na križišču. Kolesar je bil laže ranjen.

KAJ BI Z DENARJEM?

Na letni konferenci Socialistične zveze in zboru volivcev na Božakovem so precej razpravljali o nizkih borčevskih priznavalninah, o slabih cestni ter delu krajevne skupnosti. Ta ima že dve leti skromen denar v blagajni, ker se ne morejo sporazumeti, kako bi ga porabili. Občani so predlagali, naj SZDL poskrbi za ponovno oživitve prosvetnega društva, ki je bilo svoj čas eno najbolj delavnih v občini. Za novega predsednika organizacije je bil izvoljen Anton Črnučelj.

Za praznik vseh žena

Sekcija za družbeno aktivnost žensk v Metliki namerava za letošnji 8. marec obdariti starše in vdove padlih borcev. Po nekaterih krajevnih skupnostih pripravljajo zanje skromne pakete, na Suhorju in v Podzemlju pa bodo imeli raje pogostitev. Po spisku iz 11 območij občine Metlika bodo obiskali 125 žena na domovih. V Metliki pripravljajo mladinska skupina „Osip Šest“ svečano akademijo.

Miloš Tancik - petdesetletnik

Kar hitro dozoreva medvojna mlada generacija: tisti, ki so kot dvajsetletniki dočakali začetek druge svetovne vojne, se letos srečujejo že z Abrahamom. Med njimi je tudi Miloš Tancik iz Metlike, ki je 23. februarja dopolnil petdeset let.

Po osnovni šoli v domačem mestu in po nekaj razredih gimnazije v Ljubljani se je izučil natatarskega poklica in se zaposlil. Zdaj imajo vod napeljan s hrvaškega omrežja, je pa dotrajan in nihče ne skrbi, da bi ga obnovili. Prav zato Grabrovčani predlagajo priključitev k domačim proizvajalcem toka in prosijo, da bi jih obiskala komisija ter se prepričala o njihovih trditvah, poiskala pa naj bi tudi ustrezno rešitev. Zdaj je električni tok tako slab, da se zvečer pri luči še brati ne da, kaj šele, da bi lahko taka elektrika poganjala stroje.

Vas je lotila dveh velikih akcij, ki bodo zahtevale veliko organizacijskih naporov in fizičnega dela. Pripravljenost za sodelovanje na vasi je

Vsa povojna leta pa je poleg poklicnega živel še drugo življenje: bil je pevec, igral je pri godalnem orkestru, plesal pri folklori, telovadil pri Partizanu, delal pri gasilcih, sodeloval v tem in onem društvu. Še danes pa mu je pri srečo delo z mladino, saj je že več let predsednik občinske zveze društva prijateljev mladine, je član temeljne izobraževalne skupnosti in že dolga leta vnet poveljnik gasilskih pionirjev.

Kaj je potem čudno, da je sredi mladine tudi naš jubilar? In vedno svež in mlad? In naša želja je, da bi tak ostal še dolgo let.

Praznovanje v vseh obratih

Sindikalne organizacije v obratih tovarne BETI so prevzele organizacijo praznovanja počastitev dneva žena. Povsod bodo zaposlene tovarišice po krajšem kulturnem programu pogostili. Sestanek bodo izkoristili še za pojasnilo o gospodarjenju v lanskem letu ter o trenutnem položaju podjetja. Tudi v obratu tovarne NOVOTEKS bodo 8. marec lepo počastili. Po delu bodo kar stoje poslušali krajši program, nato bodo tovarišice skromno obdarili.

V novi 9-stanovanjski blok v Metliki, ki ga je gradilo domače komunalno podjetje, so se že vselili stanovalci. Ko se je začela gradnja, so se bali, da stanovanj ne bo mogoče prodati, izkazalo pa se je, da je interesentov več kot stanovanj. (Foto: Bačer)

metliški tednik

SEVNIŠKO POPREČJE: DEVET ŽENSK NA ENEGA MOŠKEGA — Na ta „družbeni problem“ so opozorili na sevniški maskaradi. Razen „harema“ pa so peljali po glavni ulici tudi prevozen nadvoz, krematorij, javno telefonsko govornico in javno stranišče, prikazali so, kako se dvigne devalvirani dinar itd. Res škoda, da je maskaradni spreved zmotilo snežno neurje, ki se je tik ob začetku prireditve spustilo nad Sevnico. (Foto: M. Legan)

Med prvimi, ki so se letos nasmejali glasilu krških pustnih veseljakov „PUSTNIM NOVICAM“ so bili tiskarski delavci „Papirkonfekcije“ (zgoraj) — Šentjernejski kurent in nevesta (levo) sta prepotovala s svojim spremstvom domala vso občino. Nikjer niso ostali resni, ko so ju zagledali. (Foto: S. Dokl)

Naši pustni snemalci so beležili za pozne rodove

DEVALVACIJA PO MOKRONOŠKO. Razvrstitev dinarja je bilo nasploh najbolj hvaležno dejanje, ki je spodbujalo domisljivo pustnih burkežev. V mokronoškem karnevalu so v sprevedu peljali tudi tole „tehtnico“, ki kaže, da našemu dinarju hudo manjkajo uteži. (Foto: M. Legan)

Nihče ni pričakoval, da bo šolski pustni karneval v Novem mestu tako uspel. V sprevedu, ki je na pustni torek popoldne korakal skozi mesto, je bilo blizu 1200 maskar. Kaj takega Novo mesto še ni doživelo! Škoda le, da je snežna ploha prehitro naredila konec rajanju pred prosvetnim domom. (Foto: Ria Bačar)

Ribniška marka je res najtrdnješa valuta, zato pa je pogreb ribniškega Kurenta Naceta devalviran še bolj kot dinar. (Foto: Drago Mohar)

Devalvirani Kurent Nace

Iz leta v leto ima slabši »pogrebe«

Poročali smo že, da je nekdanji sloveči ribniški pustni karneval popolnoma propadel. Komaj pa se životari svečan pogreb pokojnega Kurenta Naceta, ki je v sredo po pustnem torku.

Še pred dvema, tremi leti je pokojni Nace od srede zjutraj do popoldneva ležal na parah v ribniški „Restavraciji“, kamor ga je prihajalo krogov staro in mlado iz Ribnice ter bližnje in daljnje okolice.

Popoldne so se maskare zadnjič zbrale, naložile pokojnega Naceta Kurenta na okrašen voz in ga z godbo spremljale od gostilne do gostilne, kjer so si pogrebeci po stari kranjski navadi „privezovali dušo“. Po več ur trajajoči vožnji so končno pripeljali pokojnika na most čez Bistrico, opravili nad njim še zadnje

„molitve“, ga zažgali in vrgli v vodo. Ze lani pokojnega Naceta niso več vozili na vozu, ampak so ga nosili štirje pogrebeci. Bili pa so pri pogrebu tudi „župnik“, godba in več drugih maskar.

Letos je pogreb „devalviran“ le na eno pravo maskaro („Burovž“), „pokojnika“ pa sta nosila le dva pogrebeca. Seveda je tudi letos šel za pogrebom kočevski stari Cigan Stefan, ki pa ni bil maska, ampak „original“.

Če bo „Kurentov pogreb“ še naprej tako žalostno propadal, potem lahko že prihodnje leto pričakujemo — kot pravijo šaljivi Ribničanje — „da bo šel pokojni Nace Kurent sam za svojim pogrebom in da bo tudi kar sam skočil z mostu v ne preveč bistro Bistrico.“

P-c

Z letošnje otroške maskarade na Mirni. (Foto: Sladič, LT Mirna)

Tudi brežiški copatarji slavijo za pusta — na sliki slovesna podelitev nagrade zaslužnemu copatarju Simonu. (Foto: Baškovič)

Pustovanje so organizirali tudi v vseh novomeskih otroških vrtcih. Male pustne seme so se veselile pod vodstvom svojih vzgojiteljic, ki so jim pomagale tudi pri šemljenju. Na sliki: malčki v vrtcu v Kristanovi ulici — brez malice vendar ne gre. (Foto: A. Vitkovič)

MODERNA DRUŽBA

Zbirka je namenjena socijalnim, tehničnim, gospodarskim in političnim problemom našega časa. V njej bodo izšli STIRI KNJIGE, ki v svojo snovno aktualnostjo in dokumentarno prepričljivostjo navedejo nekatera vsklajena vprašanja sodobnega človeštva. V programu so take dela:

- Rachel Carson: NEMA POMLAD (klasično delo o uničevanju narave v naši super civilizaciji - svetovni bestseller)
- dr. Dušan Vojnovič: OD PLEMEN DO NARODOV V AFRIKI
- Jean Foumstie: 40.000 UR (O položaju človeka v XXI. stoletju)
- Timothy Green: "SINDIKATI" TIHOTAPSTVA

Knjige bodo natisnjene na brezlesnem papirju in vezane v celo platno. Naročniška cena: platno 290 din (10 mesečnih obrokov po 29 din).

WILLIAM SHAKESPEARE: ZBRANO DELO I. - XII.

V zbirko je bilo doslej vključenih že deset knjig (X. knjiga je v tisku) Shakespearovih Zbranih del; z dvema knjigama, ki sta v programu za leto 1971, se zbirka počasi bliža h koncu. Z njo dobivamo Sloveni prvi celotno in sistematično urejeno umetniško črtev največjega dramatika vseh časov. Letos izideta:

- ENAJSTA KNJIGA: HENRIK IV. (I. in II. del) - KRALJ HENRIK V.
- DVANAJSTA KNJIGA: HENRIK VI. (I., II. in III. del) - TITUS ANDRONICUS

Obe knjigi bosta tiskani na brezlesnem papirju, vezani v celo platno in polusnje. Naročniki ju dobe za 120 din (celo platno) oziroma za 140 din (polusnje). Ceno lahko poravnajo tudi v 5 mesečnih obrokih po 24 din (celo platno) oziroma po 28 din (polusnje).

ZGODOVINA ČLOVEŠTVA

V zbirki, ki prinaša pregled kulturnega in znanstvenega razvoja zgodovine človeštva in je zasnovana v petnajstih knjigah, so doslej izšli že tri knjige, dve pa sta v tisku. Za leto 1971 je založba predvidela izid dveh novih knjig in sicer:

- C. F. Ware - K. M. Panikar - J. M. Romein: DVAJSETO STOLETJE VI/1
- C. F. Ware - K. M. Panikar - J. M. Romein: DVAJSETO STOLETJE VI/2
- Louis Gottschalk: TEMELJI SODOBNEGA SVETA - IV/1
- Louis Gottschalk: TEMELJI SODOBNEGA SVETA - IV/2

Knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju, bogato opremljene s slikovnim gradivom in zemljevidi ter vezane v celo platno in polusnje. Format posameznih knjig: 15,5 x 23,5 cm. Cena za naročnike: celo platno 460 din (10 mesečnih obrokov po 46 din) oziroma polusnje 520 din (10 mesečnih obrokov po 52 din). Knjižotriška cena bo za posamezne knjige znatno višja.

IVAN CANKAR: ZBRANO DELO

Od zasnovanih tridesetih knjig Cankarjevega Zbranega dela, ki izhajajo v zbirki "Zbrana dela slovenskih pisateljev", jih je doslej izšlo že ena tretjina. ZBRANA DELA Ivana Cankarja predstavljajo doslej najpopolnejšo črtev našega pisatelja in hkrati najzanesljivejšo literarnozgodovinsko interpretacijo njegovih del. V letu 1971 izidejo štiri knjige:

- Ivan Cankar: ZBRANO DELO X. knjiga
- Ivan Cankar: ZBRANO DELO XIII. knjiga
- Ivan Cankar: ZBRANO DELO XV. knjiga
- Ivan Cankar: ZBRANO DELO XXVII. knjiga

Vse štiri knjige bodo natisnjene na brezlesnem papirju, vezane v celo platno in polusnje. Naročniška cena: celo platno 310 din (10 mesečnih obrokov po 31 din), polusnje 350 din (10 mesečnih obrokov po 35 din).

MODERNI ROMAN

Zbirka "Moderni roman" obsega štiri knjige štirih sodobnih avtorjev: trije med njimi imajo v sodobni evropski književnosti pomemben sloves, četrti pa v nam komajda znani sodobni japonski književnosti. To so:

- Willi Heinrich: METULJI NE JOČEJO
- Blaga Dimitrova: NA POTI K SEBI
- Alberto Moravia: POZORNOST
- Kjúko Mishima: PO BANKETU

Vse štiri knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju in vezane v celo platno ter v polusnje. Naročniki dobe zbirko za 290 din (celo platno) oziroma za 330 din (polusnje). Znesek lahko poravnajo tudi v 10 mesečnih obrokih po 29 din (celo platno) oziroma po 33 din (polusnje).

BIOGRAFIJE

Zbirka "Biografije" bo v štirih knjigah prinesla življenjepisne romane treh pomembnih osebnosti: dveh pesnikov in slikarja. V programu so:

- Mimi Malensek: POJOČI LABODI - II. del (Mum)
- Richard Friedenthal: GOETHE - I.
- Richard Friedenthal: GOETHE - II.
- György Lang: PRIMAVERA (Botticelli)

Vse štiri knjige bodo tiskane na brezlesnem papirju in vezane v celo platno in polusnje. Cena za naročnike: celo platno 320 din (10 mesečnih obrokov po 32 din) in polusnje 360 din (10 mesečnih obrokov po 36 din). V prodaji bo cena za posamezne knjige znatno višja.

UGODNOSTI ZA NAROČNIKE:

VSEM, KI SE NAROČE NA KATEROKOLI OD OMENJENIH ZBIK, NUDI ZALOŽBA POLEG SUBSKRIPCIJSKE CENE, KI JE MNOGO NIŽJA OD PRODAJNE, ŠE UGODNOST 10-MESEČNEGA ODPLAČEVANJA OBROKOV.

Kmalu bo v vseh knjigarnah tudi propekt za omenjene knjižne zbirke, ki bo bralec posredoval nadrobne podatke o vsaki posamezni knjigi. Dosedanjim naročnikom bo založba poslala propekt takoj, ko bo natisnjen, na dom, vsem ostalim pa po želji.

NAROČILA ZA KNJIŽNE ZBIRKE SPREJEMAJO VSE KNJIGARNE, ZASTOPNIKI ZALOŽBE IN S PRILOŽENO NAROČILNICO TUDI UPRAVA

DRŽAVNE ZALOŽBE SLOVENIJE,
LJUBLJANA, MESTNI TRG 26

NAROČILNICA

Obvezno naročam naslednje knjižne zbirke DZS za leto 1971:

MODERNA DRUŽBA	pl. 290 din
W. SHAKESPEARE: ZBRANO DELO XI. - XII.	pl. 120 din, pos. 140 din
ZGODOVINA ČLOVEŠTVA (4 knjige)	pl. 460 din, pos. 520 din
I. CANKAR: ZBRANO DELO (4 knjige)	pl. 310 din, pos. 350 din
MODERNI ROMAN	pl. 290 din, pos. 330 din
BIOGRAFIJE	pl. 320 din, pos. 360 din
- NAROČNINO bom plačal: - takoj
NAROČNINO bom plačal: - v predpisanih mesečnih obrokih
- Knjige pošljite na naslov:
stalnega bivališča
na kraj zapisa:
(Naročene zbirke in ustrezne pogoje plačila pregledni obkrožite!)
- Kraj in datum: Podpis:

NASLOV NAROČNIKA:

Ime in priimek:
Kraj:
Ulica:
Ustaoben pri:

(Naročilnico, prosimo, izrežite in jo pošljite v ovojnici na naslov založbe!)

GOLTE VABIJO

- celodnevna karla za sistem žičnic med tednom 25 din
- popoldanska karla 15 din
- v soboto in nedeljo 40 din
- Nižje cene, obsejnejša smučišča, obilo snegal

IZLETNIK Celje

Veletrgovina "Kurivo", Ljubljana poslovalnica Novo mesto, Bršljin 18 zaposli takoj

- kalkulanta - administratorja s srednješolsko izobrazbo in nekaj prakse

Ponudbe z navedbo osebnih podatkov, šolske izobrazbe in dosedanjih zaposlitev pošljite tajništvo podjetja, Ljubljana, Masarykova c. 22.

ZAHVALA

Dne 22. februarja 1971 nas je po tragični smrti za vedno zapustila naša draga žena, mama in stara mama

ZOFIJA KRIŽAN, roj. LUKEŽIČ

Naša prisrčna zahvala dr. Novakovi, dr. Capudru in vsemu osebju kirurškega oddelka novomeške bolnišnice, kjer so ji nudili pomoč v zadnjih urah njenega življenja. Iskrena zahvala sorodnikom, prijateljem, sosedom, znancem in kolektivom IMP Ljubljana, Slovenijales Ljubljana, KOVINAR Novo mesto, ZB Kot-Brezje, SZDL Kot-Brezje za darovane vence in cvetje, vsem, ki so jo v velikem številu spremljali na zadnji poti. Zahvaljujemo se gospodu župniku iz Semčca ter vsem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani in nam izrazili sožalje

Sela, Ljubljana, Chicago

Zalujoči: mož Izidor, hčerke Danica, Martina, Tončka z družinami, sin Tone z družino in sin Ivan

ZAHVALA

Ob nenadni boleči izgubi nepozabnega moža in očeta

MIRA VERBIČA

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, prijateljem, znancem, zavodom in družbeno-političnim organizacijam za poklonjeno venco in cvetje. Prav tako posebna zahvala za izredno pozornost in pomoč dr. Božu Oblaku, zdravnikom in strojnemu osebju internega oddelka bolnice, Bogu Komelju za poslovljne besede ob prenehanju grobu, pevecem za žalostinke in vsem, ki ste ga tako polnoštevilno spremlili na njegovi preizodnji zadnji poti. Hvala še enkrat vsem, ki ste nam v teh težkih dneh kakorkoli pomagali in nam ustno ali pisмено izrazili sožalje

Novo mesto, 1. marca 1971

Zalujoča žena Mladena s sinovima

ZAHVALA

Ob tragični izgubi dragega moža in brata

IVANA LAVRIČA iz Hrnuševca 1

se iskreno zahvaljujemo vsem, ki so ga spremlili na zadnji poti in mu poklonili vence in cvetje. Posebno se zahvaljujemo sosedom in vaščanom za pomoč ter gospodu župniku iz Vavte vasi za obred

Zalujoča žena Ana in drugo sorodstvo

JUGOBANKA

LJUBLJANA, Titova 32
LJUBLJANA, Celovška 106
CELJE, Titov trg 7

Vabimo vas, da izkoristite bančne storitve, ki vam jih nudi JUGOBANKA s svojimi poslovnimi enotami v Jugoslaviji in preko predstavništev v inozemstvu.

- zbira hranilne vloge občanov
- vodi devizne račune občanov
- opravlja vse usluge na podlagi varčevanja v Jugoslaviji in inozemstvu
- odobrava kredite za stanovanjsko izgradnjo in potrošniške kredite

Jugoslovanom na začasnem delu v tujini JUGOBANKA omogoča, da svoje prihranke vložijo tudi pri inozemskih bankah, s katerimi imamo posebne aranžmaje o dvojezičnih in trojezičnih knjižicah, in to v ZR Nemčiji, Avstriji in Švici.

Prihranke v markah, šilingih in frankih na teh knjižicah se lahko prav tako uporabi v teh državah in v Jugoslaviji pri vseh filialah JUGOBANKE.

Banka v Celju posluje vsak delavnik, razen sobote, od 9. do 12. ure in od 13. do 17. ure.

V TEM TEDNU VAS ZANIMA

TEDENSKI KOLEDAR

Petek, 5. marca - Janez Sobota, 6. marca - Danica Nedelja, 7. marca - Felicitia Ponedeljek, 8. marca - Dan žena Torek, 9. marca - Franciška Sreda, 10. marca - Viktor Četrtek, 11. marca - Krištof

KINO

BREŠTANICA: 6. in 7. marca amer. barv. film „Rosemarijin otrok“.
BREŽICE: 7. in 8. marca ameriški barv. film „Bodalo“, 9. in 10. marca nemški barv. film „Ljubim vse žene“.
CRNOMELJ: Od 5. do 7. marca franc. barv. film „Podari ji tudi luno z neba“, 9. marca amer. barv. film „Rosemarijin otrok“.
KOČEVJE: 6. in 7. marca amer. barv. film „Ranjon biti“, 8. marca domači film „Bog je umrl zaman“, 9. in 10. marca ital. barv. film „Potni list za pekla“.

KOSTANJEVICA: 7. marca amer. barv. film „Fajni agent Flint“, KRŠKO: 6. in 7. marca franc. barv. film „Las Vegas“, 10. in 11. marca angl. barv. film „Vroč pesek Sylta“.
MIRNA: 6. in 7. marca nemški barv. film „Brooklyn“.
NOVO MESTO: Od 5. do 7. marca franc. barv. film „Sirena Misistipija“, 8. in 9. marca amer. film „Vrnitev v Batan“, 10. in 11. marca angl. barv. film „Rebus“.
POTUJOČI KINO NOVO MESTO: Od 5. do 7. marca ameriški barvni film „Topkapi“.
RIBNICA: 6. in 7. marca amer. barv. film „Zbogom, Columbus“.
SODRAŽICA: 6. in 7. marca franc. film „Dnevnik žene v belem“.
SENTJERNEJ: 6. in 7. marca „Katarina Velika“, 7. marca franc. barv. kavbojski film „Kaster z Zahuda“.
Metlika: Od 5. do 7. 3. ameriški barvni film „Strahovi“, Od 5. do 7. 3. ameriški barvni film „Plavalni maščevalec“, 10. in 11. 3. francoski barvni film „Opojni duh denarja“, Sevnica: 6. in 7. 3. ameriški film „SOS zakonolom“, 10. 3. ameriški film „Bosonoga v parku“.

PRODAM

VINOGRADNIŠKE STEBRICE in elektromešalce tazihi dimenzij za beton prodam. Karel Kerin, Cementarne, Podbočje.
PRODAM nov gumi voz (14, 15, 16 col). Babna gorica 2, Škofljica.
PRODAM kuhinjsko kredo in omaro. Jože Sladič, Vel. Bučna vas 21, Novo mesto.
PRODAM GRABLJE „Sonce 3“, Jože Granda, Dobrava 26, Škocjan.
PRODAM čevljarjski levoročni šivalni stroj „Singer“, odličn. M. Gorenc, Scopoljeva 16/b, Ljubljana.
PRODAM leseno garažo v Bršlinu. Ludvik Hočevar, Kidričev trg 2, Novo mesto.
PRODAM GRABLJE „Sonce S 4“ in zvezno napravo za vprežno kosilnico. Slavka Golob, Dol. Stara vas 18, Sentjernej.
PRODAM HIDROFOR, trofazni, s cevmi in avtomatom ter vprežno motorno kosilnico. Žabkar, Drnovo, Leskovec.
PRODAM smrekove in hrastove deske (plohe). Naslov v upravi lista (430/71).
PRODAM kombinirane grablje znamke Bauh Jože Globevnik, Škocjan 5.
PRODAM GRABLJE Sonce 3, vprežni obračalnik, komat (dvajsetoski), leseno kašbo, streho 6 x 4 in malo rabljeno motorno kolo NSU (175-kubični). Vse v brezhibnem stanju. Ciril Jerman, Krka 3, Novo mesto.
UGODNO PRODAM 1000 litrov šmarnice v Semiču. Naslov v upravi lista (434/71).
POČENI PRODAM rabljeno spalnico. Krajnc, Adamičeva 36, Novo mesto.
PRODAM vprežni plug za oranje v vinogradu in vprežno kosilnico. Mali vrh 8, Mirna peč.

UGODNO PRODAM enonadstropno dvostanovanjsko hišo v centru Brežic - Milavčeva 31.
PARCELO z lokacijo v novem delu Sevnice prodam. Marija Bonča, Florjanska 16, Sevnica.
POČENI PRODAM dobro ohranjeno premakljivo gospodarsko poslopje - skedenj (pod). Ogled možen vsak dan. Miha Bračun, Stolovnik 53, Breštanica.
PRODAM ZIDANICO in vinograd na Trški gori, primerno za vikend. Naslov v upravi lista (451/71).
PRODAM PARCELO v najbližji okolici Dol. Toplice, primerno za gradnjo hiše ali vikenda. Naslov v upravi lista.
UGODNO PRODAM dve hiši na lepi sončni legi (elektrika in voda) in 8 arov zemlje, 4 minute do železniške in avtobusne postaje Polžev. Jože Majer, Zg. Draga 1 a, Višnja gora.

PRODAM VINOGRAD (15 arov) v Hmeljiču. Hude, Melenska vas 1, Mirna peč.
PRODAM gradbeno parcelo za vikend v Beli krajini. Naslov v upravi lista (410/71).
PRODAM vrt in njivo v velikosti 25 arov v Smolenji vasi. Vrt primeren za gradnjo. Naslov v upravi lista (413/71).
PRODAMO parcelo, gozd. Poizvedbe pri Francu Zvaru, Sotelsko 20, Krško.
VINOGRAD Z ZIDANICO in kološkom (skupaj 57 a) v bližini Krškega ob avtomobilski cesti prodam. Primerno tudi za vikend. Naslov v upravi lista (420/71).
V PRELESJU prodam hišico z vrtom blizu avtobusne in železniške postaje. Informacije: Jože Pucelj, Martinja vas 12 pri Mokronogu.
PRODAM VINOGRAD, zidanico z vodnjakom v Vinjem vrhu in stabilni Dieslov motor Deutz 7 KS. Franc Hrastar, Kronovo 21, Šmarješke Toplice.

PREKLIC

Janez Penc in Ivan Penc iz Globočdola 4 in Anton Bevc iz Globočdola 3, Mirna peč, prepovedujemo vsem hojo po vrtu parc. št. 1499, po travniku parc. št. 1453 in po vinogradu parc. št. 1436, posebno pa družini Barbovi. Kdor tega ne bo upošteval, ga bomo sodno preganjali.

ZAHVALNO

Ob izgubi ljube mame, stare mame, sestre in lete

MARIJE JARC, roj. PIRNAR

iz Vrbovca pri Dobniču

se iskreno zahvaljujemo vsem sorodnikom, znancem in sosedom, ki so ji darovali cvetje, jo pospremili na zadnji poti in sočustvovali z nami ter nam pomagali v težkih trenutkih. Posebno se zahvaljujemo gasilski godbi iz Trebnjega, pevskemu zboru z Mirne in organizaciji ZB iz Dobniča za poslovilne besede ob odprtem grobu.

Zalujoči: sin France z družino, hčerka Malka z družino, hčerka Mici in sestre Nežka, Rezka, Lujzka, Francka in Kristina z družinami ter drugo sorodstvo.

Ob boleči izgubi naše drage mame, babice, prababice in sestre

MARTE PERENČEVIČ

se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in vsem, ki so jo spremili na zadnji poti, ji darovali vence in cvetje.

Zalujoči: hčerka Marta in vnuk Jure z družino

maloglasni

SLUŽBO DOBI

TAKOJ dobe zaposlitev: pridno in pošteno dekle, kvalificirano ali priučeno v gostinstvu, in kvalificirana ali priučena kuharica in natakarica. Hrana in stanovanje v hiši. Oglasite se na naslov: Gostišče Iki Vintgar - Iška 28 - Ig pri Ljubljani.

ISCEM starejšo žensko za dopoldansko varstvo (od 8. do 14. ure) 20-mesečnih dvojčkov na domu. Sobota prosta. Plača po dogovoru. Zglasite se pri Šepcu, Mestne njive bl. 9, št. 12, Novo mesto, popoldne od 15. ure naprej.

FRIZERSKO POMOČNICO sprejemam takoj. Frizerski salon Dragica Ulašič, Trebnje 17.

NUDIM hrano in stanovanje fantu, ki bi po službi pomagal na kmetiji. Preskrbim službo v tovarni. Anton Rupan, Zabnica 33, pri Kranju.

SPREJMEM DEKLE za pomoč v kuhinji in gostilni. Hrana in stanovanje v hiši. Naslov v upravi lista (441/71).

DEKLE, ki je pripravljeno pomagati ob prostem času pri hišnih delih, sprejemam. Naslov v upravi lista (442/71).

POSTENO, resno dekle ali upokojenko sprejemam za vsa dela v manjšem gostišču, na lepem kraju v Kamniku. Resne ponudbe pošljite gostišču „Murka“, Kamnik, Cankarjeva 45.

MLAJŠE DEKLE sprejemamo za pomoč v gospodinjstvu. Kasneje omogočimo dodatno zaposlitev. Antonija Lenarčič, 61000 Ljubljana, Rožna dol. c. 1/23.

SPREJMEM na delo za soboslikarska in pleksarska dela več vajencev in pomočnikov. Nudim sam-

sko stanovanje. Klobučar, Smrekarjeva 30, Ljubljana.
TAKOJ ZAPOSILIM DEKLE v gostilni. Ponudbe na naslov: Ivan Avsenik, Begunje na Gorenjskem 21 - 64275.
TAKOJ SPREJMEMO pošteno kmečko dekle za gospodinjstvo pomočnico k 4-članski družini. Nudimo stanovanje in hrano. Plača po dogovoru. Ponudbe na naslov: Mandrino, Ljubljana, Celovška 179/II.

STANOVANJA

ODDAM opremljeno sobo poštenemu dekletu. Naslov v upravi lista (453/71).

ODDAM SOBO s kopalnico samski ženski. Volčičeva 10, Novo mesto.

ZENSKA Z OTROKOM išče nepremljeno sobo v Novem mestu ali bližnji okolici. Naslov v upravi lista (409/71).

Motorna vozila

PRODAM rabljeno motorno kolo znamke BMW. Vprašajte v Sentlenartu 62, Brežice.

PRODAM FIAT 1300 v nevoznom stanju. Naslov v upravi lista (405/71).

PRODAM BCS DIESEL 127 z vozničkom in snopovozalko, tovarniško novo. Naslov v upravi lista (406/71).

UGODNO PRODAM nov tomos avtomatik. Povše, Šmilh 7, Novo mesto.

PRODAM AVTO VW v dobrem stanju. Naslov v upravi lista (412/71).

RAZNO

POSTIEN kmečki fant, želi spoznati pridno kmečko dekle do 25 let, zaradi ženitve. Možna je tudi zaposlitev v tovarni. Pismene ponudbe pošljite pod „Lepša bodočnost“, Slika začetna.

KOYČEK, izgubljen od Trebnjega do Sentjerneja, vrnite prosim na postajo mlince Sentjernej.

ZLATO DARILO po najnovejši modi vam izdelata zlatar v Gosposki 5 v Ljubljani (poleg univerze). - Z izročkom tega oglasa dobite 10 odst. popusta!

KUPIM

KUPIM lažjega starejšega, mršavega, zdravega konja za lahka kmetijska dela. France Flašj, Gorenjska cesta 33, Ri nica.

POSEST

PRODAM POSESTVO 8 ha s poslopji in parcelo za vikend. Hmeljič 25, Mirna peč.

PRODAM gradbeno parcelo v bližini Nowega mesta. Naslov v upravi lista (428/71).

CESTNIKE

Ljubi mami Rezi Pavlin iz Zabe vasi čestitamo za njen 60. rojstni dan in želimo vse lepo, največ pa sreče in zdravja. Hvaležne hčerke Marija, Ani z družino, Rezi z možem, Angelca z družino. Vnučki pošiljajo stari mami koš poljubčkov.

Nadšev ljubljani mami Francki Brudarjevi iz Nowega mesta želijo za dvojni praznik vse lepo in mnogo zdravih let, za dan žena pa ji čestitajo otroci z družinami.

Fran Sal. Finžgar 8 BELI ŽENIN

Na dvorišču je sedel na tvalo, se ozrl proti fari. Tema je bila kot v rogu. Toda kljub temu je videl zid krog pokopališča, srce je poiskalo grob rajnice.
„O Polona,“ je zavzdihnil in začel.
Tedaj so se zganile v prašičji kuhinji njegove hčere, ki so se skrivaj shajale, da so se menile o vsem, kar se je godilo na domu. Preplašeno se so spogledale, privile je tako revno lučko se bolj in prisluskale.
„Oče!“ je prva sodila najmlajša.
Vrban je vnovič prav glasno zavzdihnil.
„Oče!“ so povzele vse za njo. Oči so se jim ovlažile in pričele so ihteti se hčere.
„Pojdimo in vrzimo to žensko iz hiše,“ se je gototila Mreta.
„Ne, ne,“ je prigovarjala Polona. „Grem in jih spravim nazaj.“
Pihnila je lučko, odprla vrata in šla k očetu. Položila mu je roko na glavo in ga ogovorila:
„Oče, hladno je tukaj, pojdiva v hišo.“

Vrban se je zdramil.
„Kaj pa stikaš tod?“ mu je - gospodarju - samo od sebe zdrcnilo z jezika.
„Slišala sem vas, da jokate, pa sem prišla.“
„Kdo je jokal?“ jo je osorno zavrnil Vrban. Ali v besedi je bilo sramu in ponižanja toliko, da se ni opravičeval. Vstal je in odšel s hčerjo v hišo.
Polona ga je slišala, ko se je vrnil. Z resno skrbjo ga je vprašala, kaj se je zgodilo; če je morda v hlevu kaj narobe.
„Nič. Le spet zaspil!“ ji je rekel prvič s tako trdim glasom, da si Polona ni upala več ziniti. Njemu pa je postal ta hip Suhadolkin glas grozno tuj. Bilo mu je, kakor bi se bil nepoklican človek prithotapil v njegovo sobo. Vse sile je zbral, da se je premagal in ni zakričal: „Ven!“

obrnil prvo brazdo, je začelo rositi. Vrban se ni zmenil, trdo je držal za ročici in se sklanjal nad plugom. Pršanje se je prelilo v dež, ki je droben in mrzel pronical skozi oblake.
„Oče, nehajva!“ je opozorila Polonica. „Boste mokri.“
„A, kaj moker! Kajkrat sem ze bil. Kaj bi bila tako mehka. Hi!“
Orala sta dalje, dež pa ni prenehal, začel je pridodajati. Polonica je segla na voz po jopico, ko sta prišla do ozar, in ponudila še očetu suknjic.
„Nočem,“ jo je zavrnil oče in odnesel plug, da so zaškripala kolca.
„Pa si nakopljite bolezen, jaz vam ne morem pomagati,“ mu je zoper navado ugovarjala Polonica.
Vrban se je zaničljivo nasmehnil. Vse življenje se ni poležal niti ure zavoljo boleznim. Nagnil se je na plug in pognal.
Tiho sta hodila po njivi gor in dol. Le konjske brzde so pozvanjale in včasih je zaškripalo pod lemežem. Vrban se je ves pogreznil v čudne misli.
Polonica beseda „bolezen“ ga je začela zanimati. Kadar koli ga je rajna žena opozorila, češ nikar, utegne ti škodovati, se je vselej zasmel. V njem je bilo toliko sile in samoglave volje, da ni mogel razumeti, kako si je sploh mogoče nakopati bolezen. To pot pa ga je začela kradoma obhajati želja, da bi bilo res, s čimer mu je grozila Polonica.
S tisoč vezmi je bil prirasel k tej

grudi in prav nikoli ni pomislil, da se bodo te vezi nekoč vendarle pretrgale. Umirali so mu otroci, umirali sosede njegovih let, umrla nazadnje še žena, sam pa na smrt ni pomislil. Sedaj pa se mu je prithotapila ta misel in bila mu je zares kakor tolažba. Zdelo se mu je, da bi bil srečen, če bi mogel leči kar v brazdo, da bi ga zagrnila s prstjo, ki jo je sto in stokrat že obrnil, vsako prgišče pretehtal in prevzdignil, vsako grudo tisočkrat pohodil in zdrobil.
V tej zamiselnosti je gonil, da je Polonica komaj vzdržala. Deževnica se je mešala s potom, srajca na plečih se mu je krdila, ko sta doorala. Polonica je ročno odpela kolca. Vrban je prijel drevo, pa ga sam ni mogel dvigniti na voz. Se enkrat se je uprl, toda treščilo bi mu bilo na tla, da ni priskočila hči. Nato sta se napotila domov. Polonica je šla pri konjih. Vrban se je držal za ročico in opletel ves potoglav po kolo-vozu.
Se tisti večer ga je streslo.
„To ni nič,“ je ugovarjal, ko so ga sili v posteljo. Drugi dan pa ga je le podrl. Mrk in sam vase pogreznjen je tičal v postelji. Na vprašanja je malokdaj odgovarjal. Ko je Suhadolka le še silila vanj, jo je pomilovalno pogledal, dvignil roko in rekel:
„Pojdi! Samo Polonica naj hodi k meni!“
„Ali nisem tvoja žena?“ se je ustavila Polona pri postelji in začela ihteti.

„Pojdi!“ je še enkrat ponovil - potem pa komaj slšno dostavil: „O nisi ne!“
Polonica je odvedla mačeho ven. „Meša se mu,“ je sodila Suhadolka. „Po zdravnika pošljimo.“ je tiščala Polonica.
„Hud bo, ko ga ne mara.“
„Pa ga moramo mi marati,“ je skrbela hči.
Polonica je potegnila koleselj na dvorišče, zapregla in se odpeljala po zdravnika.
Ko je zdravnik še tisto noč prišel, se mu je Vrban nasmehnil in menil: „To je Polonica naredila. Naj bo, ampak pomagali mi ne boste prav nič.“
„No, no, oče, nekoliko pa že se pomagamo,“ ga je miril zdravnik.
Ko ga je pregledal, je dejal:
„Prehlajeni ste, oče. Toda to bi se ne bila taka reč, ali srce imate slabo.“ Vrban ga je veselo pogledal.
„Gospod, vi ste moder mož. Globoko in daleč vidite. Samo pol srca imam, samo pol...“
„Vi ste saljivec, oče.“
„Nisem, gospod. Pol ga je že v jami pri rajnici...“
„Po mami jim je hudo,“ je pošepetala Polonica zdravniku, ki je zapisoval zdravila.
Polonica jih je prinesla iz mesta, uzil pa Vrban ni niti kaplje.

LICITACIJA

PRI CARINARNICI LJUBLJANA

Carinarnica Ljubljana bo dne 14. in 15. marca 1971 prodajala motorna vozila in drugo blago, in to:

avtomobile v nedeljo 14. marca v prostorih Solskega centra za tisk in papir Ljubljana, Pokopalska 33 od 8. ure dalje, a motorna kolesa in drugo blago 15. marca od 8. ure dalje v prostorih Carinarnice Ljubljana, Šmartinska c. 152 a, soba 13/II.

Ogled vozil in drugega blaga bo v petek 12. marca 1971 od 8. do 13. ure, v soboto 13. marca od 8. do 13. ure in od 14. do 17. ure v Carinarnici Ljubljana.

AVTOMOBILI

	Začetna cena - N-din
1. os. avto Opel Kadett, letnik 1968, v nevoz. stanju	17.000
2. os. avto Mercedes 190, letnik 1962, v nevoz. stanju	16.800
3. os. avto Mercedes 190 D, let. 1961, v nevoz. stanju	15.000
4. os. avto Volkswagen kombi, let. 1969, karamboliran	11.000
5. os. avto Ford 17 M, let. 1970, karamboliran	11.000
6. os. avto Fiat 850, letnik 1966, v nevoz. stanju	9000
7. os. avto Opel Olympia, letnik 1969, karamboliran	7500
8. os. avto Citroen DS 21, letnik 1965, v nevoz. stanju	7500
9. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1964, v nevoz. stanju	7000
10. os. avto Peugeot 404, letnik 1962, v nevoz. stanju	7000
11. os. avto Volkswagen, letnik 1965, v nevoz. stanju	7000
12. os. avto Volkswagen 1200, letnik 1963, v nevoz. stanju	6500
13. os. avto Opel Kadett, letnik 1964, v nevoz. stanju	6000
14. os. avto Volkswagen 1200, letnik 1963, v nevoz. stanju	6000
15. os. avto Volkswagen 1200, letnik 1963, v nevoz. stanju	6000
16. os. avto Volkswagen 1500, letnik 1965, karamboliran	6000
17. os. avto Ford Transit, letnik 1966, v nevoz. stanju	6000
18. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1965, v nevoz. stanju	6000
19. os. avto Volkswagen 1200, letnik 1960, v nevoz. stanju	5500
20. os. avto Opel Rekord, letnik 1964, karamboliran	5000
21. os. avto Volkswagen 1200, letnik 1964, v nevoz. stanju	5000
22. os. avto Opel Rekord, letnik 1962, v nevoz. stanju	4500
23. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1961, karamboliran	4500
24. os. avto Opel Rekord, letnik 1964, karamboliran	4500
25. os. avto Volkswagen 1200, letnik 1962, v nevoz. stanju	4500
26. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1963, karamboliran	4000
27. os. avto Simca 1100, letnik 1970, karamboliran	4000
28. os. avto Volvo 121, letnik 1961, karamboliran	4000
29. os. avto Opel Caravan, letnik 1963, v nevoz. stanju	4000
30. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1962, v nevoz. stanju	4000
31. os. avto Opel Rekord, letnik 1969, karamboliran, (registracija samo za motor)	3500
32. os. avto DKW Junior, letnik 1962, v nevoz. stanju	3500
33. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1962, karamboliran	3500
34. os. avto Opel Rekord, letnik 1964, karamboliran	3500
35. os. avto Opel Kadett, letnik 1963, karamboliran	3500
36. os. avto Opel Rekord, letnik 1963, v nevoz. stanju	3500
37. os. avto DKW 1000 S, letnik 1961, v nevoz. stanju	3500
38. os. avto Chevrolet Belair, letnik 1960, v nevoz. stanju	3000
39. os. avto BMW 700, letnik 1963, v nevoz. stanju	3000
40. os. avto Opel Rekord, letnik 1963, karamboliran	3000
41. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1963, karamboliran	3000
42. os. avto Opel Rekord, letnik 1963, karamboliran	3000
43. os. avto Opel Caravan, letnik 1962, v nevoz. stanju	3000
44. os. avto BMW 700, letnik 1963, v nevoz. stanju	2800
45. os. avto Volkswagen 1200, letnik 1958, v nevoz. stanju	2500
46. os. avto Opel Rekord, letnik 1959, v nevoz. stanju	2500
47. os. avto Chevrolet, letnik 1962, v nevoz. stanju	2000
48. os. avto Opel Rekord, letnik 1962, v nevoz. stanju	2000
49. poltovorni avto Hanomag Kurier, letnik 1961	5500

PONOVO NA LICITACIJI:

50. os. avto Citroen DS 19, letnik 1964, karamboliran	9500
51. os. avto Alfa Romeo Giulia, sprint, letnik 1967, karamb.	9000
52. os. avto Glas 1700, letnik 1966, v nevoz. stanju	7500
53. os. avto Citroen ID 19, letnik 1965, karamboliran	5500
54. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1962, karamboliran	5500
55. dostavni avto Volkswagen Kombi, letnik 1960, v nevoz. stanju	5500
56. os. avto Opel Rekord 1700, letnik 1964, karamboliran	5000
57. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1963, karamboliran	5000
58. os. avto Volkswagen bus, letnik 1963, karamboliran	5000
59. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1962, karamboliran	5000
60. os. avto Mercedes 219, letnik 1956, v nevoz. stanju	4500
61. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1962, v nevoz. stanju	4500
62. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1962, v nevoz. stanju	4500
63. os. avto Opel Rekord, letnik 1963, v nevoz. stanju	4500
64. os. avto Opel Rekord, letnik 1964, karamboliran	4500
65. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1965, v nevoz. stanju	4500
66. os. avto Mercedes 190, letnik 1957, v nevoz. stanju	4350
67. os. avto NSU Prinz, letnik 1962, v nevoz. stanju	4000
68. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1962, karamboliran	4000
69. os. avto Ford Taunus 12 M, letnik 1965, karamboliran	4000
70. os. avto Volkswagen 1500, letnik 1964, karamboliran	4000
71. os. avto NSU Prinz, letnik 1962, v nevoz. stanju	4000
72. os. avto Peugeot Caravan, letnik 1960, v nevoz. stanju	3700
73. os. avto Fiat 850, letnik 1965, karamboliran	3500
74. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1962, karamboliran	3500
75. os. avto Fiat 1500 sport, letnik 1962, motor razstavljen	3500
76. os. avto Chevrolet Impala, letnik 1963, v nevoz. stanju	3100
77. os. avto Opel Rekord, letnik 1961, v nevoz. stanju	3000
78. os. avto Ford Taunus 17 M, letnik 1963, karamboliran	2350
79. os. avto NSU Prinz, letnik 1962, nekompleten	2000
80. os. avto Opel Kadett, 1100, letnik 1966, karamboliran	2000
81. os. avto Opel Rekord, letnik 1961, v nevoz. stanju	2000
82. os. avto Mercedes 190 D, letnik 1967, (registracija samo za motor)	2000
83. os. avto Opel Kadett, letnik 1963, karamboliran	2000
84. os. avto Steyr Puch 500 D, letnik 1963, v nevoz. stanju	1800
85. os. avto Ford Taunus 12 M, letnik 1960, v nevoz. stanju	1800
86. os. avto Opel Rekord, letnik 1958, v nevoz. stanju	1700
87. os. avto Simca 1000, letnik 1963, (registracija samo za motor)	1500
88. os. avto Ford Taunus, letnik 1967 (brez registracije)	1000
89. os. avto Opel Rekord, letnik 1953, v nevoz. stanju	1000
90. os. avto Opel Rekord, karamboliran	1000
91. os. avto Peugeot 403, letnik 1963, karamboliran	1000

DRUGO BLAGO:

92. kamp. prikolica, izgorena	1000
93. motorno kolo mini moped Benelli	1200
94. motorno kolo - moped Bianchi	300
95. motorno kolo - moped Pony - KTM	400
96. motorno kolo - moped NSU	400
97. motorno kolo Zindapp 250	500
98. motor za Opel Olympia 1955, uporabljen	1000
99. motor za Opel Rekord - 1700	800
100. motor za motorno kolo Puch 250 in drugo blago (avto deli in ostalo)	600

Pravico udeležbe na licitaciji imajo vse pravne in fizične osebe. Udeleženci morajo v dneh, določenih za ogled, vplačati kavejci v višini 10 % od začetne cene v Carinarnici Ljubljana, a predstavniki podjetij predložiti tudi pooblastilo. V nedeljo 14. marca ne bomo sprejemali vplačil kavejci, temveč samo v petek 12. in v soboto 13. marca 1971.

Vse informacije o licitaciji dobite po telefonu od 8. marca 1971 dalje na telefon 316-588 - Carinarnica Ljubljana.

Spisek drugega blaga, ki ni objavljen v tem oglasu, bo izobešen na oglasni deski carinarnice.

IZ CARINARNICE LJUBLJANA

15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Jezikovni pogovori. 17.25 Naša glasbena galerija. 18.15 Amilcare Ponchielli: „Gioconda“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Obvestila. 20.00 Simfonični orkester RTV Ljubljana v stereo studiu. 22.15 S festivalov jazz.

CETRTEK, 11. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.35 Priljubljeni jugoslovanski pevci zabavne glasbe.

TELEVIZIJSKI SPORED

PETEK, 5. MARCA: 9.30 TV v šoli (Zg) - 14.40 TV v šoli - ponovitev (do 15.50) (Zg) - 16.00 Bern: Svetovno hokejsko prvenstvo skupine B - Norveška: Jugoslavija (prenos v barvah) - EVR-Lj) - 18.00 Risanka (Lj) - 18.15 Obzornik (Lj) - 18.30 Jazz portret (Bg) - 19.00 Znani obrazi: Bette Davis (Lj) - 19.25 Razgovor z režiserjem Wernerjem Herzogom (Lj) - 19.50 Cikcak (Lj) - 20.00 TV dnevnik (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 23 korakov do tiste ulice - ameriški film (Lj) - 22.15 Izkažimo se - quiz TV Zagreb (Lj) - 23.15 Poročila (Lj)

SOBOTA, 6. 3. 9.35 TV V SOLI (Zg) - 16.55 BALKANSKO PRVENSTVO V SMUČANJU - posnetek z Mavrova (Sk) - 18.00 OBZORNIK (Lj) - 18.15 PO DOMAČE Z ANSAMBLOM MIHE DOVŽANA (Lj) - 18.45 HOLANDSKI DRAGULJI - serijski film (Lj) - 19.15 MOZAIK (Lj) - 19.20 NAJVEČJI ŽIVALSKI VRT - S kamero po svetu (Lj) - 19.45 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 TV MAGAZIN (Zg) - 21.35 NEPREMAGLJIVI - serijski film (Lj) - 22.25 TV KAZIPOT (Lj) - 22.45 POROČILA (Lj) - 22.50 SVETOVNO HOKEJSKO PRVENSTVO SKUPINE B - srečanje Jugoslavija: Avstrija - II. in III. tretjina (Lj)

NEDELJA, 7. 3. 8.55 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec) (Bgd) - 9.30 PO DOMAČE Z ANSAMBLOM KREZE IN VOKALNIM KVINTETOM ANTON NEFFAT (Lj) - 10.00 KMETIJSKA ODDAJA (Zg) - 10.45 MOZAIK (Lj) - 10.50 OTROŠKA MATINEJA: Carobna piščalka, Skrivnosti živali - TV KAZIPOT (Lj) - 15.50 ROKOMET BOSNA IN HERCEGOVINA: SRBIJA - prenos (Sar) - 17.00 BALKANSKO PRVENSTVO V SMUČANJU - posnetek iz Mavrova - do 18.00 (Sk) - 18.00 AMERIKANCI - ponovitev (Lj) - 18.50 MESTEČE PEYTON - serijski film (Lj) - 19.45 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.30 3-2-1 (Lj) - 20.35 NAŠE MALO MISTO - humoristična oddaja (Zg) - 21.35 SPORTNI PREGLED (JRT) - 22.00 PRIREDITEV OB TEDNU BOJA PROTI RAKU (Zg) - 23.00 POROČILA (Lj)

PONEDELJEK, 8. 3. 9.05 ODPRTA UNIVERZA (Bg) - 9.35 TV V SOLI - ponovitev ob 14.45 (Zg) - 10.30 NEMŠČINA - ponovitev ob 15.40 (Zg) - 10.45 ANGLEŠČINA - ponovitev ob 15.55 (Zg) - 11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE (Bg) - 16.10 FRANCOSČINA (Bg) - 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.40 MENDO IN SLAVICA (Zg) - 18.00 RISANKA (Lj) - 18.15

10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Marjan Sebenik: Obnova gozda na Krašu. - 12.40 V ritmu korračnic. 13.30 Priporočajo vam... 14.45 „Mehurčki“. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Koncert po željah poslušalcev. 18.15 Iz kasetne produkcije RTV. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Mojmirja Sepeta.

OBZORNIK (Lj) - 18.30 LJUDJE V SOSESI - nova oddaja (Lj) - 19.00 MOZAIK (Lj) - 19.05 MLADE ZA MLADE (Zg) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 R. KIPHART: VELIKA KUPCIJA - igra TV Beograd (Lj) - 21.45 KULTURNE DIAGONALE (Lj) - 22.30 POROČILA (Lj) - 22.35 SVETOVNO HOKEJSKO PRVENSTVO SKUPINE B - srečanje Jugoslavija: NDR, II. in III. tretjina - posnetek v barvah (Lj)

TOREK, 9. 3. 9.35 TV V SOLI - ponovitev ob 14.45 (Zg) - 10.40 RUŠČINA - ponovitev ob 15.35 (Zg) - 11.00 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE (Bgd) - 15.55 TV VRTEC (Zg) - 16.10 ANGLEŠČINA (Bgd) - 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bg) - 17.45 TIKTAK: Ukradeno spanje (Lj) - 18.00 RISANKA (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 SREČANJE V STUDIU 14: Judas Jump ansambel (Lj) - 19.00 MOZAIK (Lj) - 19.05 SODOBNO GO-SPODARSTVO - I. oddaja (Lj) - 19.30 VZGOJA ZA ŽIVLJENJE V DVOJE - 10. oddaja (Lj) - 19.40 PET MINUT ZA BOLJŠI JEZIK (Lj) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 LADJA NORCEV - ameriški film (Lj) - 22.40 POROČILA (Lj) - 22.45 SVETOVNO HOKEJSKO PRVENSTVO SKUPINE B - srečanje Jugoslavija: Švica - II. in III. tretjina (Lj)

SREDA, 10. 3. 8.15 TV V SOLI (Zg) - 13.55 Jena: NOGOMET CARL ZEISS: CRVENA ZVEZDA - prenos IV - do 15.45 (Bgd) - 17.55 CAROBNA PIŠČALKA (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 VAS ŠLAGER SEZONE (Sar) - 19.05 NAŠ EKLAN (Lj) - 19.20 NA SEMDI STEŽI - športsna oddaja (Lj) - 19.45 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 TEH NAŠIH PETDESET LET - Leto 1945 (Lj) - 21.25 VOS - filmska serija (Lj)

CETRTEK, 11. 3. 9.35 TV V SOLI - ponovitev ob 14.45 (Zg) - 10.30 NEMŠČINA - ponovitev ob 15.40 (Zg) - 10.45 ANGLEŠČINA (Zg) - 11.00 FRANCOSČINA (Bg) - 15.55 Bern: SVETOVNO HOKEJSKO PRVENSTVO SKUPINE B - srečanje Italija: Jugoslavija - prenos v barvah (EVR) - 18.00 RISANKA (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 SKRIVNOSTI ŽIVALI - serijski film (Lj) - 19.00 MOZAIK (Lj) - 19.05 ENKRAT V TEDNU (Lj) - 19.20 VSE ŽIVLJENJE V LETU DNI - serijska oddaja (Bgd) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 CETRTKOVI RAZGLEDI: Kalifornijska srečanja (Lj) - 21.50 NOKTURNO - balet (Lj) - 22.05 POROČILA (Lj)

DRUGI SPORED: 18.15 KRONIKA (Zg) - 18.30 NARODNA GLASBA (Zg) - 19.00 ENKLOPEDIJA (Bgd) - 19.20 SERIJSKA ODDAJA (Bgd) - 20.00 TV DNEVNIK (Zg) - 21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

PETEK, 12. 3. 9.30 TV V SOLI (Zg) - 11.00 ANGLEŠČINA (Bgd) - 14.45 TV V SOLI - ponovitev (Zg) - 16.10 OSNOVE SPLOŠNE IZOBRAZBE (Bg) - 16.45 MADŽARSKI TV PREGLED (Pohorje, Plešivec do 17.00) (Bgd) - 17.40 VESELI TOBOGAN - Zalec - II. del (Lj) - 18.15 OBZORNIK (Lj) - 18.30 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Zg) - 18.45 VARIETE (Zg) - 19.00 MOZAIK KRATKEGA FILMA (Lj) - 19.50 CIKCAK (Lj) - 20.00 TV DNEVNIK (Lj) - 20.25 3-2-1 (Lj) - 20.35 TOTTO, PEPPINO IN SLADKO ŽIVLJENJE - italijanski film (Lj) - 22.10 IZKAŽIMO SE - quiz TV Beograd (Lj) - 23.10 POROČILA (Lj)

DRUGI SPORED: 17.30 POROČILA (Zg) - 17.35 VELIKI IN MAJHNI (Zg) - 18.15 KRONIKA (Zg) - 18.30 ZABAVNO GLASBENA ODDAJA (Zg) - 18.45 TV VARIETE (Zg) - 19.00 INFORMATIVNA ODDAJA (Zg) - 20.00 TV DNEVNIK (Zg) - 21.00 SPORED ITALIJANSKE TV

VSAK DAN: Poročila ob 5.00, 6.00, 7.00, 8.00, 10.00, 11.00, 12.00, 15.00, 18.00, 19.30 in ob 22.00. Pisan glasbeni spored od 4.30 do 8.00. PETEK, 5. MARCA: 8.10 Operna matineja. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jaka Ferjan: Predvidevanja - o trgu s prašiči in nasveti rejcem. 12.40 Z ansambлом bratov Avenik. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Napotki za turiste. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Človek in zdravje. 18.50 O gledalo našega časa. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Pavla Kosca. 20.00 „Naj narodni pojo...“ 20.30 „Top-pops“. 21.15 Oddaja o morju in pomorskih častih.

SOBOTA, 6. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pionirski tednik. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - Valentin Benedičič: Organizacija zatiranja čebelnih bolezni. 13.30 Priporočajo vam... 14.30 Od vasi do vasi. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Gremo v kino. 18.15 Violončelist Ciri Škerjanec. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Borisa Kovačiča. 20.00 Spoznavajmo svet in domovino. 22.20 Oddaja za naše izseljence.

NEDELJA, 7. MARCA: 6.00 do 8.00 Dobro jutro! 8.05 Radijska igra za otroke - Miroslav Nastasijević Marjan Marinc: „Smešni princ“. 9.05 Srečanja v studiu 14. 10.05 Še pomnite, tovariši... a) Jovan Veselinov; Jana; b) Nguyen Thi Binh - Zena, mati, borka, diplomat. 10.25 Pesmi borbe in dela. 10.45 do 13.00 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo - vmes ob 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 13.30 Nedeljska reportaža. 14.30 Humoreska tega tedna - D. Mofad: Policiji in človek. 17.05 Iz opernega sveta. 17.30 Radijska igra - Fran Milčinski-Mitja Mejak: Butalci. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Glasbene razglednice. 20.00 „V nedeljo zvečer“. 22.20 Zaplešite z nami.

PONEDELJEK, 8. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Pisan svet pravljic in zgodb. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Jelka Hočevar: Herbicidi za zgodnje spomladansko uporabo. 12.40 Igrajo veliki pihalni orkestri. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo. 15.30 Glasbeni intermezzo. 16.00 „Vrtljak“. 17.10 Ponedeljkovo glasbeno popoldne. 18.15 „Signalni“. 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute s harmonikarjem Silvestrom Mihelčičem. 20.00 Stereofonski operni koncert. 22.15 Za ljubitelje jazz.

TOREK, 9. MARCA: 8.10 Glasbena matineja. 9.05 Radijska šola za srednjo stopnjo - O literarni plaži. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - dr. Lojze Briški: Dosedanji rezultati raziskovalnega dela v vinogradništvu. 12.40 Melodije iz filmov. 13.30 Priporočajo vam... 14.10 „Moj svet je glasba“. 16.00 „Vrtljak“. 16.40 „Rad imam glasbo“. 17.10 Popoldanski simfonični koncert. 18.15 V tork nasvidenje! 19.00 Lahko noč, otroci! 19.15 Minute z ansambлом Stjere kovači. 20.00 Prodajalna melodij. 21.30 Lahka glasba. 22.15 Komorna glasba Antona Weberna.

SREDA, 10. MARCA: 8.10 Operna matineja. 9.25 Iz glasbenih šol. 10.15 Pri vas doma. 11.00 Poročila - Turistični napotki za tuje goste. 12.30 Kmetijski nasveti - inž. Slavko Cepin: Pitanje voličev in telic. 12.40 Zvoki iz glasbenih revij. 13.30 Priporočajo vam... 14.35 Naši poslušalci čestitajo in pozdravljajo.

ENODNEVNI PIŠČANCI!

Valilnica v Naklem pri Kranju obvešča zainteresirane, da v letošnji sezoni prodaja enodnevne piščance, bele, lahke in rjave, srednje težke pasme VSAKO SREDO in ob torkih kakor prejšnja leta. Piščance pošljemo tudi po železnici.

PRIVOŠČITE SI TO ZADOVOLJSTVO!

PRED JUBILEJEM PEVSKEGA ZBORA

Kdor poje, zlo ne misli

Že dvajseto leto prihaja Leon Močan iz Tržišča na vaje pevskega zbora v Mokronog

„Ne, prosim vas, res ne. Počastčen sem z vašim obiskom, to mi je priznanje družbe, ki me je pomladilo za eno leto, toda res ne želim, da bi pisali o meni. Raje povejte, če bi radi kak nastop našega zbora ali kako dru-

go prireditve. Zelo rad bom pomagal,“ s temi besedami me je sprejel Leon Močan, šef železniške postaje v Tržišču, ki nepretrgoma že 20 let poje v mokronoškem pevskega zboru. Ko smo potem v domači kuhinji prijetno kramljali in nekako le premagali začetno zadrego, sem se v sebi nenehno spraševal, zakaj se duhovit in odločen mož, kakršen je Leon, ki je v svojem življenju opravil

toliko koristnega družbenega dela, ne da bi vprašal za denar, tako brani skromnega moralnega priznanja, ki naj bi mu bile tele vrstice. Na koncu je komajda za las popustil, in to šele na prigovarjanje žene in hčerke. Že celo desetletje, odkar je bil iz Mokronoga premeščen v Tržišče, hodi Leon Močan po dve uri peš v Mokronog, da se s skupino 11 mož postavi v vrsto in s svojim prvim tenorjem po barva glasove mokronoškega pevskega zbora, ki bo letos slavil 20-letnico delovanja. „Danes dežuje, a šel bom. Hoja je za zdravje dobra, pravijo. Ne bi šel se rad pod zemljo, ko je pa tako lep ta svet,“ se je pošalil.

Ne pravijo zastonj: kdor poje, zlo ne misli. 59-letni Leon poje že od 7 leta naprej. Kjerkoli je bil, se je pridružil pevcem, pomagal je tudi drugim kulturnim skupinam, žrtvoval je tisoče ur svojega prostega časa, ni odrekel otrokom, ko je bilo treba že tolikokrat doslej razveseliti jih z dedkom Mrazom, organiziral je prireditve, sestavljal nagovore, z eno besedo: Leon je bil za vse, kamorkoli je pršel.

Ce mu je žal tako preživetih ur? Zaskrjelo se mu oči, ko pripoveduje, kako so zapeli, kako so bili sprejeti na nastopih, kako prijetna in tovariška je pevska družina, s katero živi, kako razumevajoča je njegova žena, kako čudovit je svet in življenje, če le ljudje tako hočejo. To mu je plačilo, vredno več od denarja. M. LEGAN

KDO BO OSTAL GOL?

Neko dekle, ki je poziralo dvema kočevskima fotografoma-amaterjema, zdaj oba fotografa toži. Pozirala je namreč brez obleke, zdaj pa jo je verjetno sram ali pa bi rada kaj zaslužila. Oba amaterja pravita, da imata priče, da je dekle na snemanje pristalo. To ju bo verjetno rešilo večjih stroškov. Dekle-fotomodel ju namreč toži za dva stara milijona din. Če bi s tožbo uspela, bi ju oskubilo do gola. Potem bi lahko oba fotografa kaj zaslužila z golim poziranjem.

Pisana zbirka, od prešitih odev do zavitkov denarja in kupa zapestnih ur, se je znašla v Anzulovičevi zbirki v Zagrebu. Zdjaj je ta „razstava“ v novomeski UJV, kjer z lastniki ugotavljajo, kje je kaj zmanjkalo.

Vlomilski kvintet za zapahi

Uprava javne varnosti je po obsežnem prizadevanju in s sodelovanjem občanov odkrila nevarno vlomilsko skupino

ANZULOVIC KANDIJA SIROVAN VUCKO MIKINJAC

Petek, 26. februarja 1971. Bil je mlaj in trda noč. Niti petelini niti ura, ki bi neke v Šmarjeti morala odbiti tri po polnoči, niso motili zimske tišine nad „Prinovcem“ v Šmarjeških Toplicah. Tone in Jože, miličnika iz Dol. Toplic, sta preganjala mraz s previdnim premikanjem.

„Glej, tam...“ Na samotnem kraju, sumljivo prihuljen, je stal avtomobil nedoločene barve.

„Nekdo je v njem!“ Po kratkem opazovanju sta stopila k avtomobilu. Na sedežu je na pol ležala, na pol sedela mlada ženska.

„Dober večer. Kdo ste? Kaj delate tukaj? Ste sami? Imate doku-

mente... prometno dovoljenje...?“

Ženska je bila presenečena. Najprej se je izmikala odgovoru, nato pa priznala, da ni sama.

Miličnika sta preverila registrsko številko. ZG 474-24.

„Avto je bil ukraden v Zagrebu!“ je prišel po radiu čez tri minute odgovor stalne službe UJV.

Nato je steklo... V zadnje dejanje se je odvila akcija približno sto miličnikov in 500 občanov - prostovoljcev, ki so si od prve polovice februarja do tega trenutka prizadevali priti na sled izurnjenim vlomilski skupini.

Vlomljeno je bilo v trgovino KZ Senternej, na pošti, v trgovino in gostišče v Šmarjeških Toplicah, dvakrat v trgovino na Vinici pri Crnomlju, v trgovino na Dvoru, na pošti v Štraži - devetkrat na Dolenjskem, sedemkrat na področju UJV Celje, štirikrat v okolici Maribora in nekajkrat v Hrvaški in Srbiji. Vse je kazalo, da gre za dobro organizirano, zelo gibljivo in odlično opremljeno vlomilsko podjetje. V eni noči so lahko vlomili po trikrat, in to na različnih krajih; rekord so dosegli s 5 vromi v eni noči!

Bili so motorizirani in hitro so menjavali avtomobile. Menjavali so tudi registrske rablice, in tako je bilo še težje ugotoviti, ali gre za eno ali več skupin.

Prvi vrom na našem področju je bil 5. februarja letos. Ko so delavci novomeške UJV ugotovili, da gre za tip vroma, kakršni so si pred kratkim sledili po Stajerski in v okolici Zagreba, so pričeli načrtno sodelovati z UJV Celje in Zagrebu. Vromi so se nadaljevali. Delavci UJV so pritegnili tudi prebivalce, ker so imeli premalo svojih uslužbencev za tako obsežno akcijo - saj so se hitro vrstili vromi iste skupine od Vinice do Koprivnice in od Zagreba do Maribora. Vsak dan po polnoči je na stotine oči in ušes na vsem tem področju prežalo v pripravljenosti. Uspeh ni izostal...

K skrivnostnemu avtomobilu je namreč v usodnem petkovem jutru pri „Prinovcu“ prišel še mlajši moški.

„Dokumente, prosim!“ Tone in Jože sta bila pripravljena na vse, vendar prišlek od presenečenja niti pomislil ni na beg. Na pomoč sta prišla tudi patrulja prometne milice s ceste Ljubljana-Zagreb in kriminalist iz Novega mesta.

„Kdo ste? Pokažite dokumente!“

Bil je to 27-letni Zlatko ANZULOVIC, strojni tehnik iz Zagreba, sin premožnega obrtnika in kolovalja vlomilске skupine. Novembra 1970 je bil pogojno odpuščen iz KPD Stara Gradiska, kjer je tri in pol leta predsedal zaradi roparskega napada. Njegov mladoletni brat Damir je zaprt za več kot deset let, ker je ob nekem vromu v zagrebški hotel „Esplanade“ ustrelil kuharja.

Zlatkova pomočnica, 18-letna Vesna SIROVAN iz Zagreba, trenutno brez zaposlitve, sicer se ni bila zaprta, večkrat pa je bila upravno kaznovana zaradi prostitucije.

Potem je klobčič hitro tekel naprej. Po preiskavi na Anzulovičevem domu v Zagrebu, kjer so našli za več

novembra polni svežih zamidi hitro zbral pri Anzuloviču v Zagrebu. Sklenili so „delati“ v manjših poštah, trgovinah in gostiščih po odmaknjenih krajih, brez nadležne ulične razsvetljave in nočnega prometa. Načrte so delali po telefonskem imeniku Jugoslavije, urili so se na ukradeni blagajni v Anzulovičevi delavnici, delovali pa hitro in na velikem področju. Oboroženi so bili sicer samo s hladnim orožjem, zbirali pa so marljivo naboje in se zanimali za nabavo samokresov.

Ta seznam njihovih uspehov še ni zaključen, saj delavci UJV še preverjajo zbrano gradivo in izjave. Vendar že dosedanje ugotovitve pričajo, da gre za nevarno povratniško skupino, ki je poleg nakradenih vrednosti naredila še veliko gospodarsko škodo (poškodovani objekti, blagajne, delo inventurnih komisij).

Seveda so tudi prečute noči uslužbencev UJV in občanov nekaj vredne! Tem pozhrtvalnim delavcem gre vse priznanje. Vljudno so prosili častnike, naj jih opravijo pri tistih prebivalcih, ki so v teh februarjskih nočeh bili vznemirjeni zaradi pogostih preverjanj avtomobilov na cestah.

Vseh pet vromilcev je v preiskovalnem zaporu v Novem mestu. Teško delo čaka preiskovalce že zdaj, saj gre za izkušene kriminalce, ki točno vedo, koliko jim morejo naši zakoni do živega. To priča tudi izjava enega izmed njih:

„Priznali bomo samo to, kar nam boste dokazali!“ M. MOSKON

Martin je prišel do skednja in postal. S pogledom je objel rojstno hišo in najraje bi zaukal od sreče, saj je bil spet doma. Ali je sploh še mogoče, da stoji tu sredi belega dne, brez strahu, da bi ga videli, izdali? Toda ne, zdaj se mu ni bati ničesar več. Stopil bo čez dvorišče, potikal na hrastove duri trikrat kot v starih dneh, in mati bo vedela, da se je njen sin - partizan vrnil. Že res, da ji bo težko, ko ji bo pogled obstal tam, kjer je bila poprej krepka desnica njenega prvorojenca, zdaj pa je videti le prazen rokav, potlačen v žep. Še enkrat bo zakravelo njeno ubogo srce, toda, mati, to pot poslednjič. Mati, kdo bi zdaj tožil za petimi prsti, ki so ostali v okrvavljenem snegu? V zameno zanje sem prinesel svobodo za vas, za vse nas.

In vendar se je v Martina z vso močjo zarezala bolečina. Kako vse drugačen je bil njih dom, ko je odhajal! Vsega se je še prav natanko spominjal. Ata je sedel v sadovnjaku in vlekel čedro. Otožno je opazoval čebele, ki so neutrudno nabirale med.

„Vidiš, kamor seže oko - delo. Prav je tako. Kjer ni dela, preneha življenje. O da bi bil spet zdrav! Kako bi rad delal!“ Globoko je zavzdihnil in njegove oči so dobile vlažen sijaj. „Prav imaš, da greš k njim, tja v hosto. Več ko vas bo, prej boste končali s hudiči prekletimi! Oh, ko bi le še dočakal ta dan! Drži se, sin moj!“

Pustil ga je z neozdravljivo boleznijo v telesu in z neomajno vero v srcu.

„Misliha sva, da bi sli kar vsi trije skupaj!“ sta si malce očitala brata, ko ju je poiskal, da ju pozdravi. „Toda saj vidiš, oče so bolni, mati že stari, kruha pa je treba več kot kdaj poprej. Saj ne bo le za nas, za vse lačne bo,

za tiste, seveda, ki gredo prava pot. O, pa se bomo kmalu videli, Martin, le hrani puške za naju!“

Mater je dobil v hlevu. Molzla je, tiho sklonjena nad golido. Ko ga je opazila, je bilo prepozno, da bi skrivaj otrla solze, ki se jih je sramovala kazati ljudem. Svojo nežno dušo je hitro prikrila z ostrino besede.

„Ja, kaj si se zmerom doma? Saj veš, da te čakajo za vasjo. Ti mi boš lep partizan, ko se takole obiraš! Tak pojdi že, no!“ ga je odslo-

šel on, ki ji je edini ostal. Martin je priznal: zmagali smo zato, ker smo sinovi takih mater.

Urno je stopil na travnik, ki se je razprostiral za skednjem. Utrgal je tri rumene narcise. Eno namesto očeta, ki so ga na pol mrtvega odvekli v zapore, eno za Blaža in eno za Ivana, ki sta pod enim lesenim križem ležala nekeje v gozdu daleč od doma.

„Čudno,“ je pomislil Martin, ko je opazoval rumene cvetove, „nihče jih ni za-

JANJA KASTELIC:

Narcise matere Ivane

vila. Martin je vedel, da ni zatrepetal le njen glas.

Odsel je. Misli je: leto, največ dve, pa bo spet doma. Le da bo takrat drugače.

Pa ni bilo leto ne dve, cela štiri leta mu je bil gozd edini dom, nebo streha nad njim, lakota najhujši sovražnik, ki se nikoli ni vdal. Vsega se je navadil Martin, z vsem se je spoprijaznil, dvakrat je celo s smrtjo pil bratovščino. Kadar pa mu je bilo le hudo, je prislunil nememu šepetanju padlih tovarišev: „Vi, ki ste ostali, pojdite do konca, morate! Ne kujete sreče le sebi, položili jo boste v zibel vsem, ki bodo rastle za nami.“

Martin se je zdrznil. Na pragu se je pokazala mati. Starost in žalost poslednjih let sta ji upognili telo. Kar trije so drug za drugim odšli in drugo za drugim so prihajala pisma, da se ne bodo vrnilli nikoli več. Mrtvi se ne vračajo, kljub temu, da še živijo nekeje globoko v nas.

Toda mati Ivana ni in ne bo klonila. Njen ponosni duh je vedno znova dviga izpod udarcev življenja. Zdjaj stoji tam in čaka, da bo pri-

sadil, pa so se tako razrastle. Saj jih je bilo le nekaj, ko sem odhajal.“

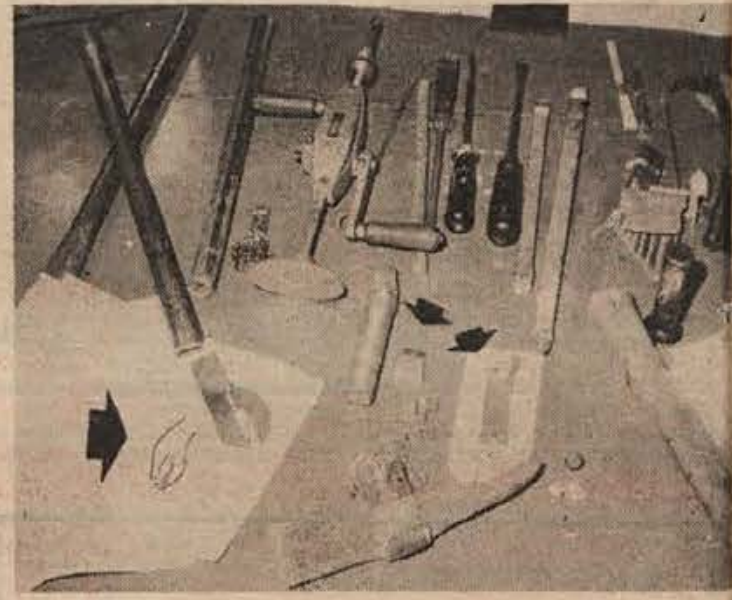
„Mati!“ je zaklical, ko ji je hitel naproti.

Uzrla ga je in začutila, kako v njeno temo prodira svetloba. Toda rzcak rafal je ugasnil komaj prižgani smehljaj v njenih očeh. In tokrat ga je ugasnil za vedno. Njen poslednji sin ji je obležal mrtev v naročju. Oddaljeni kriki so ji povedali, da so Mejaka ujeli. Sajn ga je in nihče drug! Že dva dni so ga iskali, prekletega izdajalca. Dobro se je potajil. Ko pa je videl Martina, je bilo sovraštvo močnejše od strahu. Z Martinovo krvjo si je napisal smrtno obsodbo.

Mati Ivana je vzela v svoje dlani še toplo sinovo levico in se mu zazrla v obraz.

Koliko lepega, dobrega bi ji rad povedal njen Martin. Zdjaj pa ji ni mogel reči niti besede v pozdrav. Le tri okrvavljene narcise ji je prinesel, naj ji one povedo namesto njega.

„Utrgal sem jih za vas, mati, a jih je še veliko ostalo. Pa še se bodo razrastle. Enkrat jih bo poln ves travnik. Kako bo lepo!“

Navzlic temeljitemu študiju in risbam „svinjskih tac“ (označenih s puščicami) kaže, da je bila kakovost materiala za te tace najslabšeja Anzulovičeva točka, saj so se mu pri odpiranju železnih blagajn vse po vrsti lomile, kot smo lahko videli pri ogledu sicer njegove različne vlomilске opreme.

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJI IN IZDAJATELJI: občinske konference SZDL Brešice, Crnomelj, Kočevje, Krško, Metlika, Novo mesto, Ribnica, Sevnica in Trebnje.

IZDAJATELJSKI SVET: Franc Beg, Viktor Dragoš, Inž. Janez Gačnik, Janez Gartner (predsednik sveta), Tone Gošnik, Ciril Gril, Jože Jekc, Ivan Kastner, Ljiljka Potrč, Slavko Smerdel in Franc Stajdohar.

UREJUJE UREDNIŠKI ODBOR: Tone Gošnik (glavni in odgovorni urednik), Ria Bačar, Slavko Dokl, Marjan Legan, Jože Primc, Jože Spilchal, Jozica Teppey, Ana Vitković in Ivan Zoran. Tehnični urednik: Marjan Moškon.

IZHAJA vsak četrtek - Posamezna številka 1 dinar - Letna naročnina 40 dinarjev, polletna 24,50 dinarja, plačljiva vnaprej - Za izposredovanje 100 dinarjev ali 6 ameriških dolarjev (ali ustrezna druga valuta v vrednosti 6 ZDA dolarjev, pri čemer je še všteti 10-odst. popust, ki pa velja samo za tiste, ki plačujejo naročnino v devizah). Naš devizni račun: 521-620-1-32002-10-8-9.

OGLASI: 1 cm višine v enem stolpcu (45 mm oz. 10 cifer) 23 din, 1 cm na določeni strani 45 din, 1 cm na l. srednji in zadnji strani lista: 66 din. Vsak mali oglas do 10 besed 10 din, vsaka nadaljnja beseda 1 din. Za vse ostale oglase in oglase v barvi velja do preklica cenik št. 4 od 6. I. 1971 - Za oglase odgovarja Mirko Vesel.

TEKOCI RACUN pri podružnici SDK v Novem mestu 521-8-9 - NASLOV UREDNIŠTVA IN UPRAVE: 63001 Novo mesto, Glavni trg 3 - Poštni predal 33 - Telefon: (094) 21-227 - Nenaročeni rokopolov in fotografiji ne vračamo - Tiska tiskarna „Ljudske pravice“ v Ljubljani.